

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ФЕДЕРАТИВНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

„СЛУЖБЕНИ ЛИСТ СФРЈ“ излази у издању на српскохрватском односно хрватскохрватском словеначком и македонском језику — Огласи по тарифи — Жиро рачун код Народне банке у претплату, посебно издања и огласи 882 682 32

Среда, 15 децембар 1965

БЕОГРАД

БРОЈ 55

ГОД XXI

Цена овом броју је 330 — дина — Претплата за 1965 годину износи 3300 — дина а за иностранство 4300 — динара — Редакција Улица Јована Ристича бр 1 Пошт Факс 226 — Телефонски центар 50 971 50 972, 50 973 и 51 661, а књи претплате 51 732 Служба протипаје 51 671

881

На основу члана 50 Закона о изменама и допунама Закона о превозу на железницама („Службени лист СФРЈ“, бр 16 65), Законодавно-правна комисија Савезне скупштине на својој седници од 6 децембра 1965 године утврдила је ниже изложени пречишћени текст Закона о превозу на железницама.

Пречишћени текст Закона о превозу на железницама обухвата Закон о превозу на железницама објављен у „Службеном листу ФНРЈ“, бр 46/57 и његове измене и допуне објављене у „Службеном листу ФНРЈ“ бр 48/59 и „Службеном листу СФРЈ“ бр 16/65 у којима је означено време ступања на снагу тог закона и његових измена и допуна

АС бр 367
7 децембра 1965 године
Београд

Председник
Законодавно-правне комисије
Савезне скупштине
Вељко Зековић, с р

ЗАКОН О ПРЕВОЗУ НА ЖЕЛЕЗНИЦАМА

(пречишћени текст)

1 ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Важење закона

(1) Овим законом уређују се односи између железничких транспортних предузећа удружених у Заједници Југословенских железница и других предузећа у Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији која врше железнички јавни саобраћај (железница), с једне стране, и странака које се користе услугама железнице у вези са превозом путника, пртљага и робе, с друге стране

(2) Овај закон примењује се и на међународни саобраћај, уколико међународним конвенцијама или међународним уговорима није другачије одређено

Члан 2

Посебни случајеви примене закона

Овај закон се примењује и на

1) превоз путника пртљага и робе који се врши делимично у железничком а делимично у редовном друском, поморском, речном или ваздушном саобраћају (мешовити превоз), уколико посебним тарифама за мешовити превоз није другачије одређено,

2) превоз чија полазна односно отправца и упутна станица леже на територији Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и који прелази територију стране државе само у повозу

а) ако експлоатацију пруге којом се врши превоз врше железничка транспортна предузећа удружена у Заједници Југословенских железница, или

б) ако експлоатацију пруге којом се врши превоз не врше железничка транспортна предузећа удружена у Заједници Југословенских железница, али су заинтересоване железнице закључиле нарочити споразум по коме се ови превози сматрају као унутрашњи,

3) превоз између станице у Социјалистичкој Федеративној Републици Југославији и станице суседне државе ако по споразуму са железничком управом те државе превоз на целом путу врше Југословенске железнице а у случају превоза робе, ако пошиљалац поред тога изабере југословенски образац експресног листа или товарног листа за унутрашњи саобраћај.

Члан 3

Обавеза и ограничење превоза

(1) Железница врши превоз

1) ако странка испуни услове за превоз одређене овим законом и прописима донетим на основу њега,

2) ако превоз није забрањен или ограничен на основу закона или се не противи јавном поретку

3) ако су предмети подесни за превоз с обзиром на постројења или саобраћајна средства железница учесница у превозу,

4) ако је превоз могућ редовним превозним средствима железнице која задовољавају редовне потребе саобраћаја,

5) ако превоз није онемогућен околностима које железница није могла избећи нити их отклонити

(2) Савезно извршно веће може обуставити саобраћај потпуно или делимично ако то захтевају општи интереси

(3) Заједница Југословенских железница може обуставити саобраћај потпуно или делимично у случају радова на железничкој прузи, удеса елементарних непогода и из других сличних разлога

(4) Сваку обуставу саобраћаја железница мора објавити у свим станицама а обуставу саобраћаја веће важности железница мора објавити још и преко радија и путем дневне штампе

Члан 4

Тарифе

(1) Тарифе садрже превозне цене и друге услове превоза, као и све податке потребне за израчунавање превозних цена и накнада за споредне услуге железнице

(2) Тарифе се морају објавити у посебним издањима Доношење, измене, допуне и престанак важења тарифа за превоз на Југословенским железницама мора Заједница Југословенских железница објавити у свом службеном тарифском весику

(3) Повишење превозних цена мора бити објављено најдоцније на три месеца пре њиховог примењивања, а повишење накнада за споредне услуге и друге измене и допуне тарифе, којима се отежавају услови превоза за странке — најдоцније на 30 дана пре њиховог примењивања

(4) Заједница Југословенских железница и Државни секретаријат за народну одбрану споразумно одређују начин објављивања тарифа за војна превозења

(5) На захтев странака железница је дужна да им стави на увид у свакој станици у редовно радно време тарифе које важе за ту станицу

Члан 5

Наплата мање наплаћених износа од стране железнице

(1) Железница има право да накнадно наплати превозне цене накнаде за споредне услуге, возаринске додатке и друге трошкове које је пропустила да наплати или је наплатила у мањем износу него што је имала право

(2) Плаћање из става 1 овог члана дужан је да изврши путник односно пошиљалац а прималац само онда кад је према товарном листу био дужан да плати превозне трошкове

(3) Ради наплате потраживања из става 1 овог члана железница је дужна да писмено по ове странку да плати дужни износ Ако странка не плати дужни износ у року од 30 дана од дана доставе писменог позива железница може тражити, на основу извода из својих књига и других исправа, од суда издавање платног налога

(4) На потраживања железнице из става 1 овог члана странка плаћају законску затезну камату Камата тече на потраживања из става 1 овог члана од дана доставе странци писменог позива за плаћање, а ако странка уплати дужни износ у року од 30 дана од тог позива камата се не наплаћује

Члан 6

Повраћај више наплаћених износа од стране железнице

(1) Странка има право да тражи од железнице повраћај више наплаћених превозних цена, накнада за споредне услуге возаринских додатка и других трошкова

(2) Ради наплате потраживања из става 1 овог члана странка је дужна поднети железници писмену рекламацију Рекламација мора бити образложена и уз њу се морају поднети исправе којима се утврђује потраживање

(3) Кад рекламацију не подноси лице које је извршило плаћање подносилац мора приложити исправу којом се утврђује да је потраживање прешло на њега

(4) Ако железница не изврши тражену исплату у року од 30 дана од дана доставе рекламације железници, странка има право да поднесе тужбу за наплату свог потраживања

(5) Повраћај више наплаћених трошкова може се тражити само од железнице која је извршила наплату

(6) На потраживања странке из става 1 овог члана железница плаћа законску затезну камату Камата тече од дана доставе рекламације железници а ако железница плати дужни износ у року од 30 дана од дана доставе рекламације, камате не плаћа

Члан 7

Остваривање других права странака према железници и железнице према странкама

(1) Потраживања из уговора о превозу, сем потраживања из члана 6 овог закона, странка може остваривати подношењем писмене рекламације железници, а може и поднети тужбу суду, без обзира да ли је поднела рекламацију

(2) Рекламација мора бити образложена и у њој се мора означити износ потраживања

(3) Рекламацији се морају приложити превозне и друге исправе којима се доказује право на потраживање Кад рекламацију у случају превоза робе подноси пошиљалац, рекламацију мора приложити дупликат товарног листа, а ако га нема, мора доказати да је прималац део пристанак да пошиљалац поднесе рекламацију или да је прималац одбио пријем робе Кад рекламацију подноси прималац мора приложити товарни лист

(4) Исправе из става 3 овог члана могу се поднети и у препису, али железница може захтевати да јој се, приликом исплате потраживања, поднесу исправе у оригиналу

(5) На захтев странке железница плаћа законску затезну камату Камата тече од дана доставе рекламације железници, односно од дана подношења тужбе Ако железница на основу рекламације плати дужни износ у року од 30 дана од подношења рекламације, камату не плаћа

(6) На потраживања железнице, сем потраживања из члана 5 овог закона, камата тече од дана подношења тужбе

(7) Ако је предмет превоза осигуран, а за исплату потраживања је обавезан завод за осигурање, стрка ради остварења свога потраживања према том заводу подноси писмену рекламацију по прописима о осигурању или тужбу

(8) Ако на основу посебних прописа завод за осигурање има право регреса према железници за износ исплаћених потраживања у смислу става 7 овог члана, он може према железници тај регрес остваривати у обиму у коме би странка имала право према одредбама овог закона и у роковима предвиђеним овим законом, рачунајући од дана исплате, с тим да не може проћи више од три године од дана од кога се рачуна застарелост према члану 10 овог закона

Члан 8

Лица овлашћена на рекламацију и тужбу

(1) Право на рекламацију и тужбу за потраживања из члана 7 овог закона има

1) путник, ако се ради о превозу путника,

2) пошиљалац, док има право да располаже робом, а прималац од тренутка пријема товарног листа односно од тренутка кад је ступио у уговорни однос са железницом у случају других превоза,

3) пошиљалац, ако је у питању потраживање из основа поуздања

(2) Кад рекламацију или тужбу не подноси лице које је на то овлашћено по ставу 1 овог члана, односно његов пуномоћник подносилац рекламације односно тужбе мора приложити исправу којом се утврђује да је потраживање прешло на њега

Члан 9

Престанак потраживања према железници по уговору о превозу робе и пртљага

(1) Право потраживања према железници, које проистиче из уговора о превозу робе и пртљага, престаје пријемом пошиљке

(2) Изузетно, право потраживања по ставу 1. овог члана не престаје

1) ако ималац права докаже да је штета проузрокована злонамерно или услед крајњег нехата железнице,

2) у случају прекорачења рока испоруке, ако је захтев поднет у року од 30 дана од дана издавања робе не рачунајући у тај рок дан издавања,

3) у случају делимичног губитка или оштећења а) ако је делимични губитај или оштећење утврђено према члану 77 овог закона пре него што је ималац права примио пошиљку,

б) ако је утврђивање које се имало извршити према члану 71 овог закона, пропуштено само дрвицом железнице,

4) ако се оштећење или делимични губитај нису могли споља приметити а утврђени су тек после пријема пошиљке од стране имаоца права, али само

а) ако је захтев за утврђивање оштећења односно делимичног губитка према члану 77 овог закона, био стављен за пртљаг и експресну робу у року од три дана, а за другу робу у року од седам дана по пријему пошиљке од стране имаоца права, али одмах по открићу оштећења односно делимичног губитка, и

б) ако ималац права докаже да се штета догодила у времену између пријема на превоз и издавања пошиљке,

5) ако се потраживање односи на враћање плаћених износа или на поузећа

Члан 10

Застарелост потраживања

(1) Потраживања железнице према странци, као и потраживања странке према железници, застаревају и то

1) потраживања због више односно мање наплаћених превозних цена, накнада за споредне услуге, возаринских додатака или других трошкова — у року од шест месеци,

2) друга потраживања — у року од године дана

(2) Застарелост почиње тећи

1) код превоза путника — од дана истека рока важења возне исправе,

2) код потраживања због делимичног губитка или оштећења, као и због прекорачења рока испоруке — од дана издавања робе односно пртљага,

3) код потраживања због потпуног губитка робе — по истеку тридесет дана од дана када је истекао рок испоруке,

4) код потраживања због потпуног губитка пртљага — по истеку четрнаест дана од дана када је истекао рок испоруке,

5) код потраживања више или мање плаћених износа — од дана плаћања, а ако није било плаћања — од дана издавања пошиљке. Ако је пошиљалац положио износ на име превозних трошкова који се не могу тачно утврдити при предаји робе на превоз већ се накнадно обрачунавају — од дана извршеног обрачунавања железнице са пошиљалцем,

6) код потраживања железнице износа који је прималац платио уместо пошиљалца или који је платио пошиљалац уместо примаоца и који железница има да врати имаоцу права — од дана доношења захтева за враћање,

7) код потраживања која се односе на поузеће — по истеку четрнаест дана од дана када је истекао рок испоруке,

8) код потраживања вишка који у случају продаје робе од стране железнице преостане по измирењу њеног потраживања — од дана кад је продаја извршена,

9) код потраживања насталих услед тога што је железница извршила исплату за странку царинском органу — од дана извршене исплате,

10) у свим другим случајевима — од дана настанка потраживања

(3) Дан назначен као почетак рока застарелости не рачуна се у тај рок

(4) Ток застарелости спречава се доставом железници писмене рекламације са потребним исправама. Застарелост даље тече од дана кад је странци достављен писмени одговор на рекламацију и кад су јој враћене исправе приложене рекламацији. Даље рекламације по истом предмету не спречавају тек застарелости

(5) За прекид застарелости важе одредбе Закона о застарелости потраживања

II ПРЕВОЗ ПУТНИКА

Члан 11

Ред вожње Посебни возови Ценовник

(1) За превоз путника служе возови предвиђени за превоз путника у реду вожње

(2) Извод из реда вожње мора се истаћи на видном месту у свакој станици. У њему треба означити врсту возова, разреде и време поласка возова из те станице, а за веће прелазне станице и за крајње станице морају се означити и време доласка возова и важнији прикључци

(3) Услови под којима се наручују посебни одељци, посебна кола или посебни возови, одређују се у тарифи

(4) У свакој станици мора се изложити ценовник који садржи возне цене од те станице до станица до којих је превоз путника најчешћи

Члан 12

Возне исправе

(1) Сваки путник дужан је да се снабде возном исправом пре него што отпозне путовање. Ако станица нема путничке благајне, издавање возних исправа врши се у возу

(2) Путник је дужан на захтев овлашћеног радника железнице показати возну исправу

(3) Возне исправе морају садржати назив полазне и упутне станице, разред и врсту воза, возну цену, први дан важења, рок важења, а према потреби и превозни пут

(4) Ако превозни пут није означен на возној исправи, возна исправа важи за најкраћи пут

Члан 13

Рок важења возних исправа

(1) Рок важења возних исправа одређује се тарифом

(2) Рок важења возне исправе почиње тећи даном њеног жигосања, а за возне исправе које се не жигосу, даном првог прегледа. Возне исправе за воз који полази по реду вожње у 24 часа, жигосу се датумом дана који настаје

(3) Путовање се може отпочети било ког дана у року важења возне исправе. Први дан важења рачуна се као пуни дан. Путовање се мора завршити најдоцније возом који приспева у упутну станицу по реду вожње до 24 часа последњег дана рока важења возне исправе

(4) Изузеци од одредаба става 3 овог члана могу се одредити тарифом

(5) Возне исправе које важе само за одређене возове или дане, или за одређено време, могу се употребити само за те возове, у те дане, односно у том времену

Члан 14

Издавање возних исправа

(1) Железница је дужна да изда возну исправу до станице до које путник тражи

(2) Путничке благајне морају се у радном времену станице отворити најдоцније пола часа пре поласка воза предвиђеног редом вожње, а и раније ако је то потребно да се путници на време снабдеју возним исправама

(3) Право путника да му се изда возна исправа на путничкој благајни престаје на пет минута пре поласка воза

(4) Ако се у станици чија благајна није непрекидно отворена, не може путнику издати возна исправа, без његове кривице, на пет минута пре поласка воза, од таквог путника не могу се наплатити додаци. Станица је дужна да о томе обавести путнике

(5) Приговор да издата му возна исправа не одговара његовом захтеву, као и да му није тачно враћен остатак новца, путник може ставити само приликом пријема возне исправе

(6) Препродаја возних исправа није допуштена

Члан 15

Повластице за децу

(1) Деца до навршене четврте године живота за коју се не захтева седиште, превозе се бесплатно, без возне исправе

(2) За децу од навршене четврте до навршене десете године живота, као и за млађу децу за коју се захтева седиште, плаћа се половина редовне возне цене, ако за ту децу по ком другом основу не постоји повољнија повластица

(3) Савезно извршно веће може одредити вишу границу старости за коришћење повластица из става 2 овог члана

Члан 16

Чекаонице

(1) Чекаонице се морају отворити најдоцније на један час пре поласка воза по реду вожње

(2) Чекаонице морају бити осветљене и загрејане, према месним и временским приликама

(3) На прелазним станицама допуштено је приспелим путницима да се до поласка воза којим настављају путовање задржавају у чекаоници оне железнице којом путовање настављају. Путници не могу захтевати да се чекаоница ради њих држи отворена у време од 23 до 6 часова. Али, ако је време од доласка последњег воза до поласка наредног воза краће од 6 часова, за путнике тих возова чекаонице морају бити отворене од доласка последњег воза до поласка наредног воза

Члан 17

Искључење од превоза Превоз уз посебне услове

(1) Лица која су заражена или за која постоји сумња да су заражена кугом, великим богињама, колером или пегавцем, не смеју се превозити

(2) Путника на коме се за време вожње појаве знаци неке од болести наведених у ставу 1 овог члана железница ће сместити одмах у засебан затворени одељак кола превести до прве станице места у коме постоји здравствена установа која је у могућности да болеснику пружи потребну негу и предати га тој установи

(3) Лица која болују од губе (лепре), жуте грознице, тифуса (трбушног тифуса, паратифуса), дифтерије, срдоболе (гриже, дизентерије), шарлаха (скрлета), мраса (оспица) великог кашља (хрипаваца), запаљења ушних жлезда (заушњака) или друге заразне болести које одреди савезни санитарни орган морају се превозити у засебним затвореним одељцима са засебним нужником и морају имати пратиоца

Члан 18

Заузимање и одређивање седишта

(1) Путник има право да заузме седиште у оном разреду воза за који има возну исправу. На седиште имају право у првом реду они путници који имају возну исправу за тај колски разред. Железнички орган дужан је да путнику на његов захтев одреди седиште у возу, ако има слободних места

(2) Путник може по уласку у воз обележити седиште које је још слободно, како за себе тако и за остала лица која путују с њим и за која он може показати возне исправе. Путник који напусти своје седиште не обележивши га на очигледан начин, губи право да га поново заузме ако је то седиште заузео други путник

(3) Путник може прећи у виши разред или у воз вишег реда само ако плати разлику у возној цени

(4) Ако не може да добије седиште у разреду за који има возну исправу, путник може

1) прећи у виши или нижи разред, с тим да разлику у возној цени доплати односно да тражи да му се разлика у возној цени врати,

2) одложити путовање за наредни воз и захтевати да му се важење возне исправе продужи за одговарајуће време, или

3) одустати од путовања и захтевати да му се врати наплаћена возна цена

(5) Одредбе става 4 овог члана не примењују се на локалне возове

(6) У сезони повећаног саобраћаја путника, железница је дужна, у границама могућности, да уведе и посебне возове на пругама на којима је превоз знатно отежан редовним возовима. Исто тако железница је дужна да уведе резервацију места у појединим возовима или колима кад саобраћајне прилике за превоз путника то захтевају, и то у границама могућности с обзиром на потребу обезбеђења нормалног превоза путника. Под којим условима се могу резервисати седишта у одређеним возовима односно колима, одређује се тарифом и објављује огласом у станицама

Члан 19

Поступак у успутним станицама. Прекидање путовања

(1) По приспећу воза у станицу кондуктер је дужан да гласно објави име станице, а у прелазним станицама и прелаз у други воз

(2) Железница је дужна да на свакој станици означи име станице јасним натписима

(3) Тарифом се одређује да ли и под којим условима путник има право да прекида путовање на успутним станицама. У случају прекида путовања, рок важења возне исправе се не продужава.

Члан 20

Враћање возне цене

(1) Ако путник није искористио возну исправу, може захтевати да му се врати возна цена, по одбитку износа наведених у ставу 3 овог члана

(2) Ако је возна исправа коришћена само делимично услед смрти, болести, несрећног случаја који је задесио путника, или из других разлога независних од воље путника, враћа се разлика између плаћене возне цене и возне цене за предвиђени пут, по одбитку износа наведених у ставу 3 овог члана

(3) Од износа који се враћају путнику, одбија се 10% и трошкови за дознаку разлике, осим кад се возна исправа уопште не употреби и кад се врати истога дана када је издата благајна која ју је издала.

(4) За изгубљене возне исправе возна цена се не враћа

(5) За повраћај износа по овом члану одговара железница која је издала возну исправу

Члан 21

Право путника у случају неодржавања реда возње

(1) Железница не одговара путнику за штету коју је претрпео услед задоцњења воза у поласку или доласку и услед изостанка воза

(2) Ако путник због задоцњења изгуби везу на прикључак, или је због изостанка воза или сметње у саобраћају спречен да продужи путовање возом по реду возње, он може

1) одустати од даљег путовања и од железнице захтевати повраћај возне цене и возарине за пртљаг за непређени пут У овом случају железница не може задржати износе предвиђене у члану 20 став 3 овог закона,

2) вратити се бесплатно заједно са пртљагом првим подесним возом у полазну станицу и захтевати повраћај плаћених износа, у ком циљу је путник дужан да при повратку у полазну станицу поднесе возну исправу на оверу надлежном раднику железнице,

3) продужити путовање У овом случају железница је дужна да путника превезе првим подесним возом, или на који други начин, до упутне станице, без наплате веће возне цене односно возарине за пртљаг

(3) Путник мора одмах у станици прекида путовања поднети возну исправу надлежном раднику који ће му оверити губитак везе, изостајање воза или сметње у саобраћају, као и важење возне исправе за повратак Надлежни радник железнице продужиће, према потреби, рок важења возне исправе или на њој забележити да важи за виши разред, за воз вишег реда или за помоћни пут

(4) Задоцњење возова преко петнаест минута и сметње у саобраћају морају се објавити огласом у станицама

III ПРЕВОЗ ПРТЉАГА

Члан 22

Појам пртљага Предмети искључени од превоза као пртљаг

(1) Као пртљаг примају се на превоз предмети који су намењени употреби путника и који су спаковани у ковчеге, корпе, торбе, путничке вреће, кутије и сличне завоје и предмети који нису спаковани, а предвиђени су тарифом

(2) Тарифом се могу ограничити количина, обим и тежина као и прописивати начин паковања предмета предвиђених у ставу 1 овог члана

(3) Предмети који су према чл 45 и 46 овог закона као брзовозна или споровозна роба искључени од превоза, или који се примају само условно на превоз, искључени су од превоза као пртљаг

Члан 23

Предаја на превоз Пртљажнице

(1) Пртљаг се предаје на превоз отправништву за пртљаг у времену одређеном за издавање возних исправа Право путника да му се отправи пртљаг одређеним возом престаје на 15 минута пре поласка тог воза Отправљање пртљага врши се пртљажником

(2) Предавалац може при предаји пртљага на превоз означити износ за обезбеђење уредне испоруке (члан 84) У том случају наплаћује се накнада прописана тарифом,

Члан 24.

Одговорност имаоца пртљажнице

(1) Ималац пртљажнице одговара за последице настале због тога што се није придржавао одредаба члана 22 овог закона

(2) Ако железница посумња да су повређени прописи о безбедности на железничком подручју или прописи о јавном реду и поретку, има право да провери садржину пртљага Железница мора позвати имаоца пртљажнице да присуствује проверавању пртљага Ако ималац пртљажнице не дође или се не пронађе, проверавање ће се извршити у присуству два сведока Ако се утврди повреда наведених прописа, трошкове проверавања сноси ималац пртљажнице

(3) У случају повреде одредаба из става 3 члана 22 овог закона, ималац пртљажнице плаћа поред разлике у возарини и додатак а сноси и све остале последице прописане у члану 52 овог закона

Члан 25

Превоз пртљага

(1) Превоз пртљага врши се возом који одреди предавалац пртљага, а иначе првим подесним возом

(2) Кад се пртљаг мора испут претоварити, претовар се има извршити у први воз одређен за превоз пртљага, ако има довољно времена за претовар У противном, даљи превоз се мора извршити првим подесним возом

(3) У случају сметње при превозу, пртљаг ће се без наплате веће возарине превести до упутне станице помоћним путем, ако је то могуће У овом случају за рачунање рока превоза узима се у обзир време потребно за превоз помоћним путем

(4) Превоз пртљага одређеним возовима или одређеним врстама возова може се искључити или ограничити Ово се мора одредити тарифом или објавити огласом у станицама

Члан 26

Право располагања пртљагом

(1) Док пртљаг није отпремљен из отправне станице ималац пртљажнице може захтевати да му се пртљаг врати на тој станици, и да му се врати плаћена возарина

(2) Ако је пртљаг отпремљен из отправне станице, ималац пртљажнице може писмено захтевати од отправне или које друге станице да се пртљаг испут задржи, да се врати у отправну станицу или упуту у неку другу станицу У овим случајевима разлике у возарини ће се доплатити или вратити.

(3) Железница ће одбити захтев из става 1 овог члана ако се он не може извршити услед саобраћајних прилика, или се томеprotиве царински или други прописи.

Члан 27

Издавање пртљага

(1) Железница је дужна издати пртљаг кад јој се врати пртљажница и плате још неплаћени трошкови Железница није дужна да проверава да ли је подносилац пртљажнице лице на које пртљажница гласи, као ни да ли је подносилац на кога она не гласи овлашћен да прими пртљаг

(2) Подносилац пртљажнице има право да од отправништва пртљага у упутној станици захтева издавање пртљага чим, по приспећу воза којим се пртљаг имао превести, прође време потребно за припрему и за манипулацију коју захтевају царински или други прописи

(3) Пртљаг се, по правилу, издаје у упутној станици означеној у пртљажници На благовремени захтев имаоца пртљажнице, пртљаг се може издати и на некој испутној станици, уз повраћај пртљаж-

нице, ако околности то допуштају и ако се томе неprotиве царински или други прописи

(4) Лицу које захтева издавање пртљага, а није у стању да поднесе пртљажницу, железница ће издати пртљак ако се оно легитимно, докаже своје право на пртљак, и на прописаном обрасцу изјави да је примило пртљак, да се одриче права из пртљажнице и да преузима одговорност за штету која би пријемом пртљага била нанета железници или трећим лицима

(5) Подносилац пртљажнице коме се пртљак не изда према одредбама става 2 овог члана, може захтевати од железнице да му на пртљажници потврди дан и час кад је захтевао издавање пртљага и да га на најбржи и најпогоднији начин обавести када је пртљак припремљен за издавање

(6) Кад се приликом издавања пртљага утврди да недостају поједини комади означени у пртљажници, подносилац пртљажнице може захтевати да му железница то писмено потврди пре издавања приспелих комада Ради олакшања трагања за изгубљеним комадима пртљага, подносилац пртљажнице је дужан да их што тачније опише

Члан 28

Неблаговремено преузимање пртљага

(1) Ако ималац пртљажнице не преузме пртљак у року од 14 дана од дана приспећа у упутну станицу, железница после тога одговара за тај пртљак само као чувар

(2) Ако се пртљак не преузме у року од два месеца по истеку рока из става 1 овог члана, железница је овлашћена да пртљак изложи јавној продаји Комисији који садрже брзопокварљиве предмете, или чии трошкови лежања не би били у сразмери са вредношћу пртљага, могу се продати и пре тога рока

(3) О намераваној продаји пртљага железница је дужна благовремено известити имаоца пртљажнице ако је то могуће

(4) Железница ће ставити имаоцу пртљажнице на располагање износ добивен продајом, по одбијку трошкова продате и осталих неплаћених износа у вези са пртљаком Ако износ добивен продајом није довољан за покривање тих трошкова, ималац пртљажнице дужан је железници накнадити разлику

(5) На захтев имаоца пртљажнице железница му издаје препис записника о извршеној продаји

Члан 29

Претпоставка о губитку пртљага

(1) Смагта се да је пртљак изгубљен ако се не изда имаоцу пртљажнице у року од 14 дана од дана кад је овај затражио издавање пртљага

(2) Ако се пртљак накнадно пронађе, сходно се примењују одредбе члана 85 овог закона

Члан 30

Одговорност железнице за пртљак

Железница одговара за губитак и оштећење пртљага по одредбама по којима одговара за робу (чл 79, 80 и 81)

Члан 31

Накнада штете због губитка пртљага

(1) Ако је железница по одредбама овог закона одговорна за накнаду штета због потпуног или делимичног губитка пртљага, дужна је платити имаоцу пртљажнице на име накнаде стварну вредност пртљага, али највише до износа које одреди Савезно извршно веће

(2) Ако је постојало обезбеђење уредне испоруке, железница одговара за стварну штету, али највише до износа обезбеђења

(3) У случајевима из ст 1 и 2 овог члана железница је дужна имаоцу пртљажнице вратити наплаћену возарину, царинске дажбине и друге износе наплаћене у вези са превозом изгубљеног пртљага.

Члан 32

Накнада штете због оштећења пртљага

(1) У случају оштећења пртљага железница је дужна платити имаоцу пртљажнице само износ за који је стварно умањена вредност пртљага Овај износ не може премашити

1) износ који би се имао платити у случају потпуног губитка, ако је цела пошиљка оштећењем изгубила од своје вредности,

2) износ који би се имао платити у случају губитка оштећеног дела, ако је само један део пртљага оштећењем изгубио од своје вредности

(2) Ако је постојало обезбеђење уредне испоруке ималац пртљажнице може захтевати стварну штету, али највише до износа обезбеђења

Члан 33

Накнада штете због задоцњења у издавању пртљага

(1) У случају задоцњења у издавању пртљага, ималац пртљажнице може захтевати од железнице накнаду штете, али највише

1) до износа обезбеђења уредне испоруке, ако обезбеђење постоји,

2) до износа возарине, ако обезбеђење уредне испоруке не постоји, с тим да се плаћа 1/10 возарине за сваки започети дан задоцњења, а највише 10 дана.

(2) Накнада због задоцњења у издавању пртљага не плаћа се ако је дата накнада због потпуног губитка пртљага У случају делимичног губитка накнада због задоцњења у издавању пртљага плаћа се за део који није изгубљен У случају оштећења пртљага поред накнаде због оштећења, даје се и накнада због задоцњења

(3) Ако уједно постоји делимичан губитак или оштећење пртљага и задоцњење у издавању, укупна накнада не може бити већа од оне која би се платила у случају потпуног губитка пртљага

(4) Железница не одговара за штету због задоцњења у издавању пртљага ако докаже да је задоцњење настало услед околности које она није могла избећи нити отклонити

Члан 34

Накнада штете проузроковане злонамерно или из крајњег нехата железнице

Кад је потпун или делимични губитак или оштећење или задоцњење у издавању пртљага проузроковано злонамерно или услед крајњег нехата железнице, она је дужна имаоцу пртљажнице накнадити пуну штету

IV ПРЕВОЗ ЕКСПРЕСНЕ РОБЕ

Члан 35

Појам експресне робе Предмети искључени од превоза као експресна роба

(1) Као експресна роба примају се на превоз предмети који по својој природи, обиму и тежини, могу бити утоварени и брзо смештени у пртљажна кола

(2) Тарифом се одређује која се роба може примити на превоз као експресна или искључити од оваквог превоза

(3) Предмети који су према чл 45 и 46 овог закона као брзовозна или споровозна роба искључени од превоза, као и предмети који се условно примају на превоз, ако тарифом није другачије одређено, искључени су од превоза као експресна роба.

Члан 36

Предаја на превоз Експресни лист

- (1) Отправљање експресне робе врши се експресним листом
- (2) Пријем експресне робе железница потврђује на признаници експресног листа.

Члан 37

Превоз

- (1) Превоз експресне робе одређеним возом може се захтевати само ако се роба преда најдоцније на 30 минута пре поласка тога воза по реду вожње
- (2) Пошљалац је дужан навести тачан назив упутне станице, а ако постоји више превозних путева, дужан је означити и превозни пут
- (3) Превоз експресне робе одређеним возовима или одређеним врстама возова, може се искључити или ограничити. Ово мора бити одређено у тарифи или објављено огласом у станицама.

Члан 38

Рокови испоруке

- (1) Рок испоруке експресне робе износи 24 часа за сваких отпочетих 400 тарифских километара, и одржан је ако је роба у том року припремљена за издавање у упутној станици
- (2) Рок испоруке је одржан и кад је експресна роба превезена по истеку рока из става 1 овог члана, ако је превоз извршен на већој брзини коју су допуштали расположиви возови, и ако је роба била припремљена за издавање у упутној станици у најкраћем могућем времену
- (3) Рок испоруке почиње тећи од часа поласка воза којим је требало извршити превоз
- (4) Рок испоруке експресне робе која је приспела у упутну станицу после 18 часова, не тече до 9 часова наредног дана

Члан 39

Издавање

- (1) Железница је дужна експресну робу издати у упутној станици уз потврду примаоца чим прође време потребно за припрему, као и за манипулацију коју захтевају царински и други органи
- (2) Ако прималац не преузме робу одмах, железница је дужна да га о приспећу робе извести у року од 2 часа по приспећу а за робу која приспе после 18 часова, најдоцније до 9 часова наредног дана
- (3) Ако прималац не преузме робу у року од 24 часа по достави извештаја о приспећу, плаћа лежарину одређену тарифом. Ако је пошљачка упућена уз ознаку „Остаје на станици“, или ако се прималац писмено одрекао обавештења о приспећу, рок за преузимање робе тече од приспећа робе. Рок за преузимање робе тече и недељом и законом одређеним празницима
- (4) Железница може захтевати да прималац докаже свој идентитет.

Члан 40

Примена других прописа

У погледу питања превоза експресне робе која нису регулисана у овој глави, сходно се примењују одредбе које важе за превоз робе и живих животиња.

У ПРЕВОЗ РОБИ

Члан 41.

Пријављивање превоза робе

- (1) Странке су дужне железници на њен захтев дати податке о количинама, врсти, правцу и вре-

мену превоза робе који намеравају извршити у одређеном периоду

- (2) Кад се ради о ванредном превозу већих количина робе, странка је дужна претходно обавестити железницу о намераваном превозу, у ком случају железница може захтевати од странке да се с њом посебно споразуме о начину и времену превоза те робе

- (3) Ако странка не поступи по одредбама ст 1 и 2 овог члана, или између ње и железнице не дође до посебног споразума о превозу, железница је дужна доставити странци кола за утовар само ако их има на располагању

Члан 42

Радно време

- (1) Радно време за примање и издавање робе у железничким станицама мора износити најмање 8 часова, а може се кретати у времену од 6 до 21 часа
- (2) За поједине станице са мањим прометом робе железница може одредити краће радно време за примање и издавање робе
- (3) Радно време ноћу, недељом и законом одређеним празницима може се увести по одобрењу или налогу органа одређеног републичким прописима или по споразуму између железнице и странке ако овим законом није за поједине случајеве што друго одређено
- (4) Радно време одређено за станицу мора се објавити огласом у станици и обавезно је за железницу и за странке

Члан 43

Директан превоз

Железница је дужна примити робу на директан превоз у свим станицама и за све стачице, ако је то могуће с обзиром на уређаје и орган изцију станице и ако тарифом није друкчије одређено

Члан 44*

Довоз и одвоз робе

- (1) Одвоз денчане робе железница може на одговорност и трошак примаоца поверити возарском предузећу, ако није друкчије одређено у товарном листу или у писменој изјави коју је прималац дао железници
- (2) У станицама где се за то укаже потреба, довоз робе на станицу и одвоз робе са станице може вршити сама железница или може то поверити посебном возару, али и у тим станицама странка има право да сама довози и одвози своју робу
- (3) Кад у случају из става 2 овог члана довоз или одвоз робе врши сама железница или преко посебног возара, кога је она изабрала без овлашћења странке, железница одговара као возар
- (4) Ако прималац жели да железница повери одвоз робе са станице одређеном возару или возару кога изабере железница, дужан је то писмено тражити од те станице. У том случају одговорност железнице за робу престаје часом предаје робе возару. Ако железница неће да поступи по тражењу примаоца, дужна је да га о томе обавести без одлагања и на најбржи начин.

Члан 45

Предмети искључени од превоза

- (1) Од превоза су искључени
  - 1) предмети које има право да превози искључиво пошта;
  - 2) предмети чији је превоз забрањен законским или другим прописима;
  - 3) предмети који с обзиром на постројења или саобраћајна средства железнице нису по свом обиму, тежини или природи погодни за превоз,

4) предмети који по својој природи и својствима штетно утичу на здравље људи, или могу бити опасни по људски живот, безбедност околине и саобраћаја, или се не могу превозити без оштећења, као и предмети који се превозе под нарочитим условима — ако ти услови нису испуњени Савезни секретар за саобраћај и везе, на предлог Заједнице Југословенских железница, одређује који су предмети према одредби ове тачке искључени од превоза или се превозе под нарочитим условима, као и те нарочите услове превоза

(2) Предмети који по својој природи или својој тежини нису подесни за брз утовар и истовар, могу се искључити од превоза као брзовоз, ако се предају на превоз као денчана роба

Члан 46

Предмети који се условно примају на превоз

(1) Предмети који се према члану 45 став 1 тачка 4 овог закона превозе под нарочитим условима, примају се на превоз ако су сви прописани услови испуњени. Ове предмете дозвољено је паковати заједно са другом робом само ако је то изрично прописано

(2) Предмети чији превоз, утовар, истовар или претовар, с обзиром на постројења или превозна средства железнице, изазивају према нахођењу железнице нарочите тешкоће, примају се на превоз само под нарочитим техничким или експлоатационим условима, које железница одређује за сваки поједини случај. За овакве превозе може железница одредити накнаду посебних трошкова и нарочите рокове испоруке. Потребне податке у погледу дужине, ширине, висине и тежине тих предмета, а по потреби и њихове вацрте, странка је дужна доставити благовремено железници

(3) Железничка возила која се превозе на сопственим точковима, железница прима на превоз ако утврди њихову способност за вожњу и то значи на самом возилу или потврди посебним уверењем Локомотиве, тендери и моторна кола морају имати стручног пратиоца, кога одређује пошиљалац.

Члан 47

Товарни лист

(1) Пошиљалац је дужан предати железници за сваку пошиљку товарни лист на прописаном обрасцу

(2) Тарифом се могу предвидети и друге врсте пропраг их докумената робе

(3) За сваки колски товар мора се поднети засебан товарни лист, осим за предмете за чије је товарење према њиховим димензијама потребно више кола или ако се тарифом друкчије одреди

(4) Товарни лист је јавна исправа

(5) Образац товарног листа и начин његовог попуњавања прописује Заједница Југословенских железница

Члан 48

Испуњавање товарног листа

(1) Товарни лист мора садржати следеће податке

1) место и датум састављања товарног листа,

2) назначење станице до које се роба има превести (упутна станица). Ово назначење мора да одговара Именику железничких станица,

3) презиме и име, односно назив примаоца и његову адресу (место, улица и број). У товарном листу може се означити само један примаоца,

4) назначење врсте и тежине робе, или слично назначење према одредбама тарифе,

5) презиме и име, односно назив пошиљалца и његову адресу, и потпис. Потпис може бити замењен печатом пошиљалца. У товарном листу може се назначити само један пошиљалац.

(2) Према околностима случаја треба у товарни лист унети и друга назначења и изјаве одређене овим законом или тарифом

(3) На полеђини товарног листа пошиљалац може унети у одређену рубрику кратке белешке за примаоца

(4) Изјаве у товарном листу и прилагање докумената који нису одређени овим законом или тарифом, нису допуштени и не обавезују железницу

Члан 49

Одговорност за податке унете у товарни лист

(1) Пошиљалац одговара за тачност података и изјава које је у товарни лист унео он или друго лице које је за то овлашћено. Пошиљалац сноси последице у случају неисправности, нетачности или непотпуности унетих података и изјава, као и кад су подаци и изјаве унети на друго место а не на оно које је одређено за њихово уписивање. Кад је ово место недовољно за уписивање, пошиљалац ће на њему назначити где се налази допуна уписа

(2) Пошиљалац одговара и за податке и изјаве које на његов захтев у товарни лист унесе радник железнице

(3) Доносилац товарног листа сматра се као пуномоћник пошиљалца и он је овлашћен да у његово име врши измене и допуне у товарном листу, укључујући ту и претртвавање података, да даје изјаве и да врши радње које се односе на закључивање уговора о превозу, ако пошиљалац у товарном листу није друкчије одредио

Члан 50

Утврђивање тежине и броја комада пошиљке

(1) Ако је у питању денчана роба коју сама товари (члан 62), железница је дужна при пријему на превоз утврдити без права на накнаду, тежину и број комада робе. Пошиљалац или његов пуномоћник може присуствовати овом утврђивању. Железница није дужна да утврђује тежину робе ако је тарифом одређено рачунање возарине по комаду, јединичној тежини и слично. Ако је пошиљалац уписао тежину у товарни лист и није захтевао вагање, железница није дужна да врши вагање

(2) Ако није у питању денчана роба, железница је дужна на захтев пошиљалца у товарном листу утврдити тежину и број комада, сем ако справе за вагање које стоје на располагању нису довољне, или природа робе или саобраћајне прилике онемогућају вагање, или ако тарифа одређује рачунање возарине по комаду, јединичној тежини и сл. Железница мора тежину утврдити и без захтева, ако тежина није назначена у товарном листу. За утврђивање тежине и броја комада странка плаћа накнаду према тарифи. Ако се тежина не може утврдити на отправној станици, утврђивање тежине ће се извршити на првој подесној усутној станици

(3) Општим тарифским одредбама могу се одредити случајеви у којима железница није обавезна да утврђује тежину и број комада робе предате на превоз. У том случају пошиљалац је дужан сам да утврди ове податке и да их наведе у товарном листу

(4) Железница може робу у колским товарима, као и денчану робу коју мора пошиљалац да товари, вагати на колској ваги. При томе урачунава се сопствена тежина кола која је на њима назначена. На захтев странке железница је дужна вагати празна кола ако то допуштају саобраћајне прилике. Тарифом се одређује да ли се и која накнада плаћа за вагање

(5) Ако се код робе у колским товарима или код денчане робе коју има да товари пошиљалац, утврди приликом проверавања тежине, извршеног на колској ваги без захтева пошиљалца, да се тежина не разликује од тежине назначене у товарном листу

за више од 2%, за израчунавање превозних трошкова узете се тежина назначена у товарном листу

(6) Кад железница утврђује тежину и број комада дужна је то потврдити у товарном листу. Ако се утврђивање врши у отправној станици, железница потврђује те податке и на дубликату товарног листа ако се он налази у њеним рукама или ако га пошиљалац поднесе. Ако се утврђивање тежине врши на успутној станици, железница је дужна на захтев странке накнадно уписати тежину и у дубликату товарног листа

Члан 51

Проверавање садржине пошиљке

(1) Железница има право да у свако доба провери да ли пошиљка одговара подацима товарног листа и да ли су испуњене прописане мере безбедности. У успутној станици железница може извршити проверавање садржине пошиљке само ако то изискују потребе саобраћаја, царински или други прописи

(2) Железница је дужна при проверавању садржине пошиљке у отправној станици позвати пошиљача, а при проверавању у успутној станици примаоца. Ако пошиљалац односно прималац не присуствује проверавању, као и кад се проверавање врши у успутној станици, проверавање се има извршити у присуству два сведока

(3) Ако се проверавањем утврди да се пошиљка разликује од назначења у товарном листу, разлика ће се уписати у товарни лист. Кад се проверавање врши у отправној станици, уписивање разлике извршиће се и у дубликату товарног листа, ако се он налази у рукама железнице

(4) Ако се утврди разлика између пошиљке и назначења у товарном листу, трошкови превоза за укључујући ту и колску дегубину и лежарину, терете робу, ако нису одмах плаћени

Члан 52

Возарински додатак

(1) Ако се у товарни лист неисправно, нетачно или непотпуно упишу подаци или изјаве, и услед тога се приме на превоз предмети који су према члану 45 овог закона искључени од превоза, или се за пошиљку плати мања возарина, или се занемаре прописане мере безбедности, или се преоптерећење кола која товари пошиљалац, тарифом се може предвидети плаћање возаринског додатка

(2) Износ возаринског додатка, као и основ за његову наплату, мора се навести у товарном листу

(3) Возарински додатак не наплаћује се
1) у случају нетачног назначења тежине или у случају преоптерећења кола, ако је железница била дужна да изврши вагање или ако је пошиљалац у товарном листу то захтевао,

2) у случају повећања тежине пошиљке за време превоза, услед чега није настало преоптерећење, ако пошиљалац или прималац докаже да је повећање тежине настало услед утицаја времена,

3) у случају преоптерећења кола насталог за време превоза услед утицаја времена, ако пошиљалац или прималац докаже да при утовару кола није прекорачена носивост означена на колима,

4) у случају нетачног назначења тежине, кад нема преоптерећења, ако разлика између тежине назначене у товарном листу, и утврђене тежине не прекорачује 2% од назначене тежине

Члан 53

Исправе потребне за извршење царинских и других радњи

(1) Пошиљалац је дужан приложити товарном листу исправе потребне за извршење радњи које се на основу царинских и других прописа морају извршити пре издавања робе примаоцу. Товарном

листу прилажу се само исправе које се односе на робу из тог товарног листа, ако се тарифом или другим прописима друкчије не одреди

(2) Ако се исправе не могу приложити товарном листу, пошиљалац је дужан да их благовремено достави царинарници, станици, органу управе, предузећу односно лицу, у месту где се имају извршити радње из става 1 овог члана. У том случају у товарном листу мора се навести коме су исправе достављене

(3) Железница није дужна испитивати да ли су поднесене исправе тачне и довољне

(4) Пошиљалац одговара железници за штету насталу услед недостатка, непотпуности или неисправности исправа, ако за то нема њене кривице

(5) Железница одговара као комисионар за штету коју проузрокује губитком или неправилном употребом исправа приложених товарном листу или исправа које су јој достављене. Износ чакнаде ове штете не може бити већи од износа који је железница дужна накнадити у случају губитка робе

Члан 54

Стање, паковање и обележавање робе

(1) Ако природа робе захтева паковање, роба се мора предати на превоз у таквом стању и тако упакована, да се за време превоза сачува од потпуног или делимичног губитка или оштећења и да се спречи nanoшење штете железници и другим лицима

(2) Паковање се сматра довољним ако је роба према својој природи пакована у чврсте и добро затворене сандуке, бурад, ковчеге, корпе, котарице, металне судове, чврсте и густе вреће и т. сл.

(3) Железница може одбити пријем на превоз робе која не испуњава услове из ст 1 и 2 овог члана, или може захтевати да пошиљалац писмено потврди у товарном листу очевидне знаке оштећења или других недостатака у паковању

(4) Ако један пошиљалац чешће у истој станици предаје на превоз робу исте врсте неупаковану или са истим недостацима у паковању, иако је паковање потребно, може место писмене потврде у товарном листу из става 3 овог члана предати у тој станици општу изјаву према прописаном обрасцу. У том случају пошиљалац је дужан у товарном листу позвати се на ову изјаву

(5) Железница може у тарифи одредити и једнообразна правила о паковању и товарењу робе која није наведена у члану 46 став 1 овог закона, ако та роба због својих особина може проузроковати тешкоће или штете за време превоза

(6) Пошиљалац је дужан придржавати се царинских и других прописа у погледу паковања и покривања робе

(7) Ако пошиљалац није упаково или покрио робу према царинским или другим прописима, железница има право да то уради. У том случају трошкови паковања и покривања терете робу

(8) Пошиљалац одговара за штету проузроковану железници или другим лицима због тога што роба уопште није упакована или обележена, или је недовољно упакована или обележена. Ако у товарном листу није наведено да роба уопште није упакована или обележена, односно да није довољно упакована или обележена, железница је дужна доказати постојање тих недостатака

Члан 55

Закључење уговора о превозу

(1) Уговор о превозу закључен је кад отправна станица прими на превоз робу са товарним листом. Отправна станица потврђује пријем робе стављајући на одређеном месту у товарном листу жиг са датумом пријема

(2) Жиг се мора ставити одмах по предаји целокупне пошиљке наведене у товарном листу и по уплати трошкова које преузима пошиљалац Жиг се ставља у присуству пошиљалоца, ако он то захтева

(3) Жигосани товарни лист је доказ о закљученом уговору о превозу

(4) У погледу робе коју је утоварио пошиљалац, наводи товарног листа који се односе на тежину или на број комада служе као доказ према железници само у случају када је железница утврдила тежину или број комада и то потврдила у товарном листу

(5) Железница је дужна да потврди пријем и дан а за брзопокварљиву робу и час пријема робе на превоз на дубликату товарног листа, који јој пошиљалац има поднети у исто време кад и товарни лист са свим деловима Дубликат товарног листа нема важност товарног листа који прати пошиљку нити коносмана

Члан 56

Превозни трошкови

(1) Превозне трошкове (возарину, додатке на возарину и накнаде за споредне услуге) железница наплаћује по тарифи која важи на дан закључења уговора о превозу

(2) Поред превозних трошкова железница има право да наплати и издатке у готову које је имала у вези са робом примљеном на превоз (на пример издатке за потребне радове у сврху очувања робе, накнаде за поштанске услуге, таксе, царинске дажбине, трошкове за пренос и предају робе царинарници и т. сл.)

(3) Железница је дужна да унесе у товарни лист износ возарине и накнаде за споредне услуге, као и возаринске додатке, ако их има Железница је дужна да унесе у товарни лист и друге издатке у готову и да, по могућности, приложи о томе доказне исправе

(4) Железница може за издатке у готову наплатити провизију предвиђену у тарифи

Члан 57

Превозни пут

(1) Пошиљалац може одредити превозни пут само за брзовоз у случајевима одређеним тарифом Железница мора превести робу одређеним путем и према њему зарачунати возарину и рок испоруке

(2) Превозни пут који одреди пошиљалац за споровоз, није обавезан за железницу у случајевима одређеним тарифом. Означење станице од стране пошиљалоца, као места у коме се имају извршити царинске и друге радње, обавезно је за железницу и код споровоза

(3) За споровоз као и за брзовоз за који пошиљалац није одредио превозни пут, железница може извршити превоз путем који сама одреди, али је дужна зарачунати возарину према путу који је за пошиљалоца најповољнији. У оправданим случајевима тарифом се могу предвидети одступања од ове одредбе

Члан 58

Рокови испоруке

(1) У рок испоруке улазе отправни рок и превозни рок

(2) Рокови испоруке износе

1) за брзовоз	
отправни рок	1 дан,
превозни рок за сваких отпочетих 300 тарифских километара	1 дан,
2) за споровоз	
отправни рок	1 дан;
превозни рок за сваких отпочетих 200 тарифских километара	1 дан

(3) Отправни рок за брзопокварљиву робу и за живе животиње увек износи 12 часова

(4) Отправни рок рачуна се само једанпут, без обзира на број железница које учествују у превозу

(5) Превозни рок рачуна се за цело одстојање од отправне до упутне станице без обзира колико је железница учествовало у превозу

(6) Рок испоруке почиње тећи од поноћи по пријему робе на превоз, а за брзопокварљиву робу и за живе животиње предате пре подне — од 12 часова

(7) Рокови испоруке не теку за време задржавања пошиљке које је настало

1) услед проверавања садржине или тежине пошиљке ако је овим проверавањем утврђена нетачност навода у товарном листу (члан 51),

2) услед радњи царинских, ветеринарских или других органа управе,

3) услед измене уговора о превозу извршене по тражењу пошиљалоца,

4) услед нарочитог старања око пошиљке (храњење и појење животиња, додавање леда и сл.),

5) услед других узрока који спречавају почетак или наставаљање превоза, ако за то нема кривице железнице

(8) Сем случајева из члана 79 став 2 овог закона железница се може позвати на продужење рокова испоруке због узрока наведених у ставу 7 овог члана само онда ако је узрок и трајање задржавања пошиљке уписала у товарни лист

(9) Ако последњи дан рока испоруке пада у недељу или законом одређени празник, рок испоруке за споровозну робу истиче истог часа првог наредног радног дана. Ако је у питању брзовоз, а последњи дан рока испоруке пада у недељу или законом одређени државни празник, рок испоруке истиче првог наредног радног дана у 9 часова

(10) Рок испоруке је одржан ако је пре његовог истека прималац извештен о приспећу робе и ако је роба припремљена за одшошење, а за робу код које се не врши извештавање — од часа кад је роба припремљена за издавање. У погледу робе коју железница одвози са станице, рок испоруке је одржан ако је пре његовог истека извршено или покушано достављање робе примаоцу у његове пословне просторије односно стан

Члан 59

Допунски рокови испоруке

Тарифом се могу одредити допунски рокови испоруке у следећим случајевима

1) за пошиљке које се превозе

а) поморским путем или унутрашњим пловним путевима, скелом или лађом,

б) путем који нема железничке пруге,

в) спојном железницом која везује две пруге једне исте мреже, или разних мрежа, или две станице у истом месту,

г) споредном пругом,

д) пругом колосека различите ширине,

2) за превозе од и до споредних отправништава;

3) за ванредне прилике које изазивају необично повећање саобраћаја или необичне тешкоће при експлоатацији

Члан 60

Примање и предаја робе на превоз

(1) Железница је дужна да прими робу на превоз само онда ако се превоз може извршити без одлагања

(2) Као брзовоз железница је дужна да прими само робу која је према свом облику, обиму, тежини и осталим особинама подесна за такав превоз

(3) За брзовоз као и за брзопокварљиву робу и живе животиње предате на превоз кад споровоз, железница може одредити време у које се роба мора донети ради отправања одређеним возом

(4) Роба се мора предати на превоз у радно време одређено за отправну станицу

(5) Роба се мора предати на превоз на оним местима у станици које одреди железница

(6) Предају робе коју товари железница пошиљалац мора завршити у року од 24 часа од почетка предаје. Ако се у овом року не преда сва роба наведена у товарном листу, или ако товарни лист и његови прилози нису предати или нису правилно испуњени, или ако пошиљалац није платио франкиране износе, железница наплаћује за донету робу лежарину прописану у тарифи

Члан 61

Рок утовара

(1) Кад робу товари пошиљалац, он је дужан да робу утовари у року утовара одређеном у тарифи. Ако у том року кола нису утоварена, или нису прописно утоварена, или ако товарни лист или његови прилози нису предати железници, или нису правилно испуњени, или ако пошиљалац није платио франкиране износе, железница наплаћује колску дангубнину предвиђену у тарифи

(2) Ако је рок утовара прекорачен за више од 24 часа, железница има право да на трошак и одговорност пошиљалоца истовари робу и стави је на лежање, или да је преда шпедитеру или јавном складишту

(3) Кола која пошиљалац није отпочео товари у року утовара, железница може одузети уз наплату накнаде предвиђене у тарифи

(4) У рок утовара не рачунају се

1) недеља и законом одређени празници,

2) време одређено за манипулацију коју врше царински, ветеринарски и други органи управе,

3) време за које је железница проузроковала одуговлачење утовара

(5) Ако оправдани разлози саобраћаја или јавни интерес то захтева, железница може по одобрењу органа управе одређеног републичким прописом привремено смањити рок утовара, у појединим станицама, као и повећати лежарину, запремнину и колску дангубнину

(6) Са странкама које имају механизовани утовар или повољне услове утовара, железница може закључити посебан уговор којим ће се одредити краћи рокови утовара од рокова одређених тарифом

(7) На захтев странке железница може с обзиром на обим пословања странке и објективне могућности утовара уговорити са странком дуже рокове утовара од оних одређених тарифом

Члан 62.

Товарење кола

Тарифом се одређују случајеви у којима робу товари железница и они у којима товари пошиљалац, ако овај закон не садржи одредбе о томе или нема нарочитог споразума утврђеног у товарном листу између пошиљалоца и железнице

Члан 63

Носивост кола

(1) Кола се смеју товари до носивости на њима означене, водећи рачуна о највећем допуштеном притиску по осовини и о товарном профилу

(2) Ако се у отправној станици утврди да су кола у која је пошиљалац сам утоварио пошиљку преоптерећена железница може захтевати да пошиљалац у примерном року истовари претег

(3) Ако пошиљалац не истовари претег или ако је преоптерећење утврђено у успутној станици, истовар претега извршиће железница на трошак пошиљалоца. Овај претег железница ће ставити на лежање и о томе обавестити пошиљалоца. Ако пошиљалац, у року од 24 часа за претег истоварен у отправној станици, а у року од осам дана за претег истоварен у успутној станици рачунајући од дана послатог обавештења, не да никакво упутство, примениће се одредбе члана 76 овог закона

(4) У случају из става 3 овог члана за истовар и утовар које изврши железница, за лежање претега, као и за задржавање кола, железница ће наплатити накнаду одређену у тарифи. За задржавање кола преко 24 часа не може се наплатити накнада

(5) За истоварени претег рачунаће се возарина за пређени пут по тарифском разреду који важи за главну пошиљку од отправне до успутне станице у којој је претег истоварен. Ако се према упутству пошиљалоца истоварени претег шаље даље или превози натраг, сматраће се као засебна пошиљка, осим кад се истоварени претег према упутству пошиљалоца дотоварује другој колској пошиљци

(6) Одредбе ст 2 до 5 овог члана примењују се и у случају прекорачења допуштеног притиска по осовини и прекорачења товарног профила, ако тарифом није друкчије одређено

Члан 64

Привремено смештање робе

(1) Робу која се не може без одлагања превести, железница ће на захтев пошиљалоца примити на привремено смештање ако за то има могућности. Железница може одбити да прими на привремено смештање брзопокварљиву робу и предмете наведене у члану 46 овог закона

(2) За привремено смештање наплаћује се лежарина одређена у тарифи

(3) За робу примљену на привремено смештање железница издаје потврду с напоменом да ће робу примити на превоз кад буде у могућности да је превезе. Пошиљалац даје на то свој пристајак у товарном листу

(4) До пријема на превоз робе која је примљена на привремено смештање, железница одговара као чувар

Члан 65

Царинске и друге радње

(1) Железница врши у току превоза за рачун странке царинске и друге радње одређене прописима органа управе

(2) Железница може вршење тих радњи поверити и другоме

(3) У случајевима из ст 1 и 2 овог члана железница одговара као комисионар

(4) Пошиљалац може, означајући у товарном листу станицу где треба да се изврше царинске и друге радње, захтевати да он лично или преко свог пуномоћника присуствује вршењу тих радњи ради давања потребних података и објашњења, као и да он сам или његов пуномоћник изврши те радње и плати царину и друге дажбине. Самим тим означавањем ни пошиљалац ни прималац не стичу право да преузму робу у тој станици

(5) У случају из става 4 овог члана железница је дужна известити пошиљалоца односно његовог пуномоћника о приспећу робе у станицу где треба да се изврше односне радње. Ако пошиљалац не дође у року од 24 часа од послатог извештаја, железница може извршити те радње и без њега

(6) Ако се царинске и друге радње не могу извршити у станици коју је означао пошиљалац,

или се не могу извршити на начин како је он захтевао железница ће поступити на начин који је најповољнији за пошиљаоца и о томе га извести

(7) Ознака „франко царина“ коју је пошиљалац уписао у товарни лист, важи као захтев да железница за његов рачун изврши царинске радње. У том случају железница може по свом избору извршити те радње у успутној или упутној станици.

(8) Прималац има право да у успутној или упутној станици изврши царинске и друге радње, ако пошиљалац није друкчије одредио у товарном листу.

(9) Ако прималац те радње врши у успутној станици дужан је свој захтев о томе ставити писмено тој станици. У том случају сходно се примењују одредбе ст 4 и 5 овог члана. Ако прималац те радње врши у упутној станици, дужан је претходно испустити товарни лист и платити трошкове који терете пошиљка.

(10) За вршење царинских и других радњи које она свршава железница има право на наплату стварних трошкова и накнада одређених у тарифи.

(11) Ако се царинске и друге радње не изврше у одређеном времену колску дангубнину и лежарину платиће царинарница односно други орган управе, установа или странка, према томе ко је проузроковао одуговлачење.

Члан 66

Плаћање превозних трошкова

(1) Превозне трошкове (возарину додатак на возарину накнаде за споредне услуге железнице и друге трошкове настале у путу) плаћа пошиљалац или прималац.

(2) За превозне трошкове које пошиљалац није у товарном листу означио да ће их он платити, као и за трошкове за које товарни лист не садржи никакву изјаву о томе ко ће их платити сматра се да је пошиљалац изјавио да ће их платити прималац.

(3) Тарифом се може одредити да се превозни трошкови плаћају унапред.

(4) Плаћање превозних трошкова пошиљалац преузима изјавом у одређеној рубрици товарног листа.

(5) Отправна станица може захтевати од пошиљалоца да јој унапред плати превозне трошкове за брзопокварљиву робу као и за робу која због своје незначителне вредности не покрива превозне трошкове.

(6) Ако се износ превозних трошкова које пошиљалац преузима не може тачно утврдити при предаји робе на превоз железница може захтевати од пошиљалоца да као јемство положи износ који приближно одговара тим трошковима. На положењи износ железница је дужна издати потврду.

(7) Превозне трошкове из става 6 овог члана железница је дужна обрачунати у року од месец дана по истеку рока испоруке, узимајући у рачун и плаћени износ и издати франкатурни рачун пошиљалоцу уз повраћај потврде.

(8) Отправна станица дужна је износе превозних трошкова који су плаћени унапред појединачно назначити у товарном листу и његовом дупликату, сем износа из става 7 овог члана.

Члан 67

Поузеће Предујам

(1) Пошиљалац може робу послати под условом да се она изда прималоцу тек пошто овај уплати новчани износ назначен у товарном листу (поузеће). Пошиљка се може оптеретити поузећем до износа вредности робе.

(2) Тарифом се може одредити најмањи новчани износ поузећа, као и начин на који ће се поузеће обрачунати.

(3) Ако је железница робу издала прималоцу без претходне уплате поузећа за рачун пошиљалоца, она је дужна накнадити пошиљалоцу износ поузећа, задржавајући право потраживања од прималоца.

(4) Железница може пошиљалоцу, на основу робе коју је примила на превоз исплатити предујам до висине износа одређеног у тарифи, ако је према оцени отправне станице предујам покривен вредношћу робе. Предујам се наплаћује од прималоца при искупљењу товарног листа.

(5) Железница неће одобравати предујаме за робу за коју према члану 66 став 3 овог закона може захтевати да се возарина плати унапред.

(6) За оптерчење пошиљке поузећем или предујмом железница наплаћује провизију одређену у тарифи. Провизија се наплаћује и ако се поузеће изменом уговора о превозу напусти или смањи. У случају измене уговора о превозу од стране пошиљалоца којом се мења упутна станица провизија за поузеће или предујам не наплаћује се поново.

Члан 68

Издавање робе

(1) Железница је дужна да у упутној станици коју је означио пошиљалац изда прималоцу товарни лист и робу, пошто прималац потврди њихов пријем и уплати износе назначене у товарном листу.

(2) Исто дејство као и издавање робе прималоцу има предаја робе од стране железнице царинским или другим органима управе у њиховим просторијама или њиховим посебним складиштима, предаја робе шпедитеру возарском предузећу или јавном складишту, као и стављање робе на лежање у случајевима одређеним овим законом.

(3) Примањем товарног листа прималац се обавезује платити железници износе који проистичу из товарног листа.

(4) Товарни лист и роба издају се доносиоцу извештаја о приспећу робе на коме је прималац потврдио пријем робе. Железница није дужна испитивати истинитост потписа нити право доносиоца да прими робу. Тарифом се могу предвидети изузеци од одредаба овог става.

(5) Пре искупљења товарног листа прималац нема право да отвара комаде или узима огледе. Железница може под нарочитим условима допустити узимање огледа.

(6) Роба се мора подићи са оних места у станици које одреди железница.

(7) Тарифом се одређује да ли ће робу истоварити железница или прималац робе, ако овим законом или посебним споразумом није друкчије одређено. Ако железница изврши истовар уместо прималоца, она наплаћује накнаду одређену тарифом, а ако истовар не врши својом радном снагом, железница наплаћује стварне трошкове истоваара. Ако прималац врши истовар он одговара железници за штету коју причини неправилним истовааром.

(8) По приспећу робе у упутну станицу прималац има право да захтева од железнице да му преда товарни лист и да му изда робу. Ако је утврђен губитак робе, или ако роба није стигла по истеку рока предвиђеног у члану 78 овог закона, прималац може у своје име употребити према железници права која проистичу из уговора о превозу, под условом да претходно изврши обавезе које му тај уговор налаже.

(9) Прималац може одбити пријем робе и по пријему товарног листа и плаћању превозних тро-

шкова, све док се не поступи по његовом захтеву за извршавање губитка или оштећења робе

(10) Ако приликом издавања робе недостаје један или више комада наведених у товарном листу, железница је дужна на захтев примаоца потврдити да му ти комади нису издати

(11) Ако се прималац који је извештен пријави да однесе робу, а роба му се не може припремити у року од два часа по његовом доласку, железница је дужна накнадити трошкове проузроковане због покушаног одношења. На захтев примаоца железница ће у товарном листу потврдити да је одношење покушано без успеха

Члан 69

Предаја робе на даљи превоз

(1) Ако је пошиљалац у товарном листу означао друго превозно средство (речну пловидбу, аутомобилско предузеће, поморску пловидбу итд) за даљи превоз робе од упутне станице до упутног места, железница ће предати робу означеном возару

(2) Ако пошиљалац није означао превозно средство за даљи превоз железница има право да сама одреди даљег возара, ако такав возар постоји у месту. У овом случају железница одговара за избор даљег возара као отпремник (шпедитер)

(3) Ако железница нема могућности да преда робу на даљи превоз известиће примаоца о приспећу робе. Железница има право по истеку рока одношења да робу преда шпедитеру или јавном складишту

Члан 70

Проверавање броја комада и тежине робе у упутној станици

(1) Пошиљалац односно прималац може захтевати да железница при издавању робе провери тежину и број комада и да то потврди уписом у товарни лист

(2) По захтеву за проверавање тежине и броја комада железница ће поступити ако располаже справама за мерење и ако то природа робе и саобраћајне прилике допуштају

(3) Општим тарифским одредбама могу се одредити случајеви у којима железница није обавезна да проверава број комада и тежину робе у упутној станици

(4) У погледу проверавања тежине робе у колским товарима као и остале робе коју возачи пошиљалац, важе одредбе члана 50 ст 4 и 5 овог закона

(5) За проверавање броја комада и тежине робе прималац плаћа накнаду одређену у тарифи, сем ако се проверавањем утврди мањак у броју или у тежини за које железница одговара и које није већ признала

Члан 71

Извештавање примаоца о приспећу робе

(1) О приспећу робе извештава се прималац према избору железнице поштом, телефоном, телеграмом или писмено путем разносача. При извештавању назначиће се примаоцу рок у коме се роба мора однети. Железница може уговорити са примаоцем нарочити начин извештавања

(2) Железница је дужна да извести примаоца чим робу припреми за издавање. За робу која је приспела као брзовоз железница је дужна извести примаоца у року од 4 часа по приспећу робе. Дан приспећа мора се означити на товарном листу станичним жигом са датумом. За брзовоз мора се назначити и час приспећа. Ако ове пошиљке приспећу радним даном после 17 часова, или у недељу или на законом одређене празнике, из-

вештавање ће се извршити наредног радног дана најдоцније до 9 часова. Железница уз сагласност органа управе одређеног републичким прописом одређиће станице које ће вршити извештавање недељом и у законом одређене празнике као и време и начин извештавања. За споровозну робу извештавање мора се извршити истог дана када је роба приспела, а најдоцније идућег радног дана

(3) Извештавање се сматра да је извршено

1) ако се врши поштом — 24 часа после предаје извештаја пошти,

2) ако се врши телеграфским путем — 12 часова после предаје телеграма,

3) ако се врши телефоном — после завршеног разговора,

4) ако се врши на други начин — предајом извештаја

(4) За извештавање може железница захтевати накнаду својих трошкова

(5) Извештавање се не врши

1) ако се роба довози у пословне просторије или стан примаоца,

2) ако је роба упућена са ознаком „Остаје на станици”,

3) ако је пошиљалац или прималац захтевао да се не врши извештавање о приспећу робе,

4) ако је прималац области некоег возара да у његово име прими извештај у станици и одвезе робу

Члан 72

Рокови за одношење робе

(1) Прималац је дужан однети робу у радном времену одређеном за упутну станицу

(2) Изузетно, у недељу и на законом одређене празнике, и то само пре подне, издају се пошиљке брзовоза као и споровозне пошиљке брзопокварљиве робе и експлозивних предмета

(3) Робу коју истоварује железница прималац је дужан однети у року од 24 часа

(4) Робу коју сам истоварује, прималац је дужан однети у року за одношење одређеном у тарифи

(5) Рок за одношење робе почиње тећи од часа када се извештавање о приспећу робе сматра извршеним (члан 71 став 3). Ако је роба упућена са ознаком „Остаје на станици” или ако се прималац одрекао извештавања — рок за одношење робе почиње тећи од часа када је роба припремљена за издавање

(6) Ако роба није благовремено припремљена за издавање или се товарни лист не може издати — рок за одношење робе почиње тећи од часа кад су роба и товарни лист стављени примаоцу на располагање

(7) У рок за одношење робе не рачуна се

1) недеља и законом одређени празници,

2) време манипулисања које врше царински, ветеринарски и други органи управе

3) време задоцњења истовара које је проузроковала железница

(8) Ако се роба не однесе у року одређеном за одношење, железница наплаћује лежарину, колску дангубнину или запремину предвиђене у тарифи. Ако је рок за одношење робе прекорачен за више од 24 часа, железница има право на трошак и одговорност примаоца истоварити робу ставити на лежање или је предати шпедитеру јавном складишту или возару ради доставе примаоцу

(9) Ако оправдани разлози саобраћаја или интереси привреде захтевају, железница може по одобрењу органа управе одређеног републичким прописом привремено смањити или повећати рок за одношење

(10) Железница и странке могу уговорити дужи или краће рокове за одношење

Члан 73

Измена уговора о превозу

(1) Пошиљалац има право да мења уговор о превозу захтевајући

- 1) да му се роба врати у отправној станици,
- 2) да се роба успут застави
- 3) да се издавање робе одложи,
- 4) да се роба изда неком другом примаоцу,
- 5) да се роба изда у некој другој упутној станици,
- 6) да се роба врати у отправну станицу,
- 7) да се роба накнадно оптерети поузећем, или да се износ поузећа повиси или смањи или да од поузећа одустане,
- 8) да се новчани износи за које је у товарном листу назначено да ће платити прималац наплате од њега, уместо од примаоца

(2) У случајевима из тач 5 и 6 става 1 овог члана пошиљалац може за даљи превоз односно за повратак прописати и неки други начин превоза (споровоз, брзовоз) ако је на станицама које долазе у обзир допуштен овакав начин отправљања

(3) Остале измене као и измене које би се односиле на поједине делове пошиљке, нису допуштене ако тарифа не предвиђа изузетке

(4) Изјаву за измену уговора о превозу пошиљалац је дужан дати и потписати на прописаном образцу

(5) Изјаву из става 4 овог члана пошиљалац мора поновити и потписати и на дубликату товарног листа који се заједно са изјавом подноси железници. Отправна станица потврђује пријем измене уговора о превозу стављањем станичног жига са датумом на дубликат товарног листа испод изјаве пошиљалоца. Дубликат товарног листа враћа се пошиљалоцу

(6) Ако железница поступи по захтеву пошиљалоца за измену уговора не тражећи подношење дубликата товарног листа оца одовара примаоцу за штету која му је тиме проузрокована

(7) Железница је дужна поступити по захтеву пошиљалоца за измену уговора само ако је захтев предат преко отправне станице

(8) На захтев пошиљалоца отправна станица ће о његовом трошку извести телеграмом или телефоном упутну станицу или станицу у којој треба задржати пошиљку

(9) Право пошиљалоца за измену уговора о превозу гаси се предањем товарног листа примаоцу односно кад прималац употреби то право које проистиче из уговора о превозу према члану 68 овог закона. Од тог тренутка железница је дужна поступати по упутствима примаоца

(10) Ако прималац одбије пријем робе, пошиљалац има право измене уговора о превозу и у случају ако не може да поднесе дубликат товарног листа (члан 76)

Члан 74

Извршење измена уговора о превозу

(1) Железница може извршење измена уговора о превозу које пошиљалац захтева у смислу члана 73 овог закона одбити или одложити

1) ако извршење измене уговора није више могуће у тренутку кад је захтев за измену приспео у станицу која треба да га изврши

2) ако би услед извршења измене уговора дошло до поремећаја у редовној саобраћајној служби,

3) ако је извршење измене уговора противно царинским ветеринарским или другим прописима

4) ако у случају измене упутне станице вредност робе не би покрила трошкове превоза до нове упутне станице уколико се износ тих трошкова одмах не плати или не положи јемство

(2) У случајевима из става 1 овог члана железница је дужна да без одлагања и на најбржи начин обавести пошиљалоца о сметњама услед којих није у могућности да изврши захтев за измену уговора

(3) Ако изменом уговора о превозу пошиљалац захтева да се пошиљка застави у некој успутној станици, или да се задржи у упутној станици железница има право да наплати колску дангубнину или лежарину за свако заустављање дуже од 6 часова. У случају заустављања пошиљке дуже од 24 часа железница може робу истоварити и ставити је на лежање или је предати шпедитеру или јавном складу, уз трошак и одговорност пошиљалоца. О свим мерама железница је дужна извести пошиљалоца

Члан 75

Сметње при превозу

(1) Ако при превозу робе наступе сметње које се могу отклонити превозом помоћним путем роба ће се превести до упутне станице тим помоћним путем без наплате веће возарине а рок исторуке рачунаће се према старом пређашњем путу

(2) Ако даљи превоз услед насталих сметњи или из других разлога није могућ а не постоји помоћни пут железница ће од пошиљалоца кад предвиђа да ће сметња трајати дуже од два дана захтевати упутство за даљи поступак са робом. Упутство од пошиљалоца железница ће захтевати без одлагања и на најбржи начин, ако је у питању брзопокварљива роба

(3) У случајевима из става 2 овог члана пошиљалац може раскинути уговор о превозу али је дужан железници платити возарину за извршени превоз, као и трошкове одређене у тарифи — ако ове сметње нису настале кривицом железнице

(4) За робу која се зауставља због сметњи при превозу не наплаћује се лежарина односно колска дангубнина, и то

1) за робу заустављену у отправној станици — за 24 часа

2) за робу заустављену у некој успутној станици — за 4 дана

(5) Рокови из става 4 овог члана почињу тећи од оног дана по исте у дана кад је послат извештај о насталим сметњама

(6) Пошиљалац може у товарном листу упутствима дати упутства за случај ако би се појавила сметња при превозу. Ако се то означи железнице та упутства не могу извршити железница ће захтевати нова упутства од пошиљалоца

(7) У случају сметњи при превозу пошиљалац може раскинути уговор или упутством одредити другог примаоца или другу упутну станицу само ако поднесе отправној станици дубликат товарног листа и на њему упише раскид односно измену уговора

(8) Ако пошиљалац не да своје упутство у роковима одређеним у ставу 4 овог члана железница може поступити по члану 76 овог закона

(9) Ако сметња при превозу престане пое приспећа упутства пошиљалоца железница робу шаље упутној станици не чекајући та упутства о чему пошиљалоца извештава без одлагања и на најбржи начин

(10) Одредбе чл 73 и 74 овог закона сходно ће се применовати и на упутства која даје пошиљалац приликом сметње при превозу

Члан 76

Сметње при издавању

- (1) Сметња при издавању робе постоји
- 1) ако прималац одбије пријем пошиљке,
  - 2) ако се прималац не може пронаћи
  - 3) ако товарни лист није испуњен за колске пошиљке — у року од 2 дана за денчане пошиљке са ознаком „Остаје на станици“ — у року од 8 да-

на, за остале денчане пошиљке у року од 5 дана — по истеку рока за одношење, а за живе животиње и брзопокварљиву робу, у року за одношење прописаном у чл 72 и 100 овог закона

(2) О постојању сметњи при издавању робе у путна станица дужна је путем отправне станице извести пошиљаоца без одлагања и на најбржи начин и од њега затражити упутство

(3) Пошиљалац може назначити у товарном листу да га упутна станица о његовом трошку извести непосредно телеграмом или писмом о сметњи при издавању У том случају пошиљалац има право своје упутство поднети непосредно упутној станици

(4) Пошиљалац може исто тако назначити у товарном листу да му се у случају сметње при издавању роба врати у отправну станицу без претходног извештавања

(5) За давање и извршење упутства пошиљаоца сходно важе одредбе чл 73 и 74 овог закона

(6) Ако прималац одбије пријем робе пошиљалац може и без подношења дупликата товарног листа дати упутство

(7) Ако прималац пошто је одбио пријем робе, накнадно изјави да пошиљку прима, или се сметња при издавању отклони, роба му се издаје, осим ако упутна станица у међувремену не би примила од пошиљаоца противно упутство О овом издавању железница је дужна без одлагања и на најбржи начин извести пошиљаоца

(8) У случају сметње при издавању, ако упутство пошиљаоца не приспе у року од два дана по истеку рока наведених у ставу 1 овог члана или ако се упутство не може извршити, или ако није могуће извести пошиљаоца — железница ће робу ставити на лежање на трошак и одговорност пошиљаоца У том случају железница одговара као чувар Железница има такође право на трошак и одговорност пошиљаоца предати робу шпедитеру или јавном складишту наплаћујући од њих трошкове који још нису плаћени Железница је дужна путем отправне станице извести пошиљаоца о смештању робе За постојећа поузећа сматра се да је пошиљалац од њих одустао

(9) Железница има право и дужност да поступајући као добар привредник

1) прода одмах робу која се не може издати, а према оцени упутне станице подлежи брзом квару, живе животиње или робу која се према месним приликама не може ставити на лежање нити предати шпедитеру, јавном складишту или подесном трећем лицу

2) прода робу на 30 дана по истеку рока за одношење која се не може издати и коју пошиљалац не узима натраг,

3) прода и пре истека рока из тачке 2 овог става робу чија би се вредност услед дужег лежања несразмерно смањила или трошкови лежања не би били у сразмери са вредношћу робе

(10) Железница је дужна о намераваној продаји извести пошиљаоца, ако је то према околностима могуће

(11) О продаји железница саставља записник чији препис доставља пошиљаоцу путем отправне станице

(12) Износ добивен продајом робе железница је дужна, по одбитку трошкова који још нису плаћени као и издатака који су настали приликом продаје ставити пошиљаоцу на располагање Ако износ добивен продајом није довољан за покриће ових трошкова, пошиљалац је дужан доплатити разлику

(13) Ако је прималац искупио товарни лист а није однео робу у року за одношење железница ће га још једном позвати да робу подигне и саопштити му да роба лежи на његов трошак и одговорност У погледу смештања и продаје робе сходно се примењују одредбе ст 8 до 12 овог члана.

(14) За послове који настану поводом примене одредаба овог члана железница наплаћује поред возарине и осталих трошкова и накнаду одређену тарифом

Члан 77

Утврђивање губитака или оштећења робе

(1) Ако железница или имаалац права утврде или посумњају да постоји делимичан губитак или оштећење робе примљене на превоз, железница је дужна одмах саставити записник о извиђају и утврдити стање, а према потреби и тежину робе, као и узрок и висину штете ако је то могуће наводећи и време кад се и околности под којима се штета догодила

(2) Утврђивање губитка или оштећења робе железница је дужна извршити по могућности, у присуству имаоца права а по потреби и у присуству једног или више сведока или вештака

(3) Имаоцу права железница ће издати препис записника о извиђају

(4) Утврђивање стања робе железница врши бесплатно Ако се извиђањем вршеним на захтев имаоца права не утврди никаква штета, или се утврди само штета коју је железница већ признала, имаалац права је дужан накнадити настале трошкове и платити накнаду предвиђену у тарифи

(5) Ако имаалац права не признаје чињенице утврђене записником о извиђају, може захтевати да се стање и тежина робе, као и узроци, околности и износ штете, утврде судским путем

Члан 78

Претпоставка о губитку робе

Имаалац права може без икаквог даљег доказивања, сматрати да је роба изгубљена, ако није била издата примаоцу или припремљена за издавање у року од 30 дана по истеку рока испоруке

Члан 79

Одговорност железнице за накнаду штете Регрес

(1) Железница одговара за штету насталу због потпуног или делимичног губитка или оштећења робе од пријема на превоз до издавања, као и за штету насталу због прекорачења рока испоруке

(2) Железница се ослобођава одговорности за накнаду штете ако докаже да је штета проузрокована кривицом имаоца права услед самог својства робе или околности које железница није могла предвидети нити избећи, односно чије последице није била у стању отклонити

(3) Железница која је примила робу на превоз одговара за извршење превоза до издавања робе примаоцу

(4) Свака следећа железница која је преузела робу са првобитним товарним листом учествује у уговору о превозу на основу тог товарног листа и прима обавезе које отуд проистичу

(5) За потраживања која проистичу из уговора о превозу одговара железница која је примила робу на превоз или упутна железница ако је примаоцу издала товарни лист, без обзира да ли му је издала и робу

(6) Железница која је накнадила штету има право регреса према железници код које се та штета догодила Ако се ова железница не може утврдити, штету сносе железнице које су учествовале, сем железнице за коју се утврди да се штета није догодила на њеној прузи Споразумом између железница може се одговорност за регрес и друкчије регулисати

Члан 80

Ограничење одговорности у посебним случајевима

(1) Железница не одговара за штету насталу
1) услед опасности скопчане са превозом робе у отвореним колима, на основу одредаба овог зако-

на или тарифе, или нарочите погодбе са пошиљаоцем наведене у товарном листу,

2) услед опасности која настаје због недостатка паковања или због недовољног паковања робе која је због тога по својој природи изложена губитку или оштећењу

3) услед опасности скопчане са утоваром или истоваром, или опасности проистекле од неправилног товарења робе коју товари пошиљалац или истоварује прималац на основу одредаба овог закона или тарифе или нарочите погодбе закључене са пошиљаоцем и наведене у товарном листу или на основу погодбе закључене са примаоцем,

4) услед нарочите опасности која настаје због потпуног или делимичног губитка или оштећења робе (ломљење, рђање, унутрашње кварење које долази само по себи, мраз, топлота цурење, сушење расипање и слично), чему је роба изложена због својих особина

5) услед опасности која настаје због тога што су предмети који су искључени од превоза предати на превоз под неискправним, нетачним или непотпуним означењем или што су предмети који се примају на превоз само под одређеним условима — предати на превоз под неискправним нетачним или непотпуним означењем, или што пошиљалац није предузео прописане мере предострожности

6) услед нарочите опасности којој су изложене живе животиње приликом превоза,

7) услед опасности коју су пратиоци живих животиња или робе били дужни отклонити, ако је по одредбама овог закона, тарифе или погодбе закључене са пошиљаоцем и наведене у товарном листу, превоз тих животиња или те робе имао да се изврши под пратњом,

8) услед нарочите опасности која настаје за робу због недостатка у конструкцији, због рђавог о државања или неуредног послуживања уређаја на колима која служе за превоз робе а не налазе се на управљању железнице

(2) Ако постоји нека од околности наведених у ставу 1 овог члана а природа ствари настале штете се томе не противи претпоставља се да је штета услед тих околности и настала сем ако ималац права не докаже супротно Ова претпоставка не постоји ако је у случају из тачке 1 става 1 овог члана мањак очигледан или је дошло до губитка целих комада

Члан 81

Ограничење одговорности у случају губитка у тежини робе

(1) Код робе која по својој нарочитој природи редовно губи у тежини при превозу, железница одговара само за онај део губитка који прелази норму губитка у тежини које прописује савезни секретар за саобраћај и везе

(2) Железница се не може позивати на ограничење одговорности из става 1 овог члана ако ималац права докаже да губитак према стварним околностима није настао услед узрока који повлаче редовни губитак у тежини робе

Члан 82

Висина одштете у случају потпуног или делимичног губитка или оштећења робе

(1) Ако је железница обавезна да плати имаоцу права одштету за потпун или делимичан губитак робе, вредност робе се рачуна по тржишној цени, а ако је цена одређена — по одређеној цени Цена се одређује по месту и времену пријема робе на превоз

(2) Ограничење висине одштете прописује Савезно извршно веће

(3) Поред одштете за робу, железница је дужна накнадити још возарину, царинске дажбине и дру-

ге износе плаћене у вези са превозом изгубљене робе

(4) У случају оштећења робе, железница је дужна имаоцу права платити само износ за који је умањена вредност робе

(5) Ако је услед оштећења цела пошиљка изгубила вредност, одштета не може премашити износ који би се имао платити у случају потпуног губитка робе

(6) Ако је услед оштећења само један део пошиљке изгубио вредност, одштета не може премашити износ који би се имао платити у случају губитка оног дела робе чија је вредност смањена

(7) У случају губитка и оштећења робе сходно се примењују и одредбе чл 84 и 86 овог закона

(8) Кад се при израчунавању одштете прерачунавају износи страних валута, то прерачунавање врши се по дневном курсу који важи у времену и месту плаћања одштете

Члан 83

Висина одштете за прекорачење рока испоруке

(1) Ако ималац права докаже да је због прекорачења рока испоруке претрпео штету железница је дужна платити му доказану штету, али највише до висине износа возарине

(2) Ако ималац права не докаже да је због прекорачења рока испоруке претрпео штету, железница је дужна платити му за прекорачење рока испоруке

до једног дана закључно — 1/10 возарине,

до два дана закључно — 2/10 возарине

до три дана закључно — 3/10 возарине

до четири дана закључно — 4/10 возарине,

а у случају прекорачења рока испоруке преко четири дана 5/10 возарине

(3) У случају потпуног губитка робе не може се захтевати посебна одштета за прекорачење рока испоруке

(4) При делимичном губитку робе плаћа се одштета за прекорачење рока испоруке до висине износа возарине који отпада на онај део пошиљке који није изгубљен

(5) При оштећењу има се према околностима случаја, платити одштета за прекорачење рока испоруке поред одштете предвиђене у члану 82 овог закона

(6) Ако поред прекорачења рока испоруке постоји и оштећење или делимичан губитак робе, не може се захтевати већа укупна одштета него што је предвиђена за случај потпуног губитка робе

(7) У случају прекорачења рока испоруке сходно се примењују и одредбе чл 84 и 86 овог закона

Члан 84

Обезбеђење уредне испоруке

(1) Пошиљалац може при предаји робе на превоз означити у одређеној рубрици товарног листа износ за обезбеђење уредне испоруке У том случају плаћа се накнада предвиђена у тарифи

(2) Ако је означено обезбеђење уредне испоруке, ималац права може у случају прекорачења рока испоруке захтевати

1) одштету, али највише до висине означеног обезбеђења, кад докаже да је због прекорачења рока испоруке претрпео штету,

2) двоструке износе предвиђене у члану 83 став 2 овог закона али највише до износа обезбеђења уредне испоруке, ако не докаже да је због прекорачења рока испоруке претрпео штету

(3) Ако је износ обезбеђења уредне испоруке мањи од одштете која би се имала платити у случају да није означено обезбеђење, ималац права може тражити ову одштету.

(4) У случају потпуног или делимичног губитка или оштећења робе за коју је било означено обезбеђење уредне испоруке, имаалац права може захтевати, поред одштете предвиђене у члану 82 овог закона, и накнаду за доказану даљу штету, али највише до висине означеног обезбеђења

(5) Ако поред оштећења или делимичног губитка робе постоји прекорачење рока испоруке, одштета која се има платити према ст 2, 3 и 4 овог члана не може прећи износ означен обезбеђењем

Члан 83

Поступак са пронађеном робом

(1) Ако се роба пронађе у року од једне године по исплати одштете, железница је дужна о проналаску робе одмах писмено обавестити имаоца права

(2) У року од 30 дана од дана пријема извештаја о проналаску робе, имаалац права може захтевати да му се роба изда у ма којој станици Југословенских железница уз плаћање возарине од првобитне отправне станице до станице захтеваног издавања. Примљену одштету дужан је имаалац права вратити по одбитку возарине која му је била враћена али задржава право на потраживања одштете због прекорачења рока испоруке

(3) Ако имаалац права није поставио захтев према ставу 2 овог члана, железница може робом слободно располагати.

Члан 86

Одштета у случају зле намере или крађег нехата железнице

У свим случајевима кад су потпуни или делимичан губитак или оштећење робе или прекорачење рока испоруке проузроковани злонамерно или услед крађег нехата железнице имаоцу права има се накнадити пуна штета

VI ПРЕВОЗ МРТВАЦА

Члан 87

Предаја на превоз

(1) Превоз мртваца мора се пријавити у полазној станици воза на 6 часова а у другим станицама најмање 12 часова пре поласка воза којим мртавац може да се превезе

(2) При предаји мртваца на превоз мора се железници предати спроводница издата од надлежног органа. Спроводница се при издавању мртваца предаје примаоцу

(3) Мртваци се предају на превоз са товарним листом као споровоз или брзовоз. За превоз као брзовоз потребан је претходни пристанак железнице

(4) Утовар мора извршити пошиљалац

(5) Трошкови за превоз мртваца морају се платити унапред

(6) Сваки поједини мртавац мора се сместити у отпоран метални сандук, или у сандук који је изнутра обложен лимом и херметички затворен. Метални сандук или сандук обложен лимом мора се учврстити у дрвеном сандуку тако да се у њему не може покретати

Члан 88

Превоз

(1) Мртваци се морају превозити у затвореним колима. Ако су предати на превоз у затвореним мртвачким колима могу се превозити и у отвореним колима. Није допуштено дотоваривање предмета који не спадају у опрему мртваца. У истим колима допуштено је превозити више мртваца предатих

на превоз у исто време, у истој отправној станици и за исту упутну станицу

(2) Мртавац мора имати пратиоца, који плаћа возну цену утврђену тарифом

(3) Пратилац није потребан ако пошиљалац у отправној станици положи писмену или телеграфску изјаву примаоца да ће мртваца преузети одмах по приспећу, или ако је мртавац упућен на адресу погребног завода

(4) Пратилац није потребан кад мртваца шаље орган управе, болница или сличан завод, вишој школи, институту или заводу као и кад га они шаљу даље. Такви мртваци могу се предати на превоз у непробојно затвореним сандуцима и превозити у отвореним колима. За овакве пошиљке нису потребне спроводнице

(5) Железница је дужна извршити превоз мртваца на најбржи начин и без прекида

Члан 89

Издавање

(1) О приспећу непраћеног мртваца у упутну станицу железница је дужна примаоца о његовом трошку одмах извести телеграмом, телефоном или путем нарочитог разносача извештаја

(2) Прималац мора преузети непраћеног мртваца у року од 6 часова по пријему извештаја о приспећу. Код праћених мртваца овај рок тече од приспећа воза у упутну станицу. Ако мртавац приспе после 18 часова, рок одношења почиње тећи тек од 8 часова наредног дана. По истеку овог рока железница има право да преда мртваца надлежном општинском органу

Члан 90

Остале одредбе

Санитарне и друге мере за превоз мртваца дужан је испунити пошиљалац, а по приспећу мртваца у упутну станицу прималац.

VII ПРЕВОЗ ЖИВИХ ЖИВОТИЊА

Члан 91

Услови за превоз

(1) Живе животиње могу се превозити само ако то није противно ветеринарско-санитарним прописима

(2) Животиње се примају на превоз само ако је по оцени отправне станице искључена свака опасност за људе и животиње, као и свака могућност оштећења ствари. Кола, сандуци и кавези са опасним животињама морају бити снабдевени натписима који указују на опасност. Железница може захтевати да се појединачне пошиљке ситних животиња морају предати на превоз упаковане

(3) Превоз болесних животиња сме се вршити само уз дозволу ветеринара

(4) За превоз животиња као експресне робе важе одредбе члана 35 овог закона

(5) Железница ће одбити превоз животиња које су паковане у врећама или су им везане ноге

(6) Утовар и истовар животиња које нису паковане може се вршити само у оним станицама које су за ту сврху одређене тарифом

(7) Пошиљалац односно прималац, као и пратилац животиња, дужни су старати се о испуњавању ветеринарско-санитарних прописа. Имаалац права сноси све последице које би настале услед непридржавања ових прописа

Члан 92

Предаја на превоз

(1) Пошиљалац је дужан животиње благовремено припремити за утовар, да би се превоз могао

извршити одређеним возом Железница није дужна примити на чување животиње које се не могу превести

(2) Недељом и у законом одређене празнике железница није дужна примити на превоз животиње, осим пошљички паса, животиња које се предају на превоз као експресна роба, као и пошљички осталих животиња које се отпремају на сточне сајмовс, изложбе и трке, или са њих

(3) Товарним листом којим се предају животиње, не може се предати на превоз и друга роба Уз животиње које имају пратиоца може се превозити количина хране која је потребна за њихову исхрану у току превоза, опрема за животиње, као и ручни пртљаг пратиоца Ови предмети превозе се бесплатно истим колима којим и животиње и не наводе се у товарном листу За штету на овим предметима железница одговара само ако је проузрокована злонамерно или је настала услед крајњег нехага железнице

(4) Тарифом се може одредити да се возарина за превоз животиња плаћа унапред

Члан 93

Наковање

(1) Кавези, сандуци, корпе и други затвори у којима се животиње превозе морају бити пространи и са довољно ваздуха, тако да се животиње могу превести без штете Животиње морају имати и могућност да легну и да се у затворима могу хранити и појити Затвори морају имати непробојан под са довољно просторке и довољно високе непробојне зидове, да се онемогући загађивање кола Затвори морају имати ручице погодне за ношење и бити тако начињени да животиње не могу искочити, нити претрпети или нанети штету

(2) Кошнице свих врста морају бити снабдевене направама које онемогућују излетања пчела кроз отворе

Члан 94

Кола за превоз животиња

(1) За превоз животиња морају се употребити затворена и очишћена кола са отворима за проветравање

(2) Ако по оцени пошљичаоца или органа ветеринарско-санитарне службе отвори за проветравање на колима нису довољни, могу се врата на колима делимично или потпуно држати отворена, под условом да пошљичалац отворе на вратима обезбеди оградом од дасака или решетака у висини од 1,5 m, с тим да доњи део ограде не сме пропуштати ђубре и прстирку Ако се врата држе затворена на дугу куку, ставља се само заштитна даска

(3) Кола морају бити снабдевена направама за везивање животиња

Члан 95

Поступак са животињама

При утовару, претовару и истовару животиње се не смеју мучити Железница може одбити пријем пошљички ако су натоварене или упаковане на такав начин да се животиње муче Ако се при превозу утврди да су животиње изложене мучењу, железница може на трошак и одговорност имаоца права одмах предузети потребне мере да се животиње даље не муче У сумњивим случајевима поступације се по упутству надлежног месног ветеринара

Члан 96

Утовар

(1) Неупаковане животиње пошљичалац је дужан сам утоварити и сигурно сместити у кола Он је,

исто тако, дужан доставити и средства потребна за везивање животиња Железница може захтевати да пошљичалац сам утовари пошљичке опасних и ђудљивих животиња и поред тога што се оне налазе у затворима

(2) У случају превоза крупне стоке и свиња пошљичалац мора посути под кола песком или простируком

(3) Крупна стока мора у колима бити везана Она мора у колима бити тако смештена да човек може лако пролазити између животиња Кад се животиње товаре попреко, осим тога мора између животиња и страница кола остати толико простора да се животиње не могу озледити Ситне животиње морају имати могућности да легну Да ли су ови услови испуњени цени железнички радник заједно са ветеринаром У случају непридржавања ових одредаба железница може одбити пријем на превоз

(4) Крупне и остале животиње, као и животиње различитих врста, могу се товарити заједно само ако су одвојене једне од других преградама Ово важи и за животиње различитих врста које се превозе у кавезима и другим затворима Животиње са младунцима који сишу могу се товарити заједно

(5) На захтев пошљичаоца стављен у товарном листу, железница ће, уз наплату накнаде предвиђене у тарифи, ставити на располагање песак, прсне и уздужне пречаге, решетке, светилке и други прибор, ако њима располаже

(6) Затвори са животињама морају се у колима сместити тако да животиње имају довољно ваздуха

(7) При утовару, претовару и истовару затвори са животињама не смеју се бацати нити претурати

Члан 97

Храњење, појење и поливање

(1) Све животиње чији превоз траје дуже од 24 часа, пошљичалац је дужан пре утовара довољно нахранити и напојити

(2) Ако превоз животиња траје дуже од 24 часа, животиње се морају хранити и појити најдоцније после свака 24 часа

(3) О храњењу и појењу животиња које имају пратиоца стара се пратиоца, а о храњењу и појењу животиња које немају пратиоца стара се железница

(4) За храњење и појење животиња у путу морају се, према потреби, одређене станице снабдети подесним направама

(5) На захтев пошљичаоца стављен у товарном листу железница је дужна поливати свиње у станицама за то одређеним

(6) На товарном листу мора се прибележити станица, дан и час када је извршено храњење, појење и поливање животиња

(7) За храњење, појење и поливање железница наплаћује накнаду предвиђену у тарифи

Члан 98

Грађење

(1) Пошљичалац је дужан дати пратиоца за пошљичке животиња које се не предају на превоз у обезбеђеним затворима који се могу носити, осим ако железница на његов захтев у товарном листу не одустане од грађења

(2) Животиње које се превозе путничким возом, рибе у покривачима уметнутим у кола, рибе у специјалним колима, велике дивље животиње и ђудљиве домаће животиње, примају се на превоз само са пратиоцем

(3) Пошљичалац мора у случају грађења намазати у товарном листу колико ће пратиоца бити и

која ће кола пратити Ограничење одговорности железнице (члан 80) не мења се ако железница одустане од праћења Пратилац мора платити возну цену према тарифи

(4) Пратилац је дужан за време превоза старати се о животињама, а нарочито о њиховом храћењу и појењу Код пошљака које треба претоварити пратилац се стара и о претовару Пратилац треба да се налази у колима у којима се превозе животиње Ако је то немогуће због опасности по његову личну сигурност, он може захтевати да му се одреди место у путничким или у службеним колима

(5) Пошљалац може изјавом у товарном листу овласти пратиоца да уместо њега, без посредства отправне станице, даје током превоза или у упутној станици захтеве у погледу измене уговора о превозу, као и потребна упутства Упутну станицу или примаоца може пратилац мењати само ако поднесе дупликат товарног листа и у овај упише измену (члан 73)

(6) Забрањено је пушење у колима ако у њима има сламе, сена или других лако запаљивих материја

(7) За време превоза ноћу пратиоци животиња морају имати светиљке које не могу изазвати пожар

Члан 99

Превоз

(1) Железница одређује возове којима се превозе животиње

(2) Пошљалац може одредити превозни пут Овакав захтев железница је дужна узети у обзир, и у том случају стиче и право да наплати возарину за одређени пут и да рачуна рок испоруке према том путу

(3) Железница није дужна да се нарочито стара да сазна да ли су животиње у току превоза озлеђене, оболеле или угинуле Ако ово сазна железница ће поступити по упутству органа ветеринарско-санитарне службе и о предузетим мерама обавестити пошљалаца

(4) Ако се животиње услед озледе или обољења морају продати, железница ће износ добивен продајом, по одбитку трошкова који нису плаћени и издатака насталих приликом продаје, ставити на располагање имаоцу права

Члан 100

Издавање

(1) По приспећу у упутну станицу железница ће пошљачке животиња без одлагања припремити за издавање Ако се по приспећу пошљачки животиња у упутну станицу не јави лице овлашћено да их прими, железница ће известити примаоца одмах а најдоцније у року од 2 часа по приспећу, а за пошљачке које приспећу после 20 часова — наредног дана најдоцније до 9 часова

(2) Истовар неупакованих животиња мора извршити прималац

(3) Прималац је дужан животиње преузети најдоцније у року од 2 часа, рачунајући од часа кад се сматра да је извештавање извршено, а ако извештавање није потребно, најдоцније у року од 2 часа по извршеној припреми за издавање Тарифа може предвидети дужи рок Ако се животиње не преузму у року за одношење, железница може на трошак и одговорност имаоца права животиње предати на неговање или допустити даље задржавање животиња у колима, или на станици, уз наплату накнаде предвиђене у тарифи

(4) По извршеном истовару железница је дужна употребљена кола и остала средства одмах очистити

и дезинфиковати, уз наплату накнаде предвиђене у тарифи

(5) Железница може захтевати да истовар њуљивих и других опасних животиња у кавезима изврши прималац

(6) Одредба члана 72 став 2 овог закона важи и за издавање животиња

Члан 101

Остале одредбе

На превоз живих животиња сходно ће се примењивати и одредбе овог закона за превоз робе, ако одредбама ове главе није друкчије одређено

VIII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 102

До доношења одговарајућих прописа према члану 31 став 1 и члану 82 став 2 овог закона, железничко транспортно предузеће за потпуни или делимични губитак или оштећење пртљага или робе надокнађује стварну вредност али највише до 10 000 динара за сваки килограм бруто тежине изгубљеног или оштећеног пртљага, односно изгубљене или оштећене робе, ако у уговору о превозу не постоји клаузула о обезбеђењу уредне испоруке са назначењем већег износа до којег се обезбеђује накнада штете, или ако потпуни или делимични губитак или оштећење пртљага или робе није проузроковано злонамерно или крајњим нехатом

Члан 103

Овлашћује се Савезно извршно веће да за војна превозења и нарочите потребе Југословенске народне армије донесе посебне прописе којима се могу извршити одступања од појединих одредаба овог закона

Члан 104

(1) Дана 6 новембра 1957 године, као дана ступања на снагу Закона о превозу на железницама („Службени лист ФНРЈ“, бр 46/57), престале су да важе одредбе Уредбе о враћању, наплати и сторнирању возарине и других пристojби на државним железницама и државним речним бродовима („Службени лист ФНРЈ“, бр 27/47 и 48/48) уколико се односе на железницу, Наредба о достави, утовару и истовару кола у железничком саобраћају („Службени лист ФНРЈ“, бр 42/52), као и други прописи који су у супротности са тим законом

(2) Одредбе закона наведеног у ставу 1 овог члана не примењују се на уговоре о превозу закључене пре 1 маја 1958 године

Члан 105

Дана 7 априла 1965 године, као дана ступања на снагу Закона о изменама и допунама Закона о превозу на железницама („Службени лист СФРЈ“, бр 16/65), престали су да важе Уредба о допунским одредбама уз Закон о превозу на железницама („Службени лист ФНРЈ“, бр 23/58), Одлука о посебним условима превоза на железничким пругама узаног колосека („Службени лист ФНРЈ“, бр 23/58) и Наредба о ограничењу накнадне наплате односно повраћаја превозних и других трошкова из уговора о превозу железницом („Службени лист ФНРЈ“, бр 16/58).

882

На основу члана 52 ст 4 и 5 Основног закона о заштити на раду („Службени лист СФРЈ“, бр 15/65) у сагласности са савезним секретаром за саобраћај и везе, савезни секретар за рад прописује

П РА В И Л Н И К О ЗАШТИТИ НА РАДУ ПРИ ОДРЖАВАЊУ МО- ТОРНИХ ВОЗИЛА И ПРЕВОЗУ МОТОРНИМ ВОЗИЛИМА

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Овим правилником прописују се мере и нормативи заштите на раду при одржавању моторних возила и превозу моторним возилима

Под моторним возилима, у смислу овог правилника, подразумевају се сва моторна и прикључна возила, осим возила која се крећу на шинама (у даљем тексту возило)

Под одржавањем возила, у смислу овог правилника, подразумевају се сви радови на оправкама возила, као и снабдевању возила горивом, мазивом и сл

Члан 2

Мере и нормативе заштите на раду предвиђене овим правилником спроводе радне и друге организације, органи друштвено-политичких заједница, друга правна лица и физичка лица код којих су запошљена лица која раде на одржавању возила и врше превоз возилом (у даљем тексту организација)

II МЕРЕ И НОРМАТИВИ ЗАШТИТЕ НА РАДУ ПРИ ОДРЖАВАЊУ ВОЗИЛА

1 Оправке и снабдевање возила горивом и мазивом

Члан 3

Средње и велике оправке возила као и снабдевање возила горивом и мазивом, организација врши на за то одређеном месту (радионица, посебна просторија) То место мора бити опремљено свим потребним уређајима и направама (каналима за преглед, дизалицама сталковима за окретање естакадама и сл), алатима и другим средствима за извођење радова

Мање оправке могу се вршити и ван места из става 1 овог члана, уз предузимање заштитних мера предвиђених овим правилником

Члан 4

За време оправке и снабдевања возила горивом и мазивом, мотор возила мора бити ван погона

Члан 5

За време оправке и снабдевања возила горивом и мазивом на управљач се мора ставити таблица са натписом „Не пуштај мотор у погон — људи раде“

За време подизања возила помоћу уређаја са хидрауличним или електромеханичким погоном (дизалица), на дизалици се мора ставити таблица са натписом „Не дирај — под возилом су људи“

Члан 6

У радионици за оправку возила са лапчаним кретањем возила мора постојати одговарајућа сигнализација (светлосна и звучна) за давање знакова о кретању возила

Возило се пре постављања на место оправке у радионици мора очистити и опрати

Члан 7

Возило се за време оправке мора закочити ручном кочницом и укључити на најмањи пренос При

оправкама кочнице морају се употребити сигурне кочне направе

Члан 8

Ако се при оправкама возила скидају точкови, морају се код осовине скинутих точкова ставити ногари (сталак) а испод нескинутих точкова — сигурни подметачи

Члан 9

При скидању или постављању гибњева или при извођењу других већих оправки на возилу, возило се мора обезбедити од пада, пожара и експлозије

Члан 10

Теретно возило са аутоматским истоваривањем терета мора бити обезбеђено од спонтаног подизања и спуштања сандука

Странице теретног возила са аутоматским истоваривањем терета морају бити обезбеђене од спонтаног отварања

Под каросерије теретног возила са аутоматским истоваривањем терета, мора бити раван и гладак

Члан 11

При оправкама теретног возила са аутоматским истоваривањем терета морају се испод подигнуте каросерије поставити сигурни подупирачи Уместо подупирача не смеју се употребљавати други предмети (кључеви, ђускије, крш, дрвене греде и сл)

Члан 12

При оправкама возила са високом каросеријом морају се употребљавати одговарајуће сигурне чешвице

Забрањена је употреба неисправних лествица

Члан 13

Ако се оправке врше испод возила возило се мора поставити на чврсте ослоње (сталци ногари и сл) За време таквог рада мора бити спречено истицање горива из резервоара, воде из хладњака, уља из мотора и електролита из акумулаторске батерије

Члан 14

При оправкама заваривањем на цистерни или резервоару возила за превоз лако запаљивих и експлозивних течности, оправка се може вршити тек кад се цистерна или резервоар испуни водом или инертним гасом (CO₂) а метално тело цистерне односно резервоара прописно уземљи

Члан 15

При оправкама возила пренос делова возила тежих од 30 kg мора бити механизован

Делови возила који се преносе морају направи за пренос бити обезбеђени од померања или претурања

Члан 16

Пре скидања мотора мењача, хладњака, задњег и предњег моста или других делова возила који су саставни део система за расхлађивање или подмазивање возила, мора се третходно из њих испустити уље и вода у судове намењене за ту сврху

Места за постављање делова возила из става 1 овог члана морају бити подешена тако да одговарају својој намени

2 Пуштање мотора возила у рад

Члан 17

Пре пуштања мотора возила у рад, мора се ручица мењача ставити у неутралан положај

Мотор се пушта у рад, по правилу помоћу стартера

Ручно пуштање мотора у рад сме вршити само возач или његов помоћник

Код ручног пуштања мотора у рад полуга покретача мора се окретати одоздо нагоре. Палац десне руке не сме обухватити полугу покретача већ мора бити приљубљен уз кажипрст

Код ручног пуштања мотора у рад, мотор мора бити подешен на нешто доцније паљење

3 Кретање возила у кругу организације

Члан 18

У кругу организације и у радној просторији возилом смеју управљати само лица која имају возачку дозволу за управљање возилом односне категорије

У кругу организације или у радним просторијама у којима се крећу возила морају се поставити знаци према важећим прописима за саобраћај на јавним путевима

Члан 19

Брзина кретања возила у кругу организације не сме бити већа од 10 km на час, а у радним просторијама — већа од 5 km на час, осим на посебно изграђеним пробним пистама и другим саобраћајницама, које морају бити снабдевене одговарајућом сигнализацијом

Брзина кретања возила на посебно изграђеним пробним пистама и другим саобраћајницама у кругу организације неће се ограничавати ако су писте и саобраћајнице снабдевене одговарајућом сигнализацијом

Члан 20

У организацији мора постојати план кретања возила са подацима о дозвољеним и забрањеним правцима, улазима, излазима кривинама и слично. План кретања возила мора бити истакнут на видном месту у кругу организације и у радним просторијама

Члан 21

Лицима која нису запошљена на оправкама возила забрањена је возња на возилу у кругу организације и у радној просторији

4 Испитивање кочница возила

Члан 22

Испитивање кочница возила при раду мотора врши се, по правилу уређајима за испитивање кочница

Ако организација нема уређаје за испитивање кочница испитивање исправности кочница врши се на одршеном месту у кругу организације

Члан 23

При подешавању кочница после испитивања њихове исправности, мотор мора бити искључен а возило у стању мировања

Возач не сме пустити мотор у рад нити покретати возило док за то не добије знак од радника који врши подешавање кочница

5 Прање возила

Члан 24

Прање возила помоћу црева на отвореном простору мора се вршити на месту довољно удаљеном од неизолованих проводника струје односно електричних уређаја под напоном

Степенице и подлога по којима се радник креће при ручном прању возила морају имати храпаву површину

За време ручног прања возила, радник мора бити опремљен одговарајућим заштитним средствима

(гумене чизме, гумене рукавице, заштитна кецеља и сл.)

Члан 25

Ако се прање возила врши посебним уређајима (механизовано прање), извори светла проводници струје и погонски уређаји морају бити херметички затворени

За време механизованог прања возила, радник који рукује уређајима за прање возила мора бити заштићен од влаге

Члан 26

При прању возила испуштање нечисте воде у канализацију сме се вршити тек после њеног неутралисања и чишћења од горива и уља

Члан 27

Делови мотора који раде на етилизираном бензину смеју се прати тек пошто се изврши неутрализација талога тетраетила у керозину или другим течностима

При употреби лужног раствора концентрација тог раствора треба да износи од 2 до 5%

Прање делова возила етилизираним бензином забрањено је

Члан 28

Ако се за прање делова возила користе раствори бензина или петролеја места одређена за прање морају имати сталну вентилацију а при употреби трихлоретилена — и посебну комору са вентилацијом

На местима на којима се прање делова возила врши са запаљивим течностима, забрањено је пушење и прилажење са отвореним пламеном. На тим местима морају се спровести и све мере противпожарне заштите

6 Рад на акумулаторској батерији

Члан 29

Ако се акумулаторске батерије превозе количинама, претходно се морају обезбедити од померања односно од проливања киселине

При ручном преносу акумулаторских батерија морају се предузимати мере предострожности против проливања електролита (раствор сумпорне киселине или лужине) на одео и обућу радника

При скидању преносу пуњењу, отравци и другом сличном раду са акумулаторским батеријама, морају се предузимати одговарајуће мере против проливања електролита по телу обући и одечу радника

Ако се електролит пролије на тело радника, место опекотине треба одмах обрисати својом крпом и неутралисати десетопроцентним раствором соде у води ако је електролит киселина односно петопроцентним раствором борне киселине ако је електролит лужина а затим повређено место испрати млазом воде

Члан 30

Приликом припремања раствора сумпорне киселине, киселина се мора у танком млазу сипати у дестилисану воду. Претакање се мора вршити на правама за претакање (сисалка љуљашка за баљоне, пумпа сифон и сл.)

Ако је затварач посуде у којој се налази киселина или лужина обложен парафином парафин треба отопити облагањем грла посуде крпом умоченом у врелу воду

Члан 31

Ручно дробљење и уситњавање јетког калцијумовог хидроксида мора се вршити на начин којим се спречава распрскавање његових честица

Растварање калцијумовог хидроксида треба вршити у чистој посуди од челика, стакла или пластичне

маса, наливањем дестилисане воде Калијумов хидроксид мора се члечним или стакленим штапима мешати до његовог потпуног растварања

Члан 32

Радници који припремају електролит морају бити опремљени одговарајућим личним заштитним средствима

Радници морају бити посебно оспособљени за припремање електролита и за указивање пове помоћи код опекотина задобивених од киселина или лужина

Члан 33

Посуде са електролитом морају се пажљиво преносити носилкама или превозити количима уз помоћ два радника. За време преноса односно превоза, посуде морају бити добро затворене

Члан 34

Пуњење и формирање оловних и алкаличних акумулаторских батерија мора се вршити у посебно опремљеним просторијама

У просторијама из става 1 овог члана не смеју се остављати посуде са сумпорном киселином или калијумовим хидроксидом

Члан 35

Акумулаторске батер је постављене за пуњење и формирање морају бити са напојном мрежом чврсто спојене помоћу стезалки за оловне половине акумулатора са киселином или посебним наглавцима код акумулатора са лужином, ради спречавања варничења

Спајање акумулаторских батерија жицама није дозвољено

Члан 36

У просторију за пуњење и формирање акумулаторских батерија не сме се улазити са отвореном батром нити се у њој сме пушити и палити штаба

Генератори електромотори електрични уређаји и инсталација за осветљење у просторији из става 1 овог члана, морају бити заштићени од варничења

У просторији за пуњење и формирање акумулаторских батерија и у просторији за чување киселина, и лужина морају бити учиваоници и посуде са 10% раствора соде или 5% раствора борне киселине, зависно од врсте електролита у акумулаторским батеријама

Члан 37

У просторију за пуњење и формирање акумулаторских батерија смеју улазити само лица која раде на тим пословима

7 Стављање и скидање гума

Члан 38

Стављање и скидање гума сме се вршити на сувом и чистом месту

Пре скидања гума са наплатак ваздух из унутрашње гуме мора се потпуно испустити. Скидање гума мора се вршити одговарајућим алатом

Члан 39

Гуме се не смеју постављати на зарђао, улубљен напукао или драпав наплатак

Еластични прстен спољне гуме мора сигурно налегати у жлеб наплатак по целом свом обиму

Члан 40

Убацивање еластичног прстена спољне гуме у жлеб наплатак при пуњењу спољне гуме ваздухом

сме се вршити само за време прекида притицања ваздуха у гуму, док је притисак мали

Пуњење гуме на скинутом точку сме се вршити само уз употребу заштитне оградe или решетке

8 Средства за одржавање возила

Члан 41

Алати, направе, машине, уређаји и остали предмети које радници употребљавају на раду при одржавању возила морају бити исправни прописно заштићени и стално одржавани у исправном стању

III МЕРЕ И НОРМАТИВИ ЗАШТИТЕ ПРИ ПРЕВОЗУ ВОЗИЛОМ

Члан 42

Свако возило мора бити снабдевано исправним стандардним ручним алатом неопходним прибором, резервним деловима, приручном апотеком и апаратом за гашење пожара

Члан 43

Пре поласка на пут мора се проверити техничка исправност возила, као и опремљеност возила средствима из члана 42 овог правилника

Члан 44

За време рада мотора бука у возилу намењеном за смештај путника и посаде не сме прелазити 80 децибела. Концентрација угљенмооксида може се кретати највише до 58 mg/m³ при температури до 20°C а концентрација акролеина — највише до 0,002 mg/l при температури од 18 до 20°C

Испитивања буке температуре и загађености ваздуха у возилу врше се при раду мотора, и то по потреби, а најмање два пута годишње

Члан 45

Ако се возилом превозе опасне материје (течна горива, јетке и отровне материје и сл.) возачу, возачу возача и радницима запошљеним на употребу и истовару терета организација је дужна дати потребна упутства и обезбедити одговарајуће мере пречвршћење прописима о заштити на раду при превозу опасних материја

Члан 46

Организација је дужна пре поласка возила за дужи пут упознати возача са свим карактеристикама пута које су од значаја за безбедност саобраћаја

Члан 47

Ако организација утврди да се возач налази у пријетном стању или у стању узбуђења односно преболелости, дужна је да му спречи полазак на пут

Члан 48

Превоз људи у корпи теретног возила са аутоматским управљањем терета забрањено је. Притога возача таквог возила могу се возити само у кабини

Члан 49

Прикачивање приколице за моторно возило треба да врше по правилу возач и његов помоћник. Прикачивање се мора вршити вођњом унаграт, и то најмањом могућом брзином

Изузетно, возач може и сам приколицу прикачити за моторно возило. У том случају он мора приколицу поставити на место где јој се може лако прићи возилом, испод задњих точкова приколице ставити подметаче и проверити стање прибора за тегљење

Члан 50

Прикачивање односно откачивање приколице може се вршити само на равном и тврдом течењу који није клизав

Предња страна и бочне стране платформе приколице морају при спајању бити уклопљене.

Члан 51

Пре него што прикачи полуприколицу за моторно возило возач мора проверити да ли је седласти уређај за спајање исправан а полуприколица закачена ручном кочицом Предњи део полуприколице мора бити постављен на таквој висини да при прикачивању предња ивица лиснатог ослонца руде налегне на жлеб или седло за спајање

Уздужна оса тегљача и полуприколице мора бити у правој линији Померање осе не сме прелазити 10°

Члан 52

За време утовара или истовара терета са возила возач мора бити присутан и дужан је да претходно провери да ли су предузете све мере безбедности

При утовару терета у возило забрањено је на стране товарног простора вешати ланце, ужад и другу опрему за дизање терета

Члан 53

Ако се возилом превозе ваљкасти терети возач мора у току војње повремено проверавати стање терета на возилу, као и стање уређаја за прикачивање

Члан 54

Забрањено је без сигурних подметача постављати возило на косину са нагибом већим од 5°

Ако се са возила са аутоматским истоваривањем терета врши утовар или истовар терета изнад јаруге на обали или на стрминама, возило се мора претходно подупрети јаким полугама

Извезетно, истовар терета може се вршити без стављања подметача ако је терен тврд и без нагиба У таквом случају возило мора бити најмање 1 m удаљено од ивице јаруге обале или стрмине

Члан 55

Врата на кабини и на каросерији возила морају се лако и сигурно затварати и бити изведена тако да се не отварају у току војње

IV МЕРЕ ЗАШТИТЕ НА РАДУ СА ЕТИЛИЗИРАНИМ БЕНЗИНОМ, БЕНЗОЛОМ И АНТИФРИЗОМ**1 Рад са етилизираним бензином****Члан 56**

При раду са етилизираним бензином (оправке уређаја, превоз и остали радови) морају се предузимати мере заштите ради спречавања удисања паре етилизираног бензина, као и његовог просипања на тело радника

Члан 57

При чишћењу цистерни или резервоара од етилизираног бензина, као и при оправкама таквих цистерни и резервоара, морају се користити лична заштитна средства, и то специјална одећа, цевна маска и појас за спасавање са конопцима За време рада у цистерни или резервоару радник који врши чишћење мора бити под сталним надзором лица ван цистерне или резервоара

Члан 58

Снабдевање возила етилизираним бензином може се вршити само помоћу бензинских пумпи са цревима снабденим посебним циштољима.

Забрањено је снабдевање возила етилизираним бензином помоћу ведрa и левка, као и пренос етилизираног бензина у отвореној амбалажи

Продувавање устима уређаја за напајање возила етилизираним бензином забрањено је

Радник затрован етилизираним бензином мора бити одмах упућен у најближу здравствену установу (амбуланту, болницу)

Члан 59

Места на којима је проливиен етилизиран бензин морају се посути раствором дихлорамина (1 5% у бензину) или кашом од гашеног хлорног креча (један део хлорног креча на три до пет делова воде).

Члан 60

Испуштање отпадних вода са етилизираним бензином у канализацију забрањено је

Отпадне воде са етилизираним бензином могу се испуштати у индустријску канализацију тек после неутралисања са хлорним кречом у неутрализационој јами

Члан 61

Средства за брисање мрља од етилизираног бензина (стругогине, крпе и сл) морају се после употребе држати у металним посудама са чврстим поклопцима

Спаљивање запрљаних средстава из става 1 овог члана врши се на одређеном месту уз предузимање мера заштите против удисања бензинске паре и противпожарних мера

Члан 62

Радници који раде са етилизираним бензином морају користити заштитну одећу

Заштитна одећа посута етилизираним бензином мора се одмах заменити чистом заштитном одећом

Заштитна одећа загађена етилизираним бензином мора се чувати и прати одвојено од друге одеће Оправке на тој одећи смеју се вршити тек после прања

Забрањено је са одећом загађеном етилизираним бензином улазити у трпезарије, кухиње и радне и стамбене просторије

Члан 63

Лична заштитна средства (гумене чизме, рукавице кецеље и сл) неутралишу се од етилизираног бензина кашом од хлорног креча (један део креча на два до три дела воде), и то трљањем или квашењем у засићеној кречној води и обилним прањем у чистој води Рукавице треба пре скидања истрљати керозином опрати водом и сапуном

Члан 64

У затворену просторију са испарењима етилизираног бензина изнад максимално допуштене концентрације дозвољено је улажење радника само уз употребу одговарајућих заштитних средстава за заштиту дисајних органа (цевна маска, маска са филтером и сл)

У просторијама у којима се ради са етилизираним бензином морају се поставити умиваоници са топлем водом и посуде са керозином Радници морају имати на располагању сапун чисте крпе за брисање руку и пешкир као и 2% раствор бикарбоне соде за пиће и испирање уста

Члан 65

Уношење хране у просторије из члана 64 овог правилника забрањено је

Члан 66

Организација је дужна раднике који раде са етилизираним бензином претходно упознати са опасностима и мерама заштите при таквом раду.

Члан 67

Радници који раде са етилизираним бензином морају се подвргавати периодичним специјалистичким лекарским прегледима

Организација је дужна радницима који раде са етилизираним бензином обезбедити специјалистичке лекарске прегледе најмање једанпут годишње

Члан 68

Посуда која се употребљава за чување етилизираног бензина мора имати натпис исписан крупним словима „Етилизирани бензин — отров“, са знаком одређеним за отровне материје

Члан 69

На свим радним местима на којима се рукuje са етилизираним бензином морају бити истакнута упутства о мерама заштите на раду

2 Рад са бензолом**Члан 70**

Претакање и слични поступци са бензолом смеју се вршити само са одговарајућим прибором (шмркови, сифони, црева и сл.) При томе се мора пазити да се бензол не просипа на под, по амбалажи и на одећу радника

Забрањено је усисавање бензола устима кад се за претакање користи сифон

Радник затрован бензолом мора бити одмах упућен у најближу здравствену установу (амбуланту, болницу)

Члан 71

Бензол се не сме употребљавати за прање делова мотора растварање боја чишћење заштитне одеће, прање рубља и слично

Члан 72

Радници који раде са бензолом морају користити заштитну одећу

Заштитна одећа посута бензолом мора се одмах заменити чистом заштитном одећом

Члан 73

У затворену просторију за испарењима бензола изнад максимално допуштене концентрације дозвољено је улажење радника само уз употребу одговарајућих заштитних средстава за заштиту дисајних органа (цевна маска маска са филтером и сл.)

Члан 74

Организација је дужна раднике који раде са бензолом претходно упознати са опасностима и мерама заштите при таквом раду

Члан 75

Радници који раде са бензолом морају се при пријему на рад подвргнути специјалистичком лекарском прегледу

Организација је дужна радницима који раде са бензолом обезбедити специјалистичке лекарске прегледе најмање једанпут годишње

3 Рад са антифризом**Члан 76**

Антифриз (средство против смрзавања) сме се држати и преносити само у херметички затвореним чврстим посудама (од метала или другог отпорног материјала) са сигурним поклопцем на завој

Члан 77

На посуди у којој се чува и преноси антифриз, мора постојати натпис исписан крупним словима „Антифриз — отров“ са знаком одређеним за отровне материје.

Члан 78

Претакање антифриза мора се вршити специјалним шмрковима

Забрањено је усисавање антифриза устима кад се за претакање користи сифон

Члан 79

Посуде са антифризом морају се чувати у сувој незагрејаној просторији са одговарајућом вентилацијом

Члан 80

По завршеном раду са антифризом радници морају добро опрати руке водом и сапуном

Радник затрован антифризом мора бити одмах упућен у најближу здравствену установу (амбуланту или болницу)

Члан 81

Возачи, пратиоци и друга лица у организацији не смеју употребљавати антифриз, ако претходно нису упознати са опасностима и мерама заштите при раду са антифризом

V ЛИЧНА ЗАШТИТНА СРЕДСТВА**Члан 82**

Организација је дужна радницима који раде на оправкама возила и превозу возилом ставити на располагање одговарајућа лична заштитна средства према посебним прописима о заштити на раду

VI ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ**Члан 83**

Организације су дужне све заштитне мере које примењују у раду на одржавању возила и превозу возилима а које нису у складу са одредбама овог правилника ускладити са његовим одредбама у року од две године од дана његовог ступања на снагу

Члан 84

Ако овим правилником нису предвиђене неке од мера и норматива заштите на раду при одржавању возила и превозу возилом, у погледу тих мера и норматива примењиваће се одредбе Општег правилника о хигијенским и техничким заштитним мерама при раду („Службени лист ФНРЈ“, бр 16/47 и 36/50), Правилника о заштитним мерама против опасности од електричне струје у радним просторијама и радилиштима („Службени лист ФНРЈ“, бр 107/47), као и одредбе других прописа о заштити на раду

Члан 85

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ“

Бр 160-59-65-9

1 децембра 1965 године

Београд

Савезни секретар
за рад,

Ристо Цунов, с. р.

883.

На основу чл 24 и 25 Основног закона о евиденцијама у области рада („Службени лист СФРЈ“, бр 15/65), чл 217, 222 став 3 члана 223 став 4 и члана 224, став 2 Основног закона о инвалидском осигурању („Службени лист СФРЈ“, бр 10/65) и члана 68 став 3 Основног закона о организацији и финансирању социјалног осигурања („Службени лист СФРЈ“, бр 24/65), савезни секретар за рад прописује

П РА В И Л Н И К

О ВОЂЕЊУ ЕВИДЕНЦИЈА У ОБЛАСТИ РАДА

1 ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Овим правилником одређују се садржина евиденција у области рада и методолошки принципи, начин, рокови и средства за вођење тих евиденција

Члан 2

Радне и друге организације и државни органи (у даљем тексту радне и друге организације), општински органи управе надлежни за послове рада, заводи за запошљавање и заводи за социјално осигурање дужни су водити евиденције у области рада чији су садржина и начин вођења одређени овим правилником

Приватни послодавци воде прописане евиденције и подносе прописане извештаје у роковима и на начин који су одређени овим правилником

Члан 3

При вођењу евиденција у области рада и давању података обавезно се употребљавају изрази са значењима одређеним у овом правилнику

Члан 4

Радне и друге организације воде евиденције у области рада на начин који обезбеђује прикупљање статистичких података за радну организацију као целину, прикупљање статистичких података за радне јединице радне организације по општинама — ако се ове јединице налазе на територији две или више општина, и прикупљање података по делатностима појединих делова и погона радне организације — ако су делови и погони радне организације разврстани у различите привредне делатности

2 УПОТРЕБА ИЗРАЗА

Запошљени радници

Члан 5

Под запошљеним радницима подразумевају се радници који су у смислу члана 24 Основног закона о радним односима („Службени лист СФРЈ“, бр 17/65) чланови радне заједнице, радници који у смислу члана 130 став 3 Основног закона о радним односима личним радом са личним односно друштвеним средствима за рад учествују у удруженом раду радне заједнице радне или друге организације (радници-сарадници), радници и службеници органа-унутрашњих послова, грађанска лица на служби у Југословенској народној армији, радници запошљени у пољопривредним, занатским и другим задругама, чланови представничких тела и њихових органа на сталним дужностима и изборна лица на сталним дужностима у друштвеним организацијама, задружним организацијама, коморама и сл ако им је то једино или главно занимање и ако примају сталну месечну накнаду за свој рад

Ученици у привреди

Члан 6

Под ученицима у привреди подразумевају се лица која се на основу уговора о учењу у привреди налазе на изучавању занимања (заната) у радним и другим организацијама или код приватних послодаваца

Осигураници

Члан 7

Под осигураницима подразумевају се радници који према Основном закону о пензијском осигурању („Службени лист СФРЈ“, бр 51/64) или према Основном закону о инвалидском осигурању имају својство осигураника и радници који су према Основном закону о здравственом осигурању („Службени лист СФРЈ“, бр 22/62 и 53/62) и „Службени лист СФРЈ“, бр 15/65) осигурани само за здравствено осигурање

Уживаоци пензија

Члан 8

Под уживаоцима пензија подразумевају се лица која на основу Основног закона о пензијском осигурању уживају старосну, инвалидску или породичну пензију

Инвалиди рада

Члан 9

Под инвалидима рада подразумевају се лица која су због своје инвалидности или телесног оштећења стекла неко од права на основу Основног закона о инвалидском осигурању

Лица која траже запошљење

Члан 10

Под лицима која траже запошљење подразумевају се радни људи који се пријаве надлежном заводу за запошљавање ради запошљења

Занимање

Члан 11

Под занимањем подразумева се врста послова које појединац врши ради произвођења материјалних или других добара односно вршења услуга и стицања дохотка

Делатност радне организације односно погона

Члан 12

Под делатношћу радне или друге организације као целине подразумева се област (врста), грана, група и подгрупа делатности према номенклатури делатности радних и других организација, у коју је радна или друга организација сврстана на основу врсте производње односно услуга или природе друштвене службе којима се радна или друга организација претежно бави

Под делатношћу погона радне или друге организације подразумева се област (врста), грана група и подгрупа делатности према номенклатури делатности радних и других организација, у коју је сврстан тај погон на основу врсте производње односно услуга или природе друштвене службе којима се он претежно бави

Школска спрема

Члан 13

Под школском спремом подразумева се врста школе (одсек, смер) чијим је завршавањем радник стекао највиши степен у свом образовању

Стручно образовање радника

Члан 14

Под стручним образовањем радника подразумева се стручно образовање које је радник стекао завршавањем одговарајуће школе (члан 13), завршавањем школе или течаја (курса) којима је Решењем о рангу школа, течајева (курсова) и испита („Службени лист ФНРЈ“, бр 18/52, 26/52, 42/52, 24/53, 26/53, 55/53, 38/55, 30/56, 17/57, 20/57, 40/57, 42/57, 13/58, 25/58, 28/58, 15/59, 16/59, 17/59, 33/59, 9/60, 19/60, 29/60, 11/61, 43/61, 21/62 и 39/62 и „Службени лист СФРЈ“, бр 14/63) утврђен ранг школе односно течаја (курса),

(3) признавањем степена стручног образовања приученог (полуквалификованог) радника после проверавања његове стручности у радној организацији,

4) полагањем стручног испита за стицање степена образовања квалификованог или висококвалификованог радника,

5) полагањем посебног испита за признавање стручне спреме према прописима о јавним службеницима,

6) признавањем стручне спреме (звања) јавним службеницима према прописима о јавним службеницима

При евидентирању и давању података о стручном образовању радника примењује се следећа класификација

1) **високо стручно образовање** — за раднике који су завршили други степен факултета или њему равне школе односно школу или течај (курс) којима је решењем о рангу школа и течајева (курсова) утврђен ранг факултета, раднике који су положили посебан стручни испит за признавање високе стручне спреме јавним службеницима, и раднике који према прописима о јавним службеницима имају признато звање прве врсте,

2) **више стручно образовање** — за раднике који су завршили први степен факултета или њему равне школе, вишу или њој равну школу односно школу или течај (курс) којима је решењем о рангу школа и течајева (курсова) утврђен ранг више школе, раднике који су положили посебан стручни испит за признавање више стручне спреме јавним службеницима, и раднике који према прописима о јавним службеницима имају признато звање друге врсте,

3) **средње стручно образовање** — за раднике који су завршили стручну општеобразовну или њој равну школу односно школу или течај (курс) којима је решењем о рангу школа и течајева (курсова) утврђен ранг средње школе, раднике који су положили посебан стручни испит за признавање средње стручне спреме јавним службеницима и раднике који према прописима о јавним службеницима имају признато звање треће врсте,

4) **ниже стручно образовање** — за раднике који су завршили најмање осмогодишњу или њој равну школу или непотпуну стручну или општеобразовну школу, односно који су завршили школу или течај (курс) којима је решењем о рангу школа и течајева (курсова) утврђен ранг осмогодишње основне школе или непотпуне средње школе и који су се оспособили за вршење послова за које се захтева нижа стручна спрема, као и раднике који према прописима о јавним службеницима имају признато звање четврте врсте,

5) **висококвалификовани радник** — за раднике који су завршили школу за висококвалификованог радника или њој равну стручну школу односно који су положили стручни испит за стицање степена стручног образовања висококвалификованог радника,

6) **квалификовани радник** — за раднике који су завршили школу за квалификованог радника,

односно који су положили стручни испит за стицање степена стручног образовања квалификованог радника,

7) **приучени (полуквалификовани) радник** — за раднике којима је у радној организацији признат степен стручног образовања приученог (полуквалификованог) радника,

8) **неквалификовани радник** — за раднике који нису стекли стручно образовање у смислу овог члана

Стручна спрема за рад на радном месту

Члан 15

Под стручном спремом за рад на радном месту подразумевају се степен стручног образовања и други услови за рад у погледу стручности радника (одређена пракса, стручни испит и сл), који су утврђени као услови рада за вршење послова на радном месту

При евидентирању и давању података о стручној спремји за рад на радном месту, примењује се следећа класификација висока стручна спрема, виша стручна спрема, средња стручна спрема, нижа стручна спрема, односно висококвалификовани радник, квалификовани радник, приучени (полуквалификовани) радник и неквалификовани радник

Разврставање радних места према стручној спремји као услову за вршење послова на радном месту и класификацији из става 2 овог члана врши се према врсти, обиму и сложености послова радног места

Радно место

Члан 16

Под радним местом подразумева се основна радна јединица утврђена унутрашњом организацијом и поделом рада у радној организацији за вршење одређених послова односно задатака у оквиру радне организације као целине

Евидентирање података о радном месту у евиденцијама у области рада врши се и на начин који обезбеђује груписање радних места у групе према следећој класификацији

1) **Индивидуални ручни рад** — У ову групу сврставају се радна места која нису у саставу производних линија, монтажних трака, конвејера и слично, а на којима се рад врши ручно и уз коришћење ручних средстава за рад У ову групу спадају и радна места на којима се при раду користе механизовани ручни алати и ручне машине (пнеуматски чекићи, бушилице и брусилце ручне електричне бушилице и брусилце и сл)

2) **Ланчано повезан ручни рад** — У ову групу сврставају се радна места која су стално у саставу производних линија, монтажних трака, конвејера и слично, а на којима се рад врши ручно и уз коришћење ручних средстава за рад, односно при чему се користе механизовани ручни алати и ручне машине

3) **Машински рад** — У ову групу сврставају се радна места на којима се врши механичка обрада материје уз примену универзалних, полуаутоматских и аутоматских машина радилица, радна места на којима се рукује индустријским и сличним постројењима апаратима, уређајима и инсталацијама, односно на којима се врши непосредан надзор над њиховим радом, радна места на којима се непосредно рукује рударским, грађевинским, пољопривредним, текстилним, графичким и другим машинама, апаратима и уређајима, радна места на којима се рукује односно врши надзор над радом аутоматских производних линија, постројења апарата и уређаја, радна места на којима се врше радови око припре-

ме и подешавања машинна апарата и уређаја, и слична радна места

4 Руковање транспортним и саобраћајним средствима — У ову групу сврставају се радна места на којима се непосредно рукује механичким средствима унутрашњег транспорта (руковање крановима, дизалицама, преносницама, окретницама, виљушкарима, каретама и сличним механичким средствима унутрашњег транспорта) и радна места на којима се непосредно рукује саобраћајним средствима (радна места возача моторних возила, машина, вођа, моторовођа, ложача парних локомотива, кочничара, кондуктера, морнара, бродара, бродских машиниста, воздухопловних пилота, навигатора, механичара-летача и слична радна места)

5 Општи послови — У ову групу разврставају се радна места на којима се врше општи канцеларијски, административни, обрачунски, рачуноводствени, књиговодствени, персонални, благајнички, дактилографски и слични послови, затим послови телефониста, телеграфиста, разносача поштанских пошиљки, послови обезбеђења и безбедности и други општи послови

6 Стручни послови — У ову групу разврставају се радна места на којима се врше стручни послови у вези са организацијом и припремом производње, односно послови и задаци који сачињавају основну делатност односно радне организације (инжењерско-технички послови, економски, комерцијални, књиговодствено-аналитички, управно-правни, наставно-васпитни, статистички, медицински, библиотечарски, архивистички, уметнички и остали стручни послови)

7 Послови општег руковођења — У ову групу сврставају се радна места на којима се врше послови општег руковођења радном или другом организацијом (директори радних организација, руководиоци установа и органа и сл.) и радна места директора сектора и служби у радним организацијама односно радна места заменика и помоћника руководиоца установа и органа

8 Научноистраживачки рад — У ову групу сврставају се радна места која су организацијом радне организације одређена за непосредно вршење научноистраживачког рада

Слободно радно и ученичко место

Члан 17

Под слободним радним местом подразумева се свако радно место у радној или другој организацији које је упражњено (упражњено радно место) и радно место које ће се у текућој календарској години отворити (новостворено радно место)

Под слободним местом за пријем ученика у привреди подразумева се место у радним и другим организацијама односно код приватних послодаваца намењено за образовање радника учењем у привреди, на које није примљен ученик у привреди

Пребивалиште

Члан 18

Под пребивалиштем подразумева се место у коме се радник настанио с намером да у њему стално живи

Лични доходак

Члан 19

Под личним доходком подразумева се свако новчано примање радника остварено по основи рада у пуном, непуном и продуженом радном времену, које се исплаћује у виду аконтације или на основу периодичног односно годишњег обрачуна, по свим

основима и мерилима из општег акта радне или друге организације

Стаж

Члан 20

Под стажом подразумева се укупно време које је радник до ступања у радну организацију провео на раду у некој другој радној организацији односно код приватног послодавца

3 ЕВИДЕНЦИЈА О ЗАПОШЉЕНИМ РАДНИЦИМА

Члан 21

У евиденцији о запошљеним радницима евидентирају се подаци о запошљеним радницима и о ученицима у привреди

За раднике који у смислу члана 19 став 5 Основног закона о радним односима истовремено раде у више радних организација, евиденција се води у свакој радној организацији у којој радник ради

Члан 22

Евиденција о запошљеним радницима садржи следеће податке

- 1) име, име оца и презиме,
- 2) пол,
- 3) дан, месец и година рођења,
- 4) место рођења (место, општина, срез, социјалистичка република),
- 5) народност,
- 6) пребивалиште са адресом (место, општина, срез, социјалистичка република),
- 7) место рада (место, општина, срез, социјалистичка република),
- 8) занимање,
- 9) делатност радне јединице радника,
- 10) школска спрема,
- 11) стручно образовање радника,
- 12) стручна спрема за рад на радном месту,
- 13) радно место,
- 14) стаж до ступања у радну организацију,
- 15) дневно радно време — часова,
- 16) друга радна организација у којој радник ради,
- 17) дневно радно време у другој радној организацији — часова,
- 18) датум ступања на рад,
- 19) датум престанка рада,
- 20) разлог престанка рада,
- 21) мере због повреде радне дужности,
- 22) време на које је примљен (на неодређено време на одређено време — месеци),
- 23) статус (радник, сарађујући радник, ученик у привреди),
- 24) број радне књижице

При евидентирању података о дневном радном времену, уписује се за све раднике податак о пуном радном времену односно о непуном радном времену (члан 40 Основног закона о радним односима) За раднике који раде са краћим (члан 37 Основног закона о радним односима) односно скраћеним (члан 39 Основног закона о радним односима) радним временом, уписује се и податак о дужини краћег односно скраћеног радног времена

При евидентирању података за ученике у привреди, уписују се подаци под 8 — занимање које ученик изучава, под 9 — делатност радне организације као целине, под 15 — дневни број часова практичне обуке ученика, под 18 — датум ступања ученика на изучавање занимања (заната), под 19 — датум престанка учења у привреди, под 20 — разлог престанка учења у привреди Подаци под 11, 12, 13, 14, 16, 17, 22 и 24 не евидентирају се.

Члан 23

Радници се уводе у евиденцију даном ступања на рад, а бришу из евиденције даном престанка рада.

Ученици у привреди уводе се у евиденцију даном ступања на учење у привреди, а бришу из евиденције даном престанка учења у привреди.

Члан 24

Податке о радницима и ученицима у привреди брисаним из евиденције, радне и друге организације чувају као документе трајне вредности.

4 ЕВИДЕНЦИЈА О КОРИШЋЕЊУ РАДНОГ ВРЕМЕНА

Члан 25

У евиденцији о коришћењу радног времена евидентирају се подаци о расположивом, искоришћеном и неискоришћеном радном времену, подаци о раду у сменама и подаци о раду у турнусима и са двократним радним временом.

Члан 26

Подаци о раду у сменама, у турнусима и са двократним радним временом евидентирају се на начин који обезбеђује добијање података о просечном броју радника који су се у току периода за који се саставља извештај смењивали на радним местима која су имала погонско време у једној смени, у две смене, и у три смене, односно о просечном броју радника који су радили у турнусима и са двократним радним временом.

Подаци о расположивом искоришћеном и неискоришћеном радном времену евидентирају се у евиденцији о личним дохоцима (члан 28).

Члан 27

При евидентирању података о раду у сменама, турнусима и са двократним радним временом сматра се

1) да радна организација ради у једној смени — ако се радна места радне организације запоседају само једанпут у току 24 часа, без обзира у ком делу тог временског интервала се врши запоседање радних места,

2) да радна организација ради у две смене — ако се сва радна места или део тих истих радних места запоседају двапут у току 24 часа, без обзира у ком делу тог временског интервала се врши запоседање радних места. Као број радника који су се смењивали у две смене евидентирају се радници који су запоседали радна места која су имала погонско време у две смене,

3) да радна организација ради у три смене — ако се сва радна места или део тих истих радних места запоседају трипут у току 24 часа. Као број радника који су се смењивали у три смене евидентирају се радници који су запоседали радна места која су имала погонско време у три смене.

5 ЕВИДЕНЦИЈА О ЛИЧНИМ ДОХОЦИМА

Члан 28

У евиденцији о личним дохоцима евидентирају се општи подаци о раднику, подаци о личном доходу, о накнадама личног дохотка и основима за примање накнада личног дохотка, подаци о расположивом, искоришћеном и неискоришћеном радном времену и подаци о времену проведеном на раду на радним местима на којима се признаје радни стаж у увећаном трајању.

Члан 29

Уписивање података у евиденцију о личним дохоцима врши се приликом исплаћивања аконтација личног дохотка, исплаћивања накнада личног дохотка, исплаћивања личног дохотка по периодичном обрачуну и исплаћивања личног дохотка по завршном рачуну.

Члан 30

Евиденција о личним дохоцима садржи следеће податке

а) опште податке о раднику

- 1) име, име оца и презиме,
- 2) занимање,
- 3) делатност радне јединице радника,
- 4) школска спрема,
- 5) стручно образовање радника,
- 6) стручна спрема за рад на радном месту,
- 7) радно место,
- 8) дневно радно време-часова (члан 22 став 2),
- 9) инвалидност (категорија),
- 10) број радне књижице,

б) податке о радном времену радника и његовом коришћењу

- 1) могући број радних часова;
- 2) остварени часови на редовном раду — свега, од којих
  - ефективно искоришћени часови,
  - часови чекања на посао, застоја и прекида у раду,
  - часови одмора за државне празнике,
  - часови плаћеног одсуства до 7 дана,
- 3) часови на раду дужем од пуног радног времена,
- 4) неостварени часови — укупно,
- 5) неостварени часови за које се прима накнада личног дохотка из средстава радне организације — свега, од којих
  - часови годишњег одмора,
  - часови за стручно образовање радника,
  - остало,
- 6) неостварени часови за које се прима накнада личног дохотка на терет других радних организација и органа,
- 7) неостварени часови за које се прима накнада личног дохотка по основу здравственог осигурања — свега, од којих
  - часови боловања до 30 дана,
  - часови боловања преко 30 дана,
  - часови породичног одсуства и накнаде за скраћено радно време мајке са дететом до 8 месеци,
- 8) неостварени часови за које се не прима накнада личног дохотка — свега, од којих
  - неоправдани изостанци,
  - остало,

в) податке о нето-износу личног дохотка, накнадама личног дохотка и основима за накнаде

- 1) остварени лични доходак за рад у пуном, непуну и радном времену дужем од пуног (часови под б под 2+ под б под 3),
- 2) накнада личног дохотка из средстава радне организације (часови под б под 5)
  - износ основа за накнаду,
  - износ накнаде,
- 3) накнада личног дохотка на терет других радних организација и органа (часови под б под 6),
- 4) накнада личног дохотка по основу здравственог осигурања (часови под б под 7 — боловање до 30 дана)
  - износ основа за утврђивање накнаде,
  - износ накнаде,

г) податке о износу исплаћеног борачког додатка,

д) податке о раду радника на пословима са увећаним трајањем

- 1) број часова рада на пословима са увећаним трајањем,
- 2) стопа увећања

Члан 31

Подаци о личном доходу и коришћењу радног времена евидентирају се за сваког запошљеног радника посебно

Уписивање података у евиденцију о личним доходима врши се на основу унутрашње документације радне организације која служи за обрачунавање личног дохотка и накнада личног дохотка

Члан 32

Евиденција о личним доходима може се водити и у оквиру аналитичке евиденције увршене чланом 28 Правилника о јединственом контном плану привредних организација („Службени лист ФНРЈ“, бр 20/61, 2/63 и 10/63 и „Службени лист СФРЈ“ бр 49/63 и 20/64) под условом да ова евиденција садржи и податке из члана 30 овог правилника

Члан 33

Ради утврђивања и евидентирања података о личном доходу и стажу осигурања које је радник остварио у протеклој календарској години радне и друге организације на основу евиденције о личним доходима достављају надлежном комуналном заводу за социјално осигурање потврду о личном доходу и времену за утврђивање стажа осигурања, на образцу ЕР-1

Потврда из става 1 овог члана доставља се за сваког запошљеног радника посебно до 30 априла за протеклу календарску годину

Радне и друге организације дужне су доставити комуналном заводу за социјално осигурање податке садржане у потврди из става 1 овог члана за сваки месец посебно кад право на пензију остварују осигураници којима се за утврђивање пензијског основа узима просечан лични доходак остварен за одређени број месеци пре престанка рада

6 ЕВИДЕНЦИЈА О РАДУ НА СТРУЧНОМ ОБРАЗОВАЊУ У РАДНИМ И ДРУГИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

Члан 34

У евиденцији о раду на стручном образовању у радним и другим организацијама евидентирају се подаци о делатности радне или друге организације на стручном образовању кадрова, подаци о стипендистима и корисницима кредита (стипендисти) радне или друге организације и подаци о средствима која радна или друга организација издваја и користи за рад на стручном образовању кадрова

Члан 35

Стручне школе и друге установе за стручно образовање основане од радних и других организација, кад врше делатност стручног образовања по основу које дају општепризнате степене стручног образовања, воде евиденцију о таквој делатности према одредбама Упутства о вођењу евиденција у школама и другим образовно-васпитним установама („Службени лист ФНРЈ“, бр 11/62) и републичких прописа

Стручне школе и друге установе за стручно образовање основане од радних организација кад врше друге делатности стручног образовања кадрова, осим делатности из става 1 овог члана, о таквим делатностима воде евиденцију према члану 36 овог правилника.

Члан 36

За сваки течај, семинар или другу делатност ради стручног образовања и усавршавања кадрова, односно ради општег, друштвено-економског, културно-уметничког или другог образовања кадрова, које организује радна или друга организација односно њена установа за стручно образовање (члан 35 став 2) евидентирају се следећи подаци

- 1) назив делатности (течај, семинар и сл.),
- 2) сврха делатности (описмењавање, оспособљавање за рад на радном месту, стручно усавршавање, преквалификавање, стручно оспособљавање за стицање вишег степена стручне оспособљености, припремање за полагање испита за стицање општепризнатог степена стручног образовања, пријем и увођење у рад, друштвено-економско образовање, опште образовање, културно-уметничко образовање, остало),
- 3) организатор делатности (служба радне организације, центар стручна школа радне организације, друга радна организација, раднички универзитет, стручна школа или радне организације и сл.),
- 4) трајање (дана),
- 5) број часова теоријске наставе,
- 6) број часова практичне обуке,
- 7) број полазника на почетку,
- 8) број полазника који су завршили,
- 9) број наставника и инструктора,
- 10) лични расходи,
- 11) материјални и функционални расходи,
- 12) накнаде личног дохотка радницима за скраћено радно време,
- 13) накнаде за стручно образовање кад је организатор делатности друга радна организација односно установа за стручно образовање или радне организације

Подаци под 1 до 8 и под 12 и 13 из става 1 овог члана евидентирају се и кад радна или друга организација односно њена установа за стручно образовање сама не организује стручно образовање него радна организација упућује своје раднике на стручно образовање или усавршавање у другу радну организацију или у другу установу за стручно образовање која организује стручно образовање из става 1 овог члана

У случају из става 2 овог члана, као број полазника евидентира се број радника који су упућени ради стручног образовања

Члан 37

О стипендистима радних и других организација евидентирају се следећи подаци

- 1) име и презиме,
- 2) пол,
- 3) дан, месец и година рођења,
- 4) школска спрема,
- 5) назив, врста, одсек — смер школе — факултета који похађа,
- 6) разред семестар школе — факултета у који је био уписан у време одобравања стипендије,
- 7) висина стипендије односно кредита (месечни износ),
- 8) уговорне обавезе ученика — студента,
- 9) уговорне обавезе радне организације,
- 10) ток и успех школовања ученика — студента,
- 11) извршење уговорних обавеза

Члан 38

За све стипендисте који се на дан увођења евиденције затекну као корисници стипендије — кредита подаци се евидентирају уназад, без обзира кад је додељена стипендија односно одобрен кредит

За стипендисте који заврше школовање подаци се чувају онолико времена колико је стипендист био дужан да остане на раду у радној организацији, а најмање једну годину по завршетку његовог школовања

Члан 39

Подаци о средствима која радне и друге организације издвајају односно користе за рад на стручном образовању могу се евидентирати у посебној евиденцији, у књиговодству радне или друге организације, у евиденцији о извршавању финансијског плана или на други начин, с тим да се обезбеде следећи подаци

1) укупна средства издвојена за рад на стручном и другом образовању — свега, од којих
— средства на терет материјалних трошкова,
— средства из фонда заједничке потрошње,
— средства из пословног фонда,
— средства из фонда личних доходака,
— средства из фонда за инвестиције,
— вредност основних средстава и производа претих на установе за стручно образовање,
— остали извори средстава,

2) средства утрошена за рад на стручном образовању кадрова у току године — свега, од којих
— средства инвестирани у своје установе за стручно образовање

— средства додељена својим установама за стручно образовање,

— средства непосредно утрошена за течаје, семинаре и сличне делатности за стручно образовање кадрова које је организовала сама радна организација (њене стужбе),

— накнаде личног дохотка радницима за стручно образовање,

— стипендије,

— кредити степендистима,

— награде ученицима у привреди,

— накнаде за стручно образовање радника кад је организатор образовања друга радна организација или установа за стручно образовање ван радне организације,

— средства додељена друштвеним фондovima за школство школама и другим установама за стручно образовање ван радне организације,

— трошкови у вези са полагањем испита за стицање степена стручног образовања радника,

— остали трошкови

7 ЕВИДЕНЦИЈА О ОСТВАРИВАЊУ ПРАВА РАДНИКА ИЗ РАДНОГ ОДНОСА И О МЕРАМА И САНКЦИЈАМА

Члан 40

У евиденцији о остваривању права радника из радног односа и о мерама и санкцијама, евидентирају се подаци о решењима која, на основу Основног закона о радним односима, других прописа и општих аката радне организације, доноси радна заједница радне или друге организације, а којима се непосредно одлучује о врсти и обиму права односно дужности (обавеза) из радног односа сваког појединог радника, као и подаци о приговорима — жалбама и тужбама радника на ова решења

Члан 41

Евидентирање података о издатим решењима може се вршити чувањем преписа решења, увођењем података о решењима у деловодник, картотеку и сл, или на други начин, под условом да се обезбеде подаци о укупном броју издатих решења у току године и према групама решења по врсти решења (решења о пријему на рад решења о престанку рада, решења о распоређивању радника на радно место, решења о годишњем одмору и сл)

Члан 42

За свако решење из члана 41 овог правилника које је уручено или саопштено раднику, а на које радник стави приговор односно изјави жалбу или поднесе тужбу посебно се евидентирају следећи подаци

- 1) име и презиме радника,
- 2) број решења и датум његовог доношења;
- 3) врста решења,
- 4) датум подношења поднеска (приговора, жалбе, тужбе),
- 5) врста поднеска (приговор, жалба, тужба),
- 6) садржина поднеска,
- 7) коме је упућен поднесак,
- 8) датум доношења решења по поднеску,
- 9) садржина решења односно пресуде по поднеску

Сви подаци о поднесцима поводом истог решења евидентирају се заједно

8 ЕВИДЕНЦИЈА О УГОВОРИМА О УЧЕЊУ У ПРИВРЕДИ

Члан 43

Евиденцију о уговорима о учењу у привреди воде општински органи управе надлежни за послове рада за све ученике који су на њиховом подручју склопили уговоре о учењу у привреди

Члан 44

Евиденција о уговорима о учењу у привреди води се уписивањем података у регистар уговора о учењу у привреди

Уписивање података у регистар уговора о учењу у привреди врши се на основу уговора о учењу у привреди и пријава о променама које надлежном органу достављају радне и друге организације односно приватни послодавци

Регистар уговора о учењу у привреди садржи следеће податке

- 1) регистарски број,
- 2) датум регистрације,
- 3) име, име оца и презиме,
- 4) пол,
- 5) дан, месец и година рођења,
- 6) место рођења,
- 7) школска спрема,
- 8) име и презиме и адреса стана родитеља или староца који је потписао уговор о учењу у привреди,
- 9) назив и адреса радне или друге организације односно име и презиме и назив радње или радионице приватног послодавца,
- 10) делатност радне или друге организације односно радње или радионице приватног послодавца,
- 11) занимање (занат) које ће ученик изучавати,
- 12) трајање учења у привреди,
- 13) датум раскида уговора о учењу у привреди;
- 14) разлог раскида уговора о учењу у привреди,
- 15) датум престанка (завршетка) учења у привреди.

Члан 45

Ради вођења регистра уговора о учењу у привреди и благовременог уношења промена у тај регистар, радне и друге организације односно приватни послодавци достављају надлежним органима уговоре о учењу у привреди и податке о насталим променама

Уговори о учењу у привреди достављају се у року од три дана од дана закључења, а подаци о променама — у року од осам дана од дана настанка промене

9 ЕВИДЕНЦИЈА О РАДНИЦИМА КОЈИ СУ СТЕКЛИ СТЕПЕН СТРУЧНОГ ОБРАЗОВАЊА ПОЛАГАЊЕМ ИСПИТА

Члан 46

Евиденцију о радницима који су стекли степен стручног образовања полагањем испита воде општински органи управе надлежни за послове рада.

Члан 47

Евиденција из члана 46 овог правилника води се уписивањем података у регистар радника који су стекли степен стручног образовања полагањем испита

Уписивање података у тај регистар врши се на основу извештаја испитних комисија пред којима су радници полагали испит

Члан 48

Регистар радника који су стекли степен стручног образовања полагањем испита садржи следеће податке

- 1) регистарски број,
- 2) датум регистрације,
- 3) име, име оца и презиме,
- 4) дан, месец и година рођења,
- 5) место рођења,
- 6) пол,
- 7) школска спрема,
- 8) стручно образовање радника пре полагања испита,
- 9) степен стручног образовања који је радник стекао полагањем испита,
- 10) занимање (занат) у коме је радник стекао степен стручног образовања,
- 11) радна или друга организација односно приватни послодавац код кога је радник био запошљен у време подношења пријаве за полагање испита,
- 12) делатност радне или друге организације односно приватног послодавца,
- 13) назив и седиште испитне комисије пред којом је радник полагао испит,
- 14) орган који је образовао испитну комисију,
- 15) број и датум сведочанства — дипломе и назив органа који је тај документ издао

Члан 49

Ради уношења података у регистар радника који су стекли степен стручног образовања полагањем испита, испитне комисије образоване при органима управе, установама за стручно образовање и др достављају општинским органима управе надлежним за послове рада извештаје са подацима из члана 48 овог правилника

Извештај из става 1 овог члана се доставља у року од 8 дана од дана кад је радник положио испит

10 ЕВИДЕНЦИЈА О ЛИЦИМА КОЈА ТРАЖЕ ЗАПОШЉЕЊЕ

Члан 50

Евиденцију о лицима која траже запошљавање воде општински заводи за запошљавање

Члан 51

Општински заводи за запошљавање воде и евиденцију о омладини која се пријави ради омогућавања учења у привреди односно настављања школовања

Члан 52

Евиденција о лицима која траже запошљавање садржи следеће податке

- 1) име, име оца и презиме,
- 2) пол,
- 3) дан, месец и година рођења,
- 4) место рођења,
- 5) пребивалиште и адреса стана,
- 6) датум увођења у евиденцију завода
- 7) школска спрема,
- 8) стручно образовање радника,
- 9) занимање (са ближком ознаком послова за које је оспособљен и које је вршио),
- 10) брачно стање,
- 11) број деце коју издржава,

- 12) број чланова уже породице,
- 13) број запошљених чланова уже породице;

14) приходи домаћинства,

15) величина земљишног поседа у ha,

16) приходи од земљишног поседа,

17) да ли тражи запошљење први пут или је већ био запошљен,

18) назив, место и адреса радне или друге организације односно приватног послодавца код кога је последњи пут био запошљен,

19) делатност радне или друге организације односно приватног послодавца код кога је био последњи пут запошљен,

20) датум ступања на рад и датум престанка рада у радној или другој организацији односно код приватног послодавца код кога је последњи пут био запошљен,

21) разлог престанка рада,

22) стаж,

23) врста посла који тражи,

24) врста посла за који жели да се оспособи односно преквалификује,

25) врста стручне помоћи коју је завод пружио раднику

— при избору занимања за које ће се оспособити,

— при избору занимања за које треба да се преквалификује,

— при избору запошљења (посла, радног места),

26) стручно оспособљавање односно преквалификавање организовано од завода

— занимање, посао, радно место,

— трајање оспособљавања односно преквалификавања,

27) да ли је радник прихватио

— понуђени посао,

— понуђено стручно оспособљавање,

— понуђено преквалификавање

— разлози неприхватања,

28) време за које радник може да користи новчану накнаду према стажу,

29) време стварног коришћења новчане накнаде,

30) висина новчане накнаде,

31) узрок престанка права на новчану накнаду,

32) продужено време коришћења новчане накнаде због упућивања на стручно оспособљавање односно преквалификавање,

33) време коришћења новчане помоћи због упућивања на стручно оспособљавање односно преквалификавање,

34) висина новчане помоћи,

35) време коришћења права из здравственог осигурања,

36) време коришћења права на дечији додатак,

37) број деце за коју користи дечији додатак,

38) коришћење накнаде за превозне и селидбене трошкове у вези са запошљавањем,

— број коришћења,

— износ трошкова,

39) коришћење накнаде за превозне трошкове због упућивања на стручно оспособљавање односно преквалификавање

— број коришћења,

— износ трошкова,

40) коришћење преноћишта и исхране о трошку завода

— број ноћења,

— број издатих obroka,

41) датум запошљавања,

42) да ли се запослио посредовањем завода,

43) назив, место и адреса радне или друге организације односно приватног послодавца код кога се запослио,

44) делатност радне или друге организације односно приватног послодавца код кога се запослио;

45) датум брисања из евиденције завода;

46) разлог брисања из евиденције завода.

Члан 53

Евиденција о омладини која се пријави општинским заводима за запошљавање ради омогућавања учења у привреди односно настављања школовања, садржи следеће податке

- 1) име, име оца и презиме,
- 2) пол,
- 3) дан, месец и година рођења,
- 4) место рођења,
- 5) датум увођења у евиденцију завода,
- 6) школска спрема,
- 7) успех са којим је завршио школу,
- 8) занимање које жели да изучава односно школа коју жели да похађа,
- 9) врста стручне помоћи коју је завод пружио ученику
  - при избору занимања,
  - при проналажењу места ради примања на изучавање занимања,
  - при проналажењу места у одговарајућој школи ради настављања школовања,
  - 10) да ли је ученик прихватио
    - занимање које му је саветовано,
    - пронађено место ради примања на изучавање занимања,
    - пронађено место у школи ради настављања школовања,
    - разлози неприхватања,
  - 11) датум примања на учење у привреди односно уписа у одговарајућу школу,
  - 12) да ли је примљен односно уписан посредовањем завода,
  - 13) назив места и адреса радне или друге организације односно приватног послодавца код кога је примљен ради изучавања занимања, односно стручне школе у коју је уписан,
  - 14) делатност радне или друге организације односно приватног послодавца код кога је примљен,
  - 15) занимање које ће изучавати,
  - 16) датум брисања из евиденције завода,
  - 17) разлог брисања из евиденције завода

11 ЕВИДЕНЦИЈА О СЛОБОДНИМ РАДНИМ МЕСТИМА У РАДНИМ И ДРУГИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

Члан 54

Евиденцију о слободним радним местима у радним и другим организацијама воде општински заводи за запошљавање

У евиденцији о слободним радним местима у радним и другим организацијама воде се и подаци о слободним местима за ученике у привреди

Члан 55

Евиденција из члана 54 овог правилника садржи следеће податке

- 1) врста места која се пријављују (упражњено радно место, новоотворено радно место или место за ученике у привреди),
- 2) назив, место и адреса радне или друге организације односно приватног послодавца који пријављује слободно радно место односно место за ученике у привреди,
- 3) делатност радне или друге организације односно приватног послодавца,
- 4) датум увођења радног места односно места за ученика у привреди у евиденцију завода,
- 5) назив радног места односно места за ученике у привреди,
- 6) занимање које треба да има радник који се тражи односно занимање које ће изучавати ученик у привреди,
- 7) стручна спрема потребна за рад на радном месту,
- 8) школска спрема потребна за рад на радном месту односно школска спрема ученика у привреди,

- 9) опис послова који се врше на радном месту,
- 10) услови рада на радном месту (метеоролошки, физички и други),

- 11) остали услови за пријем на радно место утврђени општим актом радне организације,
- 12) датум од када је место слободно,
- 13) рок за попуњавање места,
- 14) број места (кад се евидентира већи број истих места),
- 15) датум попуњавања места

Члан 56

Евиденција из члана 54 овог правилника води се на основу пријава које надлежном општинском заводу за запошљавање достављају радне и друге организације

Пријаве места слободних за ученике у привреди достављају и приватни послодавци

Установе и јединице Југословенске народне армије и органи унутрашњих послова не подносе пријаве из става 1 овог члана

Члан 57

Пријава слободног радног места односно места за ученике у привреди садржи податке из члана 55 овог правилника, осим података из тач 4 и 15

За два или више истих радних места односно места за ученике у привреди подноси се заједничка пријава, с тим што се у пријаву уноси и податак о броју истих места (члан 55 тачка 14)

Члан 58

Пријава упражњеног радног места или места за ученике у привреди подноси се у року од пет дана од дана упражњења места

Пријава новоотвореног радног места или места за ученике у привреди подноси се, по правилу, почетком календарске године, односно у року од пет дана од дана доношења одлуке о увођењу новог места

Члан 59

За радна места и места за ученике у привреди која су општинском заводу за запошљавање пријављена као упражњена односно новоотворена а која буду попуњена, радне и друге организације достављају пријаве о попуњавању места

Пријаве о попуњавању места за ученике у привреди достављају и приватни послодавци

Пријава о попуњавању места доставља се у року од пет дана од дана попуњавања

Члан 60

Пријава о попуњавању места садржи следеће податке

- 1) назив, место и адреса радне или друге организације односно приватног послодавца,
- 2) делатност радне или друге организације односно приватног послодавца,
- 3) број и датум поднесене пријаве о слободном месту,
- 4) назив места,
- 5) датум попуњавања места,
- 6) број попуњених места (кад је заједничком пријавом пријављено више слободних места)

12 ЕВИДЕНЦИЈА О ПРЕСТАНКУ РАДА

Члан 61

Евиденцију о престанку рада радника у радним и другим организацијама воде општински заводи за запошљавање

Члан 62

Евиденција о престанку рада садржи о раднику коме је престао рад следеће податке

1) назив, место и адресу радне или друге организације односно приватног послодавца,

2) делатност радне или друге организације односно приватног послодавца,

3) датум пријаве престанка рада,

4) занимање радника коме је престао рад,

5) пол радника,

6) школска спрема радника,

7) стручно образовање радника,

8) основ престанка рада (истек времена на које је радник примљен на рад, на захтев радника, самовољни престанак са радом по одлуци радне заједнице уз престанак радника, због укидања радног места, због смањења обима односно пословања радне организације, због радне неспособности радника, због навршења 40 односно 35 година радног стажа, због престанка рада радне организације, због искључења из радне заједнице, независно од воље радника и радне заједнице, због смрти радника)

Члан 63

Евиденција о престанку рада води се на основу пријаве о престанку рада које радне и друге организације достављају надлежном општинском заводу за запошљавање

Пријаве о престанку рада садрже податке из члана 62 овог правилника

Установе и јединице Југословенске народне армије и органи унутрашњих послова не подnose пријаве из става 1 овог члана

Члан 64

Пријаве о престанку рада достављају радне и друге организације надлежном општинском заводу за запошљавање у року од пет дана од дана доношења одлуке о престанку рада радника

13 ЕВИДЕНЦИЈА О ИНВАЛИДИМА РАДА И О РАДНИМ МЕСТИМА НА КОЈИМА СЕ ОНИ МОГУ ЗАПОШЉАВАТИ

Члан 65

Евиденцију о инвалидима рада и о радним местима на којима се они могу запошљавати воде општински заводи за запошљавање

Члан 66

Евиденција о инвалидима рада води се за сваког инвалида рада и сваког осигураника коме је решењем надлежног завода за социјално осигурање признато право на запошљење у смислу Основног закона о инвалидском осигурању

Вођење евиденције врши се уписивањем одговарајућих података у картон инвалида рада на обрасцу ЕР-2

Члан 67

Ради вођења евиденције из члана 66 овог правилника комунални заводи за социјално осигурање достављају надлежном општинском заводу за запошљавање решења о признавању права на запошљење (члан 66 став 1)

Радне и друге организације којима општински завод за запошљавање упутује инвалида рада ради запошљавања односно код којих су запошљени инвалиди рада, достављају надлежном комуналном заводу за социјално осигурање и надлежном заводу за запошљавање извештаје, и то

1) извештај о ступању на рад инвалида рада, на обрасцу ЕР-3,

2) извештај о промени у радном односу инвалида рада, на обрасцу ЕР-4

Члан 68

Ради остваривања накнаде у вези са коришћењем права на запошљење, општински заводи за

запошљавање достављају надлежном комуналном заводу за социјално осигурање извештај о пријављивању инвалида рада ради запошљења, на обрасцу ЕР-5

Члан 69

Извештаји из чл. 67 и 68 овог правилника достављају се у следећим роковима

1) извештај да се инвалид рада пријавио општинском заводу за запошљавање — у року од три дана од дана примљене пријаве,

2) извештај да се инвалид рада није пријавио општинском заводу за запошљавање у року предвиђеном решењем о признавању права на запошљење — у року од три дана по истеку рока за пријављивање,

3) извештај о уредном пријављивању за време чекања на запошљење — најдоцније сваког 10 дана у месецу за протекли месец,

4) извештај о упућивању инвалида рада ради запошљавања на одговарајуће радно место које му је обезбеђено — у року од три дана од дана саопштења инвалиду рада да се упућује ради запошљења,

5) извештај о ступању на рад инвалида рада — у року од осам дана од дана ступања инвалида рада на рад,

6) извештај о промени у радном односу инвалида рада — у року од осам дана од дана настанка промене, а ако су у питању неоправдани изостанци са посла — у року од осам дана по истеку месеца за протекли месец

Члан 70

Евиденција о радним местима на којима се могу запошљавати инвалиди рада води се за свако радно место које је решењем општинског органа управе надлежног за послове рада утврђено као радно место на коме се могу запошљавати инвалиди рада (члан 218 Основног закона о инвалидском осигурању)

Члан 71

Евиденција о радним местима на којима се могу запошљавати инвалиди рада води се уписивањем одговарајућих података у картон радног места за инвалида рада, на обрасцу ЕР-6

Члан 72

Ради вођења евиденције из члана 70 овог правилника општински органи управе надлежни за послове рада достављају општинским заводима за запошљавање решења о утврђивању радних места на којима се могу запошљавати инвалиди рада, са подацима из члана 71 овог правилника

Члан 73

Радно место утврђено као место на коме се може запослити инвалид рада, на коме је инвалид рада запошљен, евидентира се као попуњено

Радно место утврђено као место на коме се може запослити инвалид рада, на коме је запошљен радник који није инвалид рада, евидентира се као узето

Члан 74

Брисање из евиденције радног места на коме се може запослити инвалид рада може се вршити само на основу одлуке о брисању, коју донесе општински орган управе надлежан за послове рада

14 ЕВИДЕНЦИЈА О ЛИЦИМА ПРИВРЕМЕНО ЗАПОШЉЕНИМ У ИНОСТРАНСТВУ

Члан 75

Евиденција о лицима привремено запошљеним у иностранству садржи податке о захтевима југосло-

венских држављана односно захтевима радних или других организација за привремено запошљавање својих радника у иностранству, податке о понудама иностраних послодаваца за запошљење југословенских држављана у иностранству, податке о издатим упутима југословенским држављанима за привремено запошљавање у иностранству и податке о југословенским држављанима привремено запошљеним у иностранству

Члан 76

Евидентирање података о захтевима југословенских држављана односно захтевима радних или других организација за привремено запошљавање својих радника у иностранству, података о издатим упутима за привремено запошљавање у иностранству и података о југословенским држављанима привремено запошљеним у иностранству — врше општински заводи за запошљавање

Евидентирање података о понудама иностраних послодаваца за запошљавање југословенских држављана у иностранству врше Савезни биро за послове запошљавања односно републички заводи за запошљавање

Члан 77

Евидентирање података о захтевима југословенских држављана за привремено запошљавање у иностранству односно о таквим захтевима радних или других организација и података о издатим упутима за привремено запошљавање у иностранству, врши се уписивањем података у регистар захтева и издатих упута за привремено запошљавање у иностранству

Регистар захтева и издатих упута за привремено запошљавање у иностранству садржи следеће податке

- 1) регистарски број,
- 2) датум регистрације,
- 3) датум подношења захтева,
- 4) име, име оца и презиме радника који подноси захтев односно на кога се односи захтев,
- 5) пребивалиште и адреса стана,
- 6) занимање,
- 7) стручно образовање радника,
- 8) назив и адреса радне или друге организације која подноси захтев,
- 9) делатност радне или друге организације која подноси захтев,
- 10) број радника за које радна или друга организација подноси захтев,
- 11) назив и адреса иностраног послодавца код кога радник жели да се запосли односно на кога се односи захтев радне или друге организације,
- 12) делатност иностраног послодавца,
- 13) број радника које је тражио инострани послодавац на кога се односи захтев,
- 14) датум издавања упута односно датум ускраћивања издавања упута за привремено запошљавање у иностранству
- 15) датум одласка радника у иностранство,
- 16) датум повратка радника из иностранства

Члан 78

О југословенским држављанима који су се, на основу упута за привремено запошљавање у иностранству издатог од стране надлежног општинског завода за запошљавање, привремено запослили у иностранству, општински завод који је издао упут евидентира следеће податке

- 1) регистарски број (члан 77 овог правилника),
- 2) име, име оца и презиме,
- 3) дан, месец и година рођења,
- 4) пребивалиште (место, општина, срез, социјалистичка република),
- 5) серијски и регистарски број радне књижице,
- 6) број путне исправе,

- 7) занимање,
- 8) школска спрема;
- 9) стручно образовање радника,
- 10) брачно стање,
- 11) број деце коју издржава,
- 12) да ли је у време подношења захтева био — запошљен,
— самостални занатлија,
— индивидуални пољопривредни произвођач,
- 13) висина пореске основице за самосталне занатлије, односно висина катастарског прихода за индивидуалне пољопривредне произвођаче,
- 14) да ли је регистрован као незапошљен,
- 15) да ли је користио и која права за време привремене незапошљености,
- 16) начин на који је поднео захтев (по својој иницијативи, по захтеву радне или друге организације, на тражење иностраног послодавца),
- 17) број и датум потврде радне или друге организације о сагласности на престанак рада,
- 18) број и датум сагласности републичког завода за запошљавање,
- 19) назив, адреса и земља иностраног послодавца,
- 20) делатност иностраног послодавца,
- 21) да ли је радник већ био запошљен у иностранству, када и где,
- 22) време на које је издат упут,
- 23) врста посла односно радно место на које гласи упут,
- 24) датум одласка у иностранство,
- 25) датум повратка из иностранства,
- 26) обавезе радника у погледу
— плаћања доприноса за социјално осигурање (основица),
— плаћања доприноса за запошљавање (основица),
— осталих новчаних обавеза (износ)

Члан 79

Евидентирање података из члана 78 овог правилника врши се и за раднике привремено запошљене у иностранству који нису од надлежног општинског завода за запошљавање добили упут, а који накнадно регулишу свој положај у смислу Упутства о поступању при привременом запошљавању у иностранству („Службени лист ФНРЈ“, бр 42/62 и „Службени лист СФРЈ“, бр 7/65)

Евидентирање података за раднике из става 1 овог члана врши се на основу података које достављају југословенска дипломатско-конзуларна представништва Савезном бироу за послове запошљавања

Члан 80

Евидентирање података о понудама иностраних послодаваца за запошљавање југословенских држављана у иностранству, врши се уписивањем података у регистар понуда иностраних послодаваца

Регистар понуда иностраних послодаваца садржи следеће податке

- 1) регистарски број,
- 2) датум регистрације (пријема понуде),
- 3) назив — фирма иностраног послодавца,
- 4) земља у којој се налази инострани послодавац
- 5) адреса иностраног послодавца,
- 6) делатност иностраног послодавца,
- 7) број радника који инострани послодавац тражи — према занимањима,
- 8) број радника одобрен за запошљавање код односног иностраног послодавца (у случају кад постоји споразум),
- 9) број радника за који се склапа уговор са иностраним послодавцем,
- 10) датум и број уговора односно споразума са иностраним послодавцем

15 ЕВИДЕНЦИЈА О СТРАНИМ ДРЖАВЉАНИМА ЗАПОШЉЕНИМ У ЈУГОСЛАВИЈИ

Члан 81

Подаци о страним држављанима евидентирају се за сваког страног држављанина који је запошљен у Југославији или који је као привремено незапошљено лице регистровач код надлежног општинског завода за запошљавање, без обзира да ли су то лица ангажована за рад у Југославији, лица која су по својој иницијативи дошла да се запосле у Југославији, економски емигранти лица која уживају азил, политички емигранти или лица — страни држављани рођена на територији Југославије (у даљем тексту страни држављани)

Члан 82

Евидентирање података о страним држављанима запошљеним у Југославији врше општински заводи за запошљавање за стране држављане који су запошљени на подручју општинског завода

Члан 83

Евидентирање података о страним држављанима запошљеним у Југославији односно регистрованим код општинских завода за запошљавање као привремено незапошљена лица, врши се уписивањем података у карточ страног држављанина

Карточ страног држављанина садржи следеће податке

- 1) име, име оца и презиме,
- 2) дан, месец и година рођења,
- 3) земља и место рођења,
- 4) народност,
- 5) држављанство,
- 6) школска спрема,
- 7) занимање (специјалност),
- 8) да ли је ангажован за рад, по својој иницијативи, економски емигрант, политички емигрант,
- 9) земља из које је дошао,
- 10) датум доласка
- 11) рок трајања уговора о раду
- 12) уговорени износ личног дохотка
- 13) уговорени износ месечног трансфера уштеђевине,
- 14) национална валута у којој се трансфер врши,
- 15) земља у коју се трансфер врши,
- 16) месечни износ доприноса за социјално осигурање,
- 17) назив и адреса радне или друге организације у којој је страни држављанин запошљен,
- 18) датум ступања на рад,
- 19) датум престанка рада,
- 20) адреса најближе родбине страног држављанина у иностранству

Члан 84

Уписивање података у карточ страног држављанина врши се на основу извештаја које достављају радне и друге организације односно приватни послодавци, закључених уговора о раду и других докумената

Извештаје о страном држављанину и друге документе на основу којих се врши уписивање података евиденције, општински заводи за запошљавање чувају у досијеу страног држављанина

Члан 85

Ради евидентирања података из члана 83 овог правилника, радне и друге организације и приватни послодавци достављају надлежном општинском заводу за запошљавање извештаје о запошљеним страним држављанима са подацима из члана 83 став 2 овог правилника, односно извештаје о променама у тим подацима

Извештај из става 1 овог члана доставља се у року од три дана од дана ступања страног држављанина на рад, односно од дана настале промене

Члан 86

Ако страни држављанин због промене места запошљања или ради тражења запошљања трајно преге на подручје другог општинског завода за запошљавање општински завод код кога је био евидентиран доставља његов карточ и досије општинском заводу за запошљавање на чије је подручје трајно прешао

Каргоне и досијеа страних држављана којима престане рад, а који се не пријаве надлежном општинском заводу за запошљавање као привремено незапошљени, као и страних држављана који напусте Југославију, општински заводи за запошљавање чувају као документе трајне вредности

16 ЕВИДЕНЦИЈА О НЕСРЕЋАМА НА ПОСЛУ

Члан 87

Евиденцију о несрећама на послу воде комунални заводи за социјално осигурање

Евиденција о несрећама на послу води се уписивањем одговарајућих података у карточ повређеног у несрећи на послу, на обрасцу ЕР-7

Карточ повређеног на послу, установљава се на основу података садржаних у пријави о несрећи на послу

Члан 88

Несрећом на послу сматра се свака повреда осигураника проузрокована непосредним и кратко-трајним механичким физичким или хемијским дејством, као и повреда проузрокована наглим променама положаја тела, изненадним оптерећењем гела или другим изненадним променама физиолошког стања организма, ако је таква повреда у узрочној вези са вршењем рада на одређеном радном месту или послу односно делатности на основу које повређено лице има својство осигураника у смислу одредаба Основног закона о инвалидском осигурању

Несрећом на послу сматра се и повреда проузрокована на начин из става 1 овог члана, која се догодила на редовном путу до сталног места рада, или натраг, или на путу ради ступања на рад

Члан 89

Ради вођења евиденције из члана 87 овог правилника радна или друга организација или приватни послодавац код кога је радник био запошљен у часу повреде, у случају несреће на послу попуњава и доставља пријаву о несрећи на послу, на обрасцу ЕР-8

Пријаве о несрећи на послу радне и друге организације и приватни послодавци попуњавају у четири примерка и достављају лекару који је прегледао повређеног радника

Члан 90

Пријаве о несрећи на послу достављају се у року од 24 часа од часа несреће на послу

Ако радна или друга организација односно приватни послодавац није могао бити непосредно обавештен о несрећи, дужан је да поднесе пријаву у року од 24 часа од часа кад сазна да се несрећа догодила

Члан 91

При подношењу пријава о несрећи на послу радне и друге организације односно приватни послодавци попуњавају одељке I до V пријаве

Радне и друге организације и приватни послодавци евидентирају поднете пријаве у књизи поднетих пријава о несрећи на послу, на обрасцу ЕР-9

Члан 92

Одељак VI пријаве о несрећи на послу попуњава надлежни инспектор рада, ако је извршио увиђај пре достављања пријаве лекару (члан 89 став 2)

Ако је инспектор рада извршио увиђај после достављања пријаве лекару који је прегледао повређеног радника, обавестиће писмено надлежни комунални завод за социјално осигурање о чињеницама утврђеним приликом тог увиђаја, ако се ове чињенице разликују од оних које су наведене у пријави

Члан 93

Одељак VII пријаве о несрећи на послу попуњава лекар који је повређеног радника прегледао, и после попуњавања доставља један примерак пријаве радној или другој организацији односно приватном послодавцу а три примерка надлежном комуналном заводу за социјално осигурање

Пријаву са попуњеним одељком VII лекар доставља у року од 24 часа од часа пријема пријаве

Члан 94

Радне и друге организације и приватни послодавци дужни су пријаве о несрећи на послу чувати као документе трајне вредности

Пријаве се слажу по редним бројевима из књиге поднетих пријава о несрећи на послу, за сваку календарску годину посебно

Члан 95

Комунални завод за социјално осигурање уводи примљену пријаву у књигу примљених пријава о несрећи на послу, уписује на одређеном месту у пријави регистарски број радне или друге организације односно приватног послодавца који је поднео пријаву и број под којим је пријава заведена у тој књизи

Комунални завод за социјално осигурање задржава један примерак пријаве за своје потребе, други примерак доставља надлежном органу за надзор над придржавањем прописа о заштити на раду, а трећи примерак доставља републичком заводу за социјално осигурање

Пријаву комунални завод доставља надлежном органу за надзор над придржавањем прописа о заштити на раду, у року од 24 часа од часа пријема пријаве

Књига примљених пријава о несрећи на послу води се на обрасцу ЕР-10

Члан 96

Одредбе чл 87 до 95 овог правилника односе се и на случајеве обољења које је наступило непосредно и као искључива последица несреће на послу или више силе за време посла

17 ЕВИДЕНЦИЈА О ОСИГУРАНИЦИМА, УЖИВАОЦИМА ПЕНЗИЈЕ И О КОРИШЋЕЊУ ПРАВА ИЗ СОЦИЈАЛНОГ ОСИГУРАЊА

Члан 97

Евиденцију о осигураницима, уживаоцима пензије и о коришћењу права из социјалног осигурања воде комунални заводи за социјално осигурање

Члан 98

Ради обезбеђивања података који омогућавају спровођење социјалног осигурања и утврђивање основа за одређивање права осигураника, односно ради обезбеђивања статистичких података о осигураницима, уживаоцима пензије и о коришћењу права из социјалног осигурања, комунални заводи за социјално осигурање воде

1) регистар обвезника уплаћивања доприноса, на обрасцу ЕР-11,

- 2) лични картон осигураника, на обрасцу ЕР-12;
- 3) картон осигураника коме је признато право на запошљење, на обрасцу ЕР-13,
- 4) картон осигураника коме је признато право на професионалну рехабилитацију, на обрасцу ЕР-14,
- 5) картон радног места које служи за професионалну рехабилитацију инвалида рада, на обрасцу ЕР-15,
- 6) исплатни лист старосне пензије, на обрасцу ЕР-16,
- 7) исплатни лист инвалидске пензије, на обрасцу ЕР-17,
- 8) исплатни лист породичне пензије, на обрасцу ЕР-18

Члан 99

Регистар обвезника уплаћивања доприноса води се посебно за сваку општину чија се територија налази у надлежности комуналног завода

Свака општина има у регистру посебну ознаку (шифру), коју одређује републички завод за социјално осигурање

Редни бројеви обвезника у свакој општини почињу редним бројем један

Регистарски број обвезника уплаћивања доприноса састоји се из два дела први део садржи ознаку општине, а други део редне бројеве обвезника у односној општини

Члан 100

Ради уношења података у регистар обвезника уплаћивања доприноса, радне и друге организације и приватни послодавци достављају надлежном комуналном заводу за социјално осигурање

- 1) пријаву о почетку пословања обвезника уплаћивања доприноса, на обрасцу ЕР-19,
- 2) пријаву о престанку пословања обвезника уплаћивања доприноса, на обрасцу ЕР-20,
- 3) пријаву о промени у пословању обвезника уплаћивања доприноса, на обрасцу ЕР-21

Члан 101

Радне и друге организације и приватни послодавци пријављују почетак и престанак пословања, односно промене у пословању (промене у називу, адреси, делатности, банковној вези), у року од осам дана од дана почетка и престанка пословања односно настале промене

Члан 102

Ради уношења података у лични картон осигураника, радне и друге организације и остали обвезници уплаћивања доприноса достављају надлежном комуналном заводу за социјално осигурање

- 1) за свако лице које ступи на рад или стекне својство које даје право на здравствено осигурање — пријаву осигурања, на обрасцу ЕР-22,
- 2) за свако лице коме престане рад или које изгуби својство које даје право на здравствено осигурање — одјаву осигурања, на обрасцу ЕР-23,
- 3) за свако лице које промени презиме или име, основ осигурања или радно време — пријаву о промени у току осигурања, на обрасцу ЕР-24

За лица запошљена код две или више радних органа за ција односно других обвезника уплаћивања доприноса пријаве подноси свака радна или друга организација односно други обвезник уплаћивања доприноса посебно

Члан 103

Пријаве из члана 102 овог правилника подnose се у року од осам дана од дана ступања на рад односно престанка рада или од дана настанка промене

Члан 104

Ради евидентирања података о лицима која су привремено ван радног односа а која имају право на здравствено осигурање, општински заводи за

запошљавање достављају надлежном комуналном заводу за социјално осигурање списак лица привремено ван радног односа која имају право на здравствено осигурање, на обрасцу ЕР-25

Списак из става 1 овог члана подноси се до 5 дана у месецу за протекли месец

Члан 105

Лични картон осигураника коме је признато право на запошљавање односно осигураника коме је признато право на професионалну рехабилитацију, води се појединачно за сваког осигураника коме је односно право признато

У лични картон из става 1 овог члана уносе се подаци на основу решења о признавању права на запошљавање односно права на професионалну рехабилитацију, које доноси надлежни комунални завод за социјално осигурање, као и на основу извештаја које подносе радне и друге организације и други обвезници уплаћивања доприноса односно општински заводи за запошљавање, и то

1) извештаја о ступању инвалида рада на професионалну рехабилитацију, на обрасцу ЕР-26,

2) извештаја о току професионалне рехабилитације инвалида рада, на обрасцу ЕР-27,

3) извештаја о ступању на посао инвалида рада, на обрасцу ЕР-3,

4) извештаја о промени у радном односу инвалида рада, на обрасцу ЕР-4,

5) извештаја о пријављивању инвалида рада ради запошљавања, на обрасцу ЕР-5,

Члан 106

Извештај о ступању инвалида рада на професионалну рехабилитацију подноси се у року од осам дана од дана ступања инвалида рада на професионалну рехабилитацију

Извештај о току професионалне рехабилитације инвалида рада подноси се у року од осам дана од дана завршетка односно прекида професионалне рехабилитације, а ако су у питању неоправдани застоји за време рехабилитације — у року од осам дана по истеку месеца за протекли месец

Извештај о ступању на посао инвалида рада, извештај о промени у радном односу инвалида рада и извештај о пријављивању инвалида рада ради запошљавања, подносе се у роковима утврђеним у члану 69 овог правилника

Члан 107

Картон радног места које служи за професионалну рехабилитацију инвалида рада води се појединачно за свако радно место за које је утврђено да може служити за професионалну рехабилитацију инвалида рада

Картон из става 1 овог члана установљава се и води на основу решења општинског органа управе надлежног за послове рада којим се утврђује радно место које може да служи за професионалну рехабилитацију инвалида рада

Члан 108

Исплатни листови из члана 98 тач 6, 7 и 8 овог правилника воде се појединачно за сваког корисника старосне, инвалидске односно породичне пензије

Исплатни листови из става 1 овог члана установљавају се на основу решења о одређивању старосне, инвалидске односно породичне пензије и других докумената завода који служе за одређивање права на пензију и висине пензије

Члан 109

Ради остваривања права радника по основу здравственог осигурања и уписивања података о коришћењу права по основу здравственог осигурања у лични картон осигураника, радне и друге органи-

зације и други обвезници уплаћивања доприноса достављају надлежном комуналном заводу за социјално осигурање

- 1) потврду о личном доходу, на обрасцу ЕР-28,
- 2) потврду о личном доходу оствареном у скраћеном радном времену, на обрасцу ЕР-29,
- 3) преписе извештаја о трајању привремене неспособности — спречености за рад

Члан 110

Потврде о личном доходу доставља се првог дана од кога исплаћивање накнаде личног дохотка по основу здравственог осигурања почиње да терети средства којима рукује завод

Потврда о личном доходу оствареном у скраћеном радном времену доставља се за осигуранике који раде са скраћеним радним временом по одобрењу лекара и за осигуранике — жене које раде са скраћеним радним временом због храњења детета после одсуства због трудноће и порођаја, у року од пет дана по истеку месеца у коме је осигураник радио са скраћеним радним временом

Преписи извештаја о трајању привремене неспособности — спречености за рад достављају се у року од пет дана по истеку месеца за протекли месец

18 ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 111

Обрасци бр ЕР-1 до ЕР-29, који су прописани у чл 33, 66, 67, 68, 71, 87, 89, 91, 95, 98, 100, 102, 104, 105 и 109 овог правилника, одштампани су у Додатку „Службеног листа СФРЈ“, бр 55/65 и чине саставни део овог правилника

Обрасци који су били до дана ступања на снагу овог правилника у употреби за вођење гојединих евиденција у области рада, могу се користити за вођење евиденција по овом правилнику, с тим што ће се у њих уписивати подаци сагласно одредбама овог правилника

Члан 112

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ“

Бр 052-27/65-7
4 децембра 1965 године
Београд

Савезни секретар
за рад,
Ристо Џунов, с р

834

На основу чл 31 и 33 Закона о књиговодству привредних организација („Службени лист СФРЈ“, бр 12/65), у вези са чланом 82 Основног закона о установама („Службени лист СФРЈ“, бр 5/65) и чланом 43 Закона о банкама и кредитним пословима („Службени лист СФРЈ“, бр 12/65 и 29/65), савезни секретар за финансије прописује

П Р А В И Л Н И К

О САСТАВЉАЊУ ЗАВРШНОГ РАЧУНА РАДНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА ЗА 1965 ГОДИНУ

І ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1

Радне организације по одредбама овог правилника и других савезних прописа састављају завршни рачун за 1965 годину

Члан 2

У завршном рачуну за 1965 годину радна организација исказује стање својих средстава и њихових извора на дан 31 децембра 1965 године, утврђује укупан приход и доходак и врши расподелу дохотка оствареног за 1965 годину

Завршним рачуном коначно се утврђује укупан приход и доходак и распоређује се доходак радне организације остварен у 1965 години, и то по прописима који важе за ту годину

Члан 3

Радна организација саставља завршни рачун на основу података из свог књиговодства и других евиденција

Стање средстава и извора тих средстава утврђује се пописом (инвентарисањем)

Члан 4

Под радним организацијама, у смислу овог правилника, подразумевају се привредне организације и установе, као и друге организације које утврђују укупан приход и доходак по прописима који важе за привредне организације

Члан 5

По одредбама овог правилника које важе за привредне организације (глава II) састављају завршни рачун

1) предузећа и радње са средствима у друштвеној својини, укључујући ту и здружена предузећа,
2) задруге (земљорадничке, занатске, набавно-продајне стамбене, штедно-кредитне и друге привредне задруге),

3) водне заједнице и друге водопривредне организације,

4) пословне банке, Поштанска штедионица Југословенска лутрија, осигуравајући заводи, заједнице осигурања и Југословенска заједница осигурања,

5) пословна удружења,

6) здравствене установе, заводи за социјално осигурање, научне установе које су до ступања на снагу Основног закона о установама својим правилима предвиделе да се финансирају по прописима који важе за привредне организације, као и друге установе и организације које утврђују укупан приход и доходак по прописима који важе за привредне организације,

7) установе односно посебне организационе јединице установа органа и других организација осим привредних, који израђују инвестициону техничку документацију или изграђују инвестиционе објекте у сопственој режији (члан 38 став 3 и члан 57 став 3 Основног закона о изградњи инвестиционих објеката — Службени лист ФНРЈ, бр 45/61 и „Службени лист СФРЈ“, бр 5/65),

8) посебне угоститељске јединице основане од стране установа из члана 6 овог правилника, као и од стране удружења, државних органа, друштвено-политичких организација и удружења грађана, по одредбама члана 26 став 3 и члана 27 Основног закона о угоститељској делатности („Службени лист СФРЈ“, бр 8/65)

Посебне угоститељске јединице основане од организација наведених у овом члану по одредбама члана 26 став 3 Основног закона о угоститељској делатности, третирају се као и остале радне јединице тих организација,

9) радне јединице органа управе (државних органа) из члана 24 став 2 Основног закона о средствима за рад органа управе („Службени лист СФРЈ“, бр 46/64),

10) организације ђака и студената које врше привредну делатност или делатности сличне привредној,

11) привредне јединице казнено-поправних установа, које послују по Закону о пословању привредних јединица казнено-поправних установа („Службени лист ФНРЈ“, бр 27/60 и 16/61 и „Службени лист СФРЈ“, бр 12/63),

12) заштитне радионице за професионалну рехабилитацију и запошљавање инвалида

Члан 6

По одредбама овог правилника које важе за установе (глава III) састављају завршни рачун установе које до ступања на снагу Основног закона о установама нису утврђивале укупан приход и доходак по прописима који важе за привредне организације, без обзира да ли су у току 1965 године прешле на утврђивање и расподелу дохотка по одредбама Основног закона о установама или су по одредбама члана 118 тог закона своју организацију и пословање ускладиле са одредбама тог закона до 31 децембра 1965 године, и то

1) школе и друге установе за образовање и васпитавање

2) универзитети и факултети,

3) научне културне, социјалне и остале установе које до ступања на снагу Основног закона о установама нису утврђивале укупан приход и доходак по прописима који важе за привредне организације

Члан 7

Попис (инвентарисање) средстава и њихових извора организације из члана 5 овог правилника врше по одредбама Упутства о спровођењу пописа (инвентарисања) код привредних организација („Службени лист ФНРЈ“, бр 53/58, 50/59, 49/60 и 50/61 и „Службени лист СФРЈ“, бр 52/63 и 26/64)

Елаборат о попису (инвентарисању) саставни је део завршеног рачуна и чува се код организације из става 1 овог члана односно код њене погонске и пословне јединице која води посебно књиговодство

Рекapитулацију пописа (инвентарисања) организација из става 1 овог члана односно њена погонска и пословна јединица доставља Служби друштвеног књиговодства (у даљем тексту Служба) најдоцније на 10 дана пре прописаног рока односно рока продуженог од стране Службе, за достављање завршног рачуна

Члан 8

Установе из члана 6 овог правилника које своје пословне књиге воде по начелима двојног књиговодства састављају завршни рачун на основу стања у својим књигама на дан 31 децембра 1965 године, које мора бити усаглашено са стањем средстава по попису извршеном на дан 31 децембра 1965 године, било да установа врши попис по Упутству за вођење евиденције о имовини којом управљају државни органи („Службени лист ФНРЈ“, бр 50/61) или по Упутству о спровођењу пописа (инвентарисања) код привредних организација

Код установе из члана 6 овог правилника која пословне књиге не води по начелима двојног књиговодства као саставни део завршног рачуна сматра се и попис целокупне имовине са стањем на дан 31 децембра 1965 године на обрасцима II-1 и II-2 које установа попуњава по одредбама Упутства за вођење евиденције о имовини којом управљају државни органи

Члан 9

Послове у вези са састављањем завршног рачуна које у привредној организацији врши раднички савет односно управни одбор у другим радним организацијама, на које се односи овај правилник, врше одговарајући органи управљања, према статуту тих организација,

II ЗАВРШНИ РАЧУН ПРИВРЕДНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА

1 Саставни делови завршног рачуна

Члан 10

Завршни рачун саставља се за привредну организацију као целину

Свака организација у саставу здруженог предузећа саставља свој завршни рачун, а здружено предузеће саставља збирни завршни рачун за здружено предузеће као целину

Ако здружено предузеће врши привредну делатност ван делатности организација у свом саставу, поред збирног завршног рачуна оно саставља и посебан завршни рачун за такво своје пословање

Члан 11

Завршни рачун привредне организације обухвата

- 1) биланс,
- 2) обрачун укупног прихода и дохотка и расподелу дохотка,
- 3) прилоге који објашњавају поједине позиције биланса и обрачун укупног прихода и дохотка и расподелу дохотка,
- 4) извештај о пословању,
- 5) записник са седнице на којој је раднички савет разматрао завршни рачун привредне организације и донео одлуку о његовом усвајању

Члан 12

Завршним рачуном привредна организација утврђује укупан приход и доходак који је остварила целокупном својом делатношћу као целина, утврђен према наплаћеној реализацији у смислу члана 13 Закона о утврђивању укупног прихода и дохотка привредних организација („Службени лист ФНРЈ“, бр 8/61, 26/61, 12/62 и 12/63 и „Службени лист СФРЈ“, бр 52/63, 4/64, 14/65 и 35/65)

Укупан приход организације у саставу здруженог предузећа чини наплаћена реализација утврђена по ставу 1 овог члана укључујући ту и наплаћену реализацију остварену из пословања са другим организацијама у саставу тог здруженог предузећа

Погони привредних организација који изводе инвестиционе радове у иностранству, састављају годишњи завршни рачун у смислу тачке 5 Одлуке о утврђивању и расподели дохотка погона привредних организација који изводе инвестиционе радове у иностранству („Службени лист ФНРЈ“, бр 15/58 и 13/61 и „Службени лист СФРЈ“, бр 23/64) и он се као анекс прилаже завршном рачуну матичног предузећа

Матично предузеће у свој завршни рачун уноси остатак дохотка односно део тог остатка који је исказан у завршном рачуну погона из става 3 овог члана, и то у износу који је до 31 децембра 1965 године наплаћен на њеном рачуну у Југославији

При утврђивању укупног прихода, пословне банке примењују и одредбе Одлуке о одређивању врста прихода који се могу урачунати у укупан приход банака и одређених привредних организација („Службени лист СФРЈ“, бр 2/64)

Члан 13

Извештај о пословању састоји се из општег дела посебног дела и закључка

Општи део извештаја о пословању садржи опште податке о привредној организацији

Посебни део извештаја о пословању садржи преглед и анализу целокупног пословања привредне организације и анализу постигнутих резултата у раду Овај део извештаја треба нарочито да обухвати податке о стању и променама у средствима привредне организације и изворима тих средстава;

о инвестираним средствима, о извршавању привредних планова, о постигнутој продуктивности рада, о утврђивању и расподели укупног прихода и дохотка, о оствареним личним дохоцима радника, као и друге податке од значаја за привредну организацију

Привредна организација која у свом саставу има погонске и пословне јединице са самосталним обрачуном, у свом извештају о пословању наводи начин и мерила по којима је у посебним подацима из члана 18 овог правилника утврђен укупан приход и доходак појединих погонских и пословних јединица

Привредна организација коришћењем јединствених и других показатеља анализира постигнуте резултате у продуктивности рада и економичности и рентабилитету пословања, на основу чега доноси оцену о успеху пословања ради усклађивања расподеле дохотка са резултатима рада

У извештају о пословању привредна организација посебно анализира резултате пословања од 1 августа до 31 децембра 1965 године као и дејство нових привредних мера на услове привређивања привредне организације у том периоду

Закључак извештаја о пословању треба да садржи оцену пословања привредне организације, као и мере предузете ради побољшања рада и отклањања недостатака у раду привредне организације

2 Достављање завршног рачуна Служби друштвеног књиговодства

Члан 14

По доношењу завршног рачуна од стране радничког савета привредна организација дужна је завршни рачун доставити Служби код које има жирос-рачун

Организација у саставу здруженог предузећа доставља завршни рачун Служби код које има жирос-рачун

Члан 15

Привредне организације достављају завршни рачун Служби у року од 7 дана од дана његовог доношења, а најдоцније

- 1) до 31 јануара 1966 године
  - привредне организације за пројектовање,
  - трговинске привредне организације на мало које у свом саставу имају мање од три погонске и пословне јединице, без обзира да ли самостално утврђују доходак, осим робних кућа
  - привредне организације за заступање иностраних фирми,
  - привредне организације за унапређивање спољнотрговинске размене,
  - привредне организације за вршење трговинских услуга,
  - угоститељске привредне организације које у свом саставу имају мање од три пословне јединице, без обзира да ли самостално утврђују доходак, као и посебне угоститељске јединице из члана 5 тачка 8 овог правилника,
  - привредне организације занатства које врше личне и друге услуге,
  - научне установе,
  - банке и штедионице,
- 2) до 15 фебруара 1966 године — све остале привредне организације

Служба може у изузетно оправданим случајевима, на предлог радничког савета привредне организације, одредити привредној организацији да поднесе завршни рачун у продуженом року а најдоцније до 1 марта 1966 године

Члан 16

Здружено предузеће доставља збирни завршни рачун до рока из члана 15 став 1 тачка 2 овог правилника

Ако организацији у саставу здруженог предузећа Служба продужи рок за подношење завршног рачуна у смислу члана 11 овог правилника, тај продужени рок важи и за достављање збирног завршног рачуна здруженог предузећа

Члан 17

Привредна организација подноси завршни рачун на образцима прописаним овим правилником

Привредној организацији која достави завршни рачун у смислу члана 11 овог правилника Служба је дужна издати потврду о пријему завршног рачуна у року од три дана од дана пријема завршног рачуна

Ако завршни рачун не садржи све прописане образце попуњене на начин предвиђен овим правилником, сматраће се да је непотпун

Непотпун завршни рачун привредне организације, иако је поднесен у прописаном року, сматраће се као да није поднесен

Члан 18

Привредна организација која у свом саставу има погонске и пословне јединице са самосталним обрачуном, подноси Служби код које има жиро-рачун и посебне податке за те своје јединице

Као посебни подаци из става 1 овог члана сматрају се подаци из попуњених образаца ЗР-1, ЗР-2 ЗР-3, ЗР-5 ЗР-6 и ЗР-9

Ако привредна организација из става 1 овог члана врши један део свог пословања ван погонских и пословних јединица са самосталним обрачуном и за тај део пословања она подноси посебне податке из става 1 овог члана уз свој завршни рачун

Члан 19

Истовремено са достављањем завршног рачуна привредна организација подноси Служби налоге за уплаћивање односно повраћај разлика између износа обавеза према буџетима и фондовима утврђених у завршном рачуну и износа аконтација тих обавеза уплаћених у току године

Одредба става 1 овог члана односи се и на организације у саставу здруженог предузећа

Погонске и пословне јединице са самосталним обрачуном које имају жиро-рачун подnose Служби код које се води њихов жиро-рачун налоге за уплаћивање односно повраћај разлике између износа обавеза према буџетима и фондовима које самостално извршавају и износа аконтација тих обавеза уплаћених у току године Ове налоге те јединице подnose о року који је чланом 15 овог правилника одређен за подношење завршног рачуна привредне организације у чијем су саставу

3 Завршни рачун предузећа која производе за одређене војне потребе**Члан 20**

Предузећа која производе за одређене војне потребе састављају завршни рачун за 1965 годину по одредбама овог правилника које важе за привредне организације и у роковима из члана 15 овог правилника достављају га Државном секретаријату за народну одбрану

Продужавање рока за подношење завршног рачуна сходно члану 15 став 2 овог правилника врши Државни секретаријат за народну одбрану

Члан 21

Податке потребне за контролу наплате прихода буџета и фондова, као и податке потребне за збирну обраду, доставља Државни секретаријат за народну одбрану Служби друштвеног књиговодства — посебном организационом делу

4 Образци за састављање завршног рачуна**Члан 22**

Биланс (стање средстава и извора средстава) на дан 31 децембра 1965 године, обрачун укупног прихода и дохотка и расподелу дохотка привредна организација саставља на јединственом образцу ЗР-1 — Биланс и обрачун укупног прихода и дохотка и расподела дохотка за 1965 годину

Притоме који обједињавају поједине позиције биланса, обрачун укупног прихода и дохотка и расподелу дохотка привредна организација саставља на

1) образцу ЗР-2 — Закључни лист на дан 31 децембра 1965 године,

2) образцу ЗР-3 — Утврђивање елемената за састављање завршног рачуна за 1965 годину,

3) образцу ЗР-4 — Збирни обрачун производње и реализације за 1965 годину,

4) образцу ЗР-5 — Преглед обавеза према буџетима и фондовима, са стањем на дан 31 децембра 1965 године,

5) образцу ЗР-6 — Стање инвестиционих кредита, ануитета и извори плаћених отплата у 1965 години,

6) образцу ЗР-7 — Коначни обрачун пореза на промет за 1965 годину,

7) образцу ЗР-8 — Рекапитулација пописа материјалних вредности на дан 31 децембра 1965 године,

8) образцу ЗР-9 — Обрачун дела пословног фонда који се користи за обртне сврхе

Члан 23

Банке за састављање завршног рачуна, уместо образаца из члана 22 овог правилника, употребљавају посебне образце, и то

1) образац ЗР ПБ-1 — Биланс и обрачун укупног прихода и дохотка и расподела дохотка за 1965 годину,

2) образац ЗР ПБ-2 — Закључни лист на дан 31 децембра 1965 године,

3) образац ЗР ПБ-3 — Утврђивање елемената за састављање завршног рачуна за 1965 годину,

4) образац ЗР ПБ-5 — Преглед обавеза према буџетима и фондовима, са стањем на дан 31 децембра 1965 године,

5) образац ЗР ПБ-7 — Коначан обрачун пореза на промет на приход банке од 24 јула до 31 децембра 1965 године

6) образац ЗР ПБ-8 — Рекапитулација пописа материјалних вредности на дан 31 децембра 1965 године

Поред образаца из става 1 овог члана банке ће попуњити и образац ЗР-6, предвиђен за остале привредне организације, ако банке користе овакве кредитне

Члан 24

Осигуравајући заводи, заједнице осигурања и Југословенска заједница осигурања (у даљем тексту осигуравајуће организације) завршни рачун за пословање са функционалним средствима (средства осигурања) састављају на

1) образцу ЗРОС-1 — Биланс средстава осигурања и расподела премије осигурања наплаћене у 1965 години,

2) образцу ЗРОС-2 — Закључни лист средстава осигурања на дан 31 децембра 1965 године,

3) обрасцу ЗРОС-3 — Обрачун средстава осигурања за 1965 годину

Члан 25

Завод за социјално осигурање завршни рачун фондова и резерви фондова заједница социјалног осигурања који су код њих обрзовани и чим средствима рукују састављају на

- 1) обрасцу ЗРОС-1 — Фонд здравственог осигурања за 1965 годину,
- 2) обрасцу ЗРОС-2 — Фонд проширеног здравственог осигурања за 1965 годину,
- 3) обрасцу ЗРОС-3 — Фонд обавезног здравственог реосигурања за 1965 годину,
- 4) обрасцу ЗРОС-4 — Фонд основног здравственог осигурања земљорадника за 1965 годину,
- 5) обрасцу ЗРОС-5 — Фонд проширеног здравственог осигурања земљорадника за 1965 годину,
- 6) обрасцу ЗРОС-6 — Фонд обавезног здравственог реосигурања земљорадника за 1965 годину,
- 7) обрасцу ЗРОС-7 — Фонд ичвалидског и пензијског осигурања за 1965 годину,
- 8) обрасцу ЗРОС-8 — Фонд инвалидског и пензијског реосигурања за 1965 годину,
- 9) обрасцу ЗРОС-9 — Фонд за податак на доцу за 1965 годину
- 10) обрасцу ЗРОС-10 — Резерве фондова заједница социјалног осигурања за 1965 годину

Поред образаца из става 1 овог члана, заводи за социјално осигурање за пословање по фондovima и резервама фондова заједница социјалног осигурања састављају и закључни лист на обрасцу ЗР-2 по синтетичким (троцифреним) контима предвиђеним контним планом заједница социјалног осигурања

Члан 26

Привредна организација подноси Служби завршни рачун у једном примерку

Завршни рачун привредне организације чине попуњени обрасци из члана 22 односно из чл 23 до 25 овог правилника и делови из члана 11 тач 4 и 5 овог правилника, а завршни рачун фондова и резерви фондова заједница социјалног осигурања и одлука скупштине заједнице социјалног осигурања о усвајању завршног рачуна

Поред комплетног завршног рачуна из ст 1 и 2 овог члана, привредна организација подноси Служби и попуњени образац ЗР-1 односно ЗР ПБ-1, образац ЗР-6 и ЗР-7 у по три примерка од којих један мора бити попуњен руком, а осигуравајуће организације и један примерак обрасца ЗРОС-1 и ЗРОС-3 попуњен руком

Привредна организација која у свом саставу има погонске и пословне јединице са самосталним обрачуном, доставља такође и посебне податке за своје погонске и пословне јединице на обрасцу ЗР-1 и ЗР-6, у по три примерка, од којих један мора бити попуњен руком

У свим обрасцима из чл 22 до 25 овог правилника новчане вредности исказују се у пуном износу осим ако у самом обрасцу није друкчије одређено

5 Попуњавање образаца

Члан 27

Образац ЗР-1 попуњава се на следећи начин

Подаци у колону 4 уносе се из обрасца ЗР-1 за 1964 годину односно из решења о завршном рачуну за ту годину Ради омогућавања поређења подаци се групишу на начин предвиђен за попуњавање података за 1965 годину

Привредне организације настале спајањем у 1965 години, исказују податке у колони 4 на тај начин што врше сабирање износа одговарајућих података из завршних рачуна за 1964 годину свих

спојених организација Ако организације по извршеном спајању имају статус погона односно пословних јединица са самосталним обрачуном, оне у колону 4 уносе податке из својих завршних рачуна за 1964 годину

Привредне организације настале спајањем у 1965 години, поред попуњеног обрасца ЗР-1 у коме је обухваћено пословање од дана спајања до 31 децембра 1965 године, ради статистичке обраде подносе посебно и попуњен образац ЗР-1 у коме исказују одређене податке за све привредне организације које су спојене У овај образац ЗР-1 уносе се подаци само у колону 5 од ред бр 54 до 231 (осим ред бр 149 и 150), на основу завршних рачуна свих спојених организација састављених за период од 1 јануара 1965 године до дана спајања

Привредне организације којима су у 1965 години припојене друге организације, исказују податке у колони 4 на тај начин што врше сабирање износа одговарајућих података из свог завршног рачуна за 1964 годину и завршних рачуна за 1964 годину припојених им организација Ако припојене организације имају статус погоча односно пословне јединице са самосталним обрачуном, оне у колону 4 уносе податке из својих завршних рачуна за 1964 годину

Привредне организације којима су у току 1965 године припојене друге организације, поред попуњеног обрасца ЗР-1 који подносе о свом пословању у току 1965 године, ради статистичке обраде подносе посебно и попуњен образац ЗР-1 у коме исказују одређене податке за организације које су им припојене У овај образац ЗР-1 уносе се подаци само у колону 5 од ред бр 54 до ред бр 231 (осим ред бр 149 и 150) на основу завршних рачуна свих припојених организација састављених за период од 1 јануара 1965 године до дана припајања

Привредне организације које су се у 1965 години поделиле односно привредне организације код којих је у 1965 години извршено издвајање, исказује по претходном међусобном споразуму податке у колони 4 само код једне од организација насталих поделом односно издвајањем, док остале организације које су настале поделом односно издвајањем назначују у колони 4 да су подаци исказани код одређене организације наводећи назив те организације Ако су нове организације пре поделе односно издвајања пословале као погони односно пословне јединице са самосталним обрачуном, оне податке у колону 4 уносе из својих завршних рачуна за 1964 годину

Привредне организације настале поделом у 1965 години међусобно ће се споразумети која ће од њих ради статистичке обраде попуњити посебно и образац ЗР-1 за привредну организацију која се поделила У овај образац ЗР-1 уносе се подаци само у колону 5 од ред бр 54 до ред бр 231 (осим ред бр 149 и 150), на основу завршног рачуна подељене привредне организације

Привредне организације основане у 1965 години у колону 4 стављају ознаку „Новооснована организација“

Попуњавање појединих података за 1965 годину врши се на следећи начин

1) под ред бр 1 до 52 уносе се подаци са одговарајућих конта означених у колони 2 овог обрасца, према стању исказаном на појединим контима у обрасцу ЗР-2

2) под ред бр 23 исказују се потраживања од купаца по бруто-принципу према подацима усаглашених аналитичких евиденција Изузетно, конто 124 исказује се по нето-принципу, тј по одбитку исправке вредности књижене на конту 129

На исти начин поступа се при попуњавању износа у ред бр 28, с тим што се конто 187 исказује

зује по нето-принципу, тј по одбитку исправке вредности књижене на конту 189, која се односи на конто 187,

3) под ред 25 до 27 обртна средства садржана у класи 3 5 и 6 имају се исказати по нето-принципу, тј после умањења за износе исправке вредности,

4) под ред бр 34 уноси се стање непокривеног губитка на крају године, које мора да се слаже са износом исказаним у обрасцу ЗР-3 ред бр 107 колона 9,

5) под ред бр 41 уносе се кредити за повремена обртна средства. Под овим редним бројем не могу се уносити кредити које су примили произвођачи опреме уз акценат Произвођачи опреме дужни су те кредите пренети и исказати у завршном рачуну на синтетичком конту 914,

6) под ред бр 43 податке уноси само продавац опреме док купац опреме овај податак уноси под ред бр 37,

7) под ред бр 54 до 115, 118 и 120 у колону 5 уносе се подаци из одговарајућих редних бројева из обрасца ЗР-3, означених у колони 2 овог обрасца,

8) под ред бр 121 и 122 уноси се део дохотка издвојен за личне дохотке одлуком органа управљања по одредбама правилника о расподели дохотка. Издвојен износ мора да покрије исплаћене личне дохотке садржане у наплаћеним производима и извршеним услугама и исплаћене личне дохотке и лична примања која нису укалкулисана а књижена су преко конта групе 15, ако је износ дохотка довољан за то покриће.

Део дохотка распоређен за личне дохотке по ставу 1 ове тачке раздваја се на износ који се односи на нето личне дохотке и исказује под ред бр 121 и део који се односи на доприносе из личних доходака из редног односа и доприносе према личним доходима и исказује под ред бр 122,

9) под ред бр 123 уноси се део дохотка за у 1965 години доспеле и плаћене отплате кредита за покриће губитка, у смислу члана 67 став 2 Закона о средствима привредних организација,

10) под ред бр 124 уноси се износ дохотка који се издваја за пословни фонд.

Привредна организација која је у ранијим годинама по одредбама члана 67 Закона о средствима привредних организација извршила покриће губитка из пословног фонда, под овим редним бројем уноси и део дохотка који враћа пословном фонду по овом основу.

11) под ред бр 126 уносе се подаци о издвајању дела дохотка поморских бродарских предузећа прекоморске пловидбе у заједнички фонд ризика, заштитних радионица — у заједничке фондове заштитних радионица, привредних јединица казнено-поправних установа — у буџет и остале фондове тих јединица, као и друга издвајања из дохотка,

12) под ред бр 129 уносе се средства која не улазе у укупан приход а која привредна организација на основу важећих прописа уноси непосредно у доходак и то награде које привредна организација добија на сајмовима изложбама, такмичењима и сл награде које сопственици бродова или терета дају предузећима на име остварених уштеда у времењу утовара и истовара бродова (диспеч), дотације примљене за одређене намене које не улазе у укупан приход и други приходи који према савезним прописима не улазе у укупан приход,

13) под ред бр 131 до 141 и 143 до 148 уносе се подаци са одговарајућих редних бројева из обрасца ЗР-3, означених у колони 2 обрасца ЗР-1.

Дотације и друга средства која се не враћају, примљена у 1965 години за покриће губитака из 1964 и ранијих година, уносе се под ред бр 136 и

за тај износ не врши се умањење непокривеног губитка исказаног под ред бр 131,

14) код завода за социјално осигурање износ личних доходака у наплаћеним производима и услугама под ред бр 146 једнак је износу укалкулисаних личних доходака у тој години исказаних под ред бр 143.

Под ред бр 147 завод за социјално осигурање уносе податке о броју часова рада из исплатних листа. Тај број часова завод уноси и под ред бр 148,

15) под ред бр 149 уносе се подаци о броју запослених на основу бројног стања на крају сваког месеца у току године,

16) под ред бр 150 уносе се подаци на тај начин што се износ укалкулисаних часова рада исказан под ред бр 147 подели бројем часова рада по раднику из редовног радног односа. Број часова рада по једном раднику налази се тако што се број месеци рада помножи месечним бројем часова од 208 односно 182, према томе да ли је у питању осмочасовно или седмочасовно радно време у односно привредној организацији,

17) под ред бр 151 до 153 уносе се износи са потражне стране конта означених у загради колоне 3, с тим што се за ред бр 151 (конто 146) има претходно одбити почетно стање пренето из претходне године,

18) под ред бр 158 до 162 уносе се подаци са потражне стране конта означених у загради колоне 3, по одбитку почетног стања пренето из претходне године,

19) под ред бр 164 до 168 уносе се подаци о кретању вредности ствари основних средстава по набавној вредности тих средстава укључујући ту и припадајући део заједничких основних средстава, док се основна средства у изградњи или изради не обухватају.

Као повећање (прилив) основних средстава под ред бр 164 исказују се набављена или примљена нова основна средства у 1965 години из свих извора, укључујући и из амортизације, без обзира да ли су и када плаћена, и то по њиховој набавној вредности.

Под ред бр 165 исказују се примљена и набављена половна основна средства по њиховој набавној вредности, без обзира колико су и када плаћена.

Под ред бр 166 до 168 исказује се на исти начин смањење (одлив) основних средстава тј продата, уступљена и расходована основна средства, и то по њиховој набавној вредности.

Ако набавна вредност неког почетног основног средства није позната или је измењена, треба промену (прилив, одлив) таквог основног средства па и његовог расходовање исказати поцени по којој се у време промене могло набавити такво или слично ново основно средство.

20) под ред бр 172 до 177 уносе се утрошена средства по наведеним наменама добивена на основу података аналитичке евиденције синтетичког конта 105,

21) под ред бр 178 уносе се износ фактурисане реализације у текућој години, тј износ исказан под ред бр 54 умањен за износ ненаплаћене реализације пренете из претходне године са конта 298,

22) под ред бр 180 уносе се износи које садрже конта 315, 366, 524, 581, 601, 661 и 684,

23) под ред бр 181 уноси се износ сумњивих и спорних потраживања прокњижен на контима 124 138 и 187, умањен за износ исправке тих потраживања прокњижен на контима 129, 139 и 189.

24) под ред бр 186 уноси се износ обавезе према пословном фонду после извршеног покрића губитака на терет пословног фонда по завршном

рачуна за 1965 годину У колону 4 уноси се одговарајући износ са стањем на дан 31 децембра 1964 године,

25) под ред бр 187 уносе се износи наплаћених регреса премија и накнада по свим основима, који су унети у укупан приход привредне организације,

26) под ред бр 188 уноси се износ свих примљених средстава за санацију и дотације које не улазе у укупан приход, који је књижен на контима 841 и 859,

27) под ред бр 197 и 198 уносе се подаци по врстама доприноса односно чланарина, с тим да њихов збир одговара износу књиженом на контима 451 и 459,

28) под ред бр 203 уноси се бруто-износ са одговарајућим доприносима које привредна организација плаћа на личне дохотке издвојене по том основу,

29) под ред бр 204 до 217 привредне организације које су саставиле периодични обрачун за период јануар-јул 1965 године уносе одговарајуће податке из тог периодичног обрачуна

Привредне организације које нису саставиле периодични обрачун за период јануар-јул 1965 године под ред бр 204 до 212 уносе одговарајуће податке са ред бр 46, 47, 52, 57 (умањен за 47 и 52) 58, 72, 79 и 84 обрасца ПОВ-1 састављеног за период јануар-јул 1965 године, а увећане за једну шестину износа исказаних у том обрачуна. Ове привредне организације податке под ред бр 213 до 217 уносе на основу података из својих књиговодствених и других евиденција, са стањем на дан 31 јула 1965 године,

30) под ред бр 218 односно 220 податке уносе привредне организације које су по одредбама Уредбе о начину образовања цена и обрачунавању разлике у ценама („Службени лист СФРЈ“ бр 33/65, 38/65, 40/65 и 50/65) и Наредбе о пописивању робе и обрачунавања разлике у ценама у трговинским, произвођачким и другим организацијама („Службени лист СФРЈ“ бр 33/65 41/65 и 48/65) уплаћивале позитивну односно наплаћивале негативну разлику у цени преко посебног рачуна 841-96 код Службе,

31) под ред бр 219 односно 221 уносе се пребивени износи позитивних и негативних разлика у цени утврђени на залихе пописане на дан 24 јула 1965 године по одредбама прописа наведених у тачки 30 овог става, који су унети у пословни фонд односно који су покривени из резервног фонда на дан 31 децембра 1965 године,

32) под ред бр 224 до 228 уноси се стање кредита по врстама, које су привредне организације добиле из допунских средстава заједничких резерви привредних организација у смислу члана 4 Закона о образовању допунских средстава за заједничке резерве привредних организација („Службени лист СФРЈ“ бр 35/65), и то по стању на дан 31 децембра 1965 године,

33) под ред бр 232 исказују се приходи остварени од друштвених фондова из којих се финансирају поједине врсте установа, као на пример фондови здравственог осигурања радника и земљорадника, фондови за научноистраживачки рад и фондови образовани у смислу члана 72 Основног закона о финансирању друштвено-готитичких заједница („Службени лист СФРЈ“ бр 31/64),

34) под ред бр 233 до 236 уносе установе одговарајуће податке према називу тих редних бројева,

35) под ред бр 238 до 240 исказују се посебни трошкови, по правичу за здравствене и социјалне установе. Остале врсте установа исказаће ове податке само ако имају таква посебна трошкова

Члан 28

У образац ЗР-2 уноси се стање по свим прописаним синтетичким контима, и то оним редом како је прописано у јединственом контном плану

У колоне 9 и 10 уносе се износи који се добију прерачунавањем износа из колоне 7 и 8 овог обрасца на нове динаре, према посебним савезним прописима

Члан 29

Образац ЗР-3 потућавају привредне организације које у свом саставу немају погонске и пословне јединице са самосталним обрачуном, на следећи начин

1) под ред бр 1 све привредне организације, осим трговинских, израчунавају коефицијент Р-1, који им служи за изналажење трошкова пословања по врстама садржаних у фактурисаним производима и услугама,

2) под ред бр 2 трговинске привредне организације израчунавају коефицијент Р-2 који им служи за изналажење трошкова трговине по врстама садржаних у фактурисаној реализацији

Трговинске привредне организације које се баве и производном делатношћу примењују за ту делатност коефицијент Р-1, а производне привредне организације које се баве и трговинском делатношћу, примењују за ту делатност коефицијент Р-2. Привредне организације примењиваће ове коефицијенте без обзира да ли је трговинска делатност организована као погон са самосталним обрачуном или не. У овом случају, привредна организација попуњава образац ЗР-3 — посебно за производну а посебно за трговинску делатност, и то ред бр 1 и 2 у колони 3, а ред бр 7 до 27 у колони 4 и 5,

3) под ред бр 3 све привредне организације израчунавају коефицијент Р-3, који им служи за изналажење одређених трошкова пословања садржаних у наплаћеној реализацији

При израчунавању коефицијента Р-3 износ укупно фактурисане реализације (ред бр 4 колоне 6) треба претходно умањити за износ пореза на промет у колони 5 под ред бр 29, 30 и 32 овог обрасца а код организација из тачке 20 став 2 овог члана — и за износ под ред бр 31 и 33 овог обрасца. Износ укупно наплаћене реализације (ред бр 6 кол 6) исто тако треба претходно умањити за износ наплаћеног пореза на промет из колоне 6 под ред бр 29, 30 и 32 овог обрасца, а код организација из тачке 20 став 2 овог члана — и за износ под ред бр 31 и 33 овог обрасца

Коефицијенти Р-1, Р-2 и Р-3 израчунавају се најмање на два децимала

Ако је привредна организација утврдила трошкове садржане у фактурисаној односно наплаћеној реализацији на основу података књиговодства и других евиденција (без утврђивања коефицијента), она на место предвиђено за уписивање коефицијента ставља ознаку „Без коефицијента“,

Осигуравајуће организације и заводи за социјално осигурање не израчунавају коефицијенте под ред бр 1 2 и 3,

4) под ред бр 4 у колону 6 уноси се износ фактурисане реализације заједно са пренетим салдом ненаплаћене реализације из протекле године која је исказана из контима група 75 до 77 у књиговодству привредне организације. Интерна реализација (синтетички konto 759) не улази у фактурисану реализацију односно у укупан приход

5) под ред бр 5 у колону 6 уносе се непрелићена неизплаћена потраживања за испоручену и фактурисану робу односно за извршене и фактурисане услуге, према стању на дан 31 децем-

бра 1965 године Подаци се, по правилу, узимају са следећих конта

- 120 — Купци у земљи,
- 121 — Купци у иностранству,
- 124 — Сумњива и спорна потраживања од купаца,
- 137 — Остала потраживања која се односе на продају уз регрес,
- 180 — Кредитни односи у пољопривредној производњи са индивидуалним произвођачима
- 1810 — Кредити у роби,
- 187 — Сумњива и спорна потраживања из кредитних односа, као и непребјена потраживања са осталих конта која су у вези са књижењем у класи 7, али без интерне реализације

Под потраживањима из става 1 оне тачке подразумевају се само непребјена ненаплаћена потраживања по основу испоручених производа односно извршених и фактурисаних услуга купцима ван привредне организације (екстерна реализација)

Збир потраживања са наведених конта умањује се за износ исправке вредности сумњивих и спорних потраживања (конта 129 и 189),

6) под ред бр 4 и 6 у колону 6 осигуравајуће организације уносе износ режиског додатка књиженог на контима групе 75, а заводи за социјално осигурање под овим редним бројевима уносе остварени износ накнаде са конта групе 75 по одбитку дела накнаде који се уступа другим заводима односно организацијама

Заводи за социјално осигурање који су, у смислу члана 69 став 2 Закона о организацији и финансирању социјалног осигурања („Службени лист ФНРЈ“, бр 22/62), издвојили до 30 јуна 1965 године одређени део режиског додатка, сторнираће издвојени износ са конта 845 и пренети га као укупан приход

7) под ред бр 4 до 6 у колону 6 привредне организације са специфичним начином наплате и расподеле прихода (железничка транспортна предузећа предузећа поштанског телеграфског и телефонског саобраћаја, осигуравајуће организације и заводи за социјално осигурање) уносе износ наплаћене реализације до 31 децембра 1965 године, иако због поступка за расподелу заједничких прихода са збирног рачуна или из других разлога није одговарајући део тих прихода одобрен жиро-рачуно појединих привредних организација до 31 децембра 1965 године,

8) под ред бр 7 до 26 у колону 4 уносе се укупно укалкулисани трошкови по врстама са одговарајућих конта класе 4 означених у колони 2 овог обрасца,

9) под ред бр 24 уносе се подаци о обрачунатом водном доприносу водним заједницама до 1 априла 1965 године, као и износ обрачунатих накнада тим заједницама и другим водопривредним организацијама за период од 1 априла до 31 децембра 1965 године, у смислу члана 87 у вези са чланом 129 Основног закона о водама („Службени лист СФРЈ“, бр 13/65),

10) под ред бр 7 до 26 у колону 5 уносе привредне организације износе трошкова садржаних у фактурисаној реализацији добивене применом коефицијента Р—1 односно трговинске привредне организације — применом коефицијента Р—2 на износе исказане у колони 4,

11) под ред бр 7 до 26 у колону 6 уносе привредне организације износе трошкова садржаних у наплаћеној реализацији добивене применом коефицијента Р—3 на износе исказане у колони 5,

12) под ред бр 28 до 43 у колону 5 уносе се подаци са конта означених у колони 2,

13) под ред бр 28 уносе трговинска и угоститељска предузећа и радње, продавнице производних предузећа и опште земљорадничке задруге — за трговинску делатност, као и друге привредне организације које врше трговинску делатност, набавну вредност продате трговинске робе, материјала и отпадака, са одговарајућим износивама зависних трошкова осим издатака који се подмирују из средстава за личне дохотке радника

У набавну вредност укључује се и промет на промет који ова предузећа плаћају приликом набавке робе

През на промет који ова предузећа плаћају на промет продатих производа уноси се под ред бр. 29 до 33

Трговинске привредне организације које залихе робе воде по продајним ценама, утврђују набавну вредност реализоване робе на основу просечне разлике у цени без пореза на промет после 24 јула 1965 године, при чему набавну вредност реализоване робе за пренету ненаплаћену реализацију из 1964 године узимају онакву каква је утврђена у завршном рачуну за 1964 годину односно у решењу о завршном рачуну за 1964 годину

Трговинске привредне организације које су приликом отварања пословних књига за 1965 годину поступиле по члану 32 став 10 Правилника о јединственом контном плану привредних организација („Службени лист ФНРЈ“, бр 20/61, 2/63 и 10/63 и „Службени лист СФРЈ“, бр 49/63 и 20/64), тј које су за разлику између пренете ненаплаћене реализације (са конта 298) и одговарајућег износа набавне вредности реализоване трговинске робе садржане у ненаплаћеној реализацији (са конта 198) задужиле конта групе 71 у корист конта групе 69, сторнираће (црвеним сторном) ту разлику пре обрачунавања разлике у цени,

14) под ред бр 34 привредне организације из области грађевинарства које образују посебна резервна средства грађевинарства, уносе ова средства само за период од 1 јануара до 4 априла 1965 године, при чему се ова средства обрачунавају применом одређене стопе, а највише до 0,5% од укупног прихода оствареног у периоду од 1 јануара до 4 априла 1964 године, или од једне четвртине укупног прихода утврђеног за 1964 годину,

15) под ред бр 35 уносе се подаци о износу доспелих отплата по кредитима који се отплаћују из укупног прихода пре утврђивања дохотка, и то по кредитима датим до 5 јануара 1958 године из Општег инвестиционог фонда за инвестиције за експлоатацију рудника угља, метала и неметала, за експлоатацију нафте и геолошка истраживања — у смислу члана 129 Закона о средствима привредних организација, по кредитима датим за освајање нове производње — у смислу члана 95 истог закона и тачке 6 Одлуке о кредитима за освајање нове производње („Службени лист ФНРЈ“ бр 20/57) и по кредитима датим за покриће губитака у пробној производњи — у смислу тачке 17 став 2 Одлуке о пробној производњи привредних организација („Службени лист ФНРЈ“, бр 31/57 и 45/58),

16) под ред бр 37 уносе податке само трговинска предузећа која врше промет пољопривредних прехранбених производа,

17) под ред бр 38 уносе податке само привредне организације које се баве узгојем и експлоатацијом шума,

18) под ред бр 39 уноси се износ накнаде обрачунат за период од 1 јануара до 1 априла 1965 године, у смислу члана 125 Основног закона о водама, као и водни допринос обрачунат за период од 1 априла до 31 децембра 1965 године у смислу чл 69 до 71 а у вези са чланом 129 тог закона

19) под ред бр 28, 36, 39 и 40 у колону 6 уносе се подаци израчунати применом коефицијента Р—3 на износе исказане у колони 5

Трговинске и друге радне организације које врше промет робе на начин предвиђен за вршење помета на велико, спољнотрговинске организације, као и произвођачке организације (члан 35 тач 6 и 7 овог правилника) под ред бр 31 и 33 у колону 6 уносе податке израчунате применом коефицијента Р—3 на износе исказане у колони 5

Ако организације из става 2 ове тачке у својим евиденцијама имају тачне податке о наплаћеној реализацији и наплаћеном порезу на промет, неће примењивати коефицијент Р—3, него ће у колону 6 под ред бр 31 и 33 унети износ пореза на промет утврђен на овај начин,

20) под ред бр 29, 30, 32, 34, 35, 37, 41 и 43 у колону 6 уносе се подаци из колоне 5, без примене коефицијента Р—3

Под ред бр 31 и 33 привредне и друге радне организације које не утврђују износ пореза на промет на начин из тачке 19 став 2 овог члана (члан 35 тач 3, 4 и 5 овог правилника), као и организације из тачке 19 став 3 овог члана које у својим евиденцијама обезбеђују тачне податке о наплаћеној реализацији и наплаћеном порезу на промет, у колону 5 уносе податке о фактурисаном порезу на промет у периоду од 24 јула до 31 децембра 1965 године, а у колону 6 износ пореза на промет за исти период утврђен коначним обрачуном по обрасцу ЗР-7

Под ред бр 38 у колону 5 уноси се износ амортизације за регенерацију шума утврђен према фактурисаној реализацији, а у колону 6 уноси се износ утврђен по члану 1 Правилника о начину обрачунавања и уплаћивања амортизације за регенерацију шума („Службени лист СФРЈ“, бр 37/65),

21) заводи за социјално осигурање и осигуравајуће организације по свим елементима од ред бр 7 до 45 уносе податке само у колону 6

Заводи за социјално осигурање под ред бр 35 уносе износ обавезног издвајања за резерву за период од 1 јануара до 30 јуна 1965 године, пошто претходно изврше прекњижавање износа издвојене резерве са конта 743 на конто 749 У колону 2 обрасца ЗР-3 заводи уносе и број конта 749,

22) под ред бр 45 у колони 6 исказује се износ који треба прокњижити на терет синтетичког конта 795 уз одобрење одговарајућих конта група 70 до 74,

23) под ред бр 51 уносе привредне организације удружене у електропривредним заједницама, односно привредне организације удружене у пословним удружењима, износ добијен у виду повраћаја (ристорна) од заједнице односно од пословног удружења,

24) под ред бр 52 уносе пословна удружења део дохотка који враћају предузећима удруженим у тим пословним удружењима,

25) под ред бр 55 заводи за социјално осигурање не уносе податке, а под ред бр 56 уносе целокупан износ неподмирених исплаћених личних доходака,

26) под ред бр 56 уносе се подаци о губитку услед неподмиреност остатка исплаћених личних доходака изнад износа минималних личних доходака Овај се износ изналази на тај начин што се од укупног износа личних доходака садржаних у наплаћеној реализацији (ред бр 26 колоне 6 овог обрасца), увећаног за износ исплаћених личних доходака и личних примања који нису укалкулисани а књижевни су на контима групе 15, одбије износ дохотка распоређеног за личне дохотке (ред бр 121 и 122 обрасца ЗР-1) па се од добијеног резултата одузме износ исказан под ред бр 55 овог обрасца,

27) под ред бр 57 привредна организација која је остварила губитак на трошковима пословања, по свима тај износ губитка за износ губитка који оствари пословно удружење чији је она члан,

28) под ред бр 60 и 62 привредне организације уносе износ доприноса из дохотка, обрачунат по члану 45а Правилника о периодичном обрачуњу привредних организација („Службени лист СФРЈ“, бр 26/65 и 42/65), за период од 1 јануара до 31 јула 1965 године,

29) под ред бр 63 привредне организације које у периоду до 31 јула 1965 године не остваре доходак до износа минималних личних доходака радника, за разлику до пуног износа ових личних доходака умањене допринос из дохотка обрачунат по тачки 28 овог члана

Привредне организације које нису саставиле периодични обрачун за период јануар—јул 1965 године, утврдиће губитак за период јануар—јул 1965 године на тај начин што ће износу губитка утврђеном периодичним обрачуном за период јануар—јул 1965 године додати износ који одговара једној шестини тог губитка

30) под ред бр 61 уносе привредне организације одређених делатности допринос из дохотка који, уместо као приход федерације, у целини или делимично плаћају другим друштвено-политичким заједницама обрачунат за период од 1 јануара до 31 марта 1965 године, у смислу члана 7 став 3 Закона о доприносу из дохотка привредних организација, односно који здравствене установе уплаћују у општински здравствени инвестициони фонд за период од 1 јануара до 31 јула 1965 године,

31) под ред бр 62 уносе привредне организације одређених делатности износ доприноса из дохотка који им је уступљен за њихове фондове,

32) под ред бр 64 уносе предузећа учлањена у електропривредним заједницама допринос из дохотка за период од 1 јануара до 30 јуна 1965 године остварен из делатности производње и преноса електричне енергије који уплаћују Заједници југословенске електропривреде за покриће мањкова, у смислу члана 82 Основног закона о електропривреди („Службени лист СФРЈ“, бр 17/65) Ова предузећа исказују под ред бр 60 допринос из дохотка обрачунат за јул 1965 године

Под истим редним бројем уноси се допринос из дохотка остварен вршењем делатности изнајмљивања и промета филмова у смислу члана 36 Закона о доприносу из дохотка привредних организација, допринос из дохотка остварен из штампарске делатности који се у смислу Одлуке о уступању републичким фондovima за унапређивање издавачке делатности доприноса из дохотка привредних организација оствареног из штампарске делатности („Службени лист СФРЈ“, бр 25/63) уплаћује у корист републичког фонда за унапређивање издавачке делатности односно у републички буџет, део доприноса из дохотка који се уноси у Заједнички фонд ризика у смислу Закона о Заједничком фонду ризика поморских бродарских предузећа прекоморске пловидбе („Службени лист ФНРЈ“, бр 53/62), део дохотка који се уноси у фонд за модернизацију Југословенских железница обрачунат за период од 1 јануара до 31 марта 1965 године у смислу Закона о организацији Југословенских железница („Службени лист СФРЈ“, бр 15/63, 17/64 и 16/65),

33) под ред бр 66 до 69 уноси се број часова и износ бруто личних доходака заједно са доприносима и чакнадама који се плаћају на личне дохотке са одговарајућих конта групе 46, а у смислу члана 52. Правилника о јединственом контном плану привредних организација,

34) привредне организације које имају у свом књиговодству податке о врстама трошкова пословања и личних доходака садржаних у фактурисаним

односно наплаћеним производима и услугама, и које не израчунавају коефицијенте под ред бр 1 до 3 овог обрасца, дужне су, ради уношења података под ред бр 72, 73 и 74, израчунати посебне коефицијенте, и то

а) коефицијент који се добија стављањем у однос износа из колоне 5 са износом из колоне 4 под ред бр 26 овог обрасца, и који се примењује уместо коефицијента Р-1 односно Р-2,

б) коефицијент који се добија стављањем у однос износа из колоне 6 са износом из колоне 5 под ред бр 26 овог обрасца, и који се примењује уместо коефицијента Р-3,

35) у смислу Члана 30 став 4 Закона о средствима привредних организација, при израчунавању просечног износа укупних основних и обртних средстава у делу VI под ред бр 75 не уносе се износи кредита које су привредне организације добиле ради продаје својих производа односно вршења услуга на кредит,

36) под ред бр 83 уноси се износ личних доходака садржаних у наплаћеним производима и услугама (ред бр 26 колоне 6 овог обрасца) увећан за износ исплаћених личних доходака и личних примања који нису укалкулисани, а књижени су на контима групе 15,

37) заводи за социјално осигурање под ред бр 91 у колону 3 уносе у укупном износу издвојен износ обавезног издвајања за резервни фонд, за период од 1 јануара до 30 јуна 1965 године сходно члану 71 Закона о организацији и финансирању социјалног осигурања, и издвојени износ за период од 1 јула до 31 децембра 1965 године обрачунат по прописима који важе за предузећа

Под ред бр 91 у колону 2 (као претколону) заводи за социјално осигурање уносе рашчлањен укупан износ доприноса за резервни фонд израчунат по формулама

а) укупан приход за период I — VI 1965 x %

100

= Дин —————

б) износ просечно расположивих обртних средстава за период VII—XII 1965 год x % по члану 30 Закона о средствима привредних организација x 6 месеци

6 месеци x 100

= Дин —————

Износ просечно расположивих обртних средстава за период од 1 јула до 31 децембра 1965 године заводи за социјално осигурање утврђују на основу података исказаних у обрасцу ЗР-3 под VI — за период јул—децембар — и према формулама датим под ред бр 77 до 80 закључно тог обрасца,

38) под ред бр 100 уноси се износ губитка, и то у колону 4 — са ред бр 131 колоне 5 обрасца ЗР-1, у колону 5 — са ред бр 54 и 57 обрасца ЗР-3, у колону 6 — са ред бр 55 а у колону 7 — са ред бр 58 овог обрасца Износ у колони 8 мора да одговара износу под ред бр 59 обрасца ЗР-3 односно под ред бр 109 обрасца ЗР-1

Привредна организација која је у 1965 години добила санациони кредит за покриће претрпљеног губитка по завршном рачуну за пословање из 1964 године, и која је до висине добивеног санационог кредита у целини или делимично сторнирала првобитно извршено покриће на терет пословног фонда односно резервног фонда, под ред бр 100 у колони 4 исказује износ губитка који је покривен санационим кредитом

39) под ред бр 101 уноси се износ доприноса из дохотка употребљен за покриће губитка из неподмтрених минималних личних доходака за текућу годину,

40) под ред бр 103 уноси се примљени износ из средстава заједничких резерви привредних ор-

ганизација за покриће губитка, који привредна организација није дужна да врати,

41) под ред бр 105 уноси се износ пословног фонда употребљен за покриће губитка у смислу члана 67 Закона о средствима привредних организација У ову сврху пословни фонд се мора користити до износа исказаног на конту 900, односно до износа губитка непокривеног средствима наведеним под ред бр 101 до 104, као и санационим кредитом,

42) под ред бр 108 уноси се износ санационог кредита добивен у 1965 години,

43) заводи за социјално осигурање не попуњавају податке у деловима V и VIII овог обрасца, а осигуравајуће организације — податке у делу V под ред бр 70 до 74

Члан 30

Привредна организација која у свом саставу има погонске и пословне јединице са самосталним обрачуном, у обрасцима ЗР-1 и ЗР-3 за те јединице исказује укупан приход и доходак утврђене сагласно начелима предвиђеним у чл 13 и 30 Закона о утврђивању укупног прихода и дохотка привредних организација

Члан 31

Образац ЗР-3 привредна организација која у свом саставу има погонске и пословне јединице са самосталним обрачуном попуњава онако како је одређено у члану 29 овог правилника, водећи рачуна и о следећем

1) у обрасцу који се попуњава за привредну организацију као целину под ред бр 4 и 5 у колону 4 уносе се подаци о реализацији и потраживањима од купаца на следећи начин

а) под ред бр 4 уноси се фактурисана реализација књижена на контима група 75 76 и 77 без конта 759, која се односи на купце ван привредне организације као целине,

б) под ред бр 5 уноси се износ ненаплаћених потраживања од купаца за привредну организацију као целину под а) ове тачке,

2) у обрасцима који се попуњавају посебно за сваку погонску и пословну јединицу са самосталним обрачуном, подаци под ред бр 4 и 5 у колони 4, попуњавају се на следећи начин

а) под ред бр 4 уноси се како износ фактурисане реализације коју је непосредно извршила односна погонска или пословна јединица од купаца ван привредне организације као целине, тако и одговарајући удео те јединице у фактурисаној реализацији других погонских и пословних јединица то основу извршених испорука тим погонима односно јединицама За износ тог удела који се урачунава у фактурисану реализацију односне погонске или пословне јединице умањује се фактурисана реализација оних погонских и пословних јединица из чије фактурисане реализације проистиче тај удео,

б) под ред бр 5 уноси се износ ненаплаћених потраживања по основу фактурисане реализације наведене под а) ове тачке,

3) под ред бр 7 до 45 у колоне 4 5 и 6 уносе се подаци на начин изложен у члану 29 овог правилника, и то

а) у колону 4 уносе се подаци о укалкулисаним трошковима са конта означених у колони 3 у којима су садржани и поновљени трошкови по основу међупогонских испорука (реализација),

б) у колону 5 уносе се трошкови садржани у фактурисаној реализацији, пошто се претходно умање за износе који се понављају по основу међупогонских испорука (реализација),

в) у колону 6 уносе се трошкови садржани у наплаћеној реализацији, уз примену коефицијента Р-3 на податке из колоне 5,

4) погонска односно пословна јединица која је исказала губитак, уноси под ред бр 58 део средстава примљен за покриће губитка из трошкова посло-

вања, а део за покриће неподмирених личних доходака — под ред бр 51

Истовремено, износ исказан под ред бр 51 уноси се и под ред бр 58

Погонска односно пословна јединица која покрива губитак, исказује цео дати износ под ред бр 41 овог обрасца

Члан 32

Образац ЗР-4 попуњавају све привредне организације за производне делатности

Сви подаци унесени у образац ЗР-4 морају бити засновани на подацима књиговодства а стање у појединим колонама мора бити сагласно стању на одговарајућим контима књиговодства. Према томе овај попуњени образац представља рекапитулацију свих књиговодствених података о обрачуну производње и реализације као и о утврђивању укупног прихода и дохотка. Доходак исказан у овом образцу мора бити раван дохотку исказаном у образцу ЗР-1

Образац ЗР-4 попуњава се на следећи начин

1) ред бр од 1 до 46 осим ред бр 19 и 20 садрже податке о трошковима и приходима исказаним на начин на који су они разврстани у јединственом контном плану привредне организације на одговарајућим групама конта, синтетичким и аналитичким контима

2) привредне организације које у свом саставу имају погонске и пословне јединице са самосталним обрачуном, дужне су за сваку јединицу попунити посебан образац ЗР-4

3) ради искључивања међупогонске реализације ред бр 1 и 2 рашчлањени су на два дела. Под б) у оба редна броја исказују се међупогонски односи који се искључују при утврђивању укупног прихода,

4) податке од ред бр 1 до 10 у свим колонама треба попуњавати на следећи начин

а) привредне организације које обрачун недовршене производње, полупроизвода и готових производа воде по стварним трошковима уписују под ред бр 1 до 10 стварне трошкове недовршене производње, полупроизвода и готових производа у свим колонама од 4 до 18,

б) привредне организације које обрачун недовршене производње, полупроизвода и готових производа воде по сталним (планским) ценама уписују под ред бр 1 до 10 планске елементе (цене). У том случају исправка планских на стварне трошкове врши се под ред бр 11 до 15

в) привредне организације које затиже недовршене производње и полупроизвода воде по стварним трошковима, а обрачун готових производа — по сталним (планским) трошковима уписиваће податке под ред бр 1 до 10 на следећи начин

— податке у колонама 4 до 7 — по стварним трошковима,

— податке у колонама 8 до 18 — по сталним (планским) трошковима

г) одступања од планских цена која се уносе под ред бр 11 до 14 обележавају се у свим колонама са „-“ и то снижење са „-“ (минус), а повећање са „+“ (плус),

5) у колони 4 исказује се почетно стање (залихе) недовршене производње и полупроизвода сопствене производње тј стање исказано у књиговодству привредне организације на дан 31 децембра 1964 године на контима група 52 и 58

Износ под ред бр 10 ове колоне мора бити сагласан износу под ред бр 15 обрасца ЗР-4 за 1964 годину коригован за мањкове и вишкове ових залиха на дан 31 децембра 1964 године

Да би се под ред бр 10 добио горе поменути износ, треба разлику која се појављује између ред бр 10 и 15 обрасца ЗР-4 за 1964 годину кориговати за износ под ред бр 1 (материјал).

6) у колони 5 исказују се трошкови пословања и укалкулисани лични доходи прокњижени на терет одговарајућих конта класе 4 у 1965 години. Збир ове колоне под ред бр 10 мора бити раван збиру потражне стране конта 460

Ако привредна организација води залихе материјала по сталној (планској) цени она одступања од сталних (планских) цена исказује под ред бр 11, а под ред бр 15 исказују се стварни трошкови,

7) у колони 6 исказује се збир износа из колоне 4 и 5. Сопствени производи исказани у колони 5 под ред бр 9 неће се исказати у колони 6 под ред бр 9, него под ред бр 1 као материјал пошто су они унети у нови процес производње као материјал

Ред бр 9 у свим колонама, почев од колоне 6 па до 18 закључно остаје непопуњен

Ако привредна организација води и производњу у току по планским ценама (фазна производња и сл.) износи у колони 6 биће исказани од ред бр 1 до 10 (плански трошкови производње у току) што значи да износи под појединим редним бројевима колоне 6 неће представљати збир износа колоне 4 и 5 тог редног броја

Разлика која се појави између збира колоне 6 под ред бр 10 и збира износа под ред бр 10 колоне 4 и 5 представљаће одступање од планских цена производње у току и полупроизвода, и ту разлику треба исказати под ред бр 12 колоне 6. На тај начин збир колоне 4 и 5 биће једнак ред бр 13 колоне 6,

8) у колони 7 исказују се залихе недовршене производње и полупроизвода по сталним (планским) или по стварним ценама односно на начин на који се те залихе воде у књиговодству привредне организације

Стање залиха недовршене производње и полупроизвода у овом образцу мора бити усаглашено са стањем према попису извршеном на дан 31 децембра 1965 године. Евантуалне разлике утврђене приликом пописа (инвентарисања) исказују се под ред бр 16 — ако су утврђени вишкови а под ред бр 17 — ако су утврђени мањкови. Пошто се при попису могу на појединим врстама недовршене производње и полупроизвода утврдити мањкови а на другима вишкови, једни и други имају се исказати непребијени. Вишкови и мањкови под ред бр 16 и 17 исказују се по стварним ценама, тако да се под ред бр 18 мора показати стварно стање залиха недовршене производње и полупроизвода по стварним обрачунским ценама

9) у колони 8 исказује се вредност завршене производње (производа и услуга) од 1 јануара до 31 децембра 1965 године

По правилу износи у колони 8 добијају се сабирањем износа из колоне 6 и 7. Такав ће случај бити ако се залихе недовршене производње и залихе готових производа воде на исти начин што значи ако се и једне и друге залихе воде по стварним обрачунским или по сталним (планским) ценама

Међутим, ако се залихе недовршене производње и полупроизвода воде по стварним трошковима а залихе готових производа по сталним (планским) ценама износи у колони 8 од ред бр 1 до 10 неће се добити сабирањем износа са истих редних бројева колоне 6 и 7 него ће се у колону 8 уписати плански елементи завршене производње. На тај начин показиће се разлика између износа под ред бр 10 колоче 8 и збира износа колоча 6 и 7 под ред бр 10. Ова разлика као одступање од планских цена готових производа исказује се под ред бр 13 колоне 8. Тек у колони 15 доћи ће до слагања збира колоне 6 и 7 са збиром у колони 8

Поређењем појединих износа (елемената) од ред бр 1 до 10 утврдиће се на којим је позицијама остварен позитиван а на којима негативан финансијски резултат (смањење — повећања трошкова),

10) у колони 9 исказују се залихе готових производа пренесене из 1964 у 1965 годину. Износ под ред бр 10 ове колоне мора бити раван износу под ред бр 15 колоне 11 обрасца ЗР-4 за 1964 годину, што значи стварном стању залиха које је претходно кориговано за мањкове и вишкове ових залиха на дан 31 децембра 1964 године.

Да би се ред бр 10 овог обрасца изравнао са ред бр 15 обрасца ЗР-4 за 1964 годину, мора се извршити исправка за позитивну односно негативну разлику између та два износа. Ову исправку треба извршити на тај начин што ће се у колони 9 ред бр 1 (материјал) повећати или умањити за одговарајући износ за који постоји неслагање са ред бр 15 колоне 11 обрасца ЗР-4 за 1964 годину.

11) у колони 10 исказује се збир износа из колоне 8 и 9. У овој колони исказује се укупна вредност готових производа и извршених услуга заједно са пренесеним залихама готових производа из претходне године.

12) у колони 11 исказује се вредност залиха готових производа на дан 31 децембра 1965 године. Ред бр 10 мора бити раван салду на конту 600 — на дан 31 децембра 1965 године, пре књижења мањкова и вишкова утврђених пописом (инвентарисањем). Ред бр 11 до 15 представљају салда на контима групе 64 на дан 31 децембра 1965 године, пре књижења мањкова и вишкова утврђених пописом (инвентарисањем) на дан 31 децембра 1965 године.

Под ред бр 18 стање залиха по попису мора бити усаглашено са стањем исказаним у пописним листама на дан 31 децембра 1965 године. Мањкови и вишкови залиха готових производа исказују се непребијени под ред бр 16 и 17 обрачунати по стварним трошковима.

13) под ред бр 19 и 20 уносе се у колону 6 подаци о укупним разликама у цени утврђеним приликом пописа недокршене производње и готових производа на дан 25 јула 1965 године. Ови подаци представљају евидентне податке пошто су они већ садржани под ред бр 15.

14) у колони 12 исказује се остварена (фактурисана) реализација од 1 јануара до 31 децембра 1965 године, у којој је садржана међупогонска и интерна реализација која не улази у укупан приход.

Почев од колоне 12 попуњавају се подаци о трошковима који терете укупан приход пре утврђивања дохотка (група 74), као и подаци о оствареној реализацији (групе 75 и 76) који се исказују под ред бр 21 до 40.

15) у колону 13 уписују се подаци о пренесеној ненаплаћеној реализацији из 1964 године која је у билансу за 1964 годину исказана на контима 198 и 298. То су у ствари салда која су се појавила на контима класе 7 приликом закључења књига на дан 31 децембра 1964 године и која су приликом отварања књига пренесена на иста конта класе 7.

16) у колону 14 уписује се збир износа из колоне 12 и 13.

17) у колону 15 уписују се подаци о интерној реализацији која не улази у укупан приход. Пошто су сопствени производи који су унети у нови процес производње, по изв од колоне 6 до ове колоне закључно садржани под ред бр 1 као материјал, то се укупна интерна реализација одбија под ред бр 1. Према томе интерна реализација се не исказује по елементима цена.

18) у колони 16 исказује се разлика која се појављује када се од износа из колоне 14 одбију износи из колоне 15, тако да колони 16 даје податке о извршеној екстерној реализацији.

19) у колони 17 исказују се подаци о ненаплаћеној екстерној реализацији утврђеној на дан 31 децембра 1965 године која је после извршених књижења остала као салдо на одговарајућим контима

класе 7. Салдо који се затекао на контима класе 7 преноси се на одговарајућа конта 198 и 298 тако да се подаци из ове колоне морају слагати са овим износима.

20) у колони 18 исказују се подаци о наплаћеној екстерној реализацији која улази у укупан приход, као и остали подаци који служе за обрачунавање укупног прихода по завршном рачуну за 1965 годину.

21) у колони 19 привредне организације које у свом саставу имају самосталне погонске и пословне јединице и делатности за које се на различит начин обрачунава допринос из дохотка, одбијају под ред бр 1 и 16, као и под ред бр 2 и 26, износ наплаћених међупогонских производа и услуга који се признају другим погонским и пословним јединицама и делатностима као учешће у наплаћеној екстерној реализацији.

Ове износе треба одбити и у збиру под ред бр 10, 15, 35, 36, 38 и 40.

22) у колони 20 исказују се разлике између износа у колони 18 и 19. У овој колони обрачунава се и доходак остварен у 1965 години.

Члан 33

Образац ЗР-5 попуњава се према објашњењима датим на самом обрасцу.

У колону 3 овог обрасца уноси се укупан износ обавеза за 1965 годину, са стањем на дан 31 децембра 1965 године. Подаци се узимају са потражне стране одговарајућих конта група 23 и 24, а за амортизацију за регенерацију шума — са конта 297 из књиговодства привредне организације.

У колону 4 овог обрасца уноси се износ уплаћених обавеза за 1965 годину (до 31 децембра 1965 године). Подаци се узимају са дуговне стране одговарајућих конта група 23 и 24, а за амортизацију за регенерацију шума — са дуговне стране одговарајућег аналитичког конта 108, из књиговодства привредне организације.

Код пословног фонда за колоне 3 и 4 узимају се подаци са конта 900 тј износ који је расподелом чистог прихода на завршном рачуну за 1964 годину издвојен у пословни фонд.

Сви износи узимају се по одбитку почетног стања, пошто образац ЗР-5 показује само обавезе за 1965 годину и уплате тих обавеза извршене у 1965 години.

У колону 5 овог обрасца податке уноси Служба на основу својих евиденција.

Привредна организација дужна је пре подношења завршног рачуна надлежном органу управљања ради усавајања доставити и попуњени образац ЗР-5 надлежној Служби ради усаглашавања података о извршеним уплатама из колоне 4 са подацима Службе.

Служба ће својим стручним упутствима прописати начин уношења података у колону 5 овог обрасца и поступак њиховог усаглашавања са подацима о извршеним уплатама из колоне 4, унетим од стране привредне организације.

По извршеном усаглашавању података из колоне 4 и 5 Служба је дужна да овери попуњени образац ЗР-5 и стави датум кад је усаглашавање извршено. Оверени образац ЗР-5 Служба враћа привредној организацији.

Уз завршни рачун који подноси Служби привредна организација доставља и оверени образац ЗР-5. Ако привредна организација уз завршни рачун не достави оверени образац ЗР-5 сматраће се да завршни рачун није ни поднет.

Приликом наплате обавеза по поднетом завршном рачуну надлежна Служба води рачуна о износима обавеза уплаћеним после 31 децембра 1965 године, односно наплаћује разлику између износа обавеза исказаних у колони 6 овог обрасца и износа

са уплата извршених до 31 децембра 1965 године до подношења завршног рачуна — тј до подношења попуњеног обрасца ЗР-5 заједно са налозима за уплативање

Члан 34

На обрасцу ЗР-6 привредне организације исказују стање инвестиционих кредита у коришћењу и отплаћивању на дан 31 децембра 1965 године, обавезе по њима у 1965 и 1966 години и изворе плаћених отплата у 1965 години. Извори плаћених отплата исказују се у табели I а стање кредита и анuitета у табели II

Пре израде закључног листа привредне организације ће проверити

1) да ли су прокњижени сви доспели анuitети, 2) да ли се кредити воде на одговарајућим контима групе 91 и да ли се салдо на дан 31 децембра 1965 године стаже са стањем на рачунима пословне банке, као и расправити могућа неслагања са пословним банкама

Усаглашаваће са подацима код пословне банке врши се на основу извода које пословна банка издаје у току године

Ако пословна банка у току године својим комитентима није обезбедила потпуна обавештења о стању дуговања и доспећу обавеза, дужна је издати извод за сваку партију кредита. Пословна банка дужна је да обавести своје комитенте и о промени броја рачуна ако је после постепеног обавештења датог комитентима извршено прекњижавање на нове рачуне

Постовне банке дужне су своју обавезу из става 4 овог члана извршити до 15 јануара 1966 године

За партију у отплаћивању пословна банка ће у смислу ст 1 до 5 овог члана пружити податке

1) о доспелим анuitетима за 1965 годину, датуму доспећа, као и посебно исказаним каматама и отплатама,

2) о анuitетима који доспевају у 1966 години,

3) о укупном износу доспелих а неизмирених (неисплаћених) отплата на дан 31 децембра 1965 године

У образац се уносе само кредити које привредне организације воде на контима 910 911 912 и 919 тј кредити из којих је вршено улагање у основна средства, почетни фонд обртних средстава трајна обртна средства или средства заједничке потрошње организација — дужника по том кредиту

Подаци о кредитима уносе се за сваки кредит посебно

Рачуне из контног плана пословних банака на којима се воде кредити који одговарају напред наведеним контима привредних организација даће Служба у сарадњи са Народном банком Југославије и о томе ће обавестити привредне организације до краја 1965 године

У овај образац не уносе се подаци

1) о кредитима за покриће губитка (рачуни пословних банака 6018, 6019 6058 6059 и 659)

2) о кредитима датим произвођачким организацијама

а) за извоз опреме и бродова на кредит (рачуни 6014 6064 6514)

б) за извођење инвестиционих радова у иностранству на кредит (рачуни 6015 6065 6515),

в) за продају серијске опреме на кредит (рачун 6516),

3) о кредитима датим индивидуалним пољопривредним произвођачима преко земљопоземљачких задруга и других организација (рачуни 6007 6008 6009 6057, 6058, 6059 6307 6308 и 6309)

4) о кредитима за одређене послове који се код пословних банака воде на рачунима 520, 521, 522, 524, 525, 526, 527 528 и 570,

5) о кредитима за обртна средства из текућег прилива друштвених инвестиционих фондова (рачуни 81430/1, 83730 и 84730)

6) о средњорочним кредитима за обртна средства (рачуни 354, 358, 534 и 674),

7) о револвинг-кредитима (рачуни 364 и 369),

8) о свим облицима кредита за повремене потребе

Купци серијске опреме на кредит без обзира да ли су кредитни однос засновали са пословном банком или произвођачем те опреме, воде ове кредите на конту 910

Иностранни кредити уз менично покриће, односно иностранни кредити уз гаранцију Југословенске банке за спољну трговину или спољнотрговинских предузећа, тзв комерцијални кредити — код привредних организација акцептаната односно гараната по овим кредитима воде се на конту 914, а код крајњих корисника кредита (дужника по кредиту) — на конту 910

Кредити добивени од пословне банке из средстава по члану 42 Закона о привредно-планским мерама у 1965 години воде се на конту 910 ако је кредит добивен за покриће преливања минималног износа пословног фонда за инвестиције у основна средства или за плаћене анuitете по кредитима за основна средства, односно на конту 912 ако је кредит дат за покриће плаћених анuitета по кредитима за трајна обртна средства

Ако се кредити на контима 910, 911 912 и 919 воде противно одредбама овог члана њих треба пре израде закључног листа, уз примену црвеног сторна, пренети на одговарајући конто, и то како стање на дан 31 децембра 1965 године тако и промет у току године по тим кредитима (промет на дуговој страни)

Као остала наменска средства, из колоне 8 табеле II сматрају се обавезне резерве фондова, фондови за научна истраживања фондови заштитних радионица и друга сопствена средства корисника друштвене имовине намењена за инвестиције. Под дотацијама подразумевају се наменске дотације дате за отплаћивање кредита, без обзира од кога су дотације примљене. У ову колону уносе се и отплате плаћене из кредита који су одобрени посебно за ту сврху, било због преливања минималног износа пословног фонда за обртне сврхе у инвестиције, било што су исти одобрени привредној организацији од стране банке акцептанта по иностраном кредиту односно од гаранта по кредиту

У колону 9 табеле I обрасца ЗР-6 уносе се отплате плаћене са жиро-рачуна, за које привредна организација није имала покриће у пословном фонду по искључењу минималног дела пословног фонда за обртна средства, ако се не ради о отплатама које терете укупан приход (колону 7 табеле II)

Пре уношења података о кредитима, они се сврставају у следеће групе

1) кредити за основна средства (конто 910),

2) кредити за трајна обртна средства и почетни фонд обртних средстава (конта 911 и 912),

3) кредити за средства заједничке потрошње (конто 919)

Пре уписивања података у табелу II кредити се сређују онако како је предвиђено у објашњењима на полеђини овог обрасца

Стање сваког појединог кредита на дан 31 децембра 1965 године уноси се у колону 8 табеле II

У колону 9 табеле II уносе се збирови кредита унети у колону 8 и то за сваку групу кредита посебно са специјалном ознаком наведеном у кодексу 26 табеле II. Ови збирови морају бити једнаки износама унетим у образац ЗР-1, и то

1) ред бр 37 — за кредите за основна средства (кредити са ознаком 1 у кодексу 26 овог обрасца),

2) ред бр 40 — за кредите за трајна обртна средства и почетни фонд обртних средстава (кредити са ознаком 2 у кодексу 26),

3) ред бр 44 — за кредите по средствима заједничке потрошње (кредити са ознаком 3 у кодексу 26)

Подаци о доспелим а неизмиреним (неплаћеним) отплатама на дан 31 децембра 1965 године уносе се у колону 10 табеле II обрасца ЗР-6 без обзира да ли неизмирене обавезе потичу из 1965 или ранијих година

Привредне организације ће попуњеном обрасцу ЗР-6 приложити спецификацију обавеза по кредитима књижењим на конту 270 из које ће се вилети износ доспелих а неизмирених отплата — одвојено од износа доспелих а неизмирених камата У спецификацији се поједине партије кредита претходно групишу по контима на којима се воде у оквиру групе 91

Подаци о доспелим ануитетима за 1965 годину уносе се у колоне 11 и 12 табеле II, и то

1) у колону 11 — камате,

2) у колону 12 — отплате

При правилном књижењу и уношењу података у образац ЗР-6 подаци из колоне 12 морају одговарати подацима из колоне 5 (дуговни промет у току године) обрасца ЗР-2 тако да:

1) збиру отплата са ознаком 1 из колоне 12 табеле II обрасца ЗР-6 одговара промет на конту 910 колоне 5 обрасца ЗР-2

2) збиру отплата са ознаком 2 из колоне 12 табеле II обрасца ЗР-6 одговара промет на контима 911 и 912 колоне 5 обрасца ЗР-2

3) збиру отплата са ознаком 3 из колоне 12 табеле II обрасца ЗР-6 одговара промет на конту 919 колоне 5 обрасца ЗР-2

Ануитети плаћени у 1965 години уносе се у колоне 13 и 14 и 15 табеле II без обзира на то да ли се уплата односи на ануитет доспели у 1965 или ранијим годинама

У колону 13 уносе се плаћене камате а у колоне 14 и 15 — плаћене отплате с тим што се у колону 14 отплате уносе за сваку партију кредита посебно а у колону 15 — збинови за кредите по њиховим врстама (са ознакама 1 2 и 3 у кодексу 20)

Збир из колоне 15 табеле II обрасца ЗР-6 за кредите за основна средства (ознаке 1 и 2 у кодексу 26 табеле II) мора бити једнак износу из колоне 10 табеле I обрасца ЗР-6 са ознакама 112 у кодексима 22, 23 и 24 табеле I а збир из колоне 15 табеле II обрасца ЗР-6 за кредите за трајна обртна средства и почетни фонд обртних средстава (ознака 2 у кодексу 26 табеле II) износу из колоне 10 табеле II обрасца ЗР-6 са ознакама 122 у кодексима 22 23 и 24 табеле I

Ануитети који доспевају у 1966 години уносе се у колону 16 табеле II обрасца ЗР-6 на основу извештаја пословне банке

Ако је привредна организација у 1965 или претходним годинама дала превремену отплату односно више отплата као обавезу за 1966 годину исказаће у колони 16 табеле II наредни ануитет

Сви подаци у обрасцу ЗР-6 уносе се у хиљадама динара

Члан 35

Коначно обрачунавање пореза на промет за период од 1 јануара до 24 јула 1965 године закључно врши се на основу података о оствареном промету применом одговарајућих прописа који су важили у том периоду Тако обрачунати порези на промет (савезни републички и општински) уносе се у I део обрасца ЗР-7

Коначно обрачунавање пореза на промет за период од 25 јула до 31 децембра 1965 године врши се на основу података о оствареном промету и прим-

љеним накнадама за услуге применом одговарајућих одредаба из Основног закона о порезу на промет („Службени лист СФРЈ“, бр 14/65), Закона о Тарифи савезног пореза на промет („Службени лист СФРЈ“ бр 33/65) и Упутства о вођењу евиденције о промету и начину обрачунавања и плаћања акцизија пореза на промет робе на мало и о примени пореских стопа и ослобођења („Службени лист СФРЈ“ бр 39/65 и 42/65) као и одредаба овог правилника Тако обрачунати порези (савезни републички и општински) уносе се у II део обрасца ЗР-7

Коначно обрачунавање пореза на промет врши се за предузеће као цео односно за сваки део предузећа који има својство правног лица

Ради обезбеђења тачности података у обрасцу ЗР-7, предузеће може на помоћним обрасцима вршити обрачунавање пореза на промет и за сваку продавницу односно другу пословну јединицу Ови помоћни обрасци не подnose се уз завршни рачун

Трговинске привредне и друге радне организације које врше промет робе на мало путем продајница и других сличних пословних јединица које воде робу по продајним ценама и по тим ценама врше задуживање и раздуживање продавница односно других јединица дужне су коначно обавезу пореза на промет утврдити на следећи начин

1) износу залиха на дан 25 јула 1965 године, распоређених по групацијама производа који имају исту пореску основицу и исту пореску стопу, додају се све набавке робе од тог дана до 31 децембра 1965 године рачи утврђивања укупног задужења (улаза) робе у том периоду,

2) од укупног задужења робе, утврђеног на горњи начин, одбијају се

а) вредност залиха робе по продајној цени са укалкулисаним порезом на промет робе на мало, утврђена пописом са стањем на дан 31 децембра 1965 године и распоређена по групацијама производа који имају исту пореску основицу и исту пореску стопу,

б) дуговања купаца робе са стањем на дан 31 децембра 1965 године која сем у недостатку тачних података, распоређују у групацију са просечном пореском стопом

в) вредност утврђених и од рачичког савета признатих износа на име нормалног кала распура, лома и квара који се распоређују у групацију са просечном пореском стопом

3) остатак промета после одбијања износа под 2а), 2б) и 2в) од износа под 1) представља кочачну пореску основицу на коју се примењују одговарајуће стопе пореза на промет и утврђује коначни износ који се уноси у одговарајуће колоне обрасца ЗР-7

Трговинске привредне организације које врше промет робе на мало и које воде робу по продајним ценама са укалкулисаним порезом на промет примењују прерачунате пореске стопе да би утврдиле износ укалкулисаних пореза (савезног републичког и општинског) и вредност робе по продајној цени без укалкулисаних пореза на промет

Одредбе става 6 овог члана не примењују се кад трговинска привредна организација располаже одговарајућим подацима директно из књиговодства или ван књиговодства евиденције, и то како подацима о пореским основицама на које се примењују прописане пореске стопе (стопе савезног пореза на промет узимају се из Тарифе савезног пореза на промет, стопе општинског пореза на промет узимају се из одговарајуће тарифе општинског пореза на промет донесене пре 24 јула 1965 а стопа додатног републичког пореза — у висини од 2%) тако и подацима о свакој врсти пореза који обрачуна и плаћа та организација

Трговинске и друге радне организације које врше промет робе на мало и које прате кретање робе по врсти и количини, утврђују своју коначну оба-

везу на основу тих података и података о наплаћеној реализацији

Трговинске и друге радне организације које врше промет робе на начин предвиђен за вршење промета на велико, као и произвођачке радне организације, утврђују своју коначну обавезу из пореза на промет на основу стварних података о наплаћеној реализацији које пружа евиденција о промету и порезу на промет односно организације

Ако трговинске и друге радне организације из става 9 овог члана не воде евиденцију о наплаћеној реализацији по појединим фактурама оне утврђују своју коначну обавезу за све врсте пореза на промет робе на мало за период од 25 јула до 31 децембра 1965 године применом коефицијента Р-3

Спољнотрговинске организације и трговинске организације на велико које су обвезници савезног пореза на остварене накнаде за услуге врше коначно обрачунавања овог пореза применом коефицијента Р-3 на износ пореза обрачунаог од остварене разлике у цени, провизије и других видова накнаде за услуге, осим накнада по основу осталих (ванредних) прихода на које се не примењује овај коефицијент

У посебном делу обрасца ЗР-7 уносе се следећи подаци

1) износи промета и износи савезног пореза на промет робе на мало обрачунаог према наплаћеној реализацији и уплаћеног на одговарајуће рачуне по републикама према седишту купца (члан 57 Основног закона о порезу на промет),

2) износи промета репродукционог материјала и опреме продатих без пореза на промет на основу изјава купца,

3) износи промета ослобођеног од пореза на промет у смислу чл 16 и 23 Основног закона о порезу на промет и члана 8 Закона о Тарифи савезног пореза на промет,

4) износи промета оствареног продајом робе другим трговинским организацијама укључујући и продају алкохолних пића угоститељским предузећима

Приликом попуњавања обрасца ЗР-7 у колону 3 уносе се количине само за оне производе за које су прописане пореске основице по јединици мере производа и оне се изражавају у тим јединицама

Коначним обрачуном по обрасцу ЗР-7 замењује се месечни обрачун за децембар 1965 године на одговарајућем обрасцу

Члан 36

У обрасцу ЗР-8 исказују се основна средства по набавној вредности

Ако се у оквиру једног синтетичког конта утврди истовремено постојање вишкова и мањкова код појединих врста средстава ти вишкови и мањкови уносе се у колоне 6 и 7 у пуним износима а не у износима добивеним пребицањем Збир износа из колоне 8, 9 и 10 мора бити једнак износу у колони 7

Овај образац саставни је део елабората о извршеном попису

Члан 37

Попуњени образац ЗР-9 подносе организације наведене у члану 5 тач 1 2 5 7 и 11 овог правилника

Подаци за обрачунавање дела пословног фонда који се користи за обртне сврхе уносе се из закључног листа на дан 31 децембра 1965 године

Под ред бр 1 уноси се салашња вредност основних средстава (група конта 00 — по одбитку групе конта 01)

Под ред бр 2 уноси се садашња вредност заједничких основних средстава (конто 020 — по одбитку групе конта 021)

Под ред бр 3 уносе се средства уплаћене амортизације (стања синтетичког конта 103)

Под ред бр 7 уносе се потраживања од инвеститора, корисника ван привреде и других финалних потрошача (део конта 120 и 122) која нису наплаћена, и то

1) у року од 30 дана — код радних организација из области индустрије (осим радних организација које се баве монтажом опреме) пољопривреде, шумарства, производног занатства (осим грађевинско-занатских и радних организација) и осталих производних делатности

2) у року од 45 дана — код радних организација које се баве монтажом опреме из области индустрије, радних организација из области грађевинарства и грађевинско-занатских радних организација

Под ред бр 9 уносе се обвезнице и благајнички записи уписани из средстава пословног фонда као и остала разна средства на конту 179 која потичу из пословног фонда

Под ред бр 10 уносе се кредити дати из средстава пословног фонда другим привредним организацијама кредити дати друштвеним и другим правним лицима (орочена средства позамице и сл.), као и кредити дати друштвеним инвестиционим фондовима

Под ред бр 12 уноси се губитак непокривен или покривен кредитом

Под ред бр 15 уноси се са конта 913 само део кредита одобрених за покриће губитка

Под ред бр 18 уноси се разлика између збира под II и збира под I, тј део пословног фонда који је коришћен за улагања у обртна средства

Под ред бр 19 уноси се разлика између збира под I и збира под II која представља утрошак у инвестиције и другу финалну потрошњу из банкарских кредита и других извора обртних средстава

Под ред бр 20 исказује се утврђени минимални део пословног фонда за обртна средства умањен за преливање до 31 марта 1963 године Податак под ред бр 20 узима се из евиденције банке о обрачуну минималног износа обртних средстава пословног фонда по стању на дан 31 децембра 1965 године

Под ред бр 21 уноси се разлика између износа исказаних под ред бр 18 и 20 Ова разлика представља износ који се може користити за обртна средства, као и за улагања у основна средства

Под ред бр 22 уноси се укупан утрошак мињимума увећан за износ преливања банкарских средстава и других извора обртних средстава Овај износ се добија сабирањем износа на ред бр 19 и 20 или одузимањем износа на ред бр 20 од износа на ред бр 18

Члан 38

Образац ЗР ПБ-1 попуњава се на следећи начин

1) у колону 4 уносе се подаци из колоне 5 обрасца ЗР ПБ-1 за 1964 годину односно из решења о завршном рачуну за ту годину водећи рачуна о спајању и раздвајању рачуна из појединих група због измењеног начина груписања података у овом обрасцу

Банке настале спајањем у 1965 години исказују податке у колони 4 на тај начин што врше сабирање одговарајућих података из завршног рачуна за 1964 годину свих спотених банака,

2) с обзиром на измење у Плану рачуна за банке, које су извршене у 1965 години, као и на измењен начин утврђивања прихода колоне 4 попуњава се на следећи начин

под ред бр 15 — за рачун 148 — уноси се стање аналитичког рачуна 1442,

под ред бр 16 приликом уношења стања групе рачуна 17 изоставља се аналитички рачун 1734,

под ред бр 20 стање групе 23 умањује се за стање рачуна 233, 237 и 238

под ред бр 27 уноси се стање аналитичких рачуна 1440 и 2380 и део рачуна 1734 (обвезнице из резервног фонда — редовног)

под ред бр 28 уноси се стање аналитичких рачуна 1441 и 2381 и део рачуна 1734 (обвезнице из посебног резервног фонда),

под ред бр 109 и 118 стање жиро-рачуна друштвених инвестиционих фондова повећава се за стање аналитичких рачуна обавезне резерве односног друштвеног инвестиционог фонда пошто се по члану 24 Закона о привредно-планским мерама у 1965 години издвојена средства враћају на изворне приходе,

под ред бр 128 за рачун 742 уноси се стање аналитичког рачуна 7402

под ред бр 133 уноси се стање аналитичког рачуна 7400 и део рачуна 7407 (обвезнице из резервног фонда — редовног),

под ред бр 134 уноси се стање аналитичких рачуна 7401 и 7409 и део рачуна 7407 (обвезнице из посебног резервног фонда)

под ред бр 140 стање рачуна 299 увећава се за стање рачуна 298

под ред бр 143 стање рачуна 298 узима се са аналитичких рачуна 7960, 7968 и 7970,

под ред бр 146 за рачун 2861 узима се стање рачуна 286,

под ред бр 147 за стање рачуна 2860 узима се стање аналитичког рачуна 7975, а за рачун 283 — стање аналитичког рачуна 7980,

под ред бр 157 стање рачуна 796 и 797 смањује се за аналитичке рачуне 7960 7968, 7970 и 7973,

под ред бр 158 стање рачуна 798 смањује се за стање аналитичког рачуна 7980,

под ред бр 181 уноси се ред бр 258,

под ред бр 182 уноси се ред бр 259 и одговарајући део ред бр 262 (рачуни 7561 7562),

под ред бр 183 уноси се ред бр 264,

под ред бр 184 уноси се ред бр 260 и део ред бр 262 (рачуни 7563),

под ред бр 185 уноси се ред бр 261,

под ред бр 186 уноси се ред бр 266

под ред бр 187 уноси се ред бр 265 и део ред бр 262 (рачуни 7569)

под ред бр 188 уноси се ред бр 263,

под ред бр 190 уноси се ред бр 205 206 и 208,

под ред бр 191 уноси се ред бр 209 и део ред бр 210,

под ред бр 192 уноси се ред бр 207,

под ред бр 193 уноси се део ред бр 210

ред бр 194 треба да одговара збиру ред бр 267 и 211

под ред бр 195 уноси се ред бр 270,

под ред бр 196 уноси се ред бр 271,

под ред бр 197 уноси се ред бр 272,

под ред бр 198 не уносе се подаци у колону 4,

под ред бр 199 уноси се ред бр 273 и 268

Редни број 200 треба да одговара збиру износа са ред бр 274 и 268

под ред бр 202 уноси се ред бр 224 и 276,

под ред бр 203 уноси се ред бр 277

под ред бр 207 уноси се ред бр 211 умањен за ред бр 224

под ред бр 209 уноси се ред бр 280

под ред бр 210 уноси се ред бр 279 умањен за ред бр 280

под ред бр 211 уноси се ред бр 281

под ред бр 212 уноси се податак о плаћеном доприносу за обнову и изградњу Скопља из књиговодствене евиденције

под ред бр 213 уноси се ред бр 282 умањен за допринос Скопљу из ред бр 212

под ред бр 215 уноси се стање са ред бр 207,

под ред бр 218 до 261 уносе се одговарајући подаци од ред бр 212 до 257,

под ред бр 262 до 283 уносе се подаци од ред бр 286 до 309

под ред бр 284 до 288 уносе се подаци из књиговодствених евиденција,

под ред бр 289 до 295 уносе се подаци од ред бр 317 до 323,

под ред бр 296 до 298 уносе се подаци по стању рачуна назначених у колони 2

Ако банка у колону 4 уноси податке из решења Службе о завршном рачуну за 1964 годину стање са одговарајућих редних бројева из колоне 5 обрасца ЗР ПБ-1 за 1964 годину мора усагласити са решењем,

3) у колону 5 под ред бр 1 до 280 уноси се књиговодствено стање рачуна или група рачуна назначених у колони 2 и врши се обрачунавање према објашњењима датим у колони 3

Банке којима су у току 1965 године припојене друге банке дужне су поред обрасца ЗР ПБ-1 за период после спајања, да попуне и посебан збирни образац ЗР ПБ-1 за период пре спајања у који уносе податке само у колону 5 ред бр 181 до 305 сабирањем података из завршних рачуна припојених банака за 1965 годину,

4) збир активе под ред бр 123 односно збир пасиве под ред бр 180 колона 4 и 5 обрасца ЗР ПБ-1 обавезно се упоређује са збиром износа класе 0 до 8 из рекапитулације обрасца ЗР ПБ-2 за колоне 3 и 4 и 7 и 8

Збир активе и пасиве из обрасца ЗР ПБ-1 неће се слагати са збиром износа у обрасцу ЗР ПБ-2 — за следеће ставке које се одбијају исправке вредности основних средстава и средстава заједничке потрошње и за привремено пренете депозите по виђењу у изворе за кредитирање инвестиција (на ред бр 9, 23 и 150),

5) под ред бр 281 уноси се број часова рада за које је исплаћена и разграничена накнада личних доходака,

под ред бр 282 и 283 уносе се подаци о броју запошљених који се утврђује на основу платних спискова,

под ред бр 284 до 288 уносе се подаци из књиговодствене евиденције

под ред бр 289 до 295 уносе се износи из аналитичке евиденције рачуна 770,

под ред бр 296 до 298 уносе се подаци према стању рачуна назначених у колони 2,

под ред бр 299 до 305 уносе се подаци о исплаћеним личним примањима броју часова рада и просечном броју запошљених посебно за период јануар-јул а посебно за период август-децембар 1965 године

Збир података под ред бр 299 до 302 колона 4 и 5 треба да одговара збиру података са ред бр 274 и 279 колоне 5

Збир података под ред бр 304 колона 4 и 5 треба да одговара броју часова исказаном под ред бр 281 колоне 5

под ред бр 306 уноси се износ обрачунате додатне камате по штедним уложима који се регресира од Народне банке Југославије

под ред бр 307 уноси се износ обрачунате додатне камате по потрошачким кредитима који се уплаћују Народној банци Југославије

Члан 39

У образац ЗР ПБ-2 уноси се стање по свим прописаним рачунима, и то оним редом како је у образцу означено

У колоне 3 и 4 уносе се подаци из колоне 7 и 8 обрасца ЗР ПБ-2 за 1964 годину односно по извршеним изменама на основу решења о завршном рачуну за 1964 годину

Због извршених измена у Плану рачуна за банке, у колоне 3 и 4 код појединих рачуна уноси се стање на следећи начин

за рачун 144 уноси се стање аналитичког рачуна 1440,
 за рачун 146 уноси се стање аналитичког рачуна 1441,
 за рачун 148 уноси се стање аналитичког рачуна 1442,
 за рачун 283 уноси се стање аналитичког рачуна 7980,
 стање рачуна 286 повећава се за стање аналитичког рачуна 7975,
 за рачун 298 узима се стање аналитичких рачуна 7960 7968 и 7970,
 стање рачуна 299 повећава се за стање рачуна 298,
 за рачун 740 узима се стање аналитичког рачуна 7400 и део рачуна 7407 (обвезнице из резервног фонда — редовног),
 за рачун 741 узима се стање аналитичког рачуна 7401 и део рачуна 7407 (обвезнице из посебног резервног фонда),
 за рачун 742 узима се стање аналитичког рачуна 7402,
 стање рачуна 796 смањује се за стање аналитичког рачуна 7960 и 7968,
 стање рачуна 797 смањује се за стање аналитичког рачуна 7970 и 7975,
 стање рачуна 798 смањује се за стање аналитичког рачуна 7980

Члан 40

Образац ЗР ПБ-3 попуњава се на следећи начин

под ред бр 1 уноси се износ средстава за посебан резервни фонд, који се по одлуци органа управљања издваја из дела прихода распоређеног у кредитни фонд

Износ средстава који се у смислу става 1 овог члана издваја за посебан резервни фонд, не може бити мањи од 0,2% од износа кредита који је банка дала према стању тих кредита по завршном рачуну за годину за коју врши издвајање, односно од износа исказаног у колони 3 ред бр 3

Ако су средства посебног резервног фонда достигла висину од 2% од просечног износа датих кредита по завршном рачуну банке за последње три године, престаје обавеза даље издвајања,

под ред бр 2 уноси се стање датих кредита из обрасца ЗР ПБ-1 са ред бр 63 и 93 умањено за ред бр 169, односно за стање рачуна 648 — за дате кредите по којима банка не сноси ризик,

под ред бр 3 у колони 2 врши се обрачунавање средстава за посебан резервни фонд, која је банка у смислу члана 78 став 2 Закона о банкама и кредитним пословима обавезна да издвоји. Износ обрачунавог резервног фонда уноси се у колону 3,

под ред бр 4 врши се израчунавање просечног износа датих кредита по завршном рачуну банке за последње три године према објашњењу датом у колони 2. Под датим кредитима подразумевају се кредити дати из банкарских средстава и друштвених инвестиционих фондова умањени за обавезе по комисионим пословима — за дате кредите по којима банка не сноси ризик

Просечан износ датих кредита уноси се у колону 3,

под ред бр 5 израчунава се горња граница издвајања средстава за посебан резервни фонд према објашњењу датом у колони 2 и уноси се у колону 3

Ако је износ средстава посебног резервног фонда — ред бр 6 овог обрасца — достигао износ горње границе, престаје обавеза банке за даље издвајање,

под ред бр 7 до 9 врши се обрачунавање према објашњењима датим у колони 2,

под ред бр 10 до 28 изналази се основица и врши се обрачунавање обавезног доприноса за резервни фонд — редован, на исти начин као и за привредне организације

Израчунавање просечног износа укупних основних и обртних средстава предвиђено је за 1965 и за 1964 годину, пошто банке у завршном рачуну за 1964 годину нису давале ове податке,

под ред бр 29 уноси се износ доприноса за редован резервни фонд који је банка дужна да издвоји у смислу чл 30 и 32 Закона о средствима привредних организација. Значи да је обавеза банке у погледу издвајања за резервни фонд по завршном рачуну ограничена до 50% од дела дохотка изнад исплаћених личних доходака. Према томе под ред бр 29 уноси се износ под ред бр 28 ако је овај мањи од износа под ред бр 24 односно износ под ред бр 24 ако је мањи од износа под ред бр 28. На тај начин уносе податак банке које нису достигле горњу границу издвајања односно код којих је износ под ред бр 27 већи од износа под ред бр 25,

под ред бр 30 до 41 уносе се подаци и врше обрачунавања на начин објашњен у колони 2

Члан 41

Образац ЗР ПБ-5 попуњава се на тај начин што се уносе подаци из рачуна наведених у колони 1

Износи обавеза према буџетима и фондovima и осталих обавеза према друштвеној заједници на дан 31 децембра 1965 године који се уписују у колону 3, уносе се са потражне стране конта 230 и групе конта 72. За рачуне 7400, 7401 и 741 уносе се подаци према обрачуна, а за рачуне 76010, 7702, 7950 — из расподеле по завршном рачуну за 1965 годину

Износи уплата извршених за 1965 годину (до 31 децембра 1965 године) који се исказују у колони 4, уносе се са дуговне стране одговарајућих рачуна 230, 4209 и групе 72 из књиговодства банке

Сви износи уносе се по одбитку почетног стања пошто попуњени образац ЗР ПБ-5 показује само обавезе и уплате за 1965 годину

Податке о уплатама до 31 децембра 1965 године, исказане у колони 4 и 5, оверава Служба код које банка има жиро-рачун, на за то означеном месту у обрасцу

Ради усаглашавања података о уплатама до 31 децембра 1965 године банка је дужна пре подношења завршног рачуна надлежном органу управљања ради усвајања, поднети Служби попуњени образац ЗР ПБ-5 на оверу. Ако банка достави Служби завршни рачун са неусаглашеним или неовереним попуњеним обрасцем ЗР ПБ-5 сматраће се као да завршни рачун није ни поднела

Филијале банака попуњавају образац ЗР ПБ-5 за обавезе које оне измирују (обавезе за допринос из личних доходака) и подносе га надлежној Служби на оверу. Овако оверени образац филијала доставља својој централи, која га прилаже завршном рачуну

Члан 42

Банка попуњава образац ЗР ПБ-7 према рачунима у колони 2 и врши обрачунавање на начин како је назначено на самом обрасцу

Члан 43

Банка попуњава образац ЗР ПБ-8 сходно одредбама члана 36 овог правилника према рубрикама и колони 2 у самом обрасцу

Члан 44

Образац ЗРОС-1 попуњава се на следећи начин

1) под ред бр 1 до 41 уносе се подаци са група конта означених у колони 2

2) под ред бр 42 до 67 уносе се у поједине колоне подаци, и то

а) у колону 3 — из дневника премија,

б) у колону 4 — из дневника премија, добивени обрачунавањем режијског додатка за услуге у вршењу осигуравајућих послова, по тарифама премија осигурања

Овај износ мора се слагати са стањем на рачуну 7510 у пословном књиговодству, односно са стањем на рачуну 512 у књиговодству функционалних средстава

в) у колону 6 — из дневника премија добивени обрачунавањем функционалне премије по тарифама премија осигурања,

г) у колону 8 — подаци добивени применом стопа доприноса за превентивне и репресивне мере, одређених Правилником о превентивним и репресивним мерама у осигурању који је донета Југословенска заједница осигурања, на износ премија исказан у колони 6,

д) у колону 10 — подаци из колоне 6 по одбитку износа из колоне 8

Члан 45

Образац ЗРОС-2 осигуравајуће организације попуњавају у смислу члана 28 овог правилника

Члан 46

На обрасцу ЗРОС-3 осигуравајуће организације врше обрачунавање изравнања ризика по врстама осигурања, на бази текуће техничке премије и исплаћених штета, а према опису у самом обрасцу

Члан 47

Заводи за социјално осигурање попуњавају у свим обрасцима податке о оствареним приходима и извршеним расходима за фондове заједница социјалног осигурања и податке о оствареним средствима по изворима и извршеним издацима према наменама у обрасцу за резерве фондова заједница социјалног осигурања — на основу књиговодственог стања на дан 31 децембра 1965 године

Као приходи фондова заједница социјалног осигурања и као средства њихових резерви за 1965 годину распоређују се и књиже и одговарајући износи доприноса за социјално осигурање садржани у уплаћеним и евидентираним доприносима за социјално осигурање до 31 децембра 1965 године на збирном рачуну доприноса за социјално осигурање — 847 код Службе, који до 31 децембра 1965 године нису пренети на одговарајуће жиро-рачуне фондова и њихових резерви

Као расходи фондова заједница социјалног осигурања књиже се и исказују у завршном рачуну за 1965 годину и обавезе према здравственим установама и остале обавезе за које су примљене фактуре до краја те године а нису исплаћене до 31 децембра 1965 године

Попуњавање обрасца за фондове (ЗРСО-1 до ЗРСО-9) врши се на следећи начин

1) за приходе у колону 10 уноси се код свакогuenta збир потражне стране односногuenta (по одбитку сторнираних износа — црвеног сторна), код одговарајућихuenta прихода на терет којих се врше обавезна издвајања за резерву уноси се у колону 10 износ дуговне стране одговарајућегuenta (по одбитку сторнираних износа — црвеног сторна) издвојени износи за сигурносну односно за валоризациону резерву исказују се у обрасцу ЗРСО-7 код одговарајућих аналитичкихuenta у колони 8 (као претколони), а њихов збир — у колони 10 кодuenta 601

У обрасцима ЗРСО-4 ЗРСО-5 и ЗРСО-6 исказују се она издвајања из укупногuenta прихода (премије за здравствено реосигурање и накнада односно режијски додатка заводима за вршење послова спровођења здравственог осигурања односно реосигурања)

која се, сходно републичким *прописима, врше из укупногuenta прихода Износи ових издвајања као и износи издвојени за резерву, исказују се у колони 8 (као претколони), а њихов збир — у колони 10 кодuenta 601 Ако је ретубличким прописима предвиђено да се премије за реосигурање и накнада односно Режијски додатка заводима за вршење послова спровођења здравственог осигурања односно реосигурања показују као расход он ће се исказати код одговарајућихuenta расхода у колони 5

Укупан износ у колони 10 кодuenta 601 одбија се од укупнихuenta прихода тако да се у колони 10 добије укупан износ прихода по издвајању,

2) за расходе у колону 5 уноси се код свакогuenta расхода износ дуговне стране тогuenta (по одбитку сторнираних износа — црвеног сторна),

3) кодuenta „Вишак прихода“ и „Вишак расхода“ у свим обрасцима ЗРСО-1 до ЗРСО-9 уносе се у колону 5 односно у колону 10 износи потражне односно дуговне стране одговарајућегuenta групе 87 односно 88 Овако исказани износи морају се слагати са разликом између износа исказаног као укупан приход у колони 10 и износа исказаног као укупан расход у колони 5 у наведеним обрасцима,

4) у колоне 4 и 9 образаца ЗРСО-1 до ЗРСО-9 код свихuenta уносе се износи исказани по завршном рачуну за 1964 годину пошто се претходно усагласе са одговарајућимконтима по Контном плану заједница социјалног осигурања, који се примењује од 1 јула 1965 године Усаглашавање података за 1964 годину са одговарајућимконтима извршиће се у смислу Упутства о начину саображавања књижења извршених до 30 јуна 1965 године са новим Контним планом заједница социјалног осигурања, које је прописао Савезни завод за социјално осигурање

Износ Режијског додатка за трошкове пословања завода исказан у завршном рачуну за 1964 годину, уноси се у колону 4 као расход код одговарајућегuenta на коме се исказује накнада заводима за вршење послова спровођења осигурања, а у колони 9 на одговарајућемконтуприхода из кога је извршено издвајање Режијског додатка исказује се износ прихода увећан за износ Режијског додатка из 1964 године

На овај начин укупни приходи и укупни расходи исказани у колонама 4 и 8 у обрасцима за састављање завршног рачуна за 1965 годину биће већи за износ Режијског додатка у односу на стање укупнихuenta прихода и укупнихuenta расхода исказаних по завршном рачуну за 1964 годину

Члан 48

Попуњавање образаца ЗРСО-10 врши се на следећи начин

1) испод назива образаца уписује се назив резерве фонда заједнице социјалног осигурања

2) за приходе под ред бр 1, 2, 3 и 4 у колону 8 уносе се одговарајући износи по изворима прихода означеним у обрасцу, са потражне стране односних аналитичкихuenta групе рачуна 93 (по одбитку сторнираних износа — црвеног сторна) под ред бр 5 у колону 8 уноси се салдо одговарајућег синтетичког односно аналитичкогuenta групе рачуна 28

Под ред бр 1, 2, 3, 4 и 5 у колону 7 уносе се одговарајући подаци по изворима прихода на основу стања исказаног на одговарајућимконтима групе рачуна 93 и 28 у завршном рачуну за 1964 годину

3) за расходе под ред бр 1, 2 и 3 у колону 4 уносе се одговарајући износи по наменама расхода означеним у обрасцу са дуговне стране односних аналитичкихuenta групе рачуна 93 (по одбитку сторнираних износа — црвеног сторна)

Под ред бр 2 исказују се износи отплаћеног кредита за покривање ранијих мањкова у фондови-

ма, у смислу Одлуке о покривању непокривених мањкова у фондовима завода за социјално осигурање („Службени лист ФНРЈ“ бр 22/62)

Под ред бр 1, 2 и 3 у колону 3 уносе се одговарајући подаци по наменама расхода на основу стања исказаног на одговарајућим контима групе рачуна 93 у завршном рачуну за 1964 годину

Под ред бр 4 у колону 4 уноси се салдо средстава резерве за 1965 годину а у колону 3 салдо средстава резерве по завршном рачуну за 1964 годину

Под ред бр 4 у колону 2 уносе се износи рашчлањеног салда средстава резерве за 1965 годину, и то

у новчаним средствима на издвојеном рачуну резерве — износ салда одговарајућег аналитичког конта у оквиру синтетичког конта 104

у ороченим средствима — износ салда одговарајућег аналитичког конта за односну резерву у групи рачуна 17,

у датим наменским кредитима — износ салда одговарајућег аналитичког конта за односну резерву у групи рачуна 18

у обртним средствима — износ салда одговарајућег аналитичког конта 9111 за односну резерву,

у неизмиреним обавезама — износ салда одговарајућег аналитичког конта за односну резерву у групи рачуна 28

Збир износа исказаних у колони 2 мора бити једнак износу салда средстава резерве исказаном под ред бр 4 у колони 4

III ЗАВРШНИ РАЧУН УСТАНОВА

1 Саставни делови завршног рачуна

Члан 49

Завршни рачун установа обухвата

- 1) биланс,
- 2) обрачун остварених прихода и расхода,
- 3) прилоге који објашњавају поједине позиције биланса и обрачун остварених прихода и расхода,
- 4) извештај о пословању,
- 5) записник са седнице на којој је савет установе разматрао завршни рачун и донео одлуку о његовом усвајању

Члан 50

Извештај о пословању установе у 1965 години састоји се из општег дела посебног дела и закључка

Општи део извештаја треба да садржи опште податке о установи, као на пример кад је установа основана и чијим решењем воступачности податке о броју запослених раника податке о прегледима пословања установе извршеним у току године од стране надлежних органа друштвене контроле и друго

Посебни део извештаја треба да садржи преглед и анализу целокупног пословања установе и анализу постигнутих резултата као и оцену да ли су финансијска средства која је установа у 1965 години остварила била у складу са обимом задатака које је установа извршила у тој години При том установа посебно анализира резултате пословања од 1 августа до 31 децембра 1965 године, као и дејство нових привредних мера на услове привређивања установе у том периоду Овај део извештаја треба да обухвати и проблеме који су се у току године појавили, а који су за установу били од битног интереса, као и податке о томе да ли су ови проблеми разматрани на седницама органа управљања и како су решени

Посебни део извештаја треба нарочито да обухвати податке

1) о управљању основним средствима, о променама у основним средствима о разликама утврђеним приликом пописа основних средстава на дан 31 децембра 1965 године и о начину на који су те разлике регулисане о коришћењу основних средстава и о мерама за њихово обезбеђење,

2) о завршеним и незавршеним инвестицијама

3) о стању и кретању фондова установе, са посебним освртом на образовање пословног фонда,

4) о употреби обртних средстава (у вези са залихама материјала и робе, утврђеним разликама по попису и начину на који су разлике регулисане, о стању купаца и добављача, о стању и коришћењу кредита код банке и друго),

5) о извршавању плана делатности и о реализацији услуга и робе

6) о кретању трошкова пословања

7) о кретању личних доходака радника

Установа која је добила наменску дотацију из средстава друштвено-политичке заједнице, као и установа која средства за своју делатност или за извршавање одређеног програма задатака остварује из буџета друштвено-политичке заједнице или из друштвеног фонда на основу уговора дужна је у посебном делу извештаја дати и детаљно образложење о коришћењу дотације односно о извршавању обавеза преузетих на основу уговора Ако средства наменске дотације нису утрошена или обавезе по уговору нису извршене установа ће у извештају дати образложење о начину на који је утврђен износ обавезе по том основу исказан у обрасцу ЗРУ-4

У закључку извештаја треба изнети све чињенице које су биле од значаја на економичност пословања, при чему треба нарочито истаћи одлуке органа управљања установе донесене у току године

2 Достављање завршних рачуна Служби друштвеног књиговодства

Члан 51

По доношењу завршног рачуна од стране савета установе, установа је дужна доставити завршни рачун Служби код које има жиро-рачун

Члан 52

Установа доставља завршни рачун Служби у року од 7 дана од дана његовог одобрења, а најдоцније до 31 јануара 1966 године

Служба може у изузетно оправданим случајевима, на предлог савета установе, одобрити установи да поднесе завршни рачун у продуженом року, али најдоцније до 28 фебруара 1966 године

Члан 53

Установа подноси завршни рачун на обрасцима прописаним овим правилником

Служба је дужна установи која достави завршни рачун у смислу члана 49 овог правилника, издати потврду о пријему завршног рачуна у року од 3 дана од дана пријема уредног завршног рачуна

Ако завршни рачун не садржи све прописане обрасце полуњене на начин предвиђен овим правилником, сматраће се да је непотпун

Непотпун завршни рачун установе, иако је поднесен у прописаном року, сматраће се као да није поднесен

Члан 54

Истовремено са достављањем завршног рачуна установа је дужна поднети Служби налоге за уплату односно повраћај разлика између износа обавеза према буџетима и фондовима утврђених у завршном рачуну и аконтација тих обавеза уплаћених у току године

3 Обрасци за састављање завршних рачуна установа

Члан 55

Биланс (стање средстава и извора средстава) на дан 31 децембра 1965 године и обрачун остварених прихода и расхода саставља установа на јединственом обрасцу ЗРУ-1 — Биланс и обрачун остварених прихода и расхода за 1965 годину

Прилоге који објашњавају поједине позиције биланса и обрачуна остварених прихода и расхода саставља установа

1) на обрасцу ЗРУ-2 — Рекапитулација пописа материјалних вредности на дан 31 децембра 1965 године,

2) на обрасцу ЗРУ-3 — Преглед потраживања на дан 31 децембра 1965 године,

3) на обрасцу ЗРУ-4 — Преглед обавеза на дан 31 децембра 1965 године

Установа која пословне књиге води по начелима двојног књиговодства, поред образаца наведених у ставу 2 овог члана, попуњава и образац ЗР-2

Члан 56

Установа подноси Служби завршни рачун у једном примерку

Завршни рачун установе, у смислу става 1 овог члана чије попуњени обрасци из члана 55 овог правилника и делови из члана 49 под тач 4 и 5 овог правилника а код установе која пословне књиге не води по начелима двојног књиговодства — и попис целокупне имовине са стањем на дан 31 децембра 1965 године дат на обрасцима П-1 и П-2 (члан 8 став 2 овог правилника)

Поред комплетног завршног рачуна из ст 1 и 2 овог члана установа подноси Служби и образац ЗРУ-1 попуњен у три примерка, од којих један примерак мора бити попуњен руком

У свим обрасцима из члана 55 овог правилника новчане вредности исказују се у пуном износу

4 Попуњавање образаца за завршни рачун установа које пословне књиге не воде по начелима двојног књиговодства

Члан 57

Образац ЗРУ-1 попуњава се на следећи начин

1) под ред бр 1, 2 3 и 4 исказују се основна средства по одговарајућим групама основних средстава из колоне 5 обрасца ЗРУ-2

2) под ред бр 6 исказује се збир из колоне 18, посебног обрасца П-1, у коме су пописана основна средства исказана под ред бр 1 2 3 и 4 сем за основна средства у изградњи или изради која су пописана на посебном обрасцу П-1, а за која се не врши отпис,

3) под ред бр 8 исказују се средства амортизације издвојена новчана средства за заједничка улагања за инвестиције купци за основна средства, потраживања по основу заједничког улагања у основна средства дати аванси за средства у изградњи или изради потраживања за орочена средства, депозити учешћа и слично Овај податак добија се сабирањем потраживања по наведеним основима из колоне 3 обрасца ЗРУ-3,

4) под ред бр 9 уноси се збир стања средстава на жиро-рачуну на дан 31 децембра 1965 године из колоне 3 обрасца ЗРУ-3 и стања готовине у благајни (ред бр 6 колоне 5 обрасца ЗРУ-2)

5) под ред бр 10 исказују се потраживања од купаца и остала потраживања из колоне 3 обрасца ЗРУ-3, која нису обухваћена подацима под ред бр 8 до 12,

6) под ред бр 11 исказује се збир вредности ситног инвентара и потрошног материјала са ред. бр. 8 и 9 колоне 5 обрасца ЗРУ-2,

7) под ред бр 12 исказује се вредност произвођаче у току, полупроизвода сопствене производње и залиха готових производа израђених у школским радионицама, радионицама социјалних и других установа (ред бр 10 колоне 5 обрасца ЗРУ-2), као и остале вредности и потраживања који нису обухваћени ни под којим другим редним бројем у активи (ред бр 7 колоне 5 обрасца ЗРУ-2 и износ потраживања из колоне 3 обрасца ЗРУ-3),

8) под ред бр 14 исказује се вредност ствари које чине средства заједничке потрошње (стамбене зграде, културни и физкултурни објекти и други објекти заједничке потрошње), без обзира дали су у изградњи или су већ у употреби, као и инвентар и сва остала средства заједничке потрошње (ред бр 5 колоне 5 обрасца ЗРУ-2)

9) под ред бр 15 исказују се издвојена новчана средства резервног фонда, фонда заједничке потрошње и осталих фондова образованих у смислу члана 81 став 3 Основног закона о установама, а према подацима из колоне 3 обрасца ЗРУ-3

Средства инвестиционог фонда, фонда за награђивање и других фондова преноси установа у одговарајуће фондове образоване у смислу члана 81 Основног закона о установама према намени којој су та средства служила до 31 децембра 1965 године,

10) под ред бр 16 уноси се износ губитка који није могао да се покрије из средстава резервног фонда (ред бр 49 минус ред бр 55)

11) под ред бр 18 исказује се стање пословног фонда, које се добија када се укупан износ aktive (ред бр 17) умањи збиром износа исказаних под ред бр 19, 20 21 и 22

Овако утврђено стање пословног фонда одговара збир стања основних и обртних средстава (ред бр 13) и износу непокривеног губитка (ред бр 16) умањеном за износ обавеза по основним и обртним средствима (ред бр 19 20 и 22) и за износ намечених средстава која нису пренета на одговарајуће рачуне издвојених средстава код Службе (ред бр 21 умањен за збир износа из ред бр 14 и 15)

12) под ред бр 19 исказује се збир износа обавеза из колоне 3 обрасца ЗРУ-4 насталих у вези са набавком или изградњом основних средстава (кредити за основна средства, добављачи за основна средства и остале обавезе по основу изградње или набавке основних средстава),

13) под ред бр 20 исказује се збир износа обавеза из колоне 3 обрасца ЗРУ-4 насталих у вези са прибављањем обртних средстава (кредити за обртна средства добављачи за потрошни материјал ситан инвентар и друго),

14) под ред бр 21 уноси се збир износа исказаних под ред бр 14 и 15 увећан за износ неизмирених обавеза према резервном фонду фонду заједничке потрошње и осталим фондовима образованих у смислу члана 81 став 3 Основног закона о установама, на основу стања тих обавеза исказаних у колони 3 обрасца ЗРУ-4, а умањен за износ средстава резервног фонда употребљених за покриве губитка (ред бр 55),

15) под ред бр 22 уноси се збир износа осталих обавеза из колоне 3 обрасца ЗРУ-4 које нису обухваћене подацима исказаним под ред бр 19, 20 и 21,

16) под ред бр 24 до 28 исказују се приходи по изворима средстава наведеним у овом обрасцу,

17) под ред бр 29 исказују се остали приходи који не проистичу из редовне делатности установе (закупнина, вишкови материјала, ситног инвентара и друго),

18) под ред бр 31 исказује се део вишка прихода над расходима који по завршном рачуну за 1964 годину није распоређен у фондове установа,

него је по одлуци органа управљања пренесен у Финансијски план установе за 1965 годину,

19) под ред бр 33 исказују се расходи за материјал, осветљење, гориво, ситан инвентар, оправке и одржавање зграда и опреме превоз политичке, телеграфске и телефонске услуге радио и телевизијске услуге, трошкови репрезентације као и услуге других лица које имају производни карактер,

20) под ред бр 34 исказују се плаћене камате по кредитима и накнаде за банкарске услуге, комуналне услуге (вода, смеће, прање и друго) премије осигурања, закупнине, чланарине коморама и стручним удружењима помоћ и награде ученицима и установама из области школства, казне и други издаци

21) под ред бр 35 и 36 исказују се исплаћени лични доходи радника (без доприноса) по свим основима и мерилима из општег акта установе о расподели личних доходака,

22) под ред бр 37 исказују се исплаћена остала лична примања (путни паушати, дневнице за службена путовања и премештаје теренски додаци и накнаде за одвојен живот од породице, ауторски хонорари, зараде по основу грађанскоправног односа издаци за службена и радна одела и друго),

23) под ред бр 38 и 39 исказује се обрачуната и уплаћена амортизација која је у месечним износима пренесена са жиро-рачуна на рачун издвојених средстава,

24) под ред бр 40 исказују се обрачунати и уплаћени износи доприноса из личних доходака који су исказани под ред бр 35 и 36

25) под ред бр 41 исказују се обрачунати и уплаћени доприноси на остала лична примања исказана под ред бр 37

26) под ред бр 42 исказују се преноси са жиро-рачуна на терет планираних инвестиционих расхода (партија 5 расхода) у корист инвестиционог фонда, као и исплате за замену инвентара извршене са жиро-рачуна, тј расходи на терет позиције 2—3 код установа које су финансијски план састављале по Упутству о евиденцији о извршавању финансијских планова самосталних установа и фондова политичкотериторијалних јединица („Службени лист ФНРЈ“, бр 6/60),

27) под ред бр 43 исказују се ванредни приходи и обрачунати и уплаћени доприноси друштвеној заједници (порез на промет, допринос Скопљу из средстава за материјалне расходе опште потрошње и друго),

28) под ред бр 47 исказује се позитивна или негативна разлика између потраживања и обавеза установе. Ови подаци узимају се из колоне 3 обрасца ЗРУ-3 и колоне 3 обрасца ЗРУ-4, и то само потраживања која потичу од ненаплаћених услуга установе односно од неизмирених обавеза за набављени материјал или извршене услуге које терете редовне расходе установе,

29) под ред бр 50 исказује се износ који се по одлуци органа управљања, сагласно правилнику о расподели дохотка и правилнику о расподели личних доходака, издваја из дохотка (ред бр 48) за личне дохотке,

30) под ред бр 51 до 54 исказује се расподела дела вишка прихода над расходима, односно расподела дела дохотка у фондове установе према одлуци органа управљања установе (ред бр 48 минус ред бр 50),

31) под ред бр 55 исказује се покриће губитка из резервног фонда према одлуци органа управљања установе,

32) под ред бр 57 и 58 исказује се број запослених радника према бројном стању на дан 31 децембра 1965 године, који се утврђује на основу

података из месечног планог списка или одговарајуће персоналне евиденције,

33) под ред бр 59 исказују се исплате са жиро-рачуна за замену инвентара, тј расходи на терет позиције 2—3 код усгана које су финансијски план саставиле по Упутству о евиденцији о извршавању финансијских планова самосталних установа и фондова политичкотериторијалних јединица (део износа исказаног под ред бр 42),

34) под ред бр 60 до 65 исказује се утрошак за инвестиције по изворима финансирања датим у самом обрасцу, с тим што се под ред бр 64 уноси утрошак за инвестиције из банкарских кредита које користи установа, без обзира да ли је она носилац кредита или не, а под ред бр 65 исказује се вредност инвестиција датих установи на коришћење а које су финансиране непосредно из средстава друштвених фондова и буџета друштвено-политичких заједница а ће путем наменских додација датих установи

Члан 58

Образац ЗРУ-2 попуњава се на следећи начин

1) под ред бр 1 до 3 уносе се подаци из посебног обрасца П-1 — Пописна листа непокретне имовине и инвентарских предмета на дан 31 децембра 1965 године, и то у колону 4 из колоне 9, у колону 5 из колоне 10, у колону 6 из колоне 12 и у колону 7 из колоне 14 обрасца, збирно за одговарајућу групу средстава,

2) на исти начин као под ред бр 1 до 3, исказују се подаци за групу осталих основних средстава којима се обухватају дугогодишњи засади и основно стадо, као и основна средства у изградњи или изради, пописана према стању на дан 31 децембра 1965 године на посебном обрасцу П-1,

3) под ред бр 5 уносе се подаци о стварима које чине средства заједничке потрошње, и то укупна вредност из одговарајућих колона посебне пописне листе сачињене на обрасцу П-1 према стању на дан 31 децембра 1965 године,

4) под ред бр 6 и 7 уносе се одговарајући подаци према стварном стању утврђеном пописом на дан 31 децембра 1965 године,

5) под ред бр 8 и 9 уносе се одговарајући подаци из пописне листе ситног инвентара и потрошног материјала према стању на дан 31 децембра 1965 године, сачињеном на обрасцу П-2

6) под ред бр 10 уносе се одговарајући подаци о производњи у току и залихама полупроизвода и готових производа сопствене производње, који су намењени продаји. Ове материјалне вредности установе пописују на посебном обрасцу П-2 према стању на дан 31 децембра 1965 године

Члан 59

Образац ЗРУ-3 садржи попис свих потраживања на дан 31 децембра 1965 године укључујући ту и средства амортизације као и друга новчана средства на жиро-рачуна и на издвојеним рачунима код Службе

Подаци у овај образац уносе се на следећи начин

1) средства амортизације на издвојеном рачуну — према стању из дневног извода Службе на дан 31 децембра 1965 године,

2) издвојена новчана средства за заједничка улагања, за инвестиције, за орочена средства, депозите, учешћа за дате авансе извођачима радова, као и потраживања за продата основна средства, и остала потраживања која су у вези са основним средствима — појединачно за сваког дужника,

3) средства на жиро-рачуна — према изводу Службе са стањем на дан 31 децембра 1965 године,

4) потраживања за ненаплаћене услуге и остала разна потраживања (аконтације за службена пуговања и друго) појединачно за сваког дужника,

5) новчана средства резервног фонда и фонда заједничке потрошње и средства осталих фондова на рачунима издвојених средстава — према изводу Службе са стањем на дан 31 децембра 1965 године

Члан 60

Образац ЗРУ-4 садржи попис свих обавеза на дан 31 децембра 1965 године

Овај образац се попуњава на следећи начин

1) обавезе по кредитима за основна средства — према стању на дан 31 децембра 1965 године, из извештаја банке по односном кредитном рачуну,

2) обавезе према добављачима за основна средства и остале обавезе по основним средствима — појединачно за сваког добављача,

3) обавезе по кредитима за обртна средства — према стању кредита на дан 31 децембра 1965 године, из извештаја банке по односном кредитном рачуну,

4) обавезе према добављачима за материјал, извршене услуге и остале обавезе — појединачно за сваког добављача односно повериоца,

5) обавезе према сопственим фондовима, осим износа који се по завршном рачуну за 1965 годину распоређује у пословни фонд (ред бр 51 ЗРУ-1) — појединачно за сваки фонд, и то како по завршном рачуну за 1965 годину (ред бр 52, 53 и 54 обрасца ЗРУ-1), тако и евентуално неиздвојена средства са жиро-рачуна на посебне рачуне тих фондова код Службе, по завршном рачуну за протекле године, као и обавезе настале у току године (на пример, средства која припадају тим фондovima, а уплаћена су на жиро-рачуна установе),

6) обавезе према друштвеној заједници — појединачно за сваки вид обавезе,

7) остале разне обавезе појединачно по врстама обавеза (на пример, неисплаћени лични доходи из расподеле дохота по завршном рачуну — ред бр 50 умањен за збир износа са ред бр 35 36 и 37 — део износа који се односи на зараде по основу грађанскоправног односа и ред бр 40 обрасца ЗРУ-1)

5 Попуњавање образаца за завршни рачун установа које пословне књиге воде по начелима двојног књиговодства

Члан 61

Образац ЗРУ-1 попуњава се на следећи начин

1) под ред бр 1 до 56 уносе се подаци са одговарајућих конта према стању исказаном у закључном листу на дан 31 децембра 1965 године (образац ЗР-2)

2) подаци под ред бр 57 до 65 уносе се према објашњењима датим у члану 57 овог правилника (тач 32 до 34)

Члан 62

Образац ЗРУ-2 попуњава се на основу пописа материјалних вредности на дан 31 децембра 1965 године према објашњењима датим у члану 58 овог правилника

Члан 63

У обрасце ЗРУ-3 и ЗРУ-4 уносе се потраживања односно обавезе које су исказане у оквиру појединих конта. Попис потраживања односно обавеза врши се за сваки конто посебно, и то по реду конта у закључном листу

Члан 64

Образац ЗР-2 попуњава се на основу података из књиговодства установе по реду бројева и назива конта из контног плана који примењује односна установа

IV ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 65

Обрасци наведени у чл 22 до 25 и 55 овог правилника одштампани су у Dodatku „Службеног листа СФРЈ“, бр 55/65 и чине саставни део овог правилника

Ради омогућавања механографске обраде података из завршних рачуна, радне организације које издају обрасце могу обрасце из става 1 овог члана штампати према димензијама и другим техничким условима које одреди Служба друштвеног књиговодства — Главна централа

Члан 66

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ“

Бр 1/2-14702/1
10 децембра 1965 године
Београд

Савезни секретар
за финансије,
Киро Глигоров, с р

885.

На основу члана 165 Основног закона о финансирању друштвено-политичких заједница („Службени лист СФРЈ“, бр 31/64), савезни секретар за финансије прописује

П РА В И Л Н И К

О САСТАВЉАЊУ, ПОДНОШЕЊУ И ПРЕГЛЕДУ ЗАВРШНИХ РАЧУНА ФОНДОВА ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИХ ЗАЈЕДНИЦА ЗА 1965 ГОДИНУ

I Опште одредбе

Члан 1

Одредбе овог правилника односе се на фондове друштвено-политичких заједница (у даљем тексту фонд), и то на

1) фондове за развој привредно недовољно развијених подручја социјалистичких република које оснивају републике на основу одредаба главе VIII Друштвеног плана привредног развоја Југославије од 1961 до 1965 године и главе XIII Савезног друштвеног плана за 1963 годину,

2) фондове за стамбену изградњу основане по одредбама Закона о финансирању стамбене изградње („Службени лист ФНРЈ“ бр 47/59 и 12/62) и Закона о примењивању одредаба Основног закона о финансирању друштвено-политичких заједница на фондове за стамбену изградњу („Службени лист СФРЈ“, бр 15/65) и посебне пословне делатности општинског фонда за стамбену изградњу,

3) средства заједничких резерви привредних организација основана по одредбама Закона о образовању и употреби средстава заједничких резерви привредних организација („Службени лист ФНРЈ“, бр 9/61 и 22/62 и „Службени лист СФРЈ“, бр 47/63 и 14/65),

4) фондове друштвено-политичких заједница основане по чл 66 до 91 Основног закона о финансирању друштвено-политичких заједница („Службени лист СФРЈ“, бр 31/64),

б) фондове вода република основане на основу одредбе члана 14 Основног закона о водама („Службени лист СФРЈ“, бр 13/65)

Члан 2

Завршним рачуном фонда утврђује се укупан приход и утрошак из средстава фонда

Завршним рачуном фонда исказују се пренета средства и пласмани из 1964 године и све промене на средствима у 1965 години које су евидентирани преко жиро-рачуна фонда код Службе друштвеног књиговодства закључно са 31 децембром 1965 године

Приходи и расходи фонда који се односе на 1965 годину, а нису евидентирани преко жиро-рачуна фонда до 31 децембра 1965 године, неће се исказати у завршном рачуну фонда за 1965 годину већ у завршном рачуну фонда за 1966 годину

Дужни ненаплаћени допринос за стамбену изградњу из 1965 године, који се уплати после 31 децембра 1965 године књижиће се у корист кредитног фонда банке која је преузела средства укинутог фонда за стамбену изградњу и преко кредитног фонда банке користећи се сходно члану 4 Закона о престанку важења Закона о финансирању стамбене изградње („Службени лист СФРЈ“, бр 34/65)

По кредитима, који се користе и отплаћују датим из фондова из члана 1 овог правилника, банке (када се коришћење и отплата служба врши преко банке) односно орган управљања фонда или радна организација којој је фонд поверен на управљање (када се коришћење и отплата служба врши преко органа управљања фонда односно радне организације којој је фонд дат на управљање) ће обрачунати под 31 децембром 1965 године камату (интеркаларну и по доспелим обавезама дужника) и провизију За износ обрачунате интеркаларне камате и провизије банка односно орган управљања фонда односно радна и друга организација којој је фонд дат на управљање ће у свом књиговодству теретити кредит у коришћењу у корист рачуна ненаплаћене камате и рачуна ненаплаћене провизије, а за износ обрачунате камате по доспелим обавезама и провизије по кредитима у отплати и доспелим обавезама — теретиће доспеле обавезе у корист рачуна ненаплаћене камате и рачуна ненаплаћене провизије

Провизију из става 5 овог члана банке могу обрачунавати само на кредите који су уговорени до 1 априла 1965 године, као дана ступања на снагу Закона о банкама и кредитним пословима („Службени лист СФРЈ“, бр 12/65 и 29/65) По кредитима који су уговорени после 1 априла 1965 године банке не могу уговарати провизију Накнаду за своје услуге по кредитима по којима камата није приход банке, банка може да наплаћује на терет средстава фонда из којег је кредит одобрен, на основу уговора са фондом

Стање кредита у завршном рачуну фонда исказује се без камате и провизије које су обрачунате и прокњижене код банке, органа управљања фонда односно радне и друге организације којој је фонд дат на управљање под 31 децембром 1965 године, а нису евидентирани преко жиро-рачуна фонда код Службе друштвеног књиговодства до 31 децембра 1965 године

Да би стање кредита датих из фонда, према књиговодству банке, органа управљања фонда односно радне и друге организације којој је фонд дат на управљање, било усклађено и са стањем тих кредита на жиро-рачун фонда, банке, органа управљања фонда односно радна и друга организација којој је фонд дат на управљање унеће у попис партија кредита стање кредита са обрачуноматом прокњиженог а ненаплаћеном каматом и провизијом и од укупног збира одбиће стање рачуна на којима је прокњижена наплаћена камата и провизија

Изузетно, банке ће по кредитима из фондова за стамбену изградњу камату и провизију обрачунати и прокњижити, под 31 децембром 1965 године, на терет кредита у коришћењу и на терет рачуна доспелих обавеза дужника, и под истим даном испоставити налоге којима ће се ово терећење дужника евидентирати преко жиро-рачуна фонда код Службе друштвеног књиговодства Ради тога, банке су дужне да пре 31 децембра 1965 године изврше припремне радове око овог обрачуна, како би на дан 31 децембра 1965 године могле да испоставе потребне налоге Служби друштвеног књиговодства

Под 31 децембром 1965 године банке ће испоставити налог на терет средстава фонда на основу уговора са фондом за накнаду за извршене услуге по кредитима уговореним после 1 априла 1965 године.

II Саставни делови завршног рачуна

Члан 3

Завршни рачун обухвата, и то

а) завршни рачуни фондова за развој недовољно развијених подручја социјалистичких република

1) биланс фонда на дан 31 децембра 1965 године,

2) преглед расположивих и искоришћених средстава фонда,

3) преглед о стању рашчлањеног промета жиро-рачуна на дан 31 децембра 1965 године и плана за 1965 годину,

4) преглед по датим кредитима,

5) извештај по кредитима о коришћењу, отплати и доспелим обавезама,

6) извештај о пословању,

б) завршни рачун фонда за стамбену изградњу:

1) биланс фонда на дан 31 децембра 1965 године,

2) преглед расположивих и искоришћених средстава фонда,

3) преглед о стању рашчлањеног промета жиро-рачуна на дан 31 децембра 1965 године и плана за 1965 годину,

4) преглед по датим кредитима,

5) извештај по кредитима у коришћењу, отплати и доспелим обавезама,

6) извештај о пословању,

в) завршни рачуни посебних пословних делатности општинског фонда за стамбену изградњу:

1) биланс посебних пословних делатности на дан 31 децембра 1965 године,

2) преглед извршења предрачуна прихода и расхода посебних пословних делатности фонда,

3) извештај о пословању

4) закључни лист на дан 31 децембра 1965 године,

5) спецификацију позиција биланса,

6) попис целокупне имовине,

7) попис обавеза и потраживања

г) завршни рачун средстава заједничких резерви привредних организација

1) биланс средстава на дан 31 децембра 1965 године,

2) преглед расположивих и искоришћених средстава,

3) преглед о стању рашчлањеног промета жиро-рачуна на дан 31 децембра 1965 године и плана за 1965 годину,

4) преглед по датим кредитима,

5) извештај по кредитима у коришћењу, отплати и доспелим обавезама,

6) извештај о пословању,

д) завршни рачуни фондова друштвено-политичких заједница основаних по чл 66 до 91 Основног закона о финансирању друштвено-политичких заједница, укључујући и завршни рачун републичког фонда вода

1) биланс фонда на дан 31 децембра 1965 године,
2) преглед о стању рашчлањеног промета жиро-рачуна на дан 31 децембра 1965 године и план за 1965 годину,

3) преглед по датим кредитима,
4) извештај по кредитима у коришћењу, отплати и доспелим обавезама,
5) извештај о пословању

Завршни рачун фонда за школство обухвата и преглед утрошка по врстама школа

Члан 4

Поред делова наведених у члану 3 овог правилника, уз завршни рачун фонда прилаже се записник са седнице органа управљања фонда на којој је донет завршни рачун

III Састављање завршног рачуна

Члан 5

Завршни рачун фонда саставља се на основу података фонда и података које Служба друштвеног књиговодства доставља фонду, банци односно радној и другој самоуправној организацији којој је фонд дат на управљање, и то

1) до 6 јануара 1966 године — за фондове за стамбену изградњу,

2) до 15 јануара 1966 године — за све остале фондове и средства из члана 1 овог правилника

Ако је фонд давао кредите преко банке, завршни рачун фонда саставља се и на основу података које банка достави фонду односно радној и другој организацији којој је фонд дат на управљање и податке о почетном стању промету и стању рачуна ненаплаћене камате и провизије по кредитима датим из фонда на дан 31 децембра 1965 године Ове податке банка је дужна да достави и то

1) до 6 јануара 1966 године — за фондове за стамбену изградњу

2) до 15 јануара 1966 године — за све остале фондове и средства из члана 1 овог правилника

Стање средстава стање извора средстава стање утрошка срџства и стање примљених и датих кредита утврђују се на основу података Службе друштвеног књиговодства банке и фонда

Члан 6

Завршни рачун фонда саставља орган управљања фонда а завршни рачун фонда који је дат на управљање радној односно другој самоуправној организацији — та радна односно друга самоуправна организација

Члан 7

Завршни рачун посебних пословних делатности општинског фонда за стамбену изградњу саставља управни одбор тог фонда

Члан 8

Извештај о пословању фонда који саставља орган управљања фонда или радна односно друга самоуправна организација којој је фонд дат на управљање састоји се из општег дела, посебног дела и закључка

Општи део извештаја о пословању фонда садржи опште податке о фонду

Посебни део извештаја о пословању фонда садржи преглед и анализу целокупног пословања фонда и анализу постигнутих резултата делатности фонда Овај део извештаја треба нарочито да обухвати податке о оствареним приходима и изврше-

ним расходима фонда предвиђеним планом за 1965 годину и да истакне резултате делатности фонда у односу на његове функционалне расходе и на финансирање инвестиција Извештај треба да прикаже и услове под којима је фонд вршио своју делатност, резултате објављених конкурса за одобравање кредита, обавезе фонда по основу непосредног финансирања и по одобреним и неискоришћеним кредитима, потраживања фонда по доспелим а ненаплаћеним ануитетима и мере предузете за наплату тих ануитета, обавезе фонда по основу примљених кредита, средства фонда орочена код банке и друге податке битне за пословање фонда

Закључак извештаја о пословању фонда треба да садржи оцену о пословању фонда и мерама предузетим ради побољшања делатности фонда

IV Доношење завршног рачуна

Члан 9

Завршни рачун фонда за стамбену изградњу и завршни рачун посебних пословних делатности општинског фонда за стамбену изградњу доноси управни одбор фонда до 12 јануара 1966 године.

Члан 10

Завршни рачун фонда доноси орган управљања најкасније до 31 јануара 1966 године До овог рока дужна је да донесе завршни рачун и радна односно друга самоуправна организација за фонд којој је дат на управљање

V Достављање завршног рачуна Служби друштвеног књиговодства

Члан 11

Завршни рачун фонда доставља се у два примерка Служби друштвеног књиговодства код које се води жиро-рачун фонда и у једном примерку односно скупштини друштвено-политичке заједнице, и то

1) завршни рачун фонда за стамбену изградњу, одмах по доношењу завршног рачуна, а најкасније до 15 јануара 1966 године,

2) завршни рачун фонда који има својство правног лица и фонда који је дат на управљање радној односно другој самоуправној организацији, у року од 10 дана по доношењу завршног рачуна

Члан 12

Служба друштвеног књиговодства код које се води жиро-рачун фонда дужна је подносиоцу који достави уредан завршни рачун издати потврду о пријему завршног рачуна одмах а најдоцније у року од три дана од дана подношења

Ако завршни рачун не садржи све делове наведене у чл 3 и 4 овог правилника сматраће се да није годнет Служба друштвеног књиговодства дужна је о томе писмено обавестити подносиоца завршног рачуна у року од три дана од дана пријема таквог завршног рачуна

VI Наплаћивање обавеза

Члан 13

Фонд и радна односно друга самоуправна организација којој је фонд дат на управљање дужни су уз завршни рачун поднети Служби друштвеног књиговодства код које се води жиро-рачун фонда и излоге за уплату разлике између износа обавеза према друштвеној заједници утврђених до краја године и аконтација тих обавеза уплаћених током године

Разлике из става 1 овог члана терете средства фонда која се остваре у 1966 години

На фондове за стамбену изградњу сходно ће се применити члан 4 став 1 Закона о престанку важења Закона о финансирању стамбене изградње, а за посебне пословне службе ових фондова — члан 6 тог закона

Ако је решењем Службе друштвеног књиговодства о завршном рачуну утврђено да постоје неизмирене обавезе према друштвеној заједници, или ако су те обавезе измирене у износима већим него што износе по том решењу, Служба друштвеног књиговодства извршиће наплату неизмирених обавеза према друштвеној заједници односно повраћај више наплаћених износа у року од 10 дана од дана пријема решења, по налозима односно по захтеву фонда и радне односно друге самоуправне организације којој је фонд дат на управљање за повраћај. Наплата тих обавеза терети средства фонда из текуће године, а повраћај више наплаћених обавеза књижи се у корист фонда у текућој години

На фондове за стамбену изградњу сходно ће се применити члан 2 став 1 Закона о престанку важења Закона о финансирању стамбене изградње, а за пословне службе ових фондова — члан 6 тог закона

VII Збирна обрада података

Члан 14

Служба друштвеног књиговодства дужна је изградити збирне прегледе завршних рачуна за 1965 годину по врстама фондова и њиховом значају, и то за фондове за стамбену изградњу и пословне делатности ових фондова до 31 марта 1966 године, а за остале фондове и заједничке резерве привредних организација до 30 априла 1966 године

VIII Обрасци за састављање завршних рачуна

Члан 15

Орган управљања фонда и радна односно друга самоуправна организација којој је фонд дат на управљање састављају завршни рачун на следећим обрасцима

1) за фондове за развој привредно недовољно развијених подручја

а) образац ЗРИФНП-1 — Биланс републичког фонда за развој привредно недовољно развијених подручја Социјалистичке Републике _____ на дан 31 децембра 1965 године,

б) образац ЗРИФНП-2 — Преглед расположивих и искоришћених средстава за инвестиције из републичког фонда за развој привредно недовољно развијених подручја Социјалистичке Републике _____ на дан 31 децембра 1965 године,

в) образац ЗРДФ-2 — Преглед промена по кредитима датим из _____ на дан 31 децембра 1965 године,

2) за фондове за стамбену изградњу

а) образац ЗРФСИ-1 — Биланс фонда за стамбену изградњу _____ на дан 31 децембра 1965 године,

б) образац ЗРФСИ-2 — Преглед расположивих и искоришћених средстава фонда за стамбену изградњу _____ на дан 31 децембра 1965 године,

в) образац ЗРДФ-2 — Преглед промена по кредитима датим из _____ на дан 31 децембра 1965 године,

3) за посебне пословне делатности општинског фонда за стамбену изградњу

а) образац ЗРФСИ-3 — Биланс посебних пословних делатности општинског фонда за стамбену изградњу _____ на дан 31 децембра 1965 године,

б) образац ЗРФСИ-4 — Преглед извршења предрачуна прихода и расхода посебних пословних

делатности општинског фонда за стамбену изградњу _____ за 1965 годину,

4) за средства заједничких резерви привредних организација

а) образац ЗРЗР-1 — Биланс средстава заједничких резерви привредних организација _____ на дан 31 децембра 1965 године,

б) образац ЗРЗР-2 — Преглед расположивих и искоришћених средстава заједничких резерви привредних организација _____ на дан 31 децембра 1965 године

в) образац ЗРДФ-2 — Преглед промена по кредитима датим из _____ на дан 31 децембра 1965 године,

5) за фондове друштвено-политичких заједница основаних по чл 66 до 91 Основног закона о финансирању друштвено-политичких заједница и републичке фондове вода

а) образац ЗРФДПЗ-1 — Биланс са прегледом извршења финансијског плана _____ на дан 31 децембра 1965 године,

б) ЗРДФ-2 — Преглед промена по кредитима датим из _____ на дан 31 децембра 1965 године,

в) образац ЗРФДПЗ-2 — Преглед утрошка по врстама школа из фонда за школство _____ на дан 31 децембра 1965 године

Члан 16

За све фондове наведене у члану 1 овог правилника Служба друштвеног књиговодства код које се воде жиро-рачуни фондова попуњава образац ЗРДФ-1 — Преглед о стању рашчлањеног промета жиро-рачуна на дан 31 децембра 1965 године и плана за 1965 годину, осим колону 4 коју попуњава орган управљања фонда и радна односно друга самоуправна организација којој је фонд дат на управљање, који су дужни да то својим потписом овере. Образац ЗРДФ-1 је саставни део завршног рачуна

Члан 17

За сваки фонд из члана 1 овог правилника чија су средства коришћена у виду кредита, банка (за кредите из фондова који су коришћени преко банке) односно орган управљања фонда и радна односно друга самоуправна организација којој је фонд дат на управљање (за кредите из фонда који нису коришћени преко банке), саставља извештаје на обрасцима Службе друштвеног књиговодства, и то

1) на обрасцу Ин-1 — Извештај о кредитима у коришћењу _____ на дан 31 децембра 1965 године,

2) на обрасцу Ин-2 — Извештај о кредитима у отплати _____ на дан 31 децембра 1965 године,

3) на обрасцу Ин-3 — Извештај о доспелим обавезама _____ на дан 31 децембра 1965 године

Извештаји из става 1 овог члана су саставни део завршног рачуна

Члан 18

Обрасци наведени у чл 15 до 17 овог правилника одштампани су у додатку „Службеног листа СФРЈ“ бр 55/65 и чине саставни део овог правилника

-IX Попуњавање образаца

Члан 19

Попуњавање образаца наведених у члану 15 овог правилника врши се из података у обрасцима ЗРДФ-1, Ин-1, Ин-2 и Ин-3, података из евиденције органа управљања фонда и радне односно друге самоуправне организације којој је фонд дат на управљање, а поједини резултати добијају се на начин описан у тексту сваког обрасца

Члан 20

Фондови за школство уносе податке за утрошке из редних бројева финансијског плана 16, 19, 23, 24 и 30 у образац ЗРФДПЗ-2 из своје евиденције на следећи начин

— у колону 1 уноси се редни број из колоне 2 обрасца ЗРФДПЗ-1,

— у колону 2 уноси се назив расхода односно редног броја,

— у колону 3 уноси се износ из колоне 5 обрасца ЗРФДПЗ-1 за односни редни број и назив

— у колону 4 уноси се износ из колоне 6 обрасца ЗРФДПЗ-1

— у колоне 3 и 4 под ред број 1 до 18 уносе се планирани односно извршени износи појединих група школа,

— збир износа колоне 3 односно колоне 4 мора да одговара износу из завршног рачуна за односни редни број

Члан 21

Упутство о начину попуњавања и достављања образаца ЗРДФ-1, Ин-1, Ин-2 и Ин-3 донеће Служба друштвеног књиговодства

Члан 22

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ“

Бр 5-14306/1
6 децембра 1965 године
Београд

Савезни секретар
за финансије,
Киро Глигоров, с р

886

На основу члана 33 став 5 Основног закона о јавним путевима („Службени лист СФРЈ“, бр 27/65), савезни секретар за саобраћај и везе прописује

П РА В И Л Н И К

О ИЗМЕНАМА ПРАВИЛНИКА О ТЕХНИЧКОМ ПРЕГЛЕДУ ЈАВНОГ ПУТА

Члан 1

У Правилнику о техничком прегледу јавног пута („Службени лист СФРЈ“, бр 46/62) у члану 4 речи „Републички, срески односно општински орган управе надлежан за саобраћај“ замењују се речима „Орган управе одређен прописом републике“, а речи „зависно од реда пута“ бришу се

Члан 2

Члан 5 мења се и гласи
„Технички преглед јавног пута и објеката на путу врши комисија (у даљем тексту комисија за технички преглед) коју образује орган управе одређен прописом републике (члан 4)“

Члан 3

Члан 9 мења се и гласи
„Захтев за технички преглед подноси инвеститор пре завршетка изградње а најдо касне на 15 дана пре дана завршене изградње јавног пута деонице пута односно објеката на путу“

Члан 4

Члан 11 мења се и гласи
„Захтев за технички преглед јавног пута и објеката на путу подноси инвеститор органу управе одређеном прописом републике (члан 4)“

Члан 5

У члану 13 речи „Републички, срески односно општински орган управе надлежан за саобраћај“ замењују се речима „Орган управе одређен прописом републике (члан 4)“

Члан 6

Члан 14 брише се

Члан 7

У члану 16 став 2 речи „Државног секретаријата за послове народне одбране“ замењују се речима „Државног секретаријата за народну одбрану“, а речи „при заједници железничких предузећа“ — речима „у републици“

У ставу 4 речи „став 3“ замењују се речима „став 4“, а речи „Секретаријата Савезног извршног већа за саобраћај и везе“ — речима „Савезног секретаријата за саобраћај и везе“.

Члан 8

У члану 17 став 3 брише се

Члан 9

У члану 19 став 1 мења се и гласи

„Орган управе који је образовао комисију за технички преглед дужан је о томе обавестити инвеститора, извођача радова, Државни секретаријат за народну одбрану, службу за безбедност саобраћаја надлежног органа за унутрашње послове и друге организације чији представници треба, према решењу о образовању комисије, да учествују у раду комисије“

У ставу 2 речи „Државни секретаријат за послове народне одбране“ замењују се речима „Државни секретаријат за народну одбрану“, а речи „надлежног за саобраћај“ бришу се.

Члан 10.

У члану 22 став 3 речи „као и представник предузећа за путеве, органа управе односно установе којој је пут поверен, уколико то предузеће, орган односно установа“ замењују се речима „као и представник предузећа за путеве односно органа управе коме је пут поверен, уколико то предузеће односно орган“

Члан 11

У члану 28 став 1 мења се и гласи

„Орган управе који је образовао комисију за технички преглед решава на основу предлога комисије, о отклањању недостатака утврђених приликом техничког прегледа и о предаји јавног пута, деоница пута и објеката на јавном путу саобраћају у смислу члана 34 Основног закона о јавним путевима и чл 32 до 34 Основног закона о изградњи инвестиционих објеката („Службени лист СФРЈ“, бр. 45/61 и „Службени лист СФРЈ“, бр 5/65)“

У ставу 2 речи „републички, срески односно општински орган управе надлежан за саобраћај“ замењују се речима „орган управе из става 1 овог члана“

Члан 12

У члану 29 став 2 речи „републички, срески односно општински орган управе надлежан за саобраћај“ замењује се речима „орган управе који је образовао комисију“

Члан 13

У члану 30 став 1 речи „Републички, срески односно општински орган управе надлежан за саобраћај“ замењује се речима „Орган управе који је образовао комисију“

Члан 14

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ“

Бр 2839

1 децембра 1965 године
БеоградСавезни секретар
за саобраћај и везе,
Милијан Неоричић, с р

887

На основу члана 4 став 2 Основног закона о организацији превоза моторним возилима у друмском саобраћају („Службени лист СФРЈ“, бр 27/65), савезни секретар за саобраћај и везе прописује

П РА В И Л Н И К

О ПОСЕБНОЈ ПРЕВОЗНОЈ ИСПРАВИ ЗА АУТОБУСЕ И ТЕРЕТНА МОТОРНА ВОЗИЛА КОЈА СЕ КОРИСТЕ ЗА ПРЕВОЗ У ДРУМСКОМ САОБРАЋАЈУ

Члан 1

Аутобуси и теретна моторна возила са или без прикључних возила којима се врши јавни превоз или превоз за сопствене потребе у друмском саобраћају морају имати посебну превозну исправу (путни налог)

Као аутобуси и теретна моторна возила са или без прикључних возила, у смислу овог правилника, сматрају се возила која су по конструкцији и опреми намењена за превоз лица односно ствари у друмском саобраћају и имају остата својства предвиђена за таква возила у југословенском стандарду — JUS M N 0 010 донесеном Решењем о југословенским стандардима из области друмских возила („Службени лист ФНРЈ“, бр 21/60)

Члан 2

Путни налог издаје превозник односно ималац моторног возила (аутобуса или теретног моторног возила)

Превозник односно ималац моторног возила дужан је водити евиденцију о издатим путним налозима

Члан 3

Путни налог за аутобус мора да садржи

- 1) податке о врсти превоза (на пример „јавни линијски“, „јавни слободни“, „превоз за сопствене потребе“),
- 2) назив односно име и презиме, седиште и адресу превозника односно имаоца аутобуса,
- 3) место, дан, месец и година издавања путног налога, као и број путног налога,
- 4) име и презиме возача и осталих чланова посаде аутобуса,
- 5) основне податке о правцу кретања аутобуса (релација),
- 6) потпис овлашћеног лица који издаје путни налог,
- 7) регистарски број и ознаку подручја где је аутобус регистрован
- 8) потврду о исправности аутобуса за вожњу са потписом одговорног лица да је аутобус технички исправан и потписом возача да је аутобус примио без видљивих недостатака,
- 9) датум, час и минут поласка из почетне станице, долазак односно одлазак из успутне станице и долазак у крајњу станицу

За аутобусе који врше превоз по реду вожње у линијском друмском саобраћају, подаци из тачке 9 став 1 овог члана уносе се у путни налог тог возила само у случају одступања од објављеног реда вожње

Члан 4

Путни налог за теретно моторно возило мора да садржи

- 1) податке о врсти превоза (на пример „јавни линијски“, „јавни слободни“, „превоз за сопствене потребе“),
- 2) назив односно име и презиме, седиште и адресу превозника односно имаоца теретног моторног возила,
- 3) место, дан, месец и годину издавања путног налога као и број путног налога,
- 4) име и презиме возача и осталих чланова посаде теретног моторног возила
- 5) основне податке о правцу кретања теретног моторног возила (релација),
- 6) потпис овлашћеног лица које издаје путни налог,
- 7) регистарски број теретног моторног возила и ознаку подручја где је регистровано са назначењем корисне носивости и сопствене тежине возила,
- 8) потврду о исправности теретног моторног возила за вожњу, са потписом одговорног лица да је теретно моторно возило технички исправно и потписом возача да је теретно моторно возило примио без видљивих недостатака,
- 9) датум, час и минут поласка из почетне станице, долазак односно одлазак из успутне станице и долазак у крајњу станицу,
- 10) број товарног листа или број друге исправе из које се види шта се и за кога се превози

За теретна моторна возила која врше превоз по реду вожње у линијском друмском саобраћају, подаци из тачке 9 става 1 овог члана уносе се у путни налог тог возила само у случају одступања од реда вожње

Члан 5

Путни налог мора бити код возача аутобуса односно теретног моторног возила за све време трајања вожње

Члан 6

Образац путног налога одређује превозник. Образац путног налога превозник може користити и за евидентирање других података према својим потребама (о реду возача, о оствареном раду возила, о утрошци погонског материјала и сл.)

Члан 7

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о посебној превозној исправи за аутобусе и теретна моторна возила која се користе за превоз у друмском саобраћају („Службени лист СФРЈ“, бр 25/63)

Члан 8

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ“

Бр 2840

1 децембра 1965 године
БеоградСавезни секретар за саобраћај
и везе,
Милијан Неоричић, с р

888

На основу члана 77 тачка 1 Основног закона о радио-саобраћају (Службени лист СФРЈ бр 14/65) савезни секретар за саобраћај и везе прописује

ПРАВИЛНИК О ЕВИДЕНТИРАЊУ РАДИО-СТАНИЦА И НАЧИНУ ВОЂЕЊА ЕВИДЕНЦИЈЕ

I ОПШТА ОДРЕДБА

Члан 1

О радио-станицама воде се евиденција о произведеним радио-станицама, евиденција о увезеним радио-станицама и евиденција о радио-станицама које су у употреби

Евиденције из става 1 овог члана садрже нарочито податке о техничким карактеристикама радио-станица, а евиденција о радио-станицама које су у употреби — и податке о носиоцу права коришћења односно сопственику радио-станице

II ЕВИДЕНЦИЈЕ

1 Евиденција о произведеним радио-станицама

Члан 2

Радна организација која се бави производњом радио-станица дужна је да води евиденцију о произведеним радио-станицама

Евиденција из става 1 овог члана садржи податке о врсти, серијском броју и снази предајника, фреквентном опсегу, размаку између фреквентних канала, врсти модулације, врсти радио-службе за коју је радио-станица намењена, као и податке о томе коме је и кад радио-станица испоручена

2 Евиденција о увезеним радио-станицама

Члан 3

Радна организација која се бави увозом радио-станица дужна је да води евиденцију о увезеним радио-станицама

Евиденција из става 1 овог члана садржи податке о врсти, серијском броју и снази предајника, фреквентном опсегу, врсти модулације, врсти радио-службе за коју је радио-станица намењена, као и податке о томе коме је и кад радио-станица испоручена

Евиденција из става 1 овог члана води се у виду књиге, коју оверава директор радне организације

3 Евиденција о радио-станицама које су у употреби

Члан 4

О радио-станицама за чије је пуштање у рад потребна дозвола, евиденцију води орган управе који је издао дозволу за рад (члан 27 став 1 тачка 1 Основног закона о радио-саобраћају)

Евиденција из става 1 овог члана садржи податке о називу и седишту носиоца права коришћења односно сопственика радио-станице, датуму издавања и броју дозволе за рад року важења дозволе за рад, врсти радио-службе (по намени), серијском броју и типу предајника, години производње излазној снази предајника карактеристикама емисионе антене израженој снази предајника, фреквенцијама позивном и другом знаку идентификације врсти емисије и времену рада ужој локацији променама које настану у току рада као и податке о радио-оператору и радио-техничару

Евиденција из става 1 овог члана води се по обрасцу број 1 — Књига евиденције о радио-станицама којима је издата дозвола за рад.

Књигу евиденције о радио-станицама којима је издата дозвола за рад оверава старешина органа управе који је издао дозволу за рад радио-станице

Члан 5

Органи управе у републици надлежни за издавање дозвола за рад радио-станица дужни су да Савезном секретаријату за саобраћај и везе (Управи за радио-саобраћај) доставе извештај о дозволама за рад радио-станица издатим на територији односно друштвено-политичке заједнице и то најдоцније до 5-ог у месецу за протекли месец

Извештај из става 1 овог члана мора да садржи податке о називу и седишту носиоца права коришћења односно сопственика радио-станице датуму издавања и броју дозволе за рад, року важења дозволе за рад, врсти радио-службе (по намени), серијском броју и типу предајника, излазној снази предајника, карактеристикама емисионе антене, израченој снази предајника, фреквенцијама позивном и другом знаку идентификације врсти емисије и времену рада, ужој локацији, као и име и презиме радио-оператора и радио-техничара и број и рок важења њихових овлашћења за рад

Извештај се води по обрасцу број 2 — Извештај о издатим дозволама за рад радио-станица

О свакој доцнијој промени насталој у току рада радио-станице орган управе који је издао дозволу за рад дужан је да обавести Савезни секретаријат за саобраћај и везе (Управу за радио-саобраћај), и то најдоцније до 5-ог у месецу за протекли месец

Члан 6

Централну евиденцију о радио-станицама за које је издата дозвола за рад на територији Југославије води Савезни секретаријат за саоб. и везе (Управа за радио-саобраћај) по обрасцу број 3 — Картон радио-станице

Члан 7

О ручним радио-станицама за чију употребу није потребна дозвола евиденцију воде органи управе и организације одређени у члану 27 Основног закона о радио-саобраћају, и то

1) органи управе у републици надлежни за издавање дозволе за рад радио-станица — о ручним радио-станицама које користе државни органи и радне организације

2) клубови Савеза радио-аматера Југославије — о ручним радио-станицама које користе друге организације и грађани,

3) повсреништва за контролу путничког саобраћаја преко државне границе — о ручним радио-станицама које уносе и користе странци који као туристи бораве у Југославији

4) Савезни секретаријат за саобраћај и везе (Управа за радио-саобраћај) — о ручним радио-станицама које користе дипломатска представништва страних држава чланови тих представништава и чланови њихових породица

Члан 8

Евиденција о ручним радио-станицама садржи податке о датуму уписа у евиденцију, називу и седишту носиоца права коришћења односно сопственика ручне радио-станице серијском броју и типу ручне радио-станице

Евиденција из става 1 овог члана води се по обрасцу број 4 — Књига евиденције о ручним радио-станицама

Књигу евиденције о ручним радио-станицама оверава старешина органа управе односно председник клуба Савеза радио-аматера Југославије који води евиденцију

Члан 9

Орган управе односно организација из члана 7 овог правилника издаје сопственику односно посмоцу права коришћења ручне радио-станице потврду о евидентирању ручне радио-станице у књигу евиденције о ручним радио-станицама

Члан 10

О радио-телефонима евиденцију води предузеће поштанско-телеграфско-телефонског саобраћаја односно друга организација у чију је телекомуникациону мрежу укључен радио-телефон

Евиденција о радио-телефонима садржи нарочито податке о датуму уписа у евиденцију, називу и седишту носиоца права коришћења односно сопственика радио-телефона, серијском броју, типу и претплатничком броју (броју селективног позива)

III ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 11

Радне организације из чл 2 и 3 овог правилника дужне су да у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог правилника уведу евиденцију о произведеним радио-станицама односно евиденцију о увезеним радио-станицама

Члан 12

Обрасци наведени у чл 4, 5, 6 и 8 овог правилника одштампани су уз овај правилник и чине његов саставни део

Члан 13

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ“

Бр 1712/65—8
27 новембра 1965 године
Београд

Савезни секретар
за саобраћај и везе,
Милијан Неоричић, с р

Образац бр 1
(формат 210 × 297 mm)
(у тврдом повезу)

(Прва страна корица)

**КЊИГА ЕВИДЕНЦИЈЕ
О РАДИО СТАНИЦАМА КОЈИМА ЈЕ ИЗДАТА
ДОЗВОЛА ЗА РАД**

(Прва унутрашња страна)

(назив органа управе који издаје дозволе за рад
радио-станица)

а

**КЊИГА ЕВИДЕНЦИЈЕ
О РАДИО-СТАНИЦАМА КОЈИМА ЈЕ ИЗДАТА
ДОЗВОЛА ЗА РАД**

Ова књига евиденције има ( ) ( ) страница

(М П)

(Потпис старешине органа)

(Трета унутрашња страна)

1	Редни број	
2	Назив и седиште носиоца права коришћења односно сопственика радио-станице	
3	Датум издавања и број дозволе за рад	
4	Рок важења дозволе за рад	
5	Врста радио-службе (по намени)	
6	Серијски број и тип предајника	
7	Голина провозања	
8	Излазна снага предајника	
9	Амплит правца максималног зрачења	
10	Угао евалуације максималног зрачења	
11	Локационе антене	
12	Израчена снага предајника	
13	Фреквентни опсег	
14	Позивне	
15	Радне	
16	Позивни и друга знаци идентификације	
17	Врста, мисли и време рада	
18	Место за фиксне радио-станице	
19	Тип	
20	Име	
21	Матични заводом	
22	ВРТ	
23	Име	
24	Јука-преставиште уписа	
25	Марка и тип	
26	Регистарски број	
27	Име и презиме	
28	Број овлашћења за рад	
29	Рок важења овлашћења за рад	
30	Забрана рада органа проузрокујућа промена улоге у току рада радио-станице и када су те промене улоге	

(Друга унутрашња страна)

Ужа локација за покретне радио-станице

Подаци о радио оператору и радио-техничару

Ужа локација за покретне радио-станице

(Назив органа управе који доставља извештај)

Образац бр 2
(формат 210 × 297 mm)

ИЗВЕШТАЈ
О ДОЗВОЛАМА ЗА РАД РАДИО-СТАНИЦА ИЗДАТИМ У МЕСЕЦУ _____ 196— ГОДИНЕ

Редни број	Назив и седиште носиоца права коришћења односно сопственика радио станице	Датум издавања и број дозволе за рад	Рок важења дозволе за рад	Врста радио-службе (по намени)	Сервијски број и тип предајника	Излазна снага предајника	Карактеристике емисионе антене				Израчна снага предајника	Фреквенције изражене у KHz MHz или GHz			Позивни и други знаци идентификације	Врста емисије и време рада	Ужа локација	Име и презиме радио-оператора и радио-техничара, број и рок важења овлашћења за рад
							Азимут правца максималног зрачења	Угао елевације максималног зрачења	Почање антене	Фреквентни опсег		Позивне	Радне					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	

Дана _____ 196— године
у _____

(М П)

(Потпис одговорног лица)

КАРТОН РАДИО-СТАНИЦЕ

Образац бр 3
(формат 205 × 145 mm)

Назив и седиште носioca права коришћења односно сопственика радио станице | 1 | _____

Локација | 2 | _____

Картон бр _____

Тачкачи поља за предајник	3	4	5	6	7	ПРИМЕДБА
	Тип предајника	Снага (kW)	Фреквентни опсег предајника ¹⁾	Врста поларизација појачање и усмереност антене ²⁾	Ширина опсега (kHz)	

Општерна поља за рад	10	12	14	16	17	ПРИМЕДБА
	Број и датум дозволе	Врста службе	Врста емисије	Дозвољено одступ - Δf (kHz)	Време рада	

- 1) Код предајника са фиксним фреквенцијама исте навести Код фреквенција стабилизираних кварцом додати — Q
- 2) Истим редоследом уносити податке Антенско појачање и усмереност дати у dB
- 3) Иза сваке позивне фреквенције додати - p
- * Опште примедбе на услове рада и прекршаје уводити на задњој страни

Веза са евиденцијом по _____
фреквенцији бр _____
позивном знаку бр _____

ПОДАЦИ О ПРЕКРШАЈИМА И ОПШТИМ УСЛОВИМА РАДА

1	2	3	4
Редни број	Датум	Тачно време	Врста прекршаја ²⁾

1	2	3	4
Редни број	Датум	Тачно време	Врста прекршаја ²⁾

5	6	7	8
Место пријема	Јачина поља (yV/m)	SIN PO (квал. пријем)	Примедба ¹⁾

- 9) СМЕТЊЕ при раду (индустријске, на истом или суседном каналу итд)
- 10) СМЕТЊЕ које се чине другима (другој станици радио и ТВ пријемнику итд)

- 1) Навести услове при мерењу, доба дана и године, инструменте
- 2) Навести и број извештаја о пријави прекршаја
- * Податке уносити оловком

(Прва страна корица)

Образак бр 4
(формат 210 × 297 mm)
(у тврдом повезу)

КЊИГА ЕВИДЕНЦИЈЕ
О РУЧНИМ РАДИО-СТАНИЦАМА

(Прва унутрашња страна)

(Назив органа односно организације која води евиденцију)

у _____

КЊИГА ЕВИДЕНЦИЈЕ
О РУЧНИМ РАДИО-СТАНИЦАМА

Ова књига евиденције има ( ) страница

(М П)

(Потпис одговорног лица)

(Друга унутрашња страна)

Редни број	Датум уписа у евиденцију	Назив и седиште носиоца прва коришћења односно сопственика ручне радио-станице	Серијски број и тип	Примедбе
1	2	3	4	5

889

На основу члана 13 став 3 Основног закона о организацији превоза моторним возилима у друмском саобраћају („Службени лист СФРЈ“, бр 27/65), савезни секретар за саобраћај и везе прописује

П РА В И Л Н И К

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ПРАВИЛНИКА О РЕГИСТРАЦИЈИ РЕДОВА ВОЖЊЕ ЗА ПРЕВОЗ ПУТНИКА МОТОРНИМ ВОЗИЛИМА У ЛИНИЈСКОМ ДРУМСКОМ САОБРАЋАЈУ

Члан 1

У Правилнику о регистрацији редова возње за превоз путника моторним возилима у линијском

друмском саобраћају („Службени лист СФРЈ“, бр. 25/63) у члану 2 речи „преко привредне коморе подручја на коме се такав превоз врши“ замењују се речима „на прописани начин“

Члан 2

Члан 3 мења се и гласи

„Редови возње за превоз путника у линијском друмском саобраћају између две или више република и у међународном друмском саобраћају региструју се код Савезног секретаријата за саобраћај и везе, а ред возње за превоз путника у линијском друмском саобраћају на територији републике — код органа управе надлежног за послове саобраћаја, одређеног законом републике“

Члан 3

У члану 7 став 2 мења се и гласи

„Уз захтев за регистрацију реда возње превозник је дужан приложити ред возње у најмање три примерка, а уз захтев за регистрацију реда возње за превоз путника у линијском друмском саобраћају између две или више република или у међународном друмском саобраћају превозник прилаже још по онолико примерака реда возње кроз колико република пролази линија, укључујући и републику на чијој се територији налази крајња станица линије предвиђене таквим редом возње“

После става 2 додаје се нови став 3, који гласи

„На примерцима редова возње који се подносе на регистрацију мора постојати потврда да је ред возње усклађен“

Досадашњи став 3 постаје став 4

Члан 4

Члан 10 мења се и гласи

„Брисање реда возње из регистра аутобуских редова возње врши се на захтев превозника

На захтев за брисање реда возње из регистра превозник је дужан поднети доказе да су испуњени услови прописани за брисање реда возње из регистра

Захтев за брисање реда возње из регистра подноси се органу управе код кога је извршена регистрација, и то преко органа односно организације преко које је извршено усклађивање реда возње

Ако орган управе из става 3 овог члана нађе да нису испуњени услови прописани за брисање реда возње из регистра донеће у року од 15 дана од дана подношења захтева решење о одбијању захтева за брисање реда возње из регистра“

Члан 5

Члан 11 мења се и гласи

„Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Упутство о издавању дозвола за редовне међурепубличке аутобуске линије („Службени лист ФНРЈ“, бр 48/58)“

Члан 6

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ“

Бр 2841

1 децембра 1965 године

Београд

Савезни секретар
за саобраћај и везе,
Милијан Неоричић, с р.

890

На основу члана 57 став 1 тачка 3 Основног закона о спречавању и сузбијању заразних болести („Службени лист СФРЈ“, бр 17/64), савезни секретар за здравство и социјалну политику, прописује

П Р А В И Л Н И К

О НАЧИНУ ПРИЈАВЉИВАЊА ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ И О ВОЂЕЊУ ЕВИДЕНЦИЈЕ О ТИМ БОЛЕСТИМА

1 Опште одредбе

Члан 1

Овим правилником прописује се начин пријављивања обољења од неке заразне болести, смрти од неке заразне болести или сумње да се појавила нека заразна болест, и начин обавештавања у вези са тим пријављивањем, вођења евиденције и извештавања о кретању заразних болести чије је спречавање и сузбијање од општег интереса за целу земљу

Члан 2

Под пријављивањем, у смислу овог правилника, подразумева се достављање пријавне карте, списка односно другог прописаног обрасца (у даљем тексту **пријава**) попуњеног подацима о утврђеном обољењу или смрти од одређене заразне болести, или о сумњи да постоји обољење од неке од карантинских болести

Под обавештавањем, у смислу овог правилника подразумева се писмено достављање података који мењају или допуњују већ достављену пријаву или дају друга обавештења у вези са појавом заразне болести

Члан 3

Под вођењем евиденције, у смислу овог правилника, подразумева се вођење књиге евиденције односно картотеке о појави и кретању заразних болести на одређеној територији

Под извештавањем, у смислу овог правилника, подразумева се достављање десетодневних, месечних и годишњих извештаја о појави и кретању заразних болести на одређеној територији

2 Пријављивање

Члан 4

Свака здравствена установа дужна је пријавити општинском здравственом центру надлежном по месту пребивања лица кад утврди

- 1) обољење или смрт од неке од болести наведених у члану 8 Основног закона о спречавању и сузбијању заразних болести (у даљем тексту **Закон**),
- 2) сумњу да постоји обољење од колере, куге, пегавца, повратне грознице, великих богиња или жуте грознице (у даљем тексту **карантинске болести**)

Пријављивање обољења од грипа врши се само при појави грипа у епидемијском облику

Пријављивање по ставу 1 овог члана врши се ако овим правилником није друкчије одређено

Члан 5

Пријављивање обољења и смрти од неке од болести наведених у члану 8 Закона и пријављивање сумње да постоји обољење од неке од карантинских болести врши се, на основу клиничке дијагнозе, на прописаном обрасцу пријаве, у року од 24 часа од часа сазнања, ако овим правилником за поједине заразне болести није друкчије одређено

Члан 6

Обољење или смрт односно сумња да постоји обољење од колере, куге, повратне грознице, великих богиња или жуте грознице пријављује се и

Савезном секретаријату за здравство и социјалну политику одмах по сазнању, и то најбржим путем (телефоном, телеграмом и сл.), а затим му се доставља и пријавна карта

Члан 7

Пријављивање обољења или смрти од активне туберкулозе плућа или других органа врши анти-туберкулозни диспанзер, који за своје подручје одреди општинска скупштина

Пријављивање из става 1 овог члана врши се на прописаном обрасцу, за периоде од једног месеца, и то у року од 7 дана по истеку периода на који се односи

Члан 8

Пријављивање обољења или смрти од четврте венеричне болести, капавца, меког чира или сифилиса (у даљем тексту **венеричне болести**) врши установа за лечење кожно-венеричних болести, коју за своје подручје одреди општинска скупштина

Пријављивање из става 1 овог члана врши се само ако је обољење у заразном облику

Ако се утврди да неко лице болује истовремено од две или више венеричних болести, пријављује се свако од тих обољења посебно

Пријављивање из става 1 овог члана врши се на прописаном обрасцу, за периоде од једног месеца, и то у року од 7 дана по истеку периода на који се односи

Члан 9

Пријављивање обољења од дизентерије (*Dysentery* *Enterocolitis*), малих богиња или шарлаха врши се на пријавној карти појединачно, а може се вршити и по списку групно ако се болест појави у епидемијском облику

Списак из става 1 овог члана мора садржати све податке из пријавних карата

Члан 10

Пријављивање обољења од грипа, врши се на прописаном обрасцу, за периоде од по 10 дана

Члан 11

Пријаве којима се врши пријављивање потписује лекар, који поред потписа утискује печат са својим именом и презименом Пријаве морају имати утиснут и печат установе која врши пријављивање, а пријавне карте и спискови — још и означен број књиге евиденције о заразним болестима Називи болести исписују се на латинском језику,

Члан 12

Писмена обавештавања као и пријаве достављају се надлежном општинском здравственом центру

Ако здравственој установи која је дужна доставити пријаву односно писмено обавештење није познато која здравствена установа врши функцију општинског здравственог центра за територију односно општине, дужна је пријаву односно обавештење доставити органу управе надлежном за послове здравства општинске скупштине, на чијем подручју је пребивалиште оболелог лица а тај орган ће примљену пријаву односно обавештење одмах доставити надлежном здравственом центру

3 Обавештавање

Члан 13

Свака здравствена установа која утврди обољење или смрт од било ког облика туберкулозе плућа или других органа дужна је о томе обавештити анти-туберкулозни диспанзер одређен у смислу члана 7 овог правилника

Обавештавање из става 1 овог члана врши се на обрасцу „Пријава обољења — смрти од заразне болести“, поверљиво, у затвореном коверту.

Члан 14

Свака здравствена установа која утврди обољење или смрт од неке од венеричних болести дужна је о томе обавестити установу за лечење кожно-венеричних болести одређену у смислу члана 8^о овог правилника

Свака установа у чијој се лабораторији утврди неко венерично обољење код лица које није упућено од др ге здравствене установе, дужна је о томе обавестити установу за лечење кожно-венеричних болести из става 1 овог члана

Обавештавање из става 1 или 2 овог члана врши се на обрасцу „Пријава обољења — смрти од заразне болести“, поверљиво, у затвореном коверту

Члан 15

Здравствена установа која лечи лице оболело од заразне болести за коју је дужна да изврши лабораториска испитивања, обавестиће, по прибављеном лабораториском налазу којим се потврђује односно мења клиничка дијагноза о томе општински здравствени центар коме је поднета пријава на основу клиничке дијагнозе

Члан 16

Здравствена установа која утврди обољење или смрт од неке заразне болести код војног лица, дужна је, поред достављања пријаве надлежном општинском здравственом центру, о томе доставити обавештење јединици војног лица и санитетском одељењу армијске области на чијем је подручју здравствена установа

Члан 17

Ако болница у коју је оболело лице смештено ради лечења, или друга специјализована здравствена установа, утврди дијагнозу која не одговара упутној дијагнози, дужна је о промени дијагнозе обавестити општински здравствени центар коме је обољење овог лица пријављено, као и здравствену установу која је упутила оболело лице

Члан 18

Ако здравствена установа или лекар утврди обољење од неке заразне болести код лица која привремено бораве у једном месту (радна акција, летовалиште, туристички логор и др), поред пријаве коју доставља надлежном општинском здравственом центру дужан је о томе обавестити и здравствени центар општине на чијој се територији болест појавила

Члан 19

Свака здравствена установа дужна је обавестити надлежну ветеринарску установу односно општински орган управе надлежан за послове ветеринарства, кад утврди обољење или смрт од беснила, бруцелозе, црног пришта, кугрознице, лептоспирозе, сакагије, трихинозе или туларемије

Свака ветеринарска установа односно ветеринарски радник кад утврди обољење или угинуће животиња од неке од болести наведених у ставу 1 овог члана, дужан је о томе обавестити надлежни општински здравствени центар односно општински орган управе надлежан за послове здравства

Члан 20

Сваки лекар кад ван вршења дужности у здравственој установи утврди обољење или смрт од неке заразне болести односно кад посумња да постоји обољење од куге, колере, повратне грознице, великих богиња или жуте грознице, дужан је о томе одмах обавестити најближу здравствену установу

Члан 21

Кад општински здравствени центар из достављених пријава или на други начин утврди постојање епидемије од бруцелозе, дечје парализе, дифтерије, маларије, паратифуса, трбушног тифуса, за-

разне жутице или заразног запаљења можданих опни или мозга, дужан је о томе одмах обавестити и стовремено републички здравствени центар и Савезни завод за здравствену заштиту

Члан 22

Под епидемијом, у смислу овог правилника, подразумева се пораст обољења од заразне болести неуобичајен по броју случајева, времену, месту и захваћеном становништву, као и неуобичајено повећање броја случајева обољења са компликацијама или са смртним исходом

Епидемијом се сматра и појава два или више случајева обољења од заразне болести која се никада или која се више годича није појављивала на једној територији, као и појава већег броја обољења чији је узрочник непознат ако су та обољења праћена фебрилним стањем

Члан 23

Обавештавање се врши писменим путем, у року од 24 часа од часа сазнања, ако за поједине заразне болести није друкчије одређено

4 Евиденција

Члан 24

Свака здравствена установа дужна је водити евиденцију о утврђеним обољењима односно утврђеној смрти од заразних болести, као и о случајевима сумње да постоји обољење од неке карантинске болести

Све здравствене установе, осим анти tubеркулозних диспанзера, воде евиденцију из става 1 овог члана у прописаној књизи евиденције, у коју се уписују сви подаци које садрже пријаве као и други подаци од значаја за предузимање мера ради спречавања ширења заразе

Анти tubеркулозни диспанзери воде евиденцију о утврђеним обољењима и смрти од активне туберкулозе, по систему картотеке

Члан 25

Свака здравствена установа која изврши имунизацију против беснила лица озлеђеног од бесне животиње или од животиње за коју се сумња да је бесна, води евиденцију о томе у смислу одредаба Правилника о условима и начину вршења обавезне имунизације против заразних болести („Службени лист СФРЈ“, бр 2/65)

Члан 26

Сваки општински здравствени центар дужан је водити књигу евиденције о пријављеним обољењима и смрти од заразних болести односно о случајевима сумње да постоје обољења од карантинских болести на територији општине У књигу евиденције уписују се сви подаци из примљених пријава односно обавештења

Општински здравствени центар преписује примљене пријаве, и од тих преписа по један примерак доставља среском односно покрајинском здравственом центру и републичком здравственом центру Пријаве о утврђеном обољењу или смрти односно о сумњи да постоји обољење од карантинске болести, достављају се и Савезном заводу за здравствену заштиту

Изворници пријава чувају се у општинском здравственом центру

Члан 27

Срески односно покрајински здравствени центар на основу примљених пријава води евиденцију о кретању заразних болести на свом подручју

Републички здравствени центар на основу примљених пријава води евиденцију о кретању заразних болести на свом подручју

Установа која пријављује _____

Образац бр 1
(формат 14 × 10,5 cm)
(на картону)

Редни број евиденције _____
здравствене установе _____
здравственог центра _____

Општина _____ Срез _____ СР _____

ПРИЈАВА ОБОЉЕЊА — СМРТИ ОД ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ

ПОДАЦИ О БОЉЕСНИКУ			ПОДАЦИ О БОЛЕСТИ	
(Презиме и име)			Болест _____	
Пол	М	Ж	Болест утврђена _____	
Године старости _____		Занимање _____		а) клинички
(Посао који врши)		Где ради _____		б) микроскопски
(За децу школа — деча установа за војна лица број војне поште)		Пребивалиште болесника _____		в) бактериолошки
(Место улица и број)		Датум обољења _____		г) серолошки
		Датум смрти _____		д) биолошки

ИМУНИЗОВАН ПРОТИВ ОВЕ БОЛЕСТИ НЕ — ДА, ПОЛНОУ — НЕПОЛНОУ

У _____ дана _____ 196 _____ год

(Када)

(Печат установе)

(Печат и потпис лекара)

(на полеђини)

На овом образцу пријављују се обољења и смрт од следећих заразних болести

Ankylotomiasis Anthrax Brucellosis Cholera asiatica Diphtheria Dysentery — Enterocolitis Erysipelas Echinococcosis Erysipelas Febris typha Febris recurrens Hepatitis epidemica Leishmaniasis — Kala-Azar Lepra Leptospirosis Lysa Malaria Mollus Meningitis epidemica Na ovom obrascu vrshi se i obavestavanje o обољењу и смрти од Tuberculosis activa Gonorrhoea, Trichomoniasis venereum, Infinita-le, Syphilis i Ulcus molle	Meningitis serosa i Meningo-encephalitis Morbilli Morbus Brill Paratyphus A, B Pertussis Pestis Poliomyelitis acuta Q-febris Scarlatina Sepsis purpuratis Shistosomiasis Tetanus Toxinfecio alimentaris Trachoma Trichinosis Typhemia Typhus abdominalis Typhus exanthematicus Varicella vera
--	---

Образац бр 2
(формат 30 × 42 cm)

Општина _____
Срез _____
СР _____

СПИСАК ОБОЉЛИХ И УМРЛИХ ОД _____*)

Редни број лица са датумом обољења и смрти	Презиме и име	Пол		Година старости и датум	Занимање и установа где ради за децу школа а за војна лица — војна пошта	Пребивалиште оболелог-умрлог (улица и број, место и општина)	Болест је утврђена (клинички, микроскопски, бактериолошки, серолошки, биолошки)	Датум		Имунизован	
		М	Ж					обољења	смрти	Не	Да
										потпуно када	непотпуно када

У _____ дана _____ 196 _____ год (Печат установе)

(Печат и потпис лекара)

*) На овом образцу пријављују се обољења и смрт од малих богиња, шарлаха или дизентерије (Dysentery — Enterocolitis) само кад се појаве у епидемијском облику

Установа која пријављује _____

Образац бр 3
(формат 14 X 105 cm)
(на картону)

Општина _____
Срез _____
СР _____

ПРИЈАВА ОБОЉЕЊА — СМРТИ ОД ГРИПА ЗА ПЕРИОД ОД _____ ДО _____

Групе по годинама старости	У периоду за који се подноси извештај	
	оболело	умрло
0 до 6		
7 до 19		
20 и више		
Укупно		

У _____ дана _____ 196- год

(Печат установе)

(Печат и потпис лекара)

(Антитуберкулозни диспансер)

Образац бр 4
(формат 42 X 30 cm)

Општина _____
Срез _____
СР _____

ПРИЈАВА ОБОЉЕЊА И СМРТИ ОД АКТИВНЕ ТУБЕРКУЛОЗЕ ЗА МЕСЕЦ — ГОДИНУ

Групе по годинама старости	Т В С респираторног система						Т В С Менингитис						О А Т						Остали облици						У к у п н о					
	М		Ж		Свега		М		Ж		Свега		М		Ж		Свега		М		Ж		Свега		М		Ж		Свега	
	О	У	О	У	О	У	О	У	О	У	О	У	О	У	О	У	О	У	О	У	О	У	О	У	О	У	О	У	О	У
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
0 до 4																														
5 до 9																														
10 до 14																														
15 до 19																														
20 до 24																														
25 до 29																														
30 до 34																														
35 до 39																														
40 до 44																														
45 до 49																														
50 до 54																														
55 до 59																														
60 до 64																														
65 до 69																														
70 и више																														
Укупно																														

У _____ дана _____ 196- год

(Печат установе)

(Печат и потпис лекара)

ЗДРАВСТВЕНИ ЦЕНТАР

Општина _____
 Срез _____
 Покрајина _____
 СР _____

Образац бр 7
 (формат 42 × 30 cm)

ДЕСЕТОДНЕВНИ — ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О КРЕТАЊУ ЗАРАЗНИХ БОЛЕСТИ ЗА ПЕРИОД _____

Пријављени случајеви заразних болести по територији и исходу болести

Заразне болести обавезне за пријављивање	Укупно		Т е р и т о р и ј а																
	О	У	_____		_____		_____		_____		_____		_____		_____		_____		
			О	У	О	У	О	У	О	У	О	У	О	У	О	У	О	У	
Ankylostomiasis																			
Antrax																			
Brucellosis																			
Cholera asiatica																			
Diphtheria																			
Dysentaria — Enterocolitis																			
Echinococcosis																			
Erysipelas																			
Febris flava																			
Febris recurrens																			
Hepatitis epidemica																			
Leishmaniasis — Kala-Azar																			
Lepra																			
Leptospirosis																			
Lyssa																			
Malaria																			
Malleus																			
Meningitis epidemica																			
Meningitis serosa i Meningo-encephalitis																			
Morbilli																			
Morbus Brill																			
Paratyphus A, B																			
Pertussis																			
Pestis																			
Polomyelitis acuta																			
Q-febris																			
Scarlatina																			
Sepsis puerperalis																			
Shistosomiasis																			
Tetanus																			
Toxinfectio alimentaris																			
Trachoma																			
Trichinosis																			
Tularemia																			
Typhus abdominalis																			
Typhus exanthematicus																			
Variola vera																			

О — оболело
 У — умрло

(Печат установе)

у _____ дана _____ 196_____ год

(Потпис лекара)

ЗДРАВСТВЕНИ ЦЕНТАР
 Општина _____
 Срез _____
 Покрајина _____
 СР _____

Образац бр 8
 (формат 42 × 30 cm)

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ ЗА _____

Пријављени случајеви обољења од заразних болести по месецима и исходу болести

Заразне болести обавезне за пријављивање	Укупно	М е с е ц																							
		I		II		III		IV		V		VI		VII		VIII		IX		X		XI		XII	
		О	У	О	У	О	У	О	У	О	У	О	У	О	У	О	У	О	У	О	У	О	У	О	У

- Ankylostomiasis _____
- Antrax _____
- Brucellosis _____
- Cholera asiatica _____
- Diphtheria _____
- Dysentaria — Enterocolitis _____
- Echinococcosis _____
- Erysipelas _____
- Febris flava _____
- Febris recurrens _____
- Hepatitis epidemica _____
- Leishmaniasis — Kala-Azar _____
- Lepra _____
- Leptospirosis _____
- Lyssa _____
- Malaria _____
- Malleus _____
- Meningitis epidemica _____
- Meningitis serosa i Meningo-encephalitis _____
- Morbili _____
- Morbus Brill _____
- Paratyphus A, B _____
- Pertussis _____
- Pestis _____
- Polomyelitis acuta _____
- Q-febris _____
- Scarlatina _____
- Sepsis puerperalis _____
- Shistosomiasis _____
- Tetanus _____
- Toxinfectio alimentaris _____
- Trachoma _____
- Trichinosis _____
- Tularemia _____
- Typhus abdominalis _____
- Typhus exanthematicus _____
- Variola vera _____

О = оболело
 У = умро

У _____ дана _____ 196_____ год (Печат установе)

_____
 (Потпис лекара)

891.

На основу члана 52 став 1 у вези са чланом 30 Основног закона о заштити на раду („Службени лист СФРЈ“, бр 15/65), савезни секретар за рад издаје

Н А Р Е Д Б У

О ЗАБРАНИ УПОТРЕБЕ ВИСОКООКТАНСКИХ БЕНЗИНА ЗА ОДМАШЋИВАЊЕ ИЛИ ЧИШЋЕЊЕ МЕТАЛНИХ ДЕЛОВА И ПРЕДМЕТА ОД ДРУГОГ МАТЕРИЈАЛА

1 Високооктански бензини који садрже тетра-етиллово не смеју се употребљавати за одмашћивање или чишћење металних делова или предмета од другог материјала

2 За одмашћивање или чишћење металних делова или предмета од другог материјала, као и при другим радовима, смеју се употребљавати специјални бензини произведени према важећим југословенским стандардима, основни бензин (марке 00), трихлоретилен и сл

3 При радовима из тачке 2 ове наредбе, поред спровођења одговарајућих мера заштите на раду и противпожарне заштите, примењује се, по правилу, херметизација процеса одмашћивања или чишћења металних делова и предмета од другог материјала. Ако херметизација процеса није могућа или захтева дужи временски период у коме би се извршиле припреме за њено увођење, при радовима из тачке 2 ове наредбе морају се користити лична заштитна средства и опрема за личну заштиту, која су прописана важећим југословенским стандардима

4 Лица која врше радове из тачке 2 ове наредбе морају се најмање једанпут у шест месеци подвргнути специјалистичком лекарском прегледу

5 Ова наредба ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу СФРЈ“

Бр 16—87—9
9 децембра 1965 године
Београд

Савезни секретар
за рад,
Ристо Цунов, с р.

892.

На основу члана 4 Закона о издвајању средстава за стамбену изградњу („Службени лист СФРЈ“, бр 35/65), савезни секретар за финансије издаје

Н А Р Е Д Б У

О ОБРАЧУНАВАЊУ И НАЧИНУ ИЗДВАЈАЊА СРЕДСТАВА ЗА СТАМБЕНУ ИЗГРАДЊУ И ИСПЛАЊИВАЊУ СРЕДСТАВА ЗА ПОКРИЋЕ РАЗЛИКЕ У СТАНАРИНИ

1 Радне организације и друга друштвено-правна лица, као и државни органи дужни су да, по одредбама Закона о издвајању средстава за стамбену изградњу, од 1 јануара 1966 године обрачунавају, издвајају и уплаћују средства у фонд заједничке потрошње са наменом за стамбену изградњу као и на посебан рачун општинске скупштине код Службе друштвеног књиговодства за покривање разлике у станарини (субвенционирање станарине)

2 Основицу за обрачунавање, издвајање и уплаћивање средстава из тачке 1 ове наредбе чине укупни (брuto) износи личних доходака и других средстава која се сматрају личним дохотком из којих се обрачунава и плаћа допринос из личног до-

хотка из радног односа, основни доприноси за социјално осигурање и допринос за запошљавање, односно износи исплаћених пензијских и инвалидских примања

Ако се допринос из личног дохотка из радног односа плаћа према паушалној основици или у паушалном износу, основицу за обрачунавање средстава за стамбену изградњу чини укупан износ нето примања радника исплаћених по једном исплатном документу, увећан износом обрачунатих и плаћених доприноса из личног дохотка из радног односа, износом обрачунатих и плаћених основних доприноса за социјално осигурање и доприноса за запошљавање

3 Заводи за социјално осигурање средства обрачуната по тачки 2 ове наредбе издвајаје у корист посебног фонда републичке заједнице социјалног осигурања — за решавање стамбених потреба пензионера и инвалида, као и на посебан рачун општинске скупштине код Службе друштвеног књиговодства — за покривање разлике у станарини

4 Корисници средстава из тач 1 и 3 ове наредбе дужни су по стопи утврђеној од општинске скупштине односно републике вршити издвајање средстава за покривање разлике у станарини

Издавање средстава из става 1 ове тачке вршиће се истовремено са уплатом доприноса из личног дохотка из радног односа односно са исплатом месечних пензијских и инвалидских примања, и то са два налога

1) једним налогом — део који је одређен од стране општинске скупштине односно републике за субвенционирање станарине на посебан рачун општинске скупштине код Службе друштвеног књиговодства,

2) другим налогом — део који се издваја у корист издвојеног рачуна фонда заједничке потрошње, фонда републичке заједнице социјалног осигурања односно на посебан рачун Државног секретаријата за народну одбрану

5 Општинска скупштина на чијем се подручју налази фонд заједничке потрошње, фонд републичке заједнице социјалног осигурања односно посебан рачун Државног секретаријата за народну одбрану, вршиће расподелу издвојених средстава за покривање разлике у станарини (субвенционирање станарине) на организације за управљање стамбеним зградама тромесечно, и то на основу извода банке о промету уплата наплаћене амортизације, а по одбитку салда из протеклог месеца

6 Ова наредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ“

Бр 2-12581/4
4 децембра 1965 године
Београд

Савезни секретар
за финансије
Киро Глигоров, с р

893.

На основу члана 6 Основног закона о утврђивању вредности стамбених зграда, станова и пословних просторија („Службени лист СФРЈ“, бр 34/65), савезни секретар за финансије издаје

Н А Р Е Д Б У

О НАЧИНУ ЕВИДЕНТИРАЊА И КЊИЖЕЊА ПОНОВО УТВРЂЕНЕ ВРЕДНОСТИ СТАМБЕНИХ ЗГРАДА, СТАНОВА И ПОСЛОВНИХ ПРОСТОРИЈА

1 По одредбама ове наредбе извршиће се евидентирање и књижење вредности стамбених зграда,

станава и пословних просторија чија се вредност валоризује по одредбама Основног закона о утврђивању вредности стамбених зграда, станова и пословних просторија

2 За стамбене зграде, станове и пословне просторије чија је вредност била утврђена по одредбама Правилника о утврђивању вредности стана („Службени лист СФРЈ“, бр 48/59), као и за стамбене зграде, станове и пословне просторије који су изграђени од 1 јануара 1960 године до 31 децембра 1964 године, утврђену вредност по одредбама Основног закона о утврђивању вредности стамбених зграда, станова и пословних просторија организације за газдовање стамбеним зградама евидентираће књижењем у фонд стамбених зграда и књижењем на рачунима средстава фонда стамбених зграда

3 Оснивачи организације за газдовање стамбеним зградама, као и друга друштвено-правна лица која на основу уговора закљученог са организацијом за газдовање стамбеним зградама уносе стамбене зграде, станове и пословне просторије у фонд стамбених зграда, искњижиће из својих књига постојећу вредност стамбене зграде, стана и пословне просторије, с тим што ће ту искњижену вредност водити у свом књиговодству ванбилансно

4 Ова наредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ“

Бр 2—12581/5

4 децембра 1965 године
Београд

Савезни секретар
за финансије,
Киро Глигоров, с р

894.

На основу члана 56а став 4 и члана 60 Закона о девизном пословању и платном промету са иностранством („Службени лист СФРЈ“, бр 15/65 и 35/65), у споразуму са савезним секретаром за спољну трговину и савезним секретаром за саобраћај и везе, савезни секретар за финансије издаје

НАРЕДБУ

О ВОЂЕЊУ ДЕВИЗНИХ РАЧУНА ПРИВРЕДНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА

1 Привредне организације или групе привредних организација, чија се роба извози, као и привредне организације које врше услуге из члана 59 Закона о девизном пословању и платном промету са иностранством, које са банком овлашћеном за вршење платног промета са иностранством закључе, у смислу члана 56 односно члана 60 тог закона, уговор о продаји девиза најмање на једну годину, могу отворити сопствене девизне рачуне код банке овлашћене за вршење платног промета са иностранством

2 На сопственом девизном рачуну привредне организације могу држати, у целини или делимично, онај део девиза који им припада на основу уговора закљученог са банком из тачке 1 ове наредбе

Привредне организације могу на сопственом девизном рачуну држати и девизе које, по члану 55 Закона о девизном пословању и платном промету са иностранством, остваре после ступања на снагу ове наредбе

3 У уговору закљученом између привредне организације из тачке 1 ове наредбе и овлашћене банке утврдиће се део од остварених девиза који ће привредна организација држати на сопственом девизном рачуну

У том уговору може се предвидети право привредне организације да, приликом сваког прилива девиза, обавести банку да ли ће и који ће део девиза држати на сопственом девизном рачуну

4 Девизама на сопственом девизном рачуну привредне организације из тачке 1 ове наредбе слободно располажу и могу их користити према уговору закљученом са банком или за намене предвиђене у члану 55 Закона о девизном пословању и платном промету са иностранством, или их могу продати Народној банци Југославије односно банци овлашћеној за вршење платног промета са иностранством

5 Техничка упутства за спровођење ове наредбе доноси Народна банка Југославије

6 Ова наредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ“

Бр 3—13929/1

22 новембра 1965 године
Београд

Савезни секретар
за финансије,
Киро Глигоров, с р

895.

На основу члана 149 став 1 тачка 4 Основног закона о радним односима („Службени лист СФРЈ“, бр 17/65), савезни секретар за рад прописује

У П У Т С Т В О

О УСЛОВИМА И НАЧИНУ ИСПЛАТЕ НАКНАДЕ ЛИЧНОГ ДОХОТКА РАДНИКА ЗА ВРЕМЕ ОДСУСТВОВАЊА СА РАДА

1 Накнада личног дохотка за време одсуствовања са рада због војне вежбе, предвојничке обуке учесника у цивилној заштити, вршења јавних функција и одазивања на позив војних и других органа до којих је дошло без кривице радника

1 Износ накнаде личног дохотка која по одредбама члана 83 Основног закона о радним односима (у даљем тексту Закон) припада раднику за време одсуствовања са рада због војне вежбе, предвојничке обуке, учесника у цивилној заштити, вршења јавних функција или одазивања на позив војних и других органа до којих је дошло без његове кривице, утврђује се у висини просечне аконтације личног дохотка коју је радник остварио за последња три месеца пре одласка из радне или друге организације, државног органа или удружења (у даљем тексту радна организација)

Као основ за одређивање накнаде личног дохотка из става 1 ове тачке узимају се само примања која улазе у основ за плаћање доприноса за социјално осигурање

Ако се у радној организацији аконтација личног дохотка радника обрачунава за период дужи од три месеца, износ аконтације који се узима за израчунавање просечног износа своди се претходно на тромесечни период па се тако сведен узима за утврђивање износа накнаде личног дохотка

Ако радник непосредно пре одласка из радне организације није примао аконтацију личног дохотка за последња три месеца, већ накнаду личног дохотка због боловања или накнаду личног дохотка због притвора или истражног затвора, за израчунавање просечне аконтације личног дохотка узима се тромесечни период пред одлазак радника на боловање односно пред стављање у притвор или истражни затвор Ако је радник био мање од три месеца у радном односу, просек аконтације утврђује се према аконтацијама личног дохотка из тог периода

Раднику који је са рада одсуствовао из разлога наведених у ставу 1 ове тачке, признаје се за утврђивање накнаде личног дохотка, поред времена проведеног код органа по позиву на који се одазвао, и време потребно за одлазак и повратак на рад.

Раднику који је на раду код лица које по Закону може поред свог рада употребљавати и рад других лица (у даљем тексту послодавац), накнада личног дохотка која му припада у случајевима предвиђеним у члану 83 Закона утврђује се у просечном износу личног дохотка пријављеном комуналном заводу за социјално осигурање за последња три месеца пре одласка са рада због одазивања на позив војних и других органа.

Просечни износ аконтације који служи за утврђивање висине накнаде личног дохотка израчунава се у износу по часу а према броју часова рада на које се односе исплаћене аконтације које улазе у основицу за израчунавање просечног износа.

Раднику коме би плаћа према чину или класи у Југословенској народној армији била док је на војној вежби већа од накнаде личног дохотка утврђене сагласно одредбама ове тачке припада право на разлику између утврђеног износа накнаде и износа плате који би примао према чину или класи.

2 Захтев за рефундацију износа накнаде личног дохотка исплаћеног за време одсуствовања радника због војне вежбе радна организација односно послодавац подноси територијално надлежној организационој јединици Службе друштвеног књиговодства у року од 15 дана од дана исплате накнаде личног дохотка раднику.

Уз захтев за рефундацију исплаћеног износа накнаде личног дохотка у случају из става 1 ове тачке радна организација дужна је поднети оверени извод из исплатне листе о аконтацијама личног дохотка исплаћеним за последња три месеца а послодавац — потврду комуналног завода за социјално осигурање о висини пријављеног личног дохотка радника за последња три месеца. Радна организација односно послодавац дужан је уз тај захтев поднети и препис позива за војну вежбу ради утврђивања пишенице кад радник треба да ступи на војну вежбу, колико ће остати на војној вежби и колико му је потребно времена за одлазак и повратак са војне вежбе.

Служба друштвеног књиговодства на основу исправа из става 2 ове тачке врши рефундацију исплаћеног износа накнаде на терет предрачуна Државног секретаријата за народну одбрану.

3 Захтев за рефундацију износа накнаде личног дохотка исплаћеног у случајевима одсуствовања радника са рада због предвојничке обуке, учешћа у цивилној заштити, вршења јавних функција, као и одазивања на позив војних и других органа до којих је дошло без кривице радника, радна организација односно послодавац подноси:

1) надлежном органу управе општинске скупштине који је организовао предвојничку обуку или цивилну заштиту,

2) надлежном органу односно организацији која је позвала радника и код које је радник извршио јавну функцију

3) надлежном војном органу органу управе општинске скупштине или другом државном органу који је радника позвао и на чији се позив, до кога је дошло без кривице радника, радник одазвао.

Захтев из става 1 ове тачке радна организација односно послодавац подноси у року од 15 дана од дана кад је раднику накнада личног дохотка исплаћена због одсуствовања са рада.

Уз захтев за рефундацију исплаћеног износа накнаде личног дохотка по одредбама ове тачке

радна организација подноси оверени извод из исплатне листе о аконтацијама личног дохотка исплаћеним за последња три месеца а послодавац — потврду комуналног завода за социјално осигурање о висини пријављеног личног дохотка за последња три месеца и о дану пријављивања и ступања радника на рад.

4 Орган управе односно комунални завод за социјално осигурање дужан је, на захтев радне организације и послодавца, благовремено издати потврду односно препис позива из тачке 2 став 2 овог упутства ради остваривања права радника по одредбама члана 83 Закона.

2. Накнада личног дохотка за време притвора или истражног затвора

5 Износ накнаде личног дохотка која по одредбама члана 84 Закона припада раднику за време одсуствовања са рада због притвора или истражног затвора, утврђује се у висини једне трећине аконтације личног дохотка, односно у висини једне половине аконтације личног дохотка ако издржава породицу.

Као основ за одређивање накнаде личног дохотка из става 1 ове тачке узима се аконтација личног дохотка одређена на начин из тачке 1 став 2 овог упутства.

6 Накнада личног дохотка из тачке 5 овог упутства припада раднику од дана стављања у притвор или истражни затвор до дана пуштања на слободу односно до дана правноснажности судске пресуде.

Орган који је донео решење о притвору или истражном затвору дужан је да о томе, у року од три дана од дана стављања радника у притвор односно истражни затвор или укидања притвора односно истражног затвора, обавести радну организацију односно послодавца. Радник је дужан да се у року од три дана од дана пуштања из притвора или истражног затвора јави радној организацији односно послодавцу ради ступања на рад. До јављања радној организацији односно послодавцу раднику припада накнада из става 1 ове тачке.

7 Сматра се да радник издржава породицу ако издржава свог брачног друга, децу или друга лица која је дужан да издржава по одредбама чл 32, 34 и 36 Основног закона о односима родитеља и деце („Службени лист СФРЈ“ бр 107/47 и 53/56 и „Службени лист СФРЈ“, бр 10/65).

Као деца у смислу става 1 ове тачке сматрају се брачна ванбрачна или усвојена деца, настанак и деца без родитеља узета на издржавање — до навршене 15 године живота а ако се налазе на школовању — до краја школовања, а најдоцније до навршене 26 године живота.

Издржавање лица наведених у овој тачки утврђује се изјавом радника.

8 Радна организација односно послодавац дужан је накнаду личног дохотка за време притвора односно истражног затвора достављати раднику преко органа који је донео решење о притвору односно истражном затвору. Ако радник има породицу на издржавању, накнаду прима овлашћени члан породице.

9 Орган који је донео правноснажну одлуку о обустављању кривичног поступка, или о ослобођењу од оптужбе, или о одбијању оптужбе или не због ненадлежности суда, дужан је диспозитив своје одлуке доставити радној организацији односно послодавцу у року од 15 дана од дана доношења одлуке.

У случају из става 1 ове тачке раднику за све време које је провео у притвору односно истражном затвору припада разлика између испла-

ћеног износа од једне трећине аконтације личног дохотка односно једне половине и пуног износа накнаде израчунате по тачки 1 овог упутства. Ако у тромесечном периоду који је узет за израчунавање просечног износа аконтације личног дохотка по тачки 1 овог упутства није аконтација исплаћивана на основу периодичног обрачуна или завршног рачуна па њен износ није ушао у основу за израчунавање просечног износа а за време за које је радник био у притвору односно истражном затвору вршена је расподела по том основу раднику поред накнаде израчунате на основу просечног износа аконтације личног дохотка припада и повећање те накнаде за онај процент за који су на основу расподеле по периодичном обрачуна или завршном рачуну, повећани лични дохоци радника у радној организацији у време кад је радник био у притвору односно истражном затвору.

10 Радник који је за време боловања стављен у притвор односно истражни затвор има право на накнаду личног дохотка у смислу члана 64 Основног закона о здравственом осигурању („Службени лист ФНРЈ“, бр 22/62 и 53/62 и „Службени лист СФРЈ“, бр 15/65)

11 Захтев за рефундацију исплаћеног износа накнаде личног дохотка за време за које се радник налазио у притвору или истражном затвору, радна организација односно послодавац подноси органу који је донео решење о притвору или истражном затвору и то крајем сваког месеца ако је одсутност са рада због притвора или истражног затвора трајала дужије од једног месеца, а ако је одсутност трајала краће време — у року од три дана од дана пријема обавештења о пуштању радника из притвора односно истражног затвора.

Уз захтев из става 1 ове тачке радна организација подноси оверени извод из исплатне листе о аконтацијама личног дохотка исплаћеним за последња три месеца, а послодавац — потврду комуналног завода за социјално осигурање о висици пријављеног личног дохотка за последња три месеца.

12 Орган који је донео решење о притвору односно истражном затвору издаје налог за исплату накнаде личног дохотка територијално надлежној организационој јединици Службе друштвеног књиговодства, у року од 15 дана од дана пријема захтева. Ако захтев није документован, орган је дужан да га у року од три дана врати радној организацији односно послодавцу ради допуне.

Рефундацију износа накнаде исплаћеног за време док се радник налазио у притвору или истражном затвору врши Служба друштвеног књиговодства на терет предрачуна републичког секретаријата за унутрашње послове ако је орган управе за унутрашње послове наредио притвор или тражио његово продужење, односно на терет предрачуна републичког секретаријата за правосудје ако је притвор или истражни затвор наредио или продужио суд опште надлежности.

13 Даном ступања на снагу овог упутства престаје да важи Упутство за спровођење одредаба Закона о радним односима о накнадама радницима за време одсутности са рада и због одласка на одслужење односно достужење војног рока („Службени лист ФНРЈ“ бр 35/61).

14 Ово упутство ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ“

Бр 11—38

25 новембра 1965 године
Београд

Савезни секретар
за рад,
Ристо Цунов, с р

896

На основу члана 117 став 1 Основног закона о заштити на раду („Службени лист СФРЈ“, бр 15/65), у споразуму са савезним секретаром за унутрашње послове, савезни секретар за рад прописује

УПУТСТВО

О НАЧИНУ ВРШЕЊА НАДЗОРА НАД ПРИДРЖАВАЊЕМ ПРОПИСА О ЗАШТИТИ НА РАДУ У ОРГАНИМА УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА И УСТАНОВАМА ОРГАНА УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА

1 Надзор над придржавањем прописа о заштити на раду у органима унутрашњих послова, њиховим подручним органима, установама органа унутрашњих послова, привредним јединицама казнено-поправних установа (у даљем тексту органи и установе унутрашњих послова) врше органи инспекције рада на начин предвиђен одредбама Основног закона о заштити на раду прописа донесених на основу одредаба тог закона и овог упутства.

2 У органима и установама унутрашњих послова надзор над придржавањем прописа о заштити на раду врше нарочито за то овлашћени инспектори рада.

Овлашћење за вршење надзора у Савезном секретаријату за унутрашње послове и њему подручним органима и установама издаје савезни секретар за унутрашње послове. Овлашћење за вршење надзора у републичким органима и установама републичких органа унутрашњих послова издаје републички секретар за унутрашње послове.

3 У вршењу надзора у органима и установама унутрашњих послова, инспектори рада дужни су придржавати се прописа којима је одређен ред и дисциплина у овим органима и установама.

4 Ако у вршењу надзора у органима и установама унутрашњих послова инспектор рада наиђе на тешкоће, известиће о томе Савезни секретаријат за унутрашње послове односно републички секретаријат за унутрашње послове.

5 Ако се у вршењу надзора укаже потреба за вештачењем, инспектор рада ће затражити од савезног секретара за унутрашње послове односно од републичког секретара за унутрашње послове да му стави на располагање стручна лица или установе за вршење овог вештачења.

6 Препис свог решења са наређењем за отклањање неправилности коју је приликом вршења надзора утврдио инспектор рада, дужан је доставити Савезном секретаријату за унутрашње послове односно републичком секретаријату за унутрашње послове.

7 Ово упутство ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ“

Бр 16—42

2 децембра 1965 године
Београд

Савезни секретар за рад,
Ристо Цунов, с р.

897

На основу члана 165 тачка 2 Основног закона о финансирању друштвено-политичких заједница („Службени лист СФРЈ“, бр 31/64), савезни секретар за финансије прописује

У П У Т С Т В О

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА УПУТСТВА О САСТАВЉАЊУ БУЏЕТА ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИХ ЗАЈЕДНИЦА

1 У Упутству о састављању буџета друштвено-политичких заједница („Службени лист СФРЈ“, бр 46/64) у тачки 8 врста „2 Порези“ класификациони број облика прихода „21 Порез на промет производа и услуга“ и класификациони бројеви подоблика прихода „211-општи порез на промет“, „212-порез на промет производа и услуга“, „213-порез на промет робе на мало“ и „214-остали порез на промет“ мењају се и гласе

„21 Порез на промет

211 — порез на промет робе на мало

212 — порез на накнаде за услуге

213 — учешће у савезном порезу на промет робе на мало

214 — порез на промет непокретности и права

215 — укинути порез на промет производа и услуга“

2 У врсти прихода 8 „Пренета средства“ у класификационом броју облика прихода „84 Наплаћени приходи из 1964 и ранијих година“ речи „1964 и“ бришу се

3 Тачка 13 мења се и гласи

„13 У облику прихода „21 Порез на промет“ поједини подоблици прихода обухватају

„ 1) под „211 — порез на промет робе на мало“ — порез на промет робе на мало који се плаћа по одредбама дела А Тарифе савезног пореза на промет („Службени лист СФРЈ“, бр 33/65 и 36/65), као и по тарифи прописаној од стране република и општина сходно члану 5 Основног закона о порезу на промет („Службени лист СФРЈ“, бр 14/65, 29/65 и 36/65),

2) под „212 — порез на накнаде за услуге“ — порез на накнаде за услуге који се плаћа по одредбама дела В Тарифе савезног пореза на промет, као и по тарифи прописаној од стране република и општина сходно члану 5 Основног закона о порезу на промет,

3) под „213 — учешће у савезном порезу на промет“ — савезни порез на промет робе на мало који се уступа републици по стопи од 20% на основу Закона о уступању републикама дела прихода од савезног пореза на промет робе на мало („Службени лист СФРЈ“, бр 35/65),

4) под „214 — порез на промет непокретности и права“ — порез на промет непокретности и права који се плаћа на основу Основног закона о порезу на промет непокретности и права („Службени лист СФРЈ“, бр 12/65),

5) под „215 — укинути порез на промет производа и услуга“ — савезни порез на промет по обавезама насталим по одредбама дела I, II, III и IV Тарифе пореза на промет, које су важиле до 24 јула 1965 године (члан 16 Закона о Тарифи савезног пореза на промет)

4 У тачки 16 у основној намени „13 Неприједне инвестиције“ речи „(Рашчлањивање као код основне намене 08)“ замењују се следећим распоредом прихода

„13-1 Средства распоређена у проценту од свих или појединих прихода

13-2 Средства распоређена у одређеном износу

13-2-21 за текућа улагања

13-2-22 за отплате ануитета и обавеза из ранијих година“

У основној намени „17 Инвестиције у привреди“ речи „(Рашчлањивање као код основне намене 18)“ замењују се следећим распоредом прихода

„17-2 Средства распоређена у одређеном износу

17-2-21 за текућа улагања

17-2-22 за отплате ануитета и обавеза из ранијих година“

5 После тачке 23 додаје се нова тачка 23а, која гласи

„23а Средства која друштвено-политичке заједнице удружују ради заједничког финансирања одређених друштвених потреба и задатака према чл 100 до 103 Основног закона о финансирању друштвено-политичких заједница, исказују те друштвено-политичке заједнице у општем распореду прихода у билансу буџета у одговарајућим основним наменама

Распоређена средства у општем распореду прихода у билансу буџета друштвено-политичких заједница за финансирање обих заједничких потреба и задатака не исказују се у билансу прихода буџета друштвено-политичке заједнице која је преузела финансирање тих заједничких потреба и задатака. Ова средства преносе се из буџета друштвено-политичких заједница, које ова средства дају, у корист жиро-рачуна органа, организације или фонда којима је поверено подмиривање тих потреба односно извршавање задатака у смислу члана 103 Основног закона о финансирању друштвено-политичких заједница

Изузетно од става 2 ове тачке у буџету града који је подељен на општине, удружена средства општина ради финансирања одређених потреба од заједничког интереса за општине на подручју града, у смислу члана 104 Основног закона о финансирању друштвено-политичких заједница, исказују се у билансу буџета прихода града у одговарајућој ставци врсте, облика и подоблика прихода ако се ово финансирање врши уступањем појединих прихода у целини или делимично, а ако се средства за финансирање заједничких потреба на подручју града обезбеђују уступањем у одређеном износу, ова средства исказују се у билансу буџета прихода града под класификационим бројем „91 Приходи за финансирање среза (аутономне покрајине) у одређеном износу“

6 Ово упутство ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ“

Бр 5/1-13693

9 децембра 1965 године

Београд

Савезни секретар
за финансије,

Киро Глигоров, с р

898

На основу члана 16 став 2 Основног закона о заштити од јонизујућих зрачења („Службени лист СФРЈ“, бр 12/65), у сагласности са председником Савезне комисије за нуклеарну енергију, савезни секретар за здравство и социјалну политику доноси

РЕШЕЊЕ

О ОДРЕЂИВАЊУ УСТАНОВА КОЈЕ МОГУ УТВРЂИВАТИ ТАЧНОСТ И ИСПРАВНОСТ ИНСТРУМЕНТА ЗА ДЕТЕКЦИЈУ И МЕРЕЊЕ РАДИОАКТИВНОСТИ

1 Утврђивање тачности и исправности инструмената који служе за детекцију и мерење радио-

активности и издавање потврда о тачности и исправности појединих инструмената могу вршити следеће установе

1) Институт за нуклеарне науке „Борис Кидрич“, са седиштем у Винчи — за мониторе за контролу контаминације алфа, бета и гама зрачења и за дозиметре (пенкало — дозиметре и пиштољ — дозиметре),

2) Институт „Руђер Бошковић“, са седиштем у Загребу — за јонизационе коморе и Гајгерове бројаче који служе за мерење X гама и неутронског зрачења,

3) Нуклеарни институт „Јожеф Штесфан“, са седиштем у Љубљани — за мониторе и ратеметре за бета, гама и неутронско зрачење;

4) Институт за медицинска истраживања и медицину рада Југословенске академије знаности и умјетности, са седиштем у Загребу — за нуклеарне мерне инструменте (бројаче, мониторе и дозиметре)

5) Институт за медицину рада Социјалистичке Републике Србије, са седиштем у Београду — за мониторе и јонизационе коморе за дозиметре X и гама зрачења енергије до 3 MeV-a,

6) Zavod Ljudske Republike Slovenije za zdravstveno in tehniško varnost, са седиштем у Љубљани — за дозиметре за гама и X зрачења енергије од 10 до 1500 kV, мониторе гама X алфа и бета зрачења, филмова за дозиметрију, Гајгерових бројача и сцинтилатора,

7) Завод за нуклеарне сировине, са седиштем у Београду — за инструменте који се користе у геолошко-геофизичкој пракси и за све дозиметре, осим дозиметара за неутронско зрачење

2 Установе из тачке 1 овог решења врше преглед инструмената за детекцију и мерење радиоактивности, на захтев радне организације која се бави њиховом производњом или прометом, и за сваки прегледани инструмент издају потврду која садржи назив и седиште установе која је извршила преглед, производни број и друге основне податке о прегледаном инструменту, број и датум прегледа и клаузулу да је прегледом утврђена тачност и исправност односног инструмента

3 Ово решење ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ“

Бр 53—142/1

4 децембра 1965 године
Београд

Савезни секретар за здравство
и социјалну политику,
Драгутин Косовац, с р

899.

На основу члана 11 став 2 Основног закона о заштити ваздуха од загађивања („Службени лист СФРЈ“, бр 30/65), савезни секретар за здравство и социјалну политику доноси

РЕШЕЊЕ

О ОДРЕЂИВАЊУ УСТАНОВА КОЈЕ МОГУ ИСПИТИВАТИ И УТВРЂИВАТИ ЕФИКАСНОСТ УРЕЂАЈА ЗА ХВАТАЊЕ И ПРЕЧИШЋАВАЊЕ ШТЕТНИХ МАТЕРИЈА КОЈЕ ЗАГАЂУЈУ ВАЗДУХ

1 Испитивање и утврђивање ефикасности уређаја који служе за хватање и пречишћавање гаса, дима, паре, прашице и других штетних материја које загађују ваздух, могу вршити следеће установе

1) Институт за медицинска истраживања и медицину рада Југословенске академије знаности и умјетности, са седиштем у Загребу,

2) Републички завод за здравствену заштиту, са седиштем у Београду,

3) Републички завод за заштиту здравља, са седиштем у Загребу,

4) Zavod Ljudske Republike Slovenije za zdravstveno in tehniško varnost, са седиштем у Љубљани,

5) Завод за механичку процесну технику Машинског факултета, са седиштем у Сарајеву

2 Установе из тачке 1 овог решења врше испитивање и утврђивање ефикасности уређаја који служе за хватање и пречишћавање гаса, дима, паре, прашице и других штетних материја које загађују ваздух, на захтев радне организације која се бави производњом или прометом тих уређаја, и за испитивање уређаја за које утврде да су ефикасни за намењене сврхе издају потврду која садржи

1) назив и седиште установе која је извршила испитивање уређаја,

2) производни број и друге основне податке о испитаном уређају,

3) број и датум испитивања и клаузулу да је испитивањем утврђена ефикасност испитаног уређаја за намењене сврхе

3 Ово решење ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ“

Бр 53—199/1

3 децембра 1965 године
Београд

Савезни секретар
за здравство и социјалну политику,
Драгутин Косовац, с р

900

На основу члана 29 став 3 Закона о југословенским стандардима („Службени лист СФРЈ“, бр 16/60 и 30/62), директор Југословенског завода за стандардизацију доноси

РЕШЕЊЕ

О ИЗМЕНИ ЈУГОСЛОВЕНСКОГ СТАНДАРДА ЗА ОБРУЧЕ ЗА ТОЧКОВЕ ЖЕЛЕЗНИЧКИХ ВОЗИЛА

1 У југословенском стандарду Обручи за точкове железничких кола колосека 1435 mm Технички услови за израду и испоруку — JUS P F2 Z10, који је донесен Решењем о југословенским стандардима за обруче за точкове железничких возила („Службени лист СФРЈ“, бр 41/65), у тачки 5 16 реч „Квалитативан“ замењује се речју „Квантитативан“

2 Ово решење ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу СФРЈ“

Бр 21-7425/1

1 децембра 1965 године
Београд

Директор
Југословенског завода за
стандардизацију,
Славољуб Виторовић, с р

По извршеном сравњењу са изворним текстом утврђено је да се у тексту Наредбе о знацима државне припадности, ознакама регистрације и другим ознакама ваздухоплова, објављеном у Службеном листу СФРЈ, бр 52/65, поткрала ниже наведена грешка, те се даје

ИСПРАВКА

НАРЕДБЕ О ЗНАЦИМА ДРЖАВНЕ ПРИПАДНОСТИ, ОЗНАКАМА РЕГИСТРАЦИЈЕ И ДРУГИМ ОЗНАКАМА ВАЗДУХОПЛОВА

У тачки 9 став 1 под 3 уместо речи „у ставу 2 тачке 4“ треба да стоји „у тачки 4“

Из Савезног секретаријата за саобраћај и везе, Београд 2 децембра 1965 године

РЕШЕЊА

На основу члана 48 Закона о организацији и раду Савезног извршног већа („Службени лист СФРЈ“, бр 19/65), Савезно извршно веће доноси

РЕШЕЊЕ

О ПОСТАВЉЕЊУ ПОМОЋНИКА СЕКРЕТАРА У САВЕЗНОМ ИЗВРШНОМ ВЕЋУ

Поставља се за помоћника секретара у Савезном извршном већу Карел Липич председник Скупштине општине Центар—Љубљана

Б бр 193
26 новембра 1965 године
Београд

Савезно извршно веће

Председник,

Петар Стамболић, с р

На основу члана 11 Споразума између Социјалистичке Федеративне Републике Југославије и Румунске Народне Републике о изградњи и експлоатацији хидроенергетског и пловидбеног система „Бердап“ на реци Дунаву (Додатак Службеног листа СФРЈ — Међународни уговори и други споразуми, бр 8/64), Савезно извршно веће доноси

РЕШЕЊЕ

О РАЗРЕШЕЊУ И ИМЕНОВАЊУ ЗАМЕНИКА ЧЛАНА ЈУГОСЛОВЕНСКО-РУМУНСКЕ МЕШОВИТЕ КОМИСИЈЕ ЗА „БЕРДАП“

1 Разрешава се функције заменика члана Југословенско-румунске мешовите комисије за „Бердап“ Аксентије Марковић, именован решењем Савезног извршног већа Б бр 18/65

2 Именује се за заменика члана Југословенско-румунске мешовите комисије за „Бердап“ Чедомир Вољанац, помоћник директора Здруженог електро-привредног предузећа СР Србије

Б бр 195
26 новембра 1965 године
Београд

Савезно извршно веће

Председник,

Петар Стамболић, с р

ИЗ СЛУЖБЕНИХ ЛИСТОВА СОЦИЈАЛИСТИЧКИХ РЕПУБЛИКА

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ РЕПУБЛИКЕ ЦРНЕ ГОРЕ

„Службени лист Социјалистичке Републике Црне Горе у броју 10 од 20 априла 1965 објављује

Закон о изменама и допунама Закона о одмаралиштима за децу и омладину

Закон о изменама и допунама Закона о смештају деце у друге породице,

Закон о продужењу примене Одлуке о одређивању услова под којима се сматра да осигураник издржава чланове породице и да члан породице нема сопствених довољних прихода за издржавање,

Закон о продужењу примене Одлуке о учешћу осигураних лица у сношењу трошкова смештаја и исхране у стационарним здравственим установама специјализованим за лечење применом природних фактора лечења,

Закон о изменама Закона о проглашењу шумских подручја Ловћена, Биоградске горе и Дурмитора националним парковима,

Закон о изменама и допунама Закона о оснивању Економског факултета у Титограду,

Закон о изменама и допунама Закона о оснивању Техничког факултета у Титограду,

Закон о изменама Закона о увођењу републичких доприноса и пореза,

Закон о престанку важења Закона о укидању срезова у Народној Републици Црној Гори,

Закон о служби унутрашњих послова,

Закон о комуналним таксама у СР Црној Гори,

Закон о изменама Закона о туристичким водичима,

Закон о изменама Закона о туристичком логоровању,

Закон о максимуму обрадивог земљишта које се оставља у својим породичним задругама и домаћинствима у крајевима где је земљиште претежно слабог квалитета и где се обрада врши екстензивно,

Закон о допуни Закона о уплаћивању доприноса за стамбену изградњу,

Закон о изменама и допунама Закона о вршењу старатељства,

Закон о престанку важења Закона о фондовима за путеве,

Закон о Републичком фонду за путеве,

Закон о изменама Закона о шумама,

Закон о продужењу примене Уредбе о органима и поступку за разграничење шума у друштвеној својини од шума у својини приватних лица

Закон о престанку важења Уредбе о гајењу и чувању војних засада,

Закон о изменама Закона о гробљима,

Закон о републичким административним таксама,

Закон о републичким судским таксама,

Одлуку о давању сагласности на финансијски план Републичког фонда за социјалне установе за 1965 годину,

Одлуку о разрешењу и о именовану републичких секретара и других функционера републичке управе у Социјалистичкој Републици Црној Гори,

Одлуку о одређивању премије за кравље млеко у 1965 години,

Одлуку о одређивању посебна премије за кравље млеко у 1965 години,

Одлуку о давању регреса за производњу приплодне стоке и живине и набавку семена и вештачког ђубрива у 1965. години,

Одлуку о измени Одлуке о одређивању услова под којима се члану рибарске задруге привредни рад у задрузи сматра јединим или главним занимањем

Одлуку о условима за спровођење обавезног здравственог реосигурања ризицима који се обавезно реосигуравају, висини накнада које припадају за поједине реосигуране ризике и премијама за реосигурање,

Одлуку о усвајању финансијског плана фонда обавезног здравственог реосигурања фонда здравственог осигурања радника за 1965 годину,

Одлуку о висини доприноса за здравствено осигурање чланова уже породице југословенских држављана који су у иностранству ступили у радни однос по основу међународних уговора или по одобрењу надлежног органа, а који нису осигурани по Закону о здравственом осигурању,

Привремену одлуку о тарифи за накнаду комуналним заводима за социјално осигурање за вршење послова из инвалидског и пензијског осигурања и додатка на децу у 1965 години,

Привремену одлуку о одређивању висине режисијских додатака за обезбеђивање средстава за вршење послова спровођења инвалидског и пензијског осигурања, додатка на децу и здравственог реосигурања на подручју Републичке заједнице социјалног осигурања радника — Титоград у 1965 години,

Одлуку о усвајању финансијског плана Републичког фонда реосигурања фонда здравственог осигурања земљорадника за 1965 годину,

Одлуку о спровођењу реосигурања фонда здравственог осигурања земљорадника,

Програм делатности здравственог осигурања и реосигурања и мера за унапређење здравствене заштите осигураника-земљорадника у 1965 години

О Б Р А С Ц И

ЗА САСТАВЉАЊЕ ЗАВРШНОГ РАЧУНА РАДНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА ЗА 1965 ГОДИНУ И ОБРАСЦИ ЗА САСТАВЉАЊЕ, ПОДНОШЕЊЕ И ПРЕГЛЕД ЗАВРШНИХ РАЧУНА ФОНДОВА ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИХ ЗАЈЕДНИЦА ЗА 1965 ГОДИНУ

који чине саставни део Правилника о састављању завршног рачуна радних организација за 1965 годину („Службени лист СФРЈ“, бр 55/65) односно Правилника о састављању, подношењу и прегледу завршних рачуна фондова друштвено-политичких заједница за 1965 годину („Службени лист СФРЈ“, бр 55/65) објављени су у Додатку „Службеног листа СФРЈ“, бр 55/65 и могу се добити преко СЛУЖБЕ ПРОДАЈЕ Службеног листа СФРЈ, Београд, ул Јована Ристића бр 1

О Б Р А С Ц И

ЗА ВОЂЕЊЕ ЕВИДЕНЦИЈА У ОБЛАСТИ РАДА

који чине саставни део Правилника о вођењу евиденција у области рада („Службени лист СФРЈ“, бр 55/65) објављени су у Додатку „Службеног листа СФРЈ“, бр 55/65 и могу се добити преко СЛУЖБЕ ПРОДАЈЕ Службеног листа СФРЈ, Београд, ул Јована Ристића бр 1

С А Д Р Ж А Ј:

	Страна
881 Закон о превозу на железницама (пречишћени текст) — — — — —	1765
882 Правилник о заштити на раду при одржавању моторних возила и превозу моторним возилима — — — — —	1784
883 Правилник о вођењу евиденција у области рада — — — — —	1789
884 Правилник о састављању завршног рачуна радних организација за 1965 годину	1801
885 Правилник о састављању, подношењу и прегледу завршних рачуна фондова друштвено-политичких заједница за 1965 годину — — — — —	1822
886 Правилник о изменама Правилника о техничком прегледу јавног пута — — — — —	1826
887 Правилник о посебној превозној исправи за аутобусе и теретна моторна возила која се користе за превоз у друмском саобраћају — — — — —	1827
888 Правилник о евидентирању радио-станција и начину вођења евиденције — — — — —	1828
889 Правилник о изменама и допунама Правилника о регистрацији редова возње за превоз путника моторним возилима у линијском друмском саобраћају — — — — —	1831
890 Правилник о начину пријављивања различитих болести и о вођењу евиденције о тим болестима — — — — —	1832
891 Наредба о забрани употребе високооктанских бензина за одмашћивање или чишћење металних делова и предмета од другог материјала — — — — —	1841
892 Наредба о обрачунавању и начину издвајања средстава за стамбenu изградњу и исплаћивању средстава за покривне разлике у станарини — — — — —	1841
893 Наредба о начину евидентирања и књижења поново утврђене вредности стамбених зграда, станова и пословних просторија — — — — —	1841
894 Наредба о вођењу девизних рачуна привредних организација — — — — —	1842
895 Упутство о условима и начину исплате накнаде личног дохотка радника за време одсуствовања са рада — — — — —	1842
896 Упутство о начину вршења надзора над придржавањем прописа о заштити на раду у органима унутрашњих постова и установама органа унутрашњих постова — — — — —	1844
897 Упутство о изменама и допунама Упутства о састављању буџета друштвено-политичких заједница — — — — —	1845
898 Решење о одређивању установа које могу утврђивати тачност и исправност инструмената за детекцију и мерење радиоактивности — — — — —	1845
899 Решење о одређивању установа које могу испитивати и утврђивати ефикасност уређаја за хватање и пречишћавање штетних материја које загађују ваздух — — — — —	1846
900 Решење о измени југословенског стандарда за обруче за точкове железничких возила — — — — —	1846
Исправка Наредбе о знацима државне припадности, ознакама регистрације и другим ознакама ваздухоплова — — — — —	1847

Издавач Новинска установа „Службени лист СФРЈ“, Београд, Јована Ристића 1 Пошт. факс 234.

— Директор и одговорни уредник Љуболуог Ђурић, Улица Јована Ристића бр 1 —

Штампа Београдски графички завод, Београд, Булевар војводе Мишића бр 17